Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

# Postillae dominicales praesertim super epistolas Pauli.

https://hdl.handle.net/1874/338565

Hs.
5 E 21

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 431

X ∇ M l
N 21

328 *(Eccl. 431.) Charta. 4°. 212 ff. Saec. XV.*

**Expositio** in Epistolas Pauli, fol. 1—160.

Initium deëst. Fol. 4a: Scientes quia hora est, cet..... Sanctus paulus in presenti epistola instruit minores, cet. In fine: Expliciunt epistole pauli Anno dñi M° CCCC° xxxj (1431).

**Contenta** tractatuum Magistri (?), fol. 161—212.

Fol. 161a. (V) Adam ad montem mirre. Hec propositio, pro themate assumpta, scribitur originaliter in canticum canticorum capitulo iiij°. Et sunt verba sponse, cet. — Fol. 168a. Et sunt hec quinque. In ista parte magister specificat, cet.

328

**Expositio in Epistolas Pauli**, fol. 1—160.

Sunt postillae Dominicales, praesertim super Epistolas S. Pauli. Incipit sermo II (?) pro Dom. I. Adv.: *Scientes quia hora est.*

**Contenta tractatuum Magistri** (?), fol. 161—212.

Sunt anonymi cuiusdam prolixa commentaria super poema *Poeniteas cito*, quod exstat inter PETRI BLESENSIS opera (Migne, *P.L.* **207.** 1153). Fol. 164a de hoc opusculo *Poeniteas cito* scribitur: „Causa efficens secundum quosdam dicitur fuisse Johannes de Garlandia; secundum alios vero quidam monachus Carthusiensis. Sed de isto non est curandum.....” — Alibi vero in simili commentario ad libellum *Poeniteas cito*, auctor falso vocatur BONAVENTURA. Plura vide apud *Ratio novae collectionis operum omnium S. Bonaventurae* (ed. Fidelis a Fanna), Taurini 1874, p. 270—1 et *S. Bonaventurae opp. omn.*, X, p. 27, n. 74.

1

mihi dare et ego eum vobis tradam Obtulerunt illi constitu-
erunt ei triginta argenteos Considera ergo pro quibus te re-
demerit sed pretioso sanguine suo Prima Petri primo Non
corruptibilibus auro et argento redempti estis de vana
vestra conversatione paterne traditionis sed pretioso sanguine quasi
agni incontaminati et immaculati Christi ipse dignior et
nobilior est anima toto auro et argento quod in toto mundo
est Ideo pauro et argento redimi non poterat sed
pretiosiori sanguine Apocalypsis v. Occisus es et rede-
misti nos deus sanguine tuo Dicit per 3um principaliter
Tertio homo captivus fuerat captus Ieremie j [illegible] in-
iniquitate primi cuius et posteriori cuius ducti sunt in
captivitatem ante faciem tribulantis Ecce quam miserabilis et hor-
ribilis captivitas omnes patres perierunt et totum
genus humanum captivitati adducitur et tam fortiter tenetur
quod nec angelus nec homo quantumcumque sanctus poterat genus
humanum liberare Ideo compulsus est homo pro liberatore ad deum
clamare Psalmus Clamabo ad deum qui benefecit michi
Ideo cantatur in tertia antiphona O vadere vesse qui stas
in signum populorum attende quod populus dicitur stare in signum
populorum homines qui volunt aeternitatem in spiritu spirituali Ideo
invenerunt locum aliquem signare et ad ipsum currere quod qui-
cumque primo pervenit et signum tetigerit bravium
accipiet Qui vero per negligentiam pervenit nichil habebit Sic
populus positus est in signum populorum ut quicumque ad Christum fide
curreret spe pervenit caritate tetigerit eterne bravium
habebit hoc est quod dicit apostolus prima Corinthiorum
9 Nescitis quod hii qui in stadio currunt omnes quidem
currunt sed unus accipit bravium sic currite ut comprehendatis
In hoc est differentia inter cursum naturale et spiritualem quia illic
datur merces corporalis hic eterna Illic unus tantum qui primo
pervenit hic omnibus pervenientibus sive primo sive secundo
sive tertio sive quarto pervenerit Vis ergo habere mercedem
eternam curre per bona opera ad Christum in cruce pendentem
qui positus est tibi in signum Considera dispositionem signi
et noli desperare Considera quod signum id in alto positum

fuit ut hostes videant contra portas
ut accedere valeant / pedes affixi ihrlm
ut te expectet / brachia extensa sup cruce
capud inclinatu ut tibi osculu ut te suscip
actionis pbcant noli vera regni
et ad etate velutaz timere si diu expectas
penitentia in petis ite velocius iomasisti surge
et etiam mercede consequeris pacem et caritate
qui servo tue recepit et mercede etiam Comparea latro
cui dictu e hunc dico tibi hodie mecu eris in pe(nitentia)
in paradiso vide quia subdito latro iste mecu ex
tetigit dicens Memento mei dne ut signu
in regnum tuum statim libertatis venerit
age tu peccator peniteas fuit exemplo li
a captiuitate qua est et liberabit te ps
Exodo iii vidi afflictioz ppli mei et sic hanc vocem in medio
more eius audiui et descendi ut liberare
eu Compara quid copius a te fecerit ut te
a captiuitate liberaret quia pmisit se
capi Io xviii Cohors et tribunus apprehenderunt
ihm et ligauerunt eu tue complexum
e hor trenoz iii spus oris nri captus
e in peccatis nris Nota copius oris nri captus
nro quia sic ore attrahimus aere spus ex
in aere ad viuificacioz corporis spus corporeum
trahimus spus xpe ad viuificacioz sic p copiu at
scripturā cui diximus in vmbra tua viuemus
in gentibus sic pz 3m pri(n)c(ipa)le / Quarto homo
peccator sic peccatis et caritatis sic pugnatur ht iecime usque
vbi d(icitu)r q(uod) nabuchodonosor rex oculos Sedechie
eruit et vinxit eu conpedibus et adduxit
in Babilone et posuit in domu carceris Na
buchodonosor in speciale sedens in angus
tia et sic dyabolo qui sedet in angustia
dampnacionis hic recepit eum temptando vitio

zedechia .i. gens Iudam in quo manifesta dei
iustitia zedechias quippe alia in spreta et
contemptu pedibus .i. vinculis pedum et eruit
oculos ut precepta dei non attenderet et
adduxit in Babiloniam id est in infernum et posuit
in domum carceris .i. in tenebris inferni propter
hoc compulsus est hic clamat ad deum quod conuer
sue dicit ecclesiastici Clamauimus ad dominum deum
nostrum qui exaudiuit nos et respexit humi
litatem nostram laborem atque angustiam nostram et
eduxit nos de egypto in manu forti et
brachio extento Egyptus in scriptura tenebre et
signat infernum in quo sunt tenebre a quibus
populus predictos eduxit quod eos de inferno li
berauit psalmista Clamauerunt ad dominum in tribula
tione et de necessitatibus liberauit eos et cetera
in quarta antiphona O clauis dauid et
sceptrum domus israel qui aperis et nemo clau
dit claudis et nemo aperit veni et e
duc vinctos de domo carceris sedentes in te
nebris et umbra mortis Nota quod clauis da
uid secundum quosdam crucis assignatur vel ipsa crux
per quam reseratum est celum Attende quanta diffi
cultate populus reserauit celum quia quando aqua
domus diu manet clausa et serra raro
mouetur tunc cum difficultate aperitur et ita quod
reserans clauem laborauit usque ad sudorem et
ledit se in reserando Sic quod celum fuerat diu clau
sum amplius quam per quinque milia annorum Christus ideo
laborauit in reserando usque ad sudorem sang
uineum et tunc quod manus eius lese et perforate
fuerant Primo quod plus est tunc laborauit quod in labore
corporaliter defecit et spiritum corporaliter exalauit sic
mo laborauit celum apperuit Attende quid est
in eadem antiphona aperis et nemo claudit

O vrm plenum om consolacione noli nunc petere si in triduo vis regnum celorum potes quia
apertum est ita quod nemo ~~ita quod nemo~~ potest claudere
non angelus non dyabolus neque homo nisi tu clau
das tibi ipsi apertum apertum. Si modo non vis
intrare quod dum apertum est audi quid sequitur
claudis et nemo aperit hoc erit post diem
novissimum mathei xxv° que parate erant intra
verunt cum eo ad nupcias et clausa est
ianua. O homo considera quid xpistus pro te fe
cerit ut te a vinculis educeret et celum tibi
reseraret quia pro te ligari voluit et mori. Io
hannis xviii° cum annas ligatum ad cayphan. Ter
cius quartum principale. Secundo homo apertum fuit celum
reratum sapiencie ii excecavit eos malicia eorum.
Vere ceci fuit homo apertum factum quia deum
prope non cognoverunt inter bonum et malum
non discreverunt imminencia pericula non viderunt
et viam ad celum sedentes in venire non potuerunt
ideo compulsus est clamare et dicere. O oriens
splendor lucis eterne et sol iusticie veni
et illumina sedentes in tenebris et umbra mortis.
De hoc clamore dicitur luce xviii. Cecus sede
bat secus viam transeunte domino per quam significatur
genus humanum pro culpis excecatum clamavit dicens
Ihesu fili david miserere mei. Ideo illuminari me
ruit per hoc cum xpistus venit in mundum
ut hominem redimeret et excecatum illuminaret.
O quam inextimabilis est si ipso non redderis
O quam inextimabilis est si ipso non redderis
gratias pro illuminacione tua. Cecus cum quo cor
poraliter illuminatus sequebatur cum magnificans
deum et tu miser non vis cum magnificare
qui te in anima illuminat cum magis dominus sit illuminare

vna mag qui omnes cecos totius mundi Con
sidera ergo quid pro te sustinuerit ut te illumi
naret quia oculos suos velari permisit luce xxii
velaverunt eum percucientes faciem eius Dic ergo
quantum ipsi le || Sexto dico quod homo peccatum mor
talis factus est in corpore Si homo non peccasset
neque ignis eum vreret nec aqua suffocaret
nec corpus aliquo minimo ledi posset Sed
quia nunc peccator peccato mori necessario ad Ro.
v. Dicit per vnum hominem peccatum in mundum intravit
et per peccatum mors in omnes transibit homines in quo
omnes homines peccaverunt sicut patet ij Re xiiij
Omnes morimur et sicut aqua dilabimur in terram
que non revertitur Hoc attendens homo clamavit
ad deum conpunctatorem qui corpus ad statum
pristinum reformaret et inmortale redderet
Phyl iii Saluatorem expectamus dominum nostrum
ihesum christum qui reformabit corpus humilitatis
erit quia corruptibile hoc induit incorrup
tionem et mortale hoc induerit inmortali
tatem i Chorin xv De hoc clamore dicitur hester
x. Israhel clamaverunt ad dominum et saluum
fecit dominus populum suum. Hoc cantat in persona
antiphona O rex gencium et desideratus earum
lapis angularis qui facis vtraque vnum veni in
deos et gentes per te vna veni salvare
hominem quem de limo formasti O homo considera
quid corpus pro te sustinuerit ut te a doloribus
liberaret et corpus tuum inmortale redderet sustinuit
quia pro te magnos dolores et mortem sustinuit
ad Ro vij christus resurgens a mortuis iam
non moritur quod enim mortuus est peccato mortuus est
quod autem vivit vivit deo Ecce christus suscitabit te

propterea dicit manifeste quod mors ultra non dominari
non poterit. Ad Corinthios xv per hominem mors et
per hominem resurrectio mortuorum. Sicut in adam
homines moriuntur ita et in christo vivificabuntur. Apo-
calypsi xxi Absterget deus omnem lacrimam ab oculis
eorum et mors ultra non erit neque luctus
neque clamor nec ullus dolor quia priora
transierunt. Dicitur postea secundo principaliter
Secundo dico et ultimo quod homo primo
fuerat mortificatus. Sapientie ii Creavit deus
hominem inexterminabilem et ad similitudinem ymaginis
similitudinis fecit illum. Invidia autem dyaboli mors
intravit in orbem terrarum. Imitantur autem illum
qui sunt ex parte illius. Hic attende quod potentem
et nobilem deus fecit hominem. potentem in quantum
inexterminabilem nobilem quia ad ymaginem suam
sed quia malus factus est quare per suam stulticiam et
dyaboli astuciam. Genesis iii Dixit serpens ad
mulierem nequaquam moriemini sed in quacumque
die comederitis ex eo aperientur oculi vestri
et eritis sicut dii scientes bonum et malum.
Sequitur tulit mulier de fructu eius et comedit
et dedit viro suo. Sic transgrediens preceptum obe-
diencie omnes usque mortem ait et posuit
totum genus humanum. Hanc mortem cum homo ad
intereritum cepit clamare ad deum sicut salvatorem
qui eum deberet morte eripere. Psalmista appro-
pinquaverunt eum usque ad portas mortis
et clamaverunt ad dominum cum tribularentur etc.
Quare hoc cantatur in precipua anthiphona O e-
manuel rex et legifer noster expectatio
gencium et salus earum veni ad salvandum
nos domine deus noster hunc clamorem dominus exaudivit

et i mundum venit ut homines a morte aie salvaret
luce xix venit filius hominis querere et salvum facere
quod perierat considera per quid te salvaverit i aia
sua propterea aie quam morte suscepit mathei xxvj
tristis est aia mea usque ad mortem vide quanta
fuit ista tristicia luce xxij factus est in agonia
prolixius orabat et factus est sudor eius sicut gutte
sanguinis decurrentes i terra quibus nos liberavit
et ad eternum gaudium perduxit quod nobis concedat
qui cum patre vivit et regnat amen

Dominica prima adventus domini

Scientes quia hora est iam nos de sompno
surgere nunc enim propior est nostra salus
quam cum credidimus nox precessit dies autem ap
propinquabit Abiciamus ergo opera tenebrarum
et induamur arma lucis sicut in die ho
neste ambulemus non in comessacionibus et
ebrietatibus non in cubilibus et in pudiciciis
non in contencione et emulacione sed in due
mini dominum ihesum xpristum etc.
Sanctus paulus in presenti epistola i struit mores
quo tempus legis et lege amoris debite et
secundum ritum proposicionis debeant ordinare Et di
viditur presens lectio i duas partes primo amonet nos
esse servos et cautos tempore nove legis 2o nos
letificat ostendens et proponens nobis vicinitatem
nostre salutis nos corrigendo et emendando ut
detenebrire in lucem ambulemus Pro amplius notandum
quod hoc debitum est maxime reddendum tempore
nove legis que est lex amoris sicut lex vetus fuit
lex timoris Io dicit prelatis a domino vos
fratres quanto tempus nove legis corde scrutari

mete vetine et vere spallat qz hod e i. de
bita opera radit hora indicat sic dicit
bg ? Amor opat magna si est si aut
no renuit operi aon no e mur em prior
e nra salus mur em i tpe grc qz p xpm
anima salutis e appta q tpa legis erat clausa
io gra qua sic recedimus plus qz om ad
xpm xpo dux em recesserunt pres et de
scpulcros ad limbum i ferni vn dicit iacob
patriarcha geneseos xxxvij descendes ad filium meum
lugens i infernum et sic iob c xxxvij in profundissimum
infernum descendit aia mea nox pcessit
i. obscuritas veteris legis dies aut appinquabit
i. claritas radijs reuelata e i noua lege abiciamus
ergo opa tenebrarum i. pcta q dicunt tenebre
eo qz sunt in tenebris facta et ducunt ad tenebras
exteriores sz iohannis et i duamur arma lucis
i. virtutes q dicuntur arma lucis no i comessationibus
i. vitando pctm gule no i cubilibus i. vita
pctm q luxurie no i contentione et emulacione
i vitando pcta spualia q sunt grauiora et carnalia
sz induimini dominum ihesum xpm vestigia pedum
eius imitando opa manuum suarum prosequendo
et vitam diuinam i corde augmentando etc.
Nota ergo fratres aplus paulus tamquam excellens
et fidelis legatus principis nobis hodie nobiscum
initiatis qz dies appinquat dicit cum dies appinquabit
quod nota nobis quadruplex dies
appinquat gra ipa amicitie et reconciliationis
i a propinqua e i mundo peccatoribus et multum gratiosa
qz i illa die deus pro reconciliatione
mediante xpo cum gra dies reconciliationis et ad
sensum qz xpus reconciliati sumus deo et quia
homines quadruplicem discordiam habebat ideo de
pace multum indigebat pa discordia fuit
i r deum et homines per peccati transgressionem

2a discordia fuit inter angelos et homines
propter ade et eue ex creacione ut inter ipsos
qui extranei eramus deo amicos nos an-
geli reputabant // 3a discordia fuit inter iudeos
et homines propter diuersarum legum emulatorem
et hanc pacificauit quod omnes in vna ecclesiam
et vnica fide adunauit / Quarta discor-
dia fuit inter carnem et spiritum propter mutuam
altercacionem et hanc pacificauit quod vtrumque
assumens et pacifice gerens in se ipso
simul in vno diues et pauper in carne et
spiritus fuerunt grandes in ipso ipse imparare sensus
et locus eius / 2a dies est pugne et expe-
dicionis que propinqua in extremis agonisan-
tibus et multum timorosa / de hac dicit dauid
propter sunt dies mortis tue / Tercia dies est
sentencie et visitacionis que nimis dolorosa
que propinqua que iudicio dampnatis de hac dicit
quod ... vlulate quia prope est dies domini
... primo intollerabilis est hec dies
peccatoribus quia tunc erit visitacio in dextra et
et penitencia in penis horribilibus iudicis quia
in die iudicii visitabit illos dabit ignem
et vermes in carnes eorum / Quarta dies
est leticie et remuneracionis que super omnia gaudi-
osa et propinqua in celis beatis de qua dicit zach.
... venit tempus appropinquat dies vere remuneracionis
plena gaudio plena splendore que oculus non
vidit nec auris audiuit nec in cor hominis
ascendit ibi est gaudium ut si tu ibi esses et
pater tuus hic coram te moreretur et filius vel
ingenitus aut omnes amici tui nec in puncto
tristari posses / 2a pars / Quocumque ista sunt

Dominica ij Adventus domini

Quecumque scripta sunt ad nostram doctrinam
scripta sunt ut per pacienciam et consolacionem scrip
turarum spem habeamus deus autem paciencie et so
lacii det vobis idipsum sapere in alterutrum secundum ihesum
christum ut unanimes uno ore honorificetis
deum et patrem domini nostri ihesu christi propter quod sus
cipite invicem sicut et christus suscepit vos in hono
rem dei dico enim ihesum christum ministrum fuisse
circumcisionis propter veritatem dei ad confirmandas
promissiones patrum gentes autem super misericordia honorare
deum sicut scriptum est propterea confitebor tibi domine
in gentibus et nomini tuo cantabo et iterum dicit
letamini gentes cum plebe eius et iterum lau-
date dominum omnes gentes et magnificate eum
omnes populi et rursum ysayas ait erit radix
yesse et qui exurget regere gentes in eum gentes
sperabunt deus autem spei repleat vos omni
gaudio et pace in credendo ut habundetis in
spe et virtute spiritus sancti

Ista epistola scribitur ad romanos in qua beatus paulus in
fert unam conclusionem scilicet quia que scripta sunt ut idem
alibi testatur ad nostram doctrinam scripta sunt nam omnis
christi accio nostra est instructio | Nota in predictis
verbis propter [illegible] quatuor utilitates provenientes
de scriptura sacra | prima est consolacio in tribulacione 2a est solicitas
tollerancie 3a scilicet suavitas eterne leticie quarta est securitas
ad docendum gloriam [illegible] Nota quod scripta sunt ad
nostram [illegible] ordinatione [illegible] christi

precepit moyses de monte portans duas tabulas
lapideas testimonia manu dei scriptas utraque parte et
factas opere domini Nota quod due fuerunt tabule scilicet
dilectionis dei et proximi Math. xxii magister quod est
mandatum magnum in lege dixit illi ihesus diliges
dominum deum tuum ex toto corde tuo ex tota anima tua
hoc primum est et maximum mandatum secundum simile est huic
diliges proximum tuum sicut te ipsum Item fuerunt iste tabule
lapidee ut doctrina memoria numquam deleatur quod
cum in lapide sculptum difficili non deletur deutro vi
vi Erunt verba hec que precipio tibi hodie in corde
tuo et narrabis ea filiis tuis et meditaberis sedens
in domo et ambulans in itinere dormiens atque
consurgens Item fuerunt scripte digito dei ut ab omnibus ob
servarentur Jo. xiiii Si diligitis me mandata mea servate
Sed nota ad precepta observandum sunt nobis citant
primo precipientis auctoritas deus enim est qui precipit
quibus contempnit deut. vi audi israel et observa omnia
que precipiet deus et bene sit tibi Ex hoc magna
perversitate in quibusdam considero qui vivemus dominis a quibus
parva bona temporalia recipiunt obediunt in omnibus et
precepta dei qui fecit celum et terram qui dedit eis
corpus et animam et paravit eis vitam eternam contempnunt
Audiant advocati qui tot iniurias et violencias
~~...~~ pauperibus inferunt milites et castellani qui
bona diripiunt possessiones successores nec clericis
nec cimiteriis parcunt nec viduis orbibus nec or-
phanis parcentes directe quoque quia dominum eorum pre-
cipiant ideo non audent dimittere Audiant in quod quid
deus eis precipiat Levitici xix Non facias calumpniam
proximo tuo nec vi opprimas eum Item potius debent
obedire deo Act. v. ~~obediencia~~ obedire oportet magis
deo quam hominibus Stulticia enim est quod homo non vult
offendere hominem mortalem sed potius deum inmortalem
timet se amittere bona temporalia et perdit eterna semper
se ledi in corpore et occidit suam ipsius animam Mathei
x Nolite timere eos qui occidunt corpus animam autem oc-
cidere non possunt sed potius timete eum qui et corpus et
animam perdere potest in gehennam Secundum quod hic invitatur
est utilitas observacionis Mathei xix Si vis vitam in-
gredi serva mandata Que quanta est ostenditur in
hac vita ut qui serviunt terrenis dominis in omnibus

cis obedimus de morte se assumpno se qoritant frigus
et estum pluvias et nunc ventos et tempe via
lubricas et periculosas famem et sitim .p. cis sustinent
et hoc quodam preccio et spacio quod in mundo servi̅ dent
dut. Olios quod miseri et pigri ad serviendum creatori suo
qui nobis in carne assumpta amplius quam .xxxiij. anis
incomoda sustinuit pro nobis / et factus est obediens
usque ad mortem qui promisit nobis premia eternalia
omni bono temporali nobiliora et meliora quam nec oculus
vidit pro sinceritate nec auris audiuit pro imperceptibi-
litate nec in cor hominis ascendit pro incomprehensibilitate
Luc xxij Vos estis qui mecum permansistis in temp-
tatione et ego dispono vobis sicut disposuit michi
pater regnum ut edatis et bibatis super mensam meam
in regno meo / Tercium est pena transgressionis documenti
libri ... c. liber mandatorum dei et lex que est in
eternum omnes qui tenent eam venient ad vitam qui autem
derelinquunt eam in morte vrque eterna que abyssa
est. Math. xxv Ite maledicti in ignem eternum qui paratus
est dyabolo et angelis eius Ad hebre. x. Irritam quis
faciens legem moysi sine ulla miseratione duobus vel tribus
testibus moritur / Quanto magis putatis deteriora mereri
supplicia qui filium dei conculcauerit eius precepta contemp-
nendo et sanguinem testamenti polluendo hic duplicem
habebit effectum sue passionis a se peccatum abiciendo
et penitentiam non agendo
et spem gratie contumelia faciens spiritui sancto ... admirac
bis propter primo principale sed quedam sunt scripta admiracionis
doctrinas // Secundo dico quod quedam scripta sunt ad peccatum
correptione Daniel v Baltazar fecit grande qui-
nium ubi legitur quod prophanauit vasa templi argentea
et apparuerunt digiti quasi hominis scribentis in pariete Manae
thechel phares Et cum Baltazar non intelligeret
Dan exposuit ei / Baltazar interpretatur absorbens
diuitias thesaurum Nota quod licet iste nomen in toto
habeat diuitias non tamen absorbet eas quia non trahit
ad intima cordis cogitando quo auare conseruet vel
crapulose consumet sed in usu compone et laudem
dei expendet Peccator autem absorbet eas quia aliquis
corde nimis elongat hic peccator facit grande conuiuium
qui voluptate carnis consequitur vasa prophanat
qui cor in baptismo consecratum peccando coinquinat
Contra hunc scribuntur tria horribilia Vae in pariete 10
in pariete ut peccator nichil intueatur sed hic peccator

no pt in tellige nisi daniel vir desideriorum. i. pec-
cator vel confessor salutem animarum desiderans componat se
Audi peccator et intellige quid sit Mane Techel
Phares Mane interpretatur numerus propheta significat
quod deus numerat dies vite tue Job xiiij breves dies
hominis sunt numerus mensium eius apud te est noli ergo tibi
vanam spem facere multos annos vivere sicut dixit iste
qui dixit luce xij anima mea habes multa bona et
annos plurimos requiesce comede bibe epulare Audi autem
quid dixit ei dominus stulte in hac nocte repetent animam
tuam demones a te Quid autem est quod scripsisti Certa
o peccator deus scit numerum vite tue et tu ignoras et
nunquam es securus ergo plus time quia deus cum constituit alicui
numerum quadraginta annos vivere qui nunquam veniet ad sexaginta
quadraginta annos vivere qui nunquam veniet ad figura
et in hoc etiam compertus sum psalmista viri sanguinum et
dolosi non dimidiabunt dies suos Sic habes quid
significat Mane Techel interpretatur appensio per quod
significatur quod deus in statera appendet omnia opera tua
qualia sint an bona vel mala quanta an pauca
vel multa et secundum hoc pesabit penam vel gloriam vide Corinth
v manifestari oportet ante tribunal christi ut referat
unusquisque propria corporis que gessit sive bona sive mala
unde ergo scire quod ipse deus mensurabit penam secundum
quantitatem culpe audi quod dicitur Apoc. xviij quantum
se glorificavit et in deliciis fuit tantum date ei
luctum et tormentum Sed quia non desultori quoniam dicere
cur Si dampnandi deinceps faciamus quod nobis placet ita
bonum est cum utroque pede salire in cippo sicut cum uno secundum
consilium dicitur quod vale si deberet tibi oculi eruere levius
esset tibi quod unus erueretur quam quod utrique Sic etiam melius
est sustinere modicam febrem quam gravem ita levius erit
dampnari pena in inferni pro uno peccato mortali quam pro
centum Ysaie xxvij In mensura contra mensuram
cum abiecta fuit iudicabit eam Licet enim pena
dampnatorum equalis sit quantum ad eternitatem tamen inequalis
est quantum ad acerbitatem Sic habes quid significat Phares
Phares interpretatur divisio per quod significatur quod divisio
est et agsorio sanctorum Ysaie lix In iniquitates vestre di-
viserunt inter vos et deum vestrum et peccata vestra absconderunt
faciem eius a vobis O quam gravis est ista divisio qua
anima in morte dividitur a corpore Sed gravissima est qua anima

a deo
1

diuidit arcitod ita q facie eius unq̃ᵐ videbit Exodi
xiiij Egiptios quos vidistis nō adiciat ut respiciat
vos Et sic habes quid sunt se p̄s et pz 2m p̄n̄le
// Tercio quedam spta sunt ad penitentem consolandum Johis
viij Cum judei mulierem adulteram accusarent ihūs
inclinans se digito scripsit ad terram postea erigens se
dixit Si quis vestrum sine pctō ē p̄mo in eā mittat
lapidem et tandem absolvit dicens nec ego te condempnabo
vade et amplius noli peccare // Sic nota ea in facie dm̄
tēp̄ā q in terra scripsit scriptum q peccatte religaunt
terrum ē q ea absolvit hec ea adhuc proprius facit
ita penitente pro in terra scribit qui scelitate sue misi
cordi inscripsit Deut xxxij Si acuero ut fulgor gladium
meum et sequam reddo ultionem hostibus meis Job xiij
Scribis enim contra me amaritudines et consumere me vis
peccatis adolescencie mee Et ibi dicit contra me quia
peccatis adolescencie mee ut ibi dicit contra me quia
cogitato futuri judicii licet sit utilis in terriori homi
nē ad tunc usus est contra hodie considere i carne
Sed dicitur religant cum peccatis deum patrem i appellat ipse
Sicut Si quis peccaverit advocatum habemus apud
Johis j Si quis peccaverit et ipse propicius ē peccatis nris
deum patrem ihm xpm et ipse propiciator ē peccatis nris
Bernhardus o homo accessum habes ad deum ubi habes
filium apud patrem et ante filium matrem filius ostendit patri cicatrices
filium cum patre et matre filio ubera nec potest ē ibi aliqua repulsa
ubi tot caritatis occurrunt insignia Secundo apertis absolvit
ubi tot caritatis occurrunt in signia Ezechie xviij In quacumque hora peccator
quam omnia pctā remittit Ezechie xviij In quacumque hora peccator
ingemuerit omnium iniquitatum suarum nō recordabuntur amplius
Sic pz 3m principale // Quarta quedam spta sunt ad bonos
Sic pz 3m principale // Quarta quedam spta sunt ut credant et ut
letificarentur Johis ultimo hec spta sunt ut credatis et ut
credentes vitam habeatis in nomine ipius nō timeat mortem
credentes vitam habeatis i nōie ipius Porro timeat peccator
mortem temporalem cum vitam eternam permittit Porro timeat peccator
mortem temporalem cum vita eterna permittit Porro timeat peccator
cum mors temporalis i ianua est mortis eterne cuius exemplum
habemus in lazaro et divite epulone Luce xvj factum
est ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis i sinum
habrahe mortuus ē et dives et sepultus in i inferno
Nō timeat etiam iustus ob probrium hominum si maledicatur
nomen eius in terra cum nō sit scriptum ē in celo Mathei
v. Beati eritis cum maledixerint vos homines et persecuti vos
fuerint etc Gaudete et exultate quoniam merces vestra
copiosa est in celis Luce x Gaudete quoniam nomina
vestra scripta sunt in celis Porro timeat qui hec testificatur

in medio ps vocatus descendit populo cui hec fu-
it Cuius nomen scriptum est in inferno de quo Job
xiij Scribis enim contra me amaritudines scilicet in-
fernales Non timeat iustus qui hic modicum la-
borat ut requiescat in eternum Apocalipsis xiiij Scribe
beati mortui qui in domino moriuntur amodo dicit
spiritus enim ultra a meditu laborum et in pace multi
multam requiem porro timeat peccator qui requie-
scunt corpus ... in labore hominum non sunt et cum
hominibus non flagellabuntur ideo te expectant scilicet cum
post hanc vitam nunquam requiem habebunt in penis
Apocalipsis xiiij fumus tormentorum eorum ascendit
in secula seculorum nec habent requiem die ac nocte a
quibus tormentis eripiat nos Jesus Christus Amen

Dominica iij

Sic vos existimet homo ut ministros
Christi et dispensatores misteriorum dei
Hic iam queritur inter dispensatores ut fi-
delis quis inveniatur Michi autem pro minimo
est ut a vobis iudicer aut ab humano die Sed
neque me ipsum iudico Nichil enim michi conscius
sum sed in hoc non iustificatus sum qui autem
iudicat me dominus est Itaque nolite ante tem-
pus iudicare quo adusque veniat dominus qui
et illuminabit abscondita tenebrarum et mani-
festabit consilia cordium et tunc laus erit
unicuique a deo

Hic non est defectus

In ipsis vbis apostolus duo facit primo reprehendit quandam
iudicii themeritatem ut tangam ibi nolite an tempus
iudicare huius vi nolite iudicare ne iudicemini secundo
iudicare huius vi nolite iudicare ne iudicemini
sunt qui proprias operas discutere negligunt et aliorum facta
semper iudicare et reprehendere volunt / isti enim non
attendunt quod dicitur eis huius vi ut quid vides festucam
in oculo fratris tui trabem autem que est in oculo tuo non
consideras / Secundo tangit divini iudicii sanctitatem
ut tangam ibi Itaque ad usque veniat dominus hoc iudicium
ut dicit propheta confige timore tuo carnes
timendum est ut dicit propheta timeo timui Non primo
ne mea a iudicys cum timeo timui Non primo
terra legem qui ministri fideles ecclesie sunt qui divina
sacra legem qui ministri fideles sunt dei gloriam Infideles autem
ministrant et docent propter lucrum temporale sicut propter
sunt qui hoc faciunt propter lucrum temporale de quibus dicitur quod lupo
vana gloria sic sunt mercenarii de quibus dicitur quod lupo
adveniente fugam capiunt Talis autem in Petro in
adveniente fugam capiunt et infidelem adrima cor dei
dicatoria , et fidelem et infidelem adrima cor dei
sunt , scilicet i regum xvi homo
perimat cuius iudicium est dei sunt , id est i regum xvi homo
videt ea que patent ad sensum deus autem intuetur cor
videt ea que patent ad sensum de homine de talibus
vnius quod propter quod propositum de homine de talibus
iudicare et maiore cura ministros ecclesie qui non sunt
iudicare et maiore cura ministros dicitur in littera
contempnendi sed magis venerandi ideo dicitur in littera
sic vos existimet homo · q · d · licet ministri episcopi non sunt
sic vos existimet homo q. d. deo cooperante ministrant
principales operarii sed deo cooperante ministrant
principales operarii et dispensatores misteriorum dei
sacramenta et doctrinas Et dispensatores ministeriorum dei
quod quod sit medius inter deum et populum sicut dispensator
est quod sit medius inter dominum et familiam et quia corinthii ali-
quos ministros non sic venerabant ideo hic queri-
quos ministros non sic venerabantur ideo hic queri-
tur dispensatores ut fideles quibus in pertinebat
q · d · inter vos sit dissensio et contentio de fidelitate
q · d · inter vos sit dissensio et contentio de fidelitate
ministrorum dicit aliquos esse reprehensibiles infideles
ministrorum qui dicit aliquos esse reprehensibiles infideles
sed quia veri satis est iudicium humanum pro nichilo computat
sed quia veri satis est iudicium humanum pro nichilo computat
quanto eos tangit licet doleat in quanto malum ecclesie
quanto eos tangit licet doleat in quanto malum ecclesie
computo eos tangit licet doleat in quanto malum ecclesie
unde procedat Ideo subdit apostolus / michi autem pro minimo
inde procedat Ideo subdit et quam pro minimo in reputo
c · q · d · iudicium sanctis cordi meo Sed neque me
qui non est noticia conscientie cordi meo Sed neque me
qui non est iudicio iudicio discretionis propter conscientie Si nosmet-
ipsos iudicaremus pro condempnando non utique iudicaremur
ipsos iudicaremus pro condempnando non utique iudicaremur
ipsos iudicarem pro hoc iudicio absolucionis a culpa
sed non dicit se iudicare hoc iudicio absolucionis a culpa
sed non dicit se iudicare omnino ut dicitur Ecclesiastes non nescit
tamen , noscere omnino ut dicitur Ecclesiastes non nescit
homo utrum amore vel odio dignus sit / ideo dicitur sed neque
homo utrum amore vel odio dignus sit / ideo dicitur sed neque me
ipsum iudico hoc non sit hoc iudicio ineg sed iudicare

desereret cordibus aliquis qui hoc ipsum est dei Jo. di.
iam aut indicat una diebus est ille in dicit promissis
in quo manifestabuntur omnia / Itaque noluit aliquis tempus indicare
hoc themerarium a cordibus nostris profugando // Nota
tempus venit quadrupliciter etc. incarnacionis tamquam medicus
ad sanandum primo Thimotheum j fidelis sermo et omni
accepcione dignus quia Christus Jhesus venit in hunc mundum
peccatores saluos facere fidelis inquam sermo in quantum
deus manifestat in hoc veritatem suam implendo quos
promiserat per prophetas et omni accepcione dignus quantum
ad manifestacionem diuine unionis ad Thimotheum iij Ro. exceptibus
misericordie que fecimus nos sed secundum suam misericordiam saluos nos
fecit / O quanta miseria / nos in statu eterne dampnacionis
quia deum offenderamus nec aut in ullo obligatus eciam
in nullo modo indiguit et tamen propter nos venit in
mundum / ubi tot incommoda et tandem mortem sustinuit
Ecce quanta miseria / deus venit ad homines / deus
ad seruos / diues ad egenos / fortis ad infirmos / sapiens
ad stultos / bona ad impios / medicus ad egrotos / Ad
Thimotheum iij apparuit benignitas saluatoris dei Vide
ergo in quanta necessitate positus fuit homo et quod misericorditer
per Christum saluatus sit audi quid dicit Luc. x. homo quidam
descendebat a Iherusalem in Iericho et incidit in latrones
etc. ubi dicitur quod sacerdos viso eo preteriuit similiter et leuita
samaritanus autem iter faciens cum videret eum motus
est et appropians alligauit vulnera eius infundens
oleum et vinum etc. Ierusalem interpretatur visio pacis et
significat locum innocencie in quo homo si permansisset summa pace
cum deo et angelis et omnibus creaturis habuisset quia
bestie eum non lederent ignis non ureret nec aqua
suffocaret / Iericho interpretatur luna et significat statum miserie
in quo mutatur ad instar lune que de die in diem mu-
tatur // tunc homo descendit a Iherusalem in Iericho quando de statu
innocencie peccando venit in statum miserie et sic incidit
in latrones id est in potestatem demonum qui sunt fortiores dicti
latronibus quia occidunt animas et auferunt virtutes ideo
dicitur quod spoliauerunt eum quo spoliauerunt eum veste caritatis
corporea et omnibus virtutibus denudauerunt eum et
plagas imposuerunt quando in anima homines occiderunt et sic
semiuiuum reliquerunt viz quantum ad hoc quod manet viuus
in corpore et mortuus in anima Et hec tanta fuit hec
plaga quod nec sacerdos nec leuita sanare poterat

na sacerdotes et levite in vetere testamento sanguinem diversorum
animalium effuderunt et multa in sacrificiis obtulerunt et tamen
nunquam genus humanum sanare poterant Iste populus ipsius vero
in hunc mundum peccatores salvos facere venit psalta hostiam
et holocaustum pro peccato non postulasti id est sacrificia veteris
legis non placuerunt tibi Hic populus figuratur per samaritanum
vitanum samaritanus quidem in scriptura custos et populus est
custos omnium hominum hic samaritanus appropians vulneratum
venit in mundum et curavit vulnera eius Quando peni-
tentiam predicavit mathei iiii penitentiam agite appropinquat
enim regnum celorum peccata remittendo luce vii re-
mittuntur tibi peccata multa quia dilexit multum Mortem
peccatoris supprimendo ysaie liii vulneratus est propter iniqui-
tates nostras cuius livore sanati sumus hic ergo populus infudit
vinum quod est clarum et significat severitatem divine
iusticie et oleum quod est suave et dulcedinem mise-
ricordie ut audi quod ait et vinum deuteronomii xxxii Si acuero
ut fulgur gladium meum et arripuerit iudicium manus
mea reddam ultionem hostibus meis Et ne propter
acredinem vini desperes audi suavitatem olei ezechielis
xviii In quacumque hora peccator ingemuerit omnium ini-
quitatum suarum etc O peccator si salvari vis necesse est ut
et vinum et oleum habeas Multi habent oleum tantum
qui nimis presumunt de dei misericordia quia dicunt deus est
adeo misericors quod nunquam dampnabit nos Alii autem habent
vinum tantum desperantes de dei misericordia quia dicunt deus adeo severus
est in iudicando et tam offendimus eum quod nunquam in veniam [illegible]
gratiam illis sicut cayn qui dixit maior est iniquitas mea quam
ut veniam merear genesis iiii Tu ergo habeto vinum
attendendo dei iusticiam et penitentiam non differas Habeto etiam
oleum attendendo dei misericordiam ne penitendo desperes Sic patet primum
principale Secundo venit populus in mente hominis tanquam familiaris
amicus ad visitandum suum dilectum amicum zacharie ii lauda
et letare filia syon quia ecce ego venio et habitabo in medio
tui ait dominus filia syon est anima devota que debet deum dilige-
re [illegible] hec dicitur filia Cum per fidem et devotionem deum agnoscere
hec dicitur syon quod in templum speculans ad hanc loquitur
populus dicens lauda et letare quia ecce venio et habitabo in
medio tui id est in corde tuo quia sum presens in medio corporis

spacium est tecum in quo deus habitat quia ibi dicitur et habitabo in
medio tui / O quantum anima gaudere potest de adventu
tam nobilis et utilis hospitis sicut solet gaudere sponsa de
adventu sponsi eciam de adventu medici Ipse autem est
sponsus quo nullus speciosior psalmista speciosus forma pre
filiis hominum Medicus quo nullus [illegible] pericior qui solo verbo
sanat Mathei viii dic verbum tantum et sanabitur filius meus
Ipse est eciam amicus quo nullus fidelior Eccli vi Amico fideli
id est christo nulla est comparacio non est digna ponderacio auri
et argenti / Attende si zacheus cum gaudio suscepit christum
mortalem in domum corporalem [illegible] quanto magis gaudere
debes si suscipis christum immortalem in domum interiorem
id est in animam / unde dicitur luce xix zachee festinans descende quia
in domo tua oportet me manere zacheus interpretatur iustus
consilio Vis o homo quod christus veniat ad te audi consilium
christi festinans inquit descende id est humilia te ut christus
veniat ad te ipse christus adque respicit nisi ad pau-
perculos et contritum spiritu trementem sermones meos
Unde gregorius magnum miraculum altus est dominus humilians se
veniet et eriget te hoc est quod dicitur in psalmo excelsus
altus dominus et humilia respicit et alta a longe cognoscit
noscit Vis scire quando humiliter in mente tua veniet audi
ipsum dicentem cantica v. Veni in ortum meum soror mea
sponsa messui mirram meam cum aromatibus meis
Tunc christus in ortum venit quando mente a orto appetitur
decerpendit / mirra cum aromatibus metitur quando virtutes
cum proposito perseverandi menti infundit / mirra enim quia
servat corpora ne putrescant significat perseverancia virtutes
servat corpora ne putrescant per perseverancia virtutes
ne deficiamus dicit [illegible] principale // Tercio venit
christus ad horam mortis tamquam pater familias ad computandum
luce xii Quis putas est fidelis dispensator et prudens
quem constituit dominus super familiam suam Hec verba licet specialiter
exponantur de prelatis quos dominus constituit super familiam
suam id est super fideles suos ut dent illis in tempore tritici
mensuram id est cibum congruentem doctrine Non tamen inconvenienter
exponi potest de quolibet homine cum homo sit dispensator
de quolibet quod a deo recipit ut declarabo dico
est dei quamdiu ad hoc quod a deo recipit debetis esse qui redditurus
racionem reddat Ideo sollicitus debetis esse qui redditurus
es racionem de omnibus collatis tibi et nescis computaciones tuas
advocati principe / valde timere quando dicit computaciones de
expensis animabus qui tibi principe [illegible] fallere [illegible] tu miser

non timeres qui reddes deo racionem quod nemo poterit
decipere et de omnibus diebus vite tue // de tempore quo expendisti
Ieremie. Omne tempus tibi impensum requiretur a te quomodo sit
expensum Bernhardus contra quales vane expendit tempus
in visu tenere in frequentacione tabernarum et multis
vanitatibus delectatur. Ipse dicit Ieremie. Omne tempus in
quo non cogitas de deo tu computa tibi perdidisse. Item
reddes racionem de omnibus verbis qualiter protulisti Mathei
xii de omni verbo ocioso quod locuti fuerint homines red-
dant racionem in die novissimo. Gregorius. Verbum ociosum est quod
caret aut racione iuste necessitatis aut intencione pie utilitatis
Si racio reddenda est de verbis que sine utilitate et necessitate
proferuntur quid tunc erit de verbis scurrilibus mendosis et de
tractoriis etc. Item reddes racionem de cogitacionibus malis quan-
tum in quibus delectatus fuisti Iob xxxi Nonne vias meas ipse
considerat et gressus meos ipse dinumerat nec minutissime
cogitaciones nec tenuissima verba que apud nos ipsi [illegible]
volunt indissolubilia remanebunt. Sed dices quid agam
cogitacionibus turpibus resistere non valeo cum michi adve-
niunt toto corde doleo numquid propterea dampnari debeo. Absit
quantumcumque enim turpes fuerint cogitaciones si non consentis si
quantum potes resistis nocere tibi non poterunt. Si autem
quantum potes et quantum in te est resistere nolis periculo-
sius consentis. Quantumcumque in munda sit cogitacio mente non
erit ggg si vero non consentit. Item reddes racionem de bonis
pollutis? qualiter ad honorem dei expendisti ut dicitur Luce
temporalibus qualiter qui dissipavit in utilitate bona domini sui
xvi de villico qui dissipavit et quot adhuc
dictum est redde racionem villicacionis tue. Et quot adhuc
in mundo sunt qui bona domini sui dissipant. Heu enim
sunt qui bona temporalia ad honorem dei non expendunt
sed timeo propter dissipacionem bonorum dampnandi
sunt. Si talis es quod tu ... villicus cum debitoribus domini
et emendas vias tuas fac sicut fecit ille villicus cum debitoribus domini
qui dat et tu pauperibus qui bona temporalia pro amore
dei recipiunt ut possis misericordiam invenire et graciam consequi
dei recipiunt ut possis Ibidem dicitur. Facite vobis amicos de mamona
iniquitatis ut cum defeceritis recipiant vos in sua eterna
tabernacula. Quartum principale // Quarto veniet Christus ad iudicium
cum magna potestate ad sentenciandum Apocalipsis i Ecce venit cum
nubibus et videbit eum omnis oculus et plangent se super
eum omnes tribus terre. Attende et pondera verba ecce in quibus

in nubibus veniet quia ubi et modo cum in magna maiestate
veniet quia nubes sub veniunt ei Dicitur cum in nubibus
ascendit sic et descendet Actuum v. Dicitur veniet quadmodum
videstis eum et ut dicit Bonaventura super quartum sententiarum
sedebit in loco eminenti aeris contra montem oliveti
ut cuncti eum possint videre et secundum petrum in questionibus
sub hoc erit in loco aeris ubi apostoli eum ultimo viderunt
cum ascenderet Nec solus veniet ymo omnes apostoli
angeli et sancti cum eo Mathei xxv cum venerit filius
hominis in maiestate sua et omnes apostoli eius cum sedebit
super sedem maiestatis sue etc. Circa quarta veniet
maiestate quia in nubibus cum sanctis omnibus sedebit
ad iudicium bonos a malis separabit In primo autem ad
ventum venit in humilitate ysaie ix parvulus natus est
nobis et luce ii In veniet in sancta parvus in volumine
etc. Secundo veniet manifeste ysaia deus manifeste veniet et non
silebit ab eo quod omnes oculus eum videbit homini non
solum videbunt eum in forma humanitatis sicut est in forma
divinitatis ut gaudeant / Et ibi solum videbunt eum in forma
humanitatis ut doleat ysidorus cunctus xpus sic
benignus secundum veritate sic apparebit reprobis horribilis
et austerus In conspectu cuius eius mali confundent itaque
non possunt sustinere vultu eius propter remorsum conscientie
et conspectandum sine contra eos ferendo Et contra bonos
delectabitur sic aspectubus lucis delectat oculus sanat et
gestat eorum sic forma humanitatis xpi glosa in
die iudicii bonos delectabit et malos terrificabit
quo veniet ad iudicium manifeste qui in mundum venit
occulte / Crisostomus super iudicium plenum teneret omnia
occulte ... autem occulte veniet quia
et non in suo ... erat ... Si enim cognoscere
a pauperis cognoscendus ... crucifixisset ad iudicium autem
... ab omnibus cognoscetur ysaia cognoscere
veniet manifeste quia ab omnibus cognoscetur ysaia cognoscete
sub iudicia faciens etc. Tertio veniet cum magna tremendo
omnibus peccatoribus metuendus quia plangent se super se omnes
tribus terre Apocalypsis vi. reges terre principes et tribuni
divites et fortes et omnis servus et liber abscondent se in spe-
luncis et petris montium dicentes montibus et petris

Cadite sup nos et abscondite nos a facie sedentis
sup tronum et ab ira agni quoniam veniet dies
magnus ire ipsius et quis poterit stare In primo ad
ventu venit cum magna tranquillitate in cuius signum
xpo nato angeli clamabant gloria in excelsis deo et
in terra pax hominibus bone voluntatis Sed in ultimo ad
ventu veniet cum maxima discordia quia non erit
peccator peccatis cuius consciencia remordeat etc,

Dominica iiij

Gaudete in domino semper iterum dico gaudete
modestia vestra nota sit omnibus hominibus
dominus enim prope est nichil solliciti sitis sed in omni
oratione et obsecratione cum graciarum actione peticiones
vestre innotescant apud deum et pax xpi que
exsuperat omnem sensum custodiat corda vestra
et intelligentias vestras in xpo ihesu domino nostro
Illa epistola scribitur ad phill. iiij In omnibus epistolis prec
dentibus apostolus monuit nos ut xpo qui spiritualiter
ad mentes hominum cottidie venire dignatur se etiam
in iudicio generali manifeste veniet In hac ergo epistola que
vicinior est nativitati xpi agit de adventu xpi in carne
quia dicit dominus enim prope est et prope hoc apostolus in prin
cipio epistole invitat nos ad geminata gaudia per illa gau
dia geminata ... causas eorum aperiens ibi dominus enim
prope est ... causa quadam cognicionem ibi
nichil solliciti sitis ... ad optat nobis magna
beneficia ibi et pax dei Primo dicit gaudete in domino
non in saeculo non in divitiis et deliciis non adtempus ne
ad horam sed semper actu et habitudine hoc manifeste ...
sed fide ore ope mente et
... iterum dico gaudete ... duplicat gaudete quia primum
corde et non quod apostolus ... quos ... hominem
refert ad gaudium exterius ... letamini in domino et exultate
... modestia vestra id est vestitus modus est ut in domino gaud
habeatis et hec nota sit omnibus fidelibus ut invitet vos

et infidelibus ut nichil in vobis reprehensibilis inveniatur quia
quia dominus prope est ad remunerandum est, dominus prope est ad
iudicandum / Nichil solliciti sitis deinceps et mundanis
bona vii hugonis(?) sollicitudo est superflua curarum
assumere de rebus transitoriis quod nullo modo est faciendum
sed in domino omnem spem habeatis et omnia hec adiciet
nobis primo petri iacta cogitatum tuum in domino et ipse
te enutriet Math. vi. Ne solliciti sitis corpori vestro
quid induamini Sed pono in omni oratione et obsecratione
et gratiarum actione sed deprecationibus petitiones ut alia similia
impetretis Petitiones vestre innotescant apud deum sed
ex fervore devotionis et ita fervide ut ad deum veniant
Eccl. xxxv Oratio humiliantis nubes penetrabit vel
petitiones innotescant apud deum sed pulchritudine in tenebris(?)
ut non fiant in apparentia mundi sed solum in conspectu
dei Math. vi Cum oraveris intra in cubiculum tuum
etc. // Nota apostolus tangit hic pondere quatuor respectu
ad orationem primo dicit quod sed est deprecationibus et impetra-
bilis sed obsecratione et gratiarum actione que est perceptibilis(?)
terrenis beneficiis et petitione que est spiritualibus temporibus(?)
appropriis(?) Item non ibi petitiones vestre innotescant
sunt dicit quia sed deo nichil potest innotescere tamen
omnis plus fiat sensum quod sibi innotescunt aliqua innotitia
approbationis sed non speculationis Et pax dei etc Hic optat
nobis magna benedictione cordium affectum et intelli
gentiarum quod si custodiat totum hoc custoditur est eo quod
intellectus et affectus integritate ac ut per ea fine pt
Item de ea quod dicit pax dei id est deus qui summa et
vera pax est, que exsuperat omnem sensum sed humanum
et angelicum qui in intellectu et cognitione comprehendi non
potest et talis nisi custodierit civitatem frustra vigilat
qui custodit eam Corda vestra id est voluntates vestras ut
teneret ea vera Prover. iiii Omni custodia serva
cor tuum quia ab ipso vita est / Et intelligentias vestras
in fide ab omni errore ut non decipiamini a suggestionibus
demonum Et hoc in Christo Ihesu domino nostro qui est bonitas
summa potens affectum satiare et est veritas pura valens
intellectum illuminare et quod nichil appetat nisi intelligatur

pecta dne illuminacio mea et salus mea quem timebo
Nota sunt quidam homines quibus ista verba dicunt et re-
petunt ad gaudere. ita quod quolibet genus de duobus
bonis gaudere debet/ Primi sunt incipientes in bonis
operibus et peccata derelinquentes hii primo gaudere debent
quod deus liberavit eos de sua iusticia propter peccata sicut
adam dauid lucifero nabochodonosor etc sed tamen
multi et multis peccatis maioribus offenderunt quam isti
et hac morte amara qua peccatores solent mori
eos puniavit que ita amara est quod de ipsa dicitur
Eccli xli O mors quam amara est memoria tua et
hec dicit amara propter multas causas primo propter valentem
dolorem qui maximus est in separacione corporis et anime est
ita magnus ad ymaginacionem quasi equus maximus
traheretur per guttur et ventrem tuum et fit hoc tribus
ictibus quibus mors occidit hominem una primo
ictu percutit tam fortiter quod robustum hominem in lectum
suum cadere facit ita quod nichil potest operari nisi con-
queri dolores// secundo ictu percutit ita fortiter quod non potest
se homo movere nec verba nec loqui tercio ictu interficit hominem
et facit eum ita horrendum quod etiam statim amici sui
cooperiunt corpus eius et festinant de domo eicere
hec eciam amaritudo signata est in morte lazari quem
dominus suscitavit a mortuis qui post hec xxx annis
supervixit quibus numquam gaudere poterat eo quod iterato
mori debebat/ Item est amara quia amicorum amissionem
sicut parentum fratrum et sororum a quibus recedere oportet
et amplius numquam videre sicut dicit Job Nec aspiciat
me visus hominis/ Tercio est amara ex eo quod aurum
et argentum relinquere oportet ipsa Et relinquent alie-
nis divicias et sepulchra domus eorum in sempi-
ternum Nec divites eum retinere possunt quod hec ostenditur
in quodam divite qui in infirmitate posita dixit anime
sue O anima mea recognosce quanta bona habes in
vita tua scilicet pulcram uxorem venustos filios pueros
equos vestes nobiles equos et caballos aurum et
argentum multum et si ad hec tunc anima est parata videre
manere quid debet sed quia in tunc desidero et volo ut
maneas mecum hic Cum autem fortius in infirmitate
sua urgeretur dixit anime sue modo video o miser
anima | ~~quod mecum non vis manere vade et cetera~~

qui mecum non vult manere / vade quo et maledicto dyabolo
te committo [illegible] dictis conspiravit super quo dicit Job
ducunt in bono dies suos Item est amara compassio
de subitate quod ostenditur de quodam divite qui cum
in extremis positus esset respiciebat castra sua et ait o domine
deus quanto iste mundus contempnendus est quia ego tot castra
pulcra civitates et bonas villas habeo et fui in ter-
tot habitacula nescio ubi sit jam hospitium accipere
2o gaudebunt in [illegible] ... quod deus non reddit
eos in ora leonum et in penas infernales ubi dolores
sunt ut petiderunt et plures quod pro magnis doloribus clamant
sunt quibus circumdederunt me gemitus mortis etc Et sunt
ipsi quibus [illegible] de vulva eduxisti me utinam consumptus
illud Job quare de vulva eduxisti me utinam consumptus
esse ne oculus me videret Sed deus debet gaudere de hoc
et aliis pro quibus laudare deum qui excepti sunt dicentes
tu apostolum benedictus deus qui non dedit nos in cap-
tione dentibus eorum Item gaudebunt perfecti ad modum
boni negociatoris [illegible] lucrantis lucratur cum gaudia
eterna per sua bona opera que sicut lucra multi operabunt
tu proverbiorum Melior est acquisitio eius negociatione auri et argenti
qua tu finis vite ad veniet omnis perdita negociatorum
permanebit tu cineribus cadaver tu vermibus et spiritus
solus tu operibus / Item perfecti gaudebunt de corona
sibi preparata quam in celo conspectat et de die
in diem includunt ornatur que dabitur eis post diem novissimum
ita tu si perseveraverint in bonis operibus sicut patet
per illud quod legitur quod quodam tempore [illegible] agentibus
capti positi erant in dolium plenum aqua tempore yemali [illegible]-
capiti positi erant in dolium quidam gentilis astans
[illegible] frigoris et tu sic martirisentur quidam gentilis astans
vidit sol coronas super capita eorum teneri [illegible] quadraginta
angelos tenuit unus christianorum periit optimo dolei dicens
se fidem christianam abnegare qui tu composito fuisset [illegible]
unus tu corona recessit videns hec ille gentilis in dolium
saltavit dicens et ego credo in illum deum pro quo isti patiuntur
tormenta qui statim coronam percepit quam alius perdidit
Tercio gaudebunt perseverantes de hoc quod [illegible]
dies et hoc ad modum contrariorum ad prima [illegible] tu
pace et magna leticia vsidorus in leticia [illegible] et
in pace veniunt esse sicut dicitur hoc qui timet dominum
O quam magna bona sunt hec de quibus merito gaudebunt
in leticia cum egredientur non timentes [illegible] infernales le-
giones [illegible] eos [illegible] qui tot sunt apostolorum et
plures quam capilli capitum suorum dicentes multiplicati sunt

super capillos capitis mei procedunt eos in pace quod
angelorum comitatu solempniter educet. Ho° [illegible] quod
heremita [illegible] in articulo mortis fratres lamentantes
plangerent eum aperuit oculos suos et [illegible]
dulciter videbat fratres interrogavit cur riderent
respondit quod multi in agone [illegible] qui timent
mortem [illegible] et demones infernales ego vero non ti
meo quod dilectum meum Ihesum Christum [illegible] video venientem
cum angelis suis quem [illegible] quem amavi et quem cre
didi quem dilexi [illegible] fratres dilectissimi consolamini et
mecum congaudete hec dicens tradidit spiritum in manus
angelorum etc.

Dominica infra natale Christi

Quanto tempore heres parvulus est nihil differt
a servo cum sit dominus omnium sed sub tutoribus et
actoribus est usque ad prefinitum tempus a patre ita et
nos cum essemus parvuli sub elementis mundi eramus
servientes at ubi venit plenitudo temporis misit deus
filium suum factum ex muliere factum sub lege ut eos
qui sub lege erant redimeret ut adoptionem filiorum
dei reciperemus. Quoniam estis filii dei misit deus spiritum
filii sui in corda vestra clamantem Abba pater itaque iam
non est servus sed filius quod si filius et heres per deum.
Ad gala. iiii. [illegible] similitudo [illegible]
[illegible] consuetudine quod filius tenetur [illegible] sicut servus
[illegible] cum parvulus [illegible] aut adultus liberatur ab illis modis
servilibus [illegible] legis sunt servilis et pueriles ideo
servilibus [illegible] sub multis observantiis legalibus a quibus
sunt [illegible] omnibus liberamur in novo testamento [illegible] status quamdiu [illegible]
[illegible] dicitur quanto tempore [illegible] in vita [illegible] nihil differt
a servo quod [illegible] obligatur ministrare [illegible] sicut filius [illegible]
aut sit dominus omnium in potentia [illegible] ad debitum tempus
deputatum a patre subtutoribus et actoribus [illegible]
[illegible] et castigatoribus sicut servus ita et nos [illegible]
cum essemus parvuli [illegible] in statu veteris legis sub elementis
mundi eramus servientes legalibus observantiis [illegible] dicitur

clamanda .i. vice qui i descendendo in pueris i recipit ab illis cla-
mantes ut crat ne propter hoc occupacio fatigetur
i. legales observancie fuerunt figure disponentes ad
propositum secundum vice sunt figure dictorum / Et ubi venit ple- venit
nitudo temporis i completo tempore premiti a deo prin-
misit deus filium suum quatenus ad corpus sumptum
de virgine factum sub lege qui volunt legalia
observare ut eos legalibus observantiis ligatos redi-
meret per suam passionem per quam abstulit legalitatem
ut legalitate et ad opcionem filii dei et reciperemus
propositum qui est filius dei naturalis et hoc filiacionem declarat
quam per effectum dicamus esse quam estis filii dei .i. ut hanc
filiacionem monstraret misit deus spiritum filii sui i corda
vestra clamantem scilicet per confessionem fidei / Corde enim credi-
tur ad iusticiam / ore autem fit confessio ad salutem / vel aliter
clamantem per signum sensibilibus ostendendo sicut dicitur
genesis iiii Vox sanguinis fratris tui abel clamat ad
me de terra etc. Inprimitiva enim ecclesia quibus spiritus
sanctus dabatur in baptismo i signo visibili significati
graciam i fusam mentis et per eius filiacionem ad optivam
et primitate sibi correspondentem et clamantem
abba pater confitendo deum patrem et ponit hic duo dicta
idem significantes / una hebrayca vel potius syriaca
tamen communiter utitur ea ebreus qui lingue syriaca et hebrayca
sunt propinqua distantes / Sed aut utuntur latini ad de-
signandum quod deus pater quemque de iudaismo et
gentilitate ad fidem itaque iam non est servus sed filius adoptivus et
confitetur deum patrem non est servus sed filius adoptivus et
heres per deum spiritum adoptionis quod filio adoptivo debetur
heres per deum propositum adoptantem quod filius adoptivus debetur
heres qui hereditatem sicut dicitur in vice filius et heres etc.
Nota quod i hiis verbis duo tanguntur principaliter primum est propositi
admirabilis qualitas secundum est sua venerabilis dignitas / Item
nota propositus comparatur suo apostolo quatuor vocibus / primo
quod administrantur servi i continuis laboribus fuit
quod iiii apostolo quod plus laboravit videbitur et patuerunt multa
sua / Certe multum laboravit qui iniquitates omnium hominum

pressit in hora qua christus in monte sustinuit Et hoc cogita
quantum christus pro te laboravit scilicet in carcere quia in duro
presepio positus iacet ergo et tu aliquas refute plurimas
molles id est cogitationes malas et vanas et pone
mollicie vestimenti id est gesta precipua quidem in cibum et
incurre ut grates ei referas Sic vide qualiter
pro te laboravit in discurrendo ita quod fatigatus
est sicut Iohannis iiij sic eundo vigilando quia sepe erat in
orationibus prostratus Surge ergo et tu de nocte gratiam
ut consequaris contra accidiam nocte surgendo bonum ad
confitendum tibi Sic Ieremie pro ve michi misero quia addi
dit dolorem dolori meo tam in terra quam [illegible] vi sed
dum laboravi in gemitu meo et requiem non in
veni Labora et tu ipso aliquid sustinere affligere corpus
tuum flagellando carnem tuam plorando peccatis Leg
tuum flagellando [illegible] ad mentem reducere facile est tibi
pro [illegible] doloribus christi ad mentem reducere facile est tibi
ora sustinere Hoc fecit beatus paulus dicens ad galathas
vi michi autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu
christi ... passionibus suis Ergo merito compatiaris christo qui
pro te in laboribus ista paupertate et in laboribus a
iuventute sua ... Bernhardus memor ero pro illarum necessitatum
mee ... quos christus habuit in fame
in frigore id est laborum quos christus protulit in predicando fatigationum in
discurrendo vigiliarum in orando temptationum in ieiuniando
dum laborem quos protulit in predicando fatigationum in
discurrendo vigilaverat in orando temptationum in ieiuniando
lacrimarum in compatiendo insidiarum in colloquendo con
viciorum sputorum collaphizationum subsannationum et
irrisionum sputorum colaphizationum subsannationum et
exprobrationum et clavorum si vis esse particeps regni sui
comparticeps esse penas sicut ipse sustinuit In Corin
thiis sustinuit [illegible] et passionum
primo Si fuerit socii consolationum eritis et passionum
Quis potest compatienti ... christo ad hominem qui est dux
angelorum factus est fugiens homo qui ditissimus erat in [illegible]
facta est in opus et pauper in Corinthiis viij Scitis gratiam
domini nostri ihesu christi qui propter vos egenus factus est cum
esset dives ut illius inopia divites essetis Ymmo sicut dum
adeo pauper tamen quod cum tributum postularetur non habuit
unde daret sed misit petrum ad mare qui staterem ex ore
piscis quam protulit christus et petro iussit dari ut

Item respondet humilia opera fecit apostolus serviendo.
Math. xx Quicumque inter vos primus esse voluerit
sit vester servus sicut filius hominis non venit ministrari sed ministrare
q.d. quamvis sit dominus omnium tamen humiliter subicio me in serviendum
Luce xxii ego in medio vestrum sum sicut qui ministrat
Johannis xiii surgit ihesus a cena et ponit vestimenta
sua linteo se precinxit Considera o peccator quam devote
servitor qui non solum voluit lavare pedes electorum
sed etiam pessimi traditoris sui Ad philip. ii semetipsum
exinanivit formam servi accipiens in similitudine hominum
factus habitu inventus ut homo Considera hic tria que
fuerant in christo Primo volutata familiaritas contra
quosdam rebelles Ordo vere humilitatis quia nunquam
est vera obediencia nisi sit humilitati consociata
hic reprehenditur superbia subditorum 2o in 3o fuerat
servicium ardens quia ad mortem hoc est contra quosdam
qui obediunt in hiis que levia sunt sed aut si quid eis
durum precipitur statim se excusant sed quare nos obedire
debemus ut nullus excusabilis se reddat in ministrando
dei sicut dicitur in hebreorum ultimo Obedite prepositis vestris
subiacete eis ipsi enim quasi rationem reddituri sunt
pro animabus et animabus vestris Per inobedientiam enim totus
mundus dampnatus est qui per obedientiam reparatus est Ecce
inobedientia primo deo displicet Ad Ro v. Sicut
per unius inobedientiam peccatores constituti sunt multi ita
per unius obedientiam restituuntur multi primi regum xv
dicit saul ad samuelem propheta melior est obedientia
quam victima et auscultare quam offerre adipem arietum
quoniam quasi peccatum ariolandi id est infidelitas est repug-
nare et quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere Item
nota quod obediens iste homo cognobis facta nominatur est ihesus
et interpretatur salvator In hoc enim nomine duo tanguntur
Primo nominis utilitas 2o eiusdem dignitas Uti-
litas primo tangitur cognominis interpretatione quia salva-
tor sed dignitas evangelica in positione ut Mathei
primo dicit angelus ad joseph Noli timere accipere
mariam coniugem tuam quod enim in ea natum de spiritu sancto est

pariet autem filium et vocabitur nomen eius ihesus.
Utile est hoc nomen quia ipse salvum faciet populum suum
a peccatis eorum Certe hoc benedictum nomen in circumcisione
impositum est puerulo cum magno dolore quia circumcisus
sanguinem suum fudit pro homine Posset homo cogitare mirum
dictum est quia propriis primo fecit in pueritia quia flevit
vel Re iste sic cogitare posset propriis sanguinem suum
fudit quasi diceret O homo si parvipendis lacrimas quas fudi
in presepio noli parvipendere sanguinem quem in circumcisione
pro te fundere curavi O utinam hodie funderes
tot lacrimas ad eius honorem pro peccatis tuis quot ipse
fudit guttas sanguinolentas Nota quod scriptura sacra
describit nobis quatuor viros famosos qui vocati
hoc nomine ihesus videlicet ihesum ductorem ihesum doctorem ihesum
summum sacerdotem et ihesum salvatorem Juste ergo vo-
catum est nomen illud puero ihesu qui omnium illorum of-
ficia habuit Ipse enim fuit ductor erratum doctor
ignorantium summus sacerdos id est reconciliator discordan-
tium et salvator in periculo Primo describit
nobis ihesum ductorem quia Josue dictus est etiam de hoc
ihesu Eccli xlvi fortis in bello ihesus nave successor
moysi qui magnus secundum nomen suum Hec tria fecit
ista populi dei per iordanem sicco pede et vestigio
duxit hostes expugnavit et terram promissionis
divisit Hec tria eciam fecit ihesus salvator Primo per
iordanem sicco pede duxit populum qui per fluvium
huius mundi sine in quariac [?] pericli homines ducit Exo
xo deduxit eos in via mirabili et fuit illis in
velamento diei et in luce stellarum in nocte transtulit
illos per mare rubrum transvexit illos per aquam
maximam In via mirabili ducit ut desperatos
in gratiam in velamento diei qui prosperitatis dic homo
gratiam pertingit fit ei in luce stellarum qui eum
ad superiora elevat transvehit per mare rubrum
et aquam maximam qui custodit eum ne in periculosis
procellis tempestationis et tribulationis et in felicitatis
huius mundi submergatur ipse enim est deus de Exo x Juste

Deduxit dominus per vias vias / Secundo hostes i. de-
mones expugnavit Ecclesiastici xlvi impetum fecit contra
gentem hostilem et in descensu perdidit contrarios ut
cognoscant gentes potenciam eius quod contra dominum non est
facile pugnare / Impetum fecit quando in predicando
miracula faciendo thorustabat et amplius potestatem
apostolis super dyabolos in defensionem preces ad infidelium
contrarios perdidit / Noli desperare homo si dyabolus
te impugnat in voca hoc nomen ihesus et clama cum
psalmista judica domine nocentes me expugna impugnantes
me apprehende arma scutum et exurge in adiutorium
michi Tercio terram promissionis divisit quod unicuique
mercedem in celo secundum merita sua distribuit luce xxii ego
dispono vobis sicut disposuit michi pater regnum Et quasi
dicit sicut pater meus celestis michi secundum excellenciam
humanorum excellentissimum locum in celo tribuit sic ego et
singulis secundum merita retribuabo corpora. Ultimo Ecce ego
venio cito et merces mea mecum est unicuique secundum opera
sua Dicitur ergo ... quo iuste vocatum est nomen eius ihesus 2°
primo modo / Secundo describit scriptura sacra ihesum doctorem
ut ihesum filium sirach cuius officium erat quod ... composuit
Ecclesiasticum talem librum sicud dicit Jeronimus in pro-
logo super libros salomonis quod dicit Johelis ii filii
syon et exultani letamini in domino deo vestro qui dedit
vobis doctorem iusticie Ecce quam nobilis est hic doctor
qui non solum puerilia ut gramaticus vel cavillatores
ut logici neque ornatum modum vocis ut rethorica
vel rethor secundum civitatem movit ut doctor eximius
suos discipulos in fortitudine Sed non quod ipse ihesus precipue
sua gracia homines docuit quando peccatores penitenciam agere
Ecclesiastici v. Non tardes converti ad dominum et ne differas de die
in diem subito enim veniet hora illius et in tempore vindicte
disperdet te Item Ecclesiastici ii Si penitenciam non egerimus
incidemus in manus domini et non hominum / Secundo docuit
... ihesus salvator Mathei iiii Penitenciam agite appropin-
quabit enim regnum celorum / quam etiam secundum seculi doctrinam
sua collata discipulis virtutem approbat sic etiam fecit

ut patet in maria magdalena ante pedes suos procedente
In petro post negacionem flente amare et in omnibus peccatoribus
Quid times o peccator sat doctrina ihesu christi age
penitenciam et invenies cum peccatore dimissionem
Nunquid tu plura peccata commisisti quam maria magdalena
Marci xvi Septem demonia habuit secundum beatum gregorium plena
fuit viciis universis quae similitudine iam non alio
nomine quam peccatrix appellabatur Nunquid maius peccatum
habes quam petrus qui ter negavit dominum Nunquid minus
habes de tempore quam latro qui in extremo vite sue penitenciam
egit et veniam meruit Certe si hec recta attendis
nunquam desperabis 2o docuit penitentes a peccatis
abstinere Ecclesiastici xxi fili peccasti non adicias iterum
sed de pristinis deprecare ut tibi dimittantur quasi a facie
colubri fuge peccata Utilissima est hec doctrina penitentibus
ut si preterita deplangant futura precaveant Hoc docuit
nos ihesus salvator qui mulieri in adulterio deprehense
dixit Johannis viii Vade amplius noli peccare 3o do
cuit bonos caritatem habere ad deum et ad proximum Ecclesiastici
xiii omni vita tua dilige deum et invoca illum
in salute tua Certe dilectio ad deum sequitur de dilectione
ad proximum omne animal diligit simile sibi Hoc idem docuit
ihesus salvator noster Marci xii Cum quereretur ab eo
magister quod est mandatum magnum in lege ait ihesus
Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo Hoc est primum
et maximum Secundum autem est simile huic Diliges proximum
tuum sicut te ipsum In hiis duobus mandatis tota lex
pendet et prophete O quam brevis et utilis doctrina si non
potes omnes libros veteris et novi testamenti comparare
Si non potes omnia que scripta sunt in memoria retinere
habe veram dilectionem et salvus eris Certe ihesus docet
dilectionem que est causa salutis Sed dyabolus docet invidiam
que est causa et principium peccatorum Sapiencie ii Invidia dyaboli
mors intravit in orbem terrarum imitantur autem eum qui sunt ex parte
illius Sic patet quis iuste vocatum est nomen eius ihesus secundo modo
3o Tercio sacra scriptura describit nobis ihesum summum sacerdotem
Zacharie iii Ostendit mihi dominus ihesum magnum sacerdotem stantem

coram angelis dei. Apostolus ihesus fuit ante illius que comperunt
credentium. Quia ihesus pontificis officium habuit ihesus sal
vator hebreorum iiii habentes pontificem magnum qui
penetravit celos ihesum filium dei teneamus confessionem
etc. Sed nota quod pontifex in lege habuit triplex officium primo
hostias deo ymolavit sancta sanctorum solus intravit pro populo
oravit sic noster pontifex summam hostiam salutarem
obtulit in cruce sancta sanctorum intravit celos ascendendo pro populo
oravit peccatores suos pro quibus ascendit Primo dico quod pontifex
in veteri lege hostias deo ymolavit hebre. v. Omnis
pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in hiis
que ad deum sunt ut offerat dona et sacrificia apostolus
Istud officium habuit ihesus quando se in cruce obtulit Ebreorum
ix quemadmodum statutum est hominibus semel mori
sic christus semel oblatus est etiam satisfaciendo apostolus
Ebreorum x Impossibile est sanguine hircorum et taurorum
auferre peccata ideo ingrediens in mundum Secundo pontifex
in veteri lege obtulit sanguinem et illum septies aspersit
contra altare sicut dicitur leuitici xvi Sic iste pontifex
ihesus christus obtulit et fudit sanguinem suum septies ut
satisfaceret etiam primo in circumcisione 2° in agonizatione
3° in flagellatione 4° in spinee corone impositione 5° in manuum
et pedum perforatione 6° in corpore in pedum transfixione
7° in lateris apertione Tercio sancta sanctorum solus intravit
leuitici xvi nullus homo sit in tabernaculo quando pontifex
ingreditur ut oret pro se et pro domo sua et pro universo cetu
israhel Nota quod dicitur luce primo quod cum zacharias in tractu templi
et multitudo erat foris Istud officium habuit ihesus
salvator celos ascendendo Ebre. ix christus assistens pontifex
futurorum bonorum per amplius et perfectius templum non manu
factum id est non huius creationis neque per sanguinem hircorum aut
vitulorum sed per proprium sanguinem semel introivit in sancta id est celum
Sed utique sola abiit quod cum prodesset nobis si solus intrasset
et non conclusisset 3° pro populo oravit Numeri xvii
Cum populus murmuraret contra moysen et aaron et ignis
de celo veniens vastaret populum stans aaron inter mor
tuos et vivos deprecatus est et cessavit plaga [illegible]

efficatie fuit oro aaron / quante putatis oro xpi si-
cut dicit Johis xi Gratias ago tibi pater quia audisti me
ego enim sciebam quia me audis Et sic patet quare iuste vo-
catur nomen eius ihesus 3o // Quarto describit nobis
spiritualem sacra ihesum saluatorem ad thimotheum 1o 2 fidelis sermo
et omni acceptione dignus quia xpus ihesus venit in hunc
mundum peccatores saluos facere hic est puer qui propter salutem
mundi sacrificium suum sanguinem recepit hic est vere saluator
mundi qui legalitatem obseruare adimplere voluit ne
contrarius legi appareret

Dnica prima post oct epiphanie

Habentes donationes secundum gratiam que data
est nobis differentes siue prophetiam secundum rationem
fidei siue ministerium in ministrando qui docet
in doctrina qui exhortatur in exhortando qui tribuit
in simplicitate qui preest in sollicitudine qui miseretur
in hilaritate dilectio sine simulatione odientes malum
adherentes bono caritate fraternitatis inuicem diligentes
honore inuicem preuenientes sollicitudine non pigri spiritu
feruentes domino seruientes spe gaudentes in tribulatione
patientes oratione instantes necessitatibus sanctorum communicantes
hospitalitatem sectantes Benedicite persequentibus vos
benedicite et nolite maledicere gaudere cum gaudentibus
et flere cum flentibus Idipsum inuicem sentientes non
alta sapientes sed humilibus consentientes

Ad romanos xii Apostolus asserens quod per dominum imp-
natum humilitatem et a magis adoratum diuersa nobis
sunt dona donata hec 2o more mali fui ab apostolis
[illegible] ideo apostolus monet
nos in hac epistola qualiter secundum dona dei nobis collata de-
beamus nos habere quo ad proximos nostros Et dicit Habentes
donationes scilicet gratias et pacis a filio dei nuper nato
secundum gratiam que data est nobis de eius plenitudine omnes

accepiq ꝗonis i differentes i. aliam virtē. Deputatos
pᵗ membra corporis qr quedā sūt doctores quidā
auditores consilar | aliqui principes 2ᵉ de alijs sicut
apostle i. aliqui habent grām prophetizandi uel futurā
predicanda | Et hec est grā sm̄ rōm fidei qr fideles
mereᵗᵘʳ illā Si cū credidissemq sua ministeriu
sp̄ eccl'ie habeatq i ministrando s; ut eccl'ia sacramenta
uel ministeria ut sūt episcopi et sacerdotes sed qui
docet i. grām docendi alios ~~hūt~~ h; i doctrina i.
i ꝯ officio doctrine q d. Qui h; grām docendi
alios nō sufficeret illā apud se / vñ prouer. xi
ohia q b̄ndiat i pigravabiᵗ Hinc ait abscondit
frumenta maledicetur in populo | Deinde qui exhortatur
i. qui grām exhortandi habet et alios confortandi
tanq̄ aliq membrū alit defuncti qui tribuit in simplicitate
Hic tangit modū communicandi bona temporalia diues qui
tribuit / elemosinas / simplicitate et sine intentione
vite ~~...~~ cāue ut nesciat sinistra quid dextera operetur
Qui preest ut principes uel prelati preest in sollicitudine
i. i mundo sicut beatus paulus dicit | 2ᵉ Corinth. xi
preterea q̄ i extra sunt i instantia mea cottidiana
sollicitudo omnium ecclesiarum Qui miseretur i. grām mise
rendi et compatiendi h; alijs i ab opprobrio sui
miseretur sed ut pauperi esurienti cibum porrigat et
potum sitienti in hylaritate i. gaudio mentis hoc
faciat qr deus reputabit sibi hoc factum esse Dilectio
sed sine simulatione qr sūt alterius tanq̄ aliq membra
vñ dilectio debet esse pura nō simulatione polluta
sic Johannis iij filioli mei nō diligatis verbo neq; lingua
sed opere et veritate Odientes malū i. dyabolū et membra
eius et peccata Adherentes bono ut nec dilectio amici
tia i. perfecta Adherentes bono ut nec dilectio amici
faciat vos amare malū et dimittere bonum sed caritate
sinitatis i. virtute diligatis ut ... diligi sed
petri ij ... i vite benigni et fratris amatores
honore i vite preuenientes q. dicet ita vnusquisque alium
honorare ut honorando alium i se mutuo preueniat

Et 10 Servientes vobis invicem prevenite honore
ut placet primi ro. Sollicitudine non pigri, i. non sitis pigri
in procurando utilitates proximorum ne cum servo inu-
tili dampnemini qui ligatis manibus et pedibus proi-
citur in exteriora tenebrarum. Spiritu ferventes i. fervo-
re spiritus sancti habentes. Domino servientes orationi in terris. Psal.
Servite domino in timore etc. Unde illi serviunt domino
qui mandata eius servant. Spe gaudentes ut scilicet
pro bona perdita sitis sperantes eterna gaudia. Ad
philippenses iiii Gaudete in domino semper iterum dico gaudete
etc. Math. v. Gaudete et exultate quoniam merces
vestra copiosa est in celis. In tribulatione patientes scilicet
vobis illata non voluntates nam vindictam querentes
exemplo Christi qui cum malediceretur non maledicebat etc.
Oratione instantes pro hoc enim fortes ad tribulationes superandas
oratorem in instantes pro hoc enim fortes ad tribulationes et
necessitates. Ergo aut orabant pro tribulationibus et
necessitatibus sanctorum communicantes scilicet bona temporalia et
notantur dicit necessitatibus quia bona temporalia non sunt
danda pauperibus causa ditandi sed causa sustentandi
et non malefactorum quia elimosina non
dicitur etc. Hospitalitatem sectantes unde
cuilibet est contemplanda hospitalitate sectantes unde
apostolus non dicit hospites estote simpliciter sed sectantes i.
qui etiam non rogantes cogunt et querunt eos ne forte
quis eis extra tectum maneat. Unde magna est virtus
in platis extra tectum maneat unde magna est virtus
hospitalitatis quia per eam multi sancti placuerunt deo ut
Abraham Loth et alii. Benedicite persequentibus
vos i. benedicite illis et bene loquimini qui vobis
maledicunt i. bona eis optate
Roman. in fine vel sic benedicite i. bona eis optate
Prover. xiiii Omnia que benedicit in pignorabit etc. Et
nolite maledicere dicit dominus detrahendo licet ipsi malum lo-
quantur de vobis. Unde ipse dicit: benedicite quia
optanda sunt eis bona vite et prima. Gaudete cum
gaudentibus scilicet congratulando in bono et flete cum
flentibus compatiendo eis. Job xxx Flebam quondam
super eo qui afflictus erat etc. Dicitur sic per omnibus
alys proximis sentientes cum dolore pro eius gaudium. Unde
gaudere debet de prosperitate et profectu proximorum. Ergo
non accipit gaudere cum hiis qui gaudent de temptatione

Sed cum huius quere noua scripta sunt in celis Vo. alta
sapientes Vnde alta sapit qui vindictam appetit que
soli dei est Deut. xxxii mea est vindicta etc. Et quilibet
generaciones i. humiles imitatores quia deus superbis re-
sistit et humilibus dat graciam Jacobi iiii Vnde consentit
humilibus qui se humiliat alijs non preferendo se appetat
quod dominus promisit dicens Qui se humiliat exaltabitur
Nota populus suo exemplo docet nos simplicitatem huius
et festa celebrare i. peccata dimittere et digne celebranti
promittit premium ysaias lvi capitulo dicens Qui custodierit
sabbatum meum et tenuerit fedus meum dabo ei in muro
meis locum et nomen sempiternum quod non peribit Per
sabatum intelligitur requies et sic qui in die festo debemus
requiescere a servili opere i. peccato Vnde qui colligit ligna
in sabato i. agit peccatum quod est materia eterni ignis lapi-
dabitur i. in die iudicii flagellabitur et arguetur Quod
quam pauci advertunt quia in die festo plura peccata committunt
quam in die feriali Vnde Vnde ~~Jeremie trenorum~~ Jeremie completum
est quod dicitur Viderunt eam hostes et sabatum eius de-
riserunt sabbata eius in festis in tenebris sanctuarium dei igne i.
tempus multa voluptate et furore dei quare in lege
ta festa precipiuntur celebrari scilicet pascha penthecoste
et cenophegia quia in pascha cum omne fermentum vetus
de domo eiciebatur et significat nobis per statum hominis
~~...~~ nocentis secundum id sicut nobis veram penitenciam in qua
domo de eiciatur omne fermentum i. peccatum mortale de
corde ne pascha i. tempus honore opere corrumpatur
secundum anticum hoc fiat super deos dicens pharao i. summum
luxum lateres et palea Nunc exigit populus abeo non
populus a qualibet anima peccatrice exigit fumum i. humilitatem
et subiectionem luxum i. secundum bonorum operum lateres i.
fervorem caritatis et paleas ponere i. superbiam vel exigit
paleas per ut sit levius ad bona opera ~~de~~ ne anima in
peccato moriente diabolo fiat tributaria Vnde Jeremias
princeps provinciarum facta est sub tributo i. sub peccato Secundum
aliud festum erat penthecostes in quo panes deo de novis
frugibus offerebantur et id festum significat tempus bone conversacionis
de quo accepti panes deo sunt si eos providencia
et humilitate offeramus Et furfures mala in teroris eo
purgamus et si aqua contricionis ad id consperga

Et ipse radix decoquunt hoc festum dz fidei in illis
i. in habitacione pacis qui in corde quieto celebrant festum
cum scenopheyagie i. tabernaculorum et sic perfectum
statum in quo sunt virtutibus plenum et resistentes p[illegible]
tabernacula cum sunt inhabitantes In festo enim de(m)
omnium bonorum fructus et primicias afferre ut semen
bone operacionis vinum affectionis oleum caritatis semper hilaritatis
et poma fragrancia bone opinionis Cum hoc
facit [illegible] donatores sunt gracie et ministrat misericordiam
Econtrario bonus est et iustus hic cum odit malum
et gaudebit cum gaudentibus i. sanctis in regno celorum
Effectum cum sepulcrum fugiet quia alta non capiunt
i. vindicta non perit etc

Dnica iiii post octavas epiphanie

Nolite esse prudentes apud vos metipsos
nulli malum pro malo reddentes providentes bona
Non tantum coram deo sed etiam coram omnibus hominibus
si fieri potest quod in vobis est cum omnibus hominibus pacem
habentes Non vos metipsos sitis defendentes carissimi sed
date locum ire scriptum est enim michi vindicta et
ego retribuam dicit dominus Sed si esurierit inimicus
tuus ciba illum Si sitit potum da illi hoc
enim faciens carbones ignis congeres in caput
eius Noli vinci a malo sed vince in bono
malum ¶ Ad romanos duodecimo
In hac epistola apostolus arguit illos qui estimant se esse sap(ientes)
et presumunt de sua sapiencia superbiendo de quibus dicitur Ysaie v.
Ve vobis qui sapientes estis in oculis vestris et coram vobis
metipsis prudentes Docet enim apostolus in hac epistola de vir(tute)
mansuetudinis quia qui hoc nec irritat nec irritatur
dicens Nolite esse prudentes apud vos metipsos sed magis
exerceatis eam ad proximos Vere reprehenduntur illi qui
[illegible] abscondunt [illegible] sodales proximis non [illegible]
[illegible] Marci [illegible] sine malo et [illegible] nec [illegible]
[illegible] mea [illegible] multe et [illegible]
quod meum est tu [illegible] malo [illegible]
[illegible] non [illegible] in moralibus virtute et
iusticia pollens [illegible] corporis [illegible]

Rome pet iii providentes bona quasi dicit dictum
e non sitis prudentes apud vos met ipsos hoc ait
documentum sic gorplio ut sitis prudentes prudentia
spiritus sicut et in providetes bona sed spiritualia quam cor-
poralia non tantum coram deo .i. abscondentes ea in cubiculo
sed etiam coram omnibus hominibus et ad utilitatem proximorum
Et spiritualia bona sunt quantum ad dona nam communiter data
manifestatio spiritus sunt ad utilitatem sicut ipse Cor
xii Similiter et bona corporalia sunt quantum ad bona fortune
Unde augustinus Deus ad hoc dedit divicias hominibus
et paupertatem permittit egenis ut divites dando
et egeni penuriam paciendo sibi vitam eternam premium
apprehendant Si fieri potest quod ex vobis est cum omnibus
hominibus pacem habeatis q.d. estis tales quales
hominibus pacem habeatis si fieri potest quod in vobis sit
dupi et non solum tales sed etiam si fieri potest quod in vobis sit
sentiat habeatis pacem cum eis si vero non potest fieri
malorum iniquitate propter pedientem faciente quantum ad vos
est cum hiis qui oderunt pacem eram pacificus ut Ro
xii vos met ipsos defendentes carissimi sed resistendo
adversariis vestris vel in iniuriam repercutiendo vel emendo
adversario vestro vel in iniuriam repellendo Sed date locum ire scilicet divine
ipsa enim vim vi repellendo Sed date locum ire scilicet divine
quia deus iudicabit melius quam vos quia superior est et
quia deus melius novit Johannis ultimo Domine tu nosti omnia et
melius novit Johannis ultimo Deut. xxxii michi
vindicta iudicio reservantes Unde Deut. xxxii michi
vindictam et ego retribuam .i. ego vindicabo nam
vindicta et ego retribuam sed dat locum ire adversarii
qui mitis est et mansuetus dat locum ire adversarii
quia permittit eum sed adversarium facere quod vult et
plus dolet de peccato ipsius quam de iniuria sibi illata
Unde Salomon melior est vir paciens viro forti Si
esurierit inimicus tuus ciba illum si sitit potum
da illi et sic ipsum buffiens in pietas ad penitenciam et
hoc in tellis magis in necessitatis articulo quod dicit
Si hec feceris reddens ut ipsa bona pro malis et ex
hoc genere carbones ignis super caput eius dicit hoc
dupliciter exponitur primo quo ad amorem quia ad dilectionem tuam
excitabit buffiens ipsum in flammas Vel sicut 2o Si in
malicia permanserit penas eius in futuro cumulabis quia
bona que ei feceris ante deum accusabit Noli vinci a-

malo sed hominem internas animat unde ille vincit
qui in patiens est sed sola patiens vincit sed vince in bono
sed patientie malum .i. in innocentia hec enim est sancta et
salutaris conflictio ut pes bonus contra malum || Et sic
patet quod tamen in verbis epistole que [illegible] pontis dominice
nobis duo proponuntur sed sanatio lepre spiritualis et
eius curatio verus remedium exhibitio. Circa primum
nota quod homo peccator leproso assimilatur duplici de causa
primo quia lepra est morbus contagiosus sic peccator quia sicut
leprosus generat leprosum sic unus peccator generat alium
unde i. Chorinth. xv. Corrumpunt bonos mores colloquia
prava unde non multum periculosum est stare iuxta lepro-
sum et conversari cum peccatoribus proverb. Qui cum sapientibus
graditur sapiens erit amicus autem stultorum similis efficietur
unde psalmista Dies diei eructat verbum et nox nocti in-
dicat scientiam .i. bonus bono dat documentum et malus
malo dat pravam doctrinam | 2 peccatores effugiuntur
ideo dixit deus babilonibus et caldeis ut recederent
de medio [illegible] etiam dixit populo suo ut recederent
de medio babilonis et caldeorum || Secundo peccator assi-
milatur leproso quia leprosus est fetidus et abhomi-
nabilis et ideo leprosi ab hiis qui sunt mundi separantur
Sic etiam peccatores abhominabiles sunt apud deum et ideo
separantur a bonis et hoc quantum ad tria scilicet ad locum ad meritum
et ad gloriam. Quo ad locum quia nec in celo nec in terrestri
paradiso poterant remanere sicut patet in primo angelo et
in adam neque in mundo permittentur stare sed tandem omnes
conterentur psalmista ut lutum platearum delebo eos et ysaias
Congregabuntur in congregatione omnes unius fasciculi in locum
et claudentur ibi in carcere sed quia alius locus non
restat eis nisi in inferno Item separabuntur a bonis quo
ad meritum quia nulla participatio fiet meritorum que sunt
in ecclesia militanti unde in apocalipsi Foris (?) [illegible]
ad canem et [illegible] [illegible] respice (?) [illegible] Item separabuntur
3o a bonis quo ad gloriam In hac enim vita licet non
sint separati nec ad meritum nec ad consortium tamen in vita
celesti separabuntur Matth. xiii Exibunt angeli et separabunt
bonos a malis etc separatio quantum ad gloriam et mittent
malos in caminum ignis etc separatio quantum ad locum

ibi est fetor et fetor deneum esse separo quam
admedico contrahi aut ipsa lepra tri sz cõ supbia
cõ patientia et cõ falsa iustia/ 2ª e lepra supbie
lepra i patientie et lepra false iustitie/ pctõs cum
lepras aia miserabilit inficit lepra superbie e
cõ quib debono ope extolli et gloriã hec e lepra
moysi sicut legit exody 3º cum sanam manum habuit
i sinu suo cã extulit lepra ꝑfusa fuit quod cum
manus mi opato que cõ dm i sinu humilitatis oc
culta sana est et deo accepta si ad vapore humane
laudis elata statim peccato i fici et leprosa
est/ hanc lepra curat aplus medicus spualis
sepri gerarum sz humilitate dicens Nolite ee pru
dentes aput vos metipos .i. Nolite i flari debo
no ope ut ꝑhor velitis ee prudentes prudentia
secularis si magis humilitati qr prudentes huius seculi
deridentur Ordigo ꝑº dicentes se ee sapientes stulti
facti sunt nã mundus deridet illo qui ꝑuno mor
sello se permittet tota die collaphizari Ez mundi
huius tota delectatio quasi ꝑmissimus morsello
cõ quo ꝑdentes huius seculi etnalit i futuro collaphi
zabunt vnde ysaias Ve vobis qui sapientes estis in
oculis vris ecce 2ª lepra e i patientie que nescit
equanimit i iurias sustine vbe hec e lepra
marie sororis moysi que cum i patiens eet contra
moysen fratrem ꝑcussa lepra i firmata e hanc
lepra curat aplus ꝑmi quod sz ꝑpaciencia vnde
iubet i epla illi malum pro malo reddentes vnde
dicit bte gregorius Nulla ꝑfecto qui i t ꝑximorum mala
patiens no est rosa cum redolet cum spina crescit/
vbi ecce e 3ª lepra sz false iusticie que e ypocrisis
hec e lepra cutis levitici xiii si o i cuius carne
est diversus color outus siue postule aut lucens ad
arbitrium sacerdotis separabitur quod cum cutis mi ex
terior quisato quod diversus color i cute mi coram
hominibus sanitate ostendit et i occulto nequitia cumu
lat hec mi correxerit ad arbitrium sacerdotis .i. ꝑpo
separabitur a consortio electorum hanc etiam lepram curat aplus

proximi grauent sed procurat inspicere dicens prouidentes bona non tantum coram deo sed etiam coram hominibus

Pma xiij Nemini quicquam debeatis nisi ut in uicem diligatis Qui enim diligit proximum legem impleuit Nam non adulterabis Non occides Non furaberis Non falsum testimonium dices Non concupisces rem proximi tui Et si quod aliud mandatum est in hoc verbo instauratur diliges proximum tuum sicut te ipsum dilectio proximi tui malum non operatur plenitudo ergo legis est dilectio Ad Romanos xiij

[illegible]

In hoc v° .i. in hoc precepto instauratur .i. implet(ur) quia
in hoc precepto diliges proximum tuum sicut te ipsum includitur
preceptum de dilectione dei quia nec deus sine
nec proximus sine deo diligitur dilectio proximi malo
non operatur ergo plenitudo legis est perfecte diliges sicut
te ipsum amas legem implebit quia ibi est caritas quid
potest de ce q. d. nihil diligas aut proximum tuum
qui est omnis homo ut patet luce x. sicut te ipsum .i. sicut
deus diligit te ipsum in bono et non in malo cum
enim diligit in caritate addit augustinus sua sermone lx sicut in
parat omnimodam similitudinem et non equalitatem sicut sit sicut
sicut te et eodem modo quo in deo et ad vitam eternam
Sermo in vero capla duo tanguntur primum est modus exemplaris
2m effectus salutaris modus attenditur in similitudine proxi-
mi ad proximum diliges in vite effectus aut in multi-
plicitate et utilitate observantie preceptorum dei quia
huius observantiis preceptorum ipsum trahimus ut de celo
descendat a quo non ipsius descendit de celo ad h[o]minem
primo ut homines peccatis inquinatos mundaret Micheas
primo egredietur deus de loco suo et calcabit super
excelsa terre .i. superbos humiliabit et sequitur in scelera
tos et in peccatis domus israel .q. dicit non descenditur ut
deleat peccata domus israel .i. totius generis humani et dog-
matibus .i. supplantabit omnia vicia et eorum fundi-
tores peccator aut diliges proximum tuum oportet deo
ut descenderet sicut leprosi dicens domine si vis potes
me mundare Augustinus deus in corpore suo absco-
nditus mundabile fecit homines sicut mortale proximum augustinus etc non
sicut Moyses in templo magis proximum contingunt quam ille
dominum tradite est vacuum leprosos enim in corpore communis
in hominibus sanos non permittit manere tamen adhuc non
elongatur quin aliquis eos potest reperire et eis aliquid
sed qui tradite tarcet in leprosis est in anima ita quod nemo
ab hominibus nunquam aliquando cum eis sed sit in videt
ipsius ab hominibus nunquam ne videat gloriam dei et melto
Collatio impius ne videat gloriam dei et melio
quia non est dignus ut videat permissas facie quia
soli mundo corde videbunt Math. v° beati mundo cor-
de quoniam ipsi deum videbunt Compendium quia mitia est

dilecto dei et proximi Quia illa tantum xpo desp
mondebat et ei9 caritatiua confessione meruit nec q
saluari potuit atz videre regnum celorum Vnde ro iij
omnes peccaverant et egent gratia dei iustificati gratis
per caritatem ipsius et redempcione que est in xpo ihesu
per fidem et sanguine ipsius vnde thymo ij dedit semet
ipsum pro nobis ut nos redimeret Item sicut qui per
lepram peccati fuit deo abhominabilis sic lotus
in sanguine xpi ei est acceptabilis Apocalipsis j dili
xit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo
Quicumque in perfecta lepra tactus venerit ad fidem et pas
sionem xpi hunc diligendo et eum sinceriter deprecando
et offerendo ei sacrificium salutare Istud prefiguratum est
Regum iiij .v. vbi dicitur quod Naaman leprosus cum suis venit
ad eliseum qui dixit ei Vade lauare septies
in iordane et recipies sanitatem corporis tua atz mun
daberis Qui fecit sic et mundatus est Per Naaman
leprosum intelligitur peccator qui hiis septem documentis in hora
mortis / et mundatus si fuerit caritate assumat ut ab
solueretur 2o xpus descendit ut homines ignorantes
informaret luce vij descendit ihesus de monte i. de
celo stetit in loco campestri i. in mundo qui est locus
campus corporalis et sequitur Eleuatis oculis in disci
pulos dicebat beati pauperes spiritu quia ipsorum est re
gnum celorum Vnde quod salutaris est ista doctrina omnibus qui pro
xpo temporalia contempnunt et in voluntaria paupertate
viuunt nec abhorrent paupertatem in hoc mundo
ei regnum celorum promittitur Audi quid dicitur de
quibus luce xviij facilius est camelum per foramen
divitibus .. intrare quam diuitem in regnum celorum Appone istud
acum ..... et appone paene de diuite auaro qui hab
itante et nichil dat pauperibus neque in laudem
in ...ta bona et nichil dat pauperibus neque in laudem
dei erogat / vnde hugo / facilius est camelum transire
per foramen acus i. hoc numquam fieri posset adeo
intrare quam diues in regnum celorum quod omnes sancti
de celo non possent vni petrare quod vnus diues qui
in iniusta bona et per restitutionem non fecerit quod iste
intraret regnum celorum O stulte diues cupidissime
mundus quod habet relinquis . et amittis regnum

dolore quod nunquam habebit finem in quo cum xpo
regnat omnibus seculis Si vis in veniam gratiam fieri sicut
dicit zacheus fecit ~~h~~ luc xix° ecce dimidium
bonorum meorum domine do pauperibus et si quid aliquem de
fraudaui reddo quadruplum O virum diuitem
qui temporibus vellet reddere simplum et sufficeret eis olim
di o avare qui non vis iniusta bona restituere
aliquid dicere quamdiu vero ablata non restituuntur
si restitui possunt penitentia non agitur sed simulatur 3°
descendit ut homines a potestate dyaboli liberaret quod dicit
Exo Vidi afflictionem populi mei qui est in egipto et
gemitum eorum audivi cognita eorum descendi ut possum
opibus eorum non custodia pharao in egipto detinuit
populum dei captivum et volens eis [illegible] oneri
afflixit sic ut paleas colligerent et lutum et lateres
decoquerent per pharaonem intelligitur dyabolus quia pharao
in [illegible] dicitur [illegible] sed dyabolus [illegible] hominem
virtutibus qui populum dei id est genus humanum detinuit captivum
in egipto id est in hoc mundo Egipto enim in [illegible] tenebre
dyabolus ergo volens eis frangere id est vanitate mundi extollere
genus humanum quam [illegible] depressit id est [illegible] per paleam
accipe superbiam per lutum luxuriam per lateres avariciam
Superbia comparatur palee quia palea vacua grano per
modicum ventum in aera elevatur Sic superbus vacuus gratia
dei si ab aliquo laudatur statim extollitur Job duodecimo
Erunt sicut palee ante faciem venti et sicut favilla quam
turbo dispergit [illegible] paleis id est superbis qui modo
ad horam extolluntur et in eternum deprimuntur unde dicit
enim iudicii quia populus triticum sunt id est electos qui in
terra sunt sunt ut triticum et pleni gratia dei ad celum
colliget ut dicit luc iii de xpo cuius ventilabrum
id est sententia iudicii in manu eius et purgabit aream
suam et congregabit triticum in horreum suum paleas
autem comburet igni inextinguibili // luxuria comparatur luto
que coinquinat hominem non solum in anima sed etiam in corpore
propter quod dixit psalmista Eduxit me de lacu miserie
et de luto fecis id est luxurie duo sunt valde in mundo terra

p3 lutu et fep et huius plitudinaie aia i qua se con
inedrante luxuria oindi o luxuriose i inbus es et
nuq̄ venies in celu ñ de finies luxuria ad Eph
Hec scitote intelligentes quia ois fornicator i
mūdus et auarus qui ē ydolorum seruitus nō habebit
hereditatē in regno xpi ut mare qr celū ē mūdus apoc
xxi ipa ciuitas auro mundior et plus vitro mū
da Sūt celi ē mūdus Abacuk i quādi pur oculi tui
dne ne videas malu It habitatores i sit sunt mūdi ayar
v. beati mūdo corde qm ipi deum videbunt 2° p3 qui
bra nō adulterabit i nō luxuriabis Lateri [illegible] aia
rura qr later sit de tra sic [illegible] ricuis sic later
decoquitur igne qui nūq̄ satiabitur sic et auarus acc
quido auarus nō implebitur pecunia et qui amat
diuitias fructus nō accipiet species io auaro de est
ta illud quod h3 qz 1° qr nō h3 primo sibi dee qr nō h3
2° qr illa quod h3 nō audet ad vsum expendere 2° est
taqua nō hūs dehat laue dr̄ nahum iii intra i lutū
et calca i i quina te pro luxurie tene laterē i aua
ricia ibi comedet te ignis sp̄ [illegible] 9° hūs
[illegible] omes munitiones tuas [illegible]
defendes i mundū oms destruxerit qui dixit nō con
cupisces rē alienā Quarto desiderat ut hoiē ab e
tna morte liberaret Jo. iiii dixit regulus ad ihm
dne descende prius qr moriatur filius meus [illegible] re
gulu significat ho qui prius fuit magnus rex cui
oibus creaturis i statu i nocētie salte corporalibus dua
ba ps oia subiecisti sub pedibus eius 20. post petim
ar factus ē regulus qr licz habeat dnm ad aquas carnales
tn ad aquas perdidit iste regulus videns totum genus
huam morti p̄ximatum desperans remedium clamauit ad
deum d. dne descende prius qr filius meus moriatur q d oces
moriatur i aia io xpus descendit Joh. 10 Ego veni ut
vita hēat sp̄ i [illegible] istud p̄figuratum ē iiii Regum iiii ubi
elyseus sup mortuum puerum se incuruauit et oscitauit
puer septies et reuixit [illegible] qui se
incuruabit sup puerum qui i cruce i inclinato capite
emisit sp̄m tūc puer septies oscitauit i septiformis

ipsius munera accepit. Ad Ephesios. Cum essemus mor-
tui peccatis convivificavit nos Christo cuius gratia sal-
vati sumus. Et cetera quod sit Induite in secula amen

Dominica iiij

Induite vos sicut electi dei sancti et dilecti
viscera misericordie benignitatem humilitatem modestiam
patientiam supportantes invicem et donantes vobismetipsis
si quis adversus aliquem querelam habet sicut et
dominus donavit vobis ita et vos. Super
omnia caritatem habentes quod est vinculum perfectionis
et pax Christi exultet in cordibus vestris in qua et
vocati estis in uno corpore grati estote et verbum
Christi habitet in vobis habundanter in omni sapientia
docentes et commonentes vosmetipsos psalmis
et ympnis canticis spiritualibus in gratia cantantes in
cordibus vestris domino. Omne quodcumque facitis in verbo
aut in opere omnia in nomine domini Ihesu Christi gratias agentes
deo et patri per ipsum Christum dominum nostrum amen

Ad Colossenses iij In precedenti dominica epistola dictum est quod qui
proximum diligit legem implebit / in magna sollicitudo
apostoli caritatem et unitatem eos ad habendam concordiam et dilectionem
mutuam et in monet nos apostolus ad bona operandum
Et habet hec epistola quatuor partes / primo ponit illud per quod
comparatur concordia conservatur 2o ibi per quod conservata firmatur
ibi ~~sub~~ supportantes 3o ponit illud per quod
conservata roboratur ibi super omnia quarto ut hoc
assequamur nos invitat ibi et pax Christi exultet. Circa
primum dicit O vos Colossenses qui estis electi per
eternam predestinationem vel per fidem dei / et sancti per professionem
et dilecti per caritatem Induite vos spirituali veste
et incorrupta / vel incorporate vobis viscera misericordie
id est veram unionem et permanentem complacentiam visceribus

vris vel facile ea amittatis Talis cum sint una
corporis de qua luce primo Propterea nunc dei mei ad
benignitate hec est 2a vestis qua debent induere
beneficiati respectu illorum a quibus beneficia receperunt
ad quos sint et benigni i. boni ardentes feruore
zelo dilectionis grates referendo pro susceptis Humi
litate hec est 3a vestis qua sint induere hoies
ut apud deum efficiantur maiores luce xviii Omnis
qui humiliat exaltabitur et qui se exaltat humiliabitur
Modestia hec est 4ta vestis qua induere debemus re
spectu omnium in generali Ad philippenses iiij Modestia vestra
nota sit omnibus hominibus Paciencia hec est quinta
vestis qua induere debemus respectu illorum qui
nos tribulant luce xxij In paciencia vestra pos
sidebitis animas vestras Supportantes in vicem secundum quod u
nusquisque mores alterius aduersatur et si graues fuerint
Ad Ephesios iiij Supportantes in vicem in caritate et
donantes vobis metipsis i. gratis remittentes et
indulgentes omnem offensam Et si quis habet erga quem
aduersus aliquem hic querelam de offensione tunc do
nantes invicem pacem tempori sicut et deus donavit
vos ita et vos faciatis Vnde ad collossenses iij Deus in
tegraliter donauit vobis omnia delicta Super omnia
autem hec supponentes dico caritatem habentes que est vin
culum perfectionis quia omnia bona ligat ne peccantur
eo quod hec perfectione dei et proximi omnia agit Et
pax christi exultet in cordibus vestris in qua sunt pace
et caritate vocati estis in uno corpore sicut christi Et grati
estote i. graciosi et accepti tam deo quam hominibus
ut verbum christi i. euangelica doctrina habitet in vobis
habundanter sicut in corde ore et opere et hoc in omni sa
piencia i. in sapientia et intelligentia Ad philippenses 2o luce
bitis sicut luminaria in mundo verbum vite continentes docen
tes vosmetipsos sicut unusquisque alium de ignorancia et com
monentes de hiis que sunt in psalmis dauitis que
monent ad bona operacione et ympnis sicut tuphcione

qui ptinet ad laudē dei et excitat ad deuo
tionē Et cantica fr̄ sororꝫ fr̄z moysi et aliorꝫ pphetarꝫ
que sunt spūalia Cantantes ī cordibꝫ vrīs nō tm̄
ī labijs sicut illi de quibꝫ dicit ysa̅ hic pplus labijs
me honorat cor· aut eorꝫ longe ē a me Et hoc
dno .i. ad honorē dei / felix enī est qui sunt deuote
corde attēte et recte na ingra est devocio ī cantu
occultato in corde attento ī ope et in dno redundo
dicite quecunq facitis hic monet ad dei glificacōꝫ di
ces laudate dnm̄ nō solū ore s; omē quodcunq facitis
ī vō aut in ope vel etiā cogitacōe ī noīe dn̄i nrī
ihu xpī facite .i. ad glām xpī nō ad vitā et dicite
deus adiutor meꝫ et redemptor meꝫ et ps nō dn̄i
ī vocate ps̄ eorum· xi dme me adiuuetis sine aliqꝫ
aliud faciatis ola ī glam dei facite Vos dico grās
agentes deo xpō .i. illi qui ē deꝫ esse· et pfectat
pr̄ a quo cuncta bona procedunt Jacob j omē datū
optim̄ et omē donū pfectū est et hoc p ihm̄ xpm̄
dnm̄ nrm̄ p quē pr̄ dat ola / Nō consuetudo ē in
curijs regalibꝫ q nobiles et multū potentes dilcos
filios et filias sine sponsas suas auro ī diūsa vestita
adornāt sic xps celestis et sponsꝫ ihus xpus
p bm̄ aplm̄ suū paulū vestiariū quādā paria
vestimentorꝫ nobis misit consolās ut xpis. Vtrumque di
ces Induite vos etc pm̄ par vestimentorꝫ ē be
nignitas q pparacōꝫ aiaꝫ calefacit quādmodꝫ vestit
corpus hac veste venit in dutus dei filius p
illud zacharie propterea uic dei nrī etc Quicunq
hac vestem induit hoc habet pilegium q de
clemēcā dei sibi lumē dat vnde ysa̅ v. Cum ef
funderis esurienti aiaꝫ tuā oriet in tenebris oriet
lumē tuū / Secundū par ē humilitas q nō tm̄ dꝫ
esse ī corde sed eciā in ope et ī hitu hac veste
indutus venit dei filius quādo ī viles panniculos
xpepi ī voluebat quicunq hac veste induit̄ ga
privilegio q adūa lo videri nō pt p quo adūtas
et ibi ... pector si haberes capitales inimicos qui
omni hora vitam tuam auferre vellent multū
gaudes de tali veste qua in dutus nō posset nocē

no posset s etiam no vide et talis e qualitas vnde
ysidorus induam celos tenebris et saccum ponam
operimentum In ducere celos tenebris est sanctos
fulgidos i suis operibus i qualitate se hre s pctiu
operte e superbia contaltatis Decorum vestimentum est
modestia tali est veste vent dei filius qui mulier le
gitur qui i cibariis poculis et vestimentis superfluis et
ceteris superfluitatibus vsitatus fuisse s magis defectum
in talibus paciebatur sicut dicunt ewangelia et doctores
privilegium huius vestis e qui tales prudentes nominatur proverbiorum
x qui autem moderatur labia sua prudentissimus est etc
Quartum par e paciencia hanc veste venit i mundum
dei filius prime petri ii qui cum malediceretur non ma
ledicebat etiam paciencia ipse pz i adultera cui pa
ciens dixit johannis viii nec ego te condempnabo Item
i sua proditorem ad quem dixit amice ad quid venisti
mathei xxvi Item i persecutoribus pro quibus oravit di
cens pater dimitte illis quia nesciunt quid faciunt luce
xxiii In super multos de suis crucifixoribus conuertit
ut dicitur in martirilogio ita quod tria milia qui conuersi
sunt baptisati sunt vno die hanc vestem
vat i morte eius quia privilegium eius est quod omnes
nos i ducere debemus quia privilegium eius est quod omnes
adversarios suos vincit Quintum par est
caritas hanc etiam veste ipse habuit quia sicut augustinus
caritas habent etiam veste ipsius habuit quia sicut augustinus
ecclesia magna caritate volt omnes homines salvos fie
ri huius vestis privilegium e ut qui eam induit hic amici
tiam regnum et coronam eternam mathei iiii dicitur quod alco
ri hui intelligitur propter ornate purpure vir
tutis quod purpura et corona
mitis figuratur Cui tibi purpura et corona
purpura e caritas propter posita regni corona glorie hanc
dilige in dne debemus quia operit homines scribitur
tum dilige in dne operit multitudinem peccatorum Item
te petri Jacobi Caritas operit multitudinem peccatorum etiam
ligat omnes alias virtutes sicut cingulum vas ne virtu
tes effundantur vnde apostolus super omnia caritatem habe
te que e vinculum pacis et perfectionis Item nota
habetis que e vinculum pacis et perfectionis Item nota
quod diabolus solet homines conuertere vestibus illis et in dual
alijs et hec cum eo i partem reducit quod sicut gregorius mal
malos caput est diabolus tanta e cum vnitas et
conformitas i ter diabolum et malos quod quasi membra

meminerit nocte caput hominis unus ex vobis dyabolus
dicitur caput nominatur et membra et mathei xiii cum
dormirent homines venit hostis et inimicus et seminavit zizania
Sic facit inter bonos et deum tanta est conformitas secundum
augustinum et secundum petrum Nolite tangere christos meos
Item dicitur ad Saule Saule quid me persequeris id est persequeris
fideles Iste dyabolus expoliat hominem prima veste scilicet bene
ingenuitate et induit eterna et ingratitudine omnium
bonorum a deo sibi impensorum quia ingratitudo hominum
refrigidat in tantum quod perdit omnia opera bona et se
in varia quevit Secundo expoliat cum humilitate et induit
superbia et arrogantia qua veste primum homo induit
ut se plus deo estimaret Iste superbus ita publice
facit quod a quolibet sua opera vult intelligi et promulgari
Tertio expoliat cum modestia et inducit crapula et
lupulia a mane usque sero tabernas visitando in diversis
ludibriis se exercendo et plures in adulterium provocando
perdendo hii stulti vocantur quod vitam corporis in tam vago
tempore et ita quod sepe vero morti subitanee evadunt
Quarto expoliat cum pacientia et induit impacientia et
facit de tractore blasphematorem et in iniuriarum ultorem *tumorem*
et talem qui non potest verbum obaudire Iste sunt contra homini
bone fame et de Nerat cum homo fama et verum quod
plures ad sortem conturbat Isti anathemate pessimo
et plurimi quod plures reddidat in caput ipsorum Quinto expoliat
cum caritate et induit invidia et livore seminando
discordias et lites et omnem pacem odiens

*Dominica lxx^e*

Nescitis quod hii qui in stadio currunt omnes quidem
currunt sed unus accipit bravium sic currite ut comprehendatis
Omnis autem qui in agone contendit ab omnibus se abstinet
Et illi quidem corruptibilem coronam accipiant
vos autem incorruptibilem Ego igitur sic curro
non quasi aerem verberans sed castigo corpus meum et
in servitutem redigo ne forte cum aliis predicaverim ipse
reprobus efficiar Nolo enim vos ignorare fratres

quoniam patres mei omnes sub nube erant et omnes mare transierunt et omnes in moyse baptisati sunt in nube et in mari et omnes eandem escam spiritualem manducaverunt et omnes eundem spiritualem potum biberunt bibebant autem de spirituali consequente eos petra autem erat cristus

Ad corinthios viiii Sic currite ut comprehendatis. In hac epistola apostolus tamquam exemplis sub cursum certativo et in depicto conmorativo nos incitat et invitat ne a domino demum si sic curramus ad eterne vite bravium ut accipiamus dicens Nescitis q. d. vos bene scitis quod hii .i. homines qui in stadio currunt unde stadium est octava pars miliaris continens centum xxv passus et dicitur a stando quod cum currebat hercules gigas uno anhelitu postea stabat et quiescit hic in proposito accipitur pro illo spacio in quo currunt homines ad illud bravium propter excercitationes currunt omnes sed unus accipit bravium .i. premium quia multi quidem currunt in stadio penitentie et bonorum operum sed pauci in ibi persistunt. Sed inter multos viros unus accipit bravium hoc exemplum illius gygantis insolevit mos aput grecos hic in singulis urbibus et castellis sic preparavit quatenus adveniente festivitate decorum posset currere ad id stadium quod mensurabatur centum xxv passuum currentibus primum ponebatur aurum et argentum equum et pallium quod greco vocabulo bravium vocabatur quod latine vocatur victoria sic aput latinos palma videntibus ad spectaculum currebant omnibus tam viris et mulieribus accipiebat bravium ceteros sed unus qui prior currebat sic inter omnes fideles in fide vere hic vanum currentibus dicit tamen vincendo ut comprehendatis palma eterne credendo hic vincendo ut comprehendatis ... remunerationis vult quod apostolus ut videlicet curramus quod nos ... ad quam tendimus ... qui in agone ... promisso ... et pugna contendit q. dicit mundo iste est .i. certamen et pugna quedam in stadio secundum id Iob ... quedam agon et certamen ... vita hominis ... in certamine et in agone ... est vita ... abstinet se ab omnibus ... quod iste qui hic agonistat abstinet se ab omnibus

ristis que sunt eis victoria impedire Et sic si vincit
solum victoriam temporalem et corruptibilem acquirit et ideo
in agone spirituali debemus abstinere ab omnibus que possent
impedire nos ut sunt divitie et delectationes ex quo
nostra victoria sit perpetua et incorruptibilis quod dicit pugil
qui in agone contendit Agon agonis est ludus quidam
qui contingebat in monte macedonie vel homines in duello
certabant ille enim qui in tali ludo stabat contendit
et cognovit ab omnibus scilicet lesivis et indisponentibus
qualia sunt ebrietas crapula et luxuria sic abstinuit
quia sibi vincentes coronabantur scilicet talis corona modicum
durabat et transitoria erat et ideo nos multo fortius
abstinere debemus ut coronam incorruptibilem accipiamus
prime petri v. hereditatem incorruptibilem et immarcessibilem
servata in celis Ego igitur sic curro bonum operando non
quasi in certo essem de premio scilicet valde certus sum unde
ille currit incerte qui talia facit ut ex quibusdam sperare
et ex aliis desperare compellitur scilicet ego sic pugno con
tra hostes non quasi aerem verberans .i. non vanis sermonibus
scilicet factis et verbis Regnum enim dei non est in sermone scilicet
in virtute prime chorinthiorum iiii Talis enim dicitur quasi
aerem verberans qui solum docet scilicet non facit Sed quod
g[illegible] in crucio cepit [illegible] scilicet dore scilicet castigo corpus
meum scilicet per [illegible] a malo illicitos motus carnis re
primendo et in servitutem redigo scilicet per opera boni
corporis spiritui Sed hoc facio Ne forte cum aliis predicavero
ipse reprobus efficiar .i. a deo reprobatus Unde beatus Jero
nimus Non confundant opera tua sermonem tuum ne cum in
ecclesia loquaris tacitus respondeat quare ergo que dicis non facis
Nolo enim vos ignorare fratres Hic hortatur nos ad
[illegible] vitam beatam exemplo patrum de egypto ex
euntium quando dicit O fratres mei non credatis ad salutem
sufficere quia ad fidem estis vocati et baptisati Sed
Sed non sufficiunt nisi operibus bonis insistatis qui fratres

de egipto vocati fuerant sic vos de tenebris in fidelitatis et sicut sub nube fuerunt que gratie erciam que ubicumque nubes multa beneficia prestabat filius israhel et omnes mare transierunt per quod gratia baptismus et omnes eandem escam manducaverunt que acceperunt manna quod venit de celo et potum spiritualem scilicet aquam de petra per quam gratia sanguinis et corporis christi et sicut terram promissionis non intraverunt nisi duo ex omnibus hiis scilicet Iosue et Caleph et ipsi sunt vocati ad celestia ita quod non debeat quidem in hoc quod celestem iherusalem potestis in terra nisi a peccatis abstineatis 2º libertatis de petra effectu miraculoso consequentes petra id est satisfacientes voluntati divine (in petra) de petra corporum attulit eis dominus vel per sequentem eos petra id est veritate sequente ut frater petra autem erat christus non per essentiam sed significationem et propter hoc prime petri quarto ad quem accedentes lapidem vivum ab hominibus quidem reprobatum a deo autem electum

Nota quod brevissime apostolus considerans multorum labores qui fuerunt et tamen sunt et qui non proveniunt ad salutem sed potius procedunt ergo apparendo eis dat formam laborandi et recipiendi modum vincendi dicens dicitur ut comprehendatis quod sit vos currentes multum laborantes sed non pertinentes bravio qua porta perpetue damnationis supplicio Nolite ergo sic currere absque sapientia Nota 2º quod tria sunt genera currentium scilicet dyaboli mundi et dei Cursor dyaboli est peccator qui de mente usque ad metam tulipe currit et de meta peccati ad metam eterne iehenne et amarissimi ignis Iehennie ortare Omnes quasi sunt ad terminum suum sicut equus et mulus qui cum respectu adplurimi vadunt Et nota quod quidam peccatores a demone usque in ferrum trahuntur scilicet qui in necessitate paupertatis et coacti peccant Quidam lente vadunt sicut isti qui aliquando depositis peccatis peccatores accipientes non tamen in eas peccavit Alii currunt ad infernum velociter qui toto desiderio die noctuque in cessant ad libitum suum peccant hii hominibus pondera passionibus propriis hominum inuidiam et penam in fini suis dorsa sua ponere possent et currunt

yend at tormento avarissimi in pedic nolut 29 ...
scr e mundi s3 avarus de quo poeta t pigit comis
mercator erit adundos 03 p ive 03 ad inutium dolet
sibi caput pede et latera coqueret omnibus plantu
iste e iecori de quo legit quando regem qui erebat po
narum ut darett ei munera q3 pphta elizeus rape
venunt qui eu accepisse lepropus factus e quod
eum pharmaca nisi decor t ispecta et sit huic inud
qui est t facie ptezo decorus qd iecori t avarus toto
desiderio consequi 2c lepra avaricie t sui sup
quo dicit scus aug9 avarus sic avaricia flagellat
sic equus a puero pungit ecce quo sti male erunt
ad Bramud eine come s3 bn ad supplicium mortis 3 9
rursor e dei s3 quib3 cristo bonus ets e frequens
bona operacio et no opus ... operibus ... dequi bn
bn cuit aly melius ... optic ... qui bn faciunt
melius cuit qui bn facie alios instruunt et martirium
corporis gust deum fecit optic curvit qui via ma
datorum dei et maxie p[ro]p[ri]um preceptum s3 dilectionis et
caritatis plenarie pervat aug9 cum amat ardeniq
erit et longa et pueri ... iste no oib ... bonus
03 se primo exoneravit ab om pondere mortalis pcti
exemplum ad ebre ... deponentes omne onus pcti ecce
mortalia pcta et circumstancias corp ecce venalia q
sunt sicut mortalia iste circumstancie sunt deponende ut
facilius ire possit 03 ... multi magis ac magis one
rant se luto lucrosis lapidibus ... et ... 
... cum esset qui maxie fugere et luto gravissime
se oneravet sic qui dya lib fugit et tu peccati
se onerent ... dic sunt eo pccta qui i iniquitates
mee sup gesse sunt caput meum et sic onus grave gra
uate sunt sup me 2o cursor dei et bonus 03 sibi
oia comutare que via sua pmovet et hoc maxie
e ... q sunt hoies leue qd admodum ... aug9
... hoc in omnibus se exercitavet oia bona q egit

principio reputz et quod nimium leue se ad omnia
disponet Item a rapu se custodiat qui maxime omnia
impedit et precipue a eo a quo tpor resurge non
valet Exemplo dicitur qui vidit mundum plenum
laqueis et sic dicit quis potest euadere audiuit quendam
dicere sola humilitas euadit Item humilitas dat robur
gratie sic vinum bonum robur corporis Ysidorus propterea eciam
dat basso fortitudine i. humili qui in diuersis virtutibus
se laborat Item contra vallem descendibus currens
vadit quia via sua proficere Et vbi deus qui brauium
est ei appropinquat talis cum tpor deum presequerant currere
quia dicit ggg et frustra velociter currit qui prius quam ad
metam peruenit deficit vnde apostolus ad Corinthios io 2o
stamine stam sicut quoniam unum etc. Obicitur cum omnia
quinimmo nos excitare deum breuium prosperitas vie perplexitas
temporis breuitas persequentium crudelitas dico cum primo
quod brauium prosperitas deum ad quod porrectum nos excitat
dicitur apostolus et illi quidem currunt ut corona corruptibilem
accipiant nos autem incorruptam Item temporis breuitas
breue enim tempus restat homini aut etc illum vnde
Job breues dies hominis sunt et Johannes 12 ambulate
dum lucem habetis venit enim nox qua nemo operari potest
Item vie perplexitas quia dextera ad celum vnde Genesis
Constancius quod in vme solet fieri qui tardius currere
perplexitate moras quesierat vnde angelus dixit ad Lothum
Surge gradibus instat tibi via Item persequentium crudelitas
Jeremias io velociores sunt aquilis qui nos persequuntur
Item expectancium gaudium primus Corinthiorum iiii
spectaculum facti sumus deo angelis et hominibus expectat
pectat nos angeli ut ruina corporis per nos restauret
Iesus ut corporis gloria impleat dicitur pater quasi filius et
... ut corporis gloria impleat
fratres dei filius quasi fratres et coheredes ut fructus
nativitatis et sanguinem fragilitatem pro ostendat et fructus sic
nativitatis et spiritum pro perficimat Nota quod cor sunt quod ad credendum
in quo nos prius perficimat dicit primo cum ingreditur operibus contra
et operandum nos excitare dicit primo eum ingreditur operibus contra
litas semper enim deus presto adest operibus nuis bo
cum qui vidit contra deum sic in habilis laborat sed in

deus non solum opera mea primo et perfectos meos dili
gentissime visitat et eo amplius diliget prudentum est ad
laborem ... pro dixa opera eorum solum voluit in conspectu
dei et oculi eius sunt in simplices in perfectos in vias
eorum ... eius ... apostolus dum tempus
habemus operemur bonum ad omnes Nunc enim tempus est
laborandi seminandi et metendi quia subito messis
florum ... et bravium accipiet longam ... labore
...
pro labore ... aliquod festum celebrare ...
quia magnum festum est ... in celo quia ibi tranquillitas est
sine labore Quarto magnitudo mercedis unde dicit
dominus ad abraham Ego merces tua nimis et protector
tuus certe magna quia ... die labore dabuntur
mille milia annorum quietis etc

Primo Cor

Libenter suffertis insipientes cum ipsi sitis
sapientes sustinetis enim si quis vos in servitutem
redigit si quis extollitur si quis in faciem vos cedit secundum
ignobilitatem dico quasi nos infirmi fuerimus in hac parte
qua quis audet in insipientia dico et audeo ego hebrei sunt
et ego israhelite sunt et ego semen abrahe sunt et ego
ministri christi sunt et ego ut minus sapiens dico plus
ego in laboribus plurimis in carceribus habundantius
in plagis supra modum in mortibus frequenter a iudeis
quinquies quadragenas una minus accepi ter virgis
cesus sum semel lapidatus sum ter naufragium feci
nocte et die in profundo maris fui in itineribus
sepe periculis fluminum periculis latronum periculis ex
genere periculis ex gentibus periculis in civitate
periculis in solitudine periculis in mari periculis in falsis
fratribus in labore et erumpna in vigiliis multis in fame

et siti in ieiuniis multis in frigore et nuditate preter
illa que extrinsecus sunt instancia mea cottidiana
sollicitudo omnium ecclesiarum Quis infirmatur et ego non
infirmor Quis scandalizatur ego vero non uror Si gloriari
oportet me in infirmitatibus gloriari Deus et pater
domini nostri ihesu christi scit quod non mentior qui est benedictus in secula
Damasci prepositus genthacta regis custodiebat civitatem
damascenorum ut me comprehenderet per fenestram in sporta di-
missus sum per murum et sic evasi manus eius Si gloriari
oportet non expedit quidem Veniam autem ad visiones et re-
velaciones domini Scio hominem in christo ante annos qua-
tuordecim sive sum in corpore nescio sive extra corpus
nescio deus scit raptum huiusmodi usque ad tercium
celum Et scio huiusmodi hominem sive in corpore sive
extra corpus nescio deus scit quoniam raptus
est in paradisum et audivit archana dei que non
licet homini loqui Pro huiusmodi gloriabor pro
me autem nichil gloriabor nisi in infirmitatibus meis
Nam et si voluero gloriari non ero insipiens verita-
tem enim dicam parco autem ne quis me existi-
met super id quod videt in me aut au-
dit aliquid ex me et ne magnitudo revelacionum
extollat me datus est michi stimulus corporis mei
angelus sathane ut me colaphizet propter quod
ter dominum rogavi ut discederet a me Et dixit
michi sufficit tibi gracia mea nam virtus in

firmitatem posset libenter gloriabor in infirmi-
tatibus meis ut habitet in me virtus cristi

hic va c deserto

Secunde ad Corinthiorum secundo et 11o capitulo huius epistole
In hac epistola apostolus ostendit quanta passus sit ipse et quanta
passi sunt Corinthii a pseudo prophetis et ab hereticis qui
volebant eos a veritate evangelii avertere et ideo apostolus re-
prehendit id est Corinthios eo quod tales predicatores sus-
cipiebant dicens libenter sufferetis in sapientes id est gloriatores
in carne quam magis in sapientia cum ipsi scitis id est esse
debeatis sapientes unde apostolus hic loquitur yronice vel
sic libenter sufferetis id est voluntarie habetis pseudo predicatores
et falsos susurratores qui gloriantur in voluptate carnis
et hos sustinetis libenter si quis pseudo apostolorum vos
in servitute redigit id est ex libertate populi trahit que
est in caritate et redigit in servitute legis vel pseudo et
sic quis devorat id est de potestate vestra possessiones assumit
secundum refertur ad lesionem in spiritualibus quod ipsi pseudo pre-
dicabant et tenebras unde refertur ad lesionem
in temporalibus quasi dicat si quis dolo vos capit et occulte se-
ducit aliquid tollendo de potestate et de nobilitate se
nutriendo hic pseudo est in corporalibus vos ledit si quis
in faciem id est in presentia sua vos cedit id est vituperat in comparatione
generis vestri scilicet quod estis gentiles secundum autem ignominiam
generis dico vos in faciem cedi quasi nos infirmi fuerimus
in hac parte sicut et illi sunt genealogie qui se nobis
preferrant apostolus hic loquitur de se et causa sui introducit
personam Barnabe socii sui qui etiam erat cognatus iudaicis
ita quod falsi apostoli quod erant iudei se preferebant
Paulo et Barnaba quasi melioris originis essent orti
quam illi duo in qua quis audet id est in quo negotio
audet aliquis gloriari audacia temeritatis in insipientia
dico et ego quia audere possum sine temeritate et gloriari
quasi dicat audeat illi gloriari in ignobilitate generis licet

i(n) insipientia dicam tunc utique ego audeo gloriari de no-
bilitate generis ideo dicit in insipientia quia stultum videtur
quantum ad homines pertinet ut aliquis sibimetipsi testi-
monium laudis aliquo publicat apostolus tamen non erat
insipiens quia non sponte hoc agebat sed coactus nec
fecit hoc propter laudem humanam sed ut corinthios ad amorem
suum traheret ab amore pseudo Hebrei sunt et ego
hic ostendit quanta sit materia gloriandi corporalis
in eo quod dicit Hebrei sunt scilicet lingua et natione et ego
Hebreus sum q. d. gloriantur isti de nobilitate generis
carnalis quod sunt Hebrei ego similiter Hebreus sum Isra-
helite sunt scilicet ritu et fide de genere Jacob patriarche qui
israhel vocatus est et ego israhelita sum Semen abrahe
sunt scilicet origine et ego similiter ministri christi sunt scilicet
illi et ego similiter sum minister christi q. d. Ego non
sum eis inferior immo maior quod patet sic quia ministri christi
sunt et ego plus ut minus sapiens dico immo plus hoc
autem dico ut numquam saperes quam deberes reputares
In quo secundum glosam ostendit se esse coactum ad hoc dicendum
Illa in laboribus plurimis scilicet quam ipsi immo etiam plus
quam ceteri apostoli prime corinthiorum xv habundantius illis
laboravi in carceribus habundantius scilicet quam illi ut habetur
actuum xvi In plagis supra modum i. ultra mensuram
aliorum in mortibus i. in periculis mortis frequenter fui
A iudeis quinquies xl q. d. quinque vicibus quadrage-
nas scilicet percussiones vel plagas una minus i. triginta
novem accepi tamen propterea erat in lege quod quilibet
delinquente ut ita videre metum penale et plagarum
numerus quadragenarium non excederet ne igitur im-
misericordes videretur sibi subtrahebat unum quod poterat
scilicet una plaga Ter virgis cesus sum hoc a gentibus
dicitur xvi Magistratus misit cum virgis cedi // et semel
lapidatus i. Philippis civitate macedonie pro puella
de qua accepit spiritum divinationis qui magnum questum
prestabat dominis suis De hoc habetur actuum xiiii Ter nau-
fragium feci scilicet de nocte et die in profundo maris fui
ut habetur actuum xxvii i. submersus fluctibus die et nocte
postea deo gubernante liber ad terram vedi In iti-
neribus sepe periculis fluminum in ter fui periculis
latronum quia profundo mittebat ei latrones de quo

non audebat eum publice in ecclesia periculis ex genere
sepe sustinuit scilicet a fratribus iudeis et cognatis secundum carnem
periculis ex gentibus id est a principibus gentium multa passus
est periculis civitatum quia cives sepe contra ipsum com-
movebantur Act. xiiij periculis in solitudine scilicet a sepe
tibus bestiis et penuriis necessariorum periculis in
mari quia non solum ter naufragium pertulit sed quasi lapsus
est in mare et ibi die et nocte permansit quia legitur quod
pirate proiecerunt eum per naves periculis in falsis fratribus
et hereticis et pseudo apostolis In labore et erumpna
id est miseria et molestia In vigiliis multis et ieiuniis fa-
me siti etc. unde apostolus aliquando voluntate ieiunavit
aliquando autem non sponte sed penuria et angustia necessitatis
qua cogebatur in fame et siti unde ipse consequebatur a predicis
de loco ad locum propterea in copia carebat In frigore et
nuditate Act. capitulo xxvii cum frigus et nuditate sepe sustinuit
quando dictum est naufragio romam eo quod appellasset ad ce-
sarem et tunc exeuntes a mari venerunt in insulam mylitena
ut congregassent sarmenta se calefacientes se calefacientes
vipera a calore ignis procedens invasit manus eius preter
illa que extrinsecus sunt id est in corpore sustineo in instantia
mea persevarantia id est mea sollicitudo omnium ecclesiarum non
aliquarum tantum timebat enim ne forte quibus predicaverat
a falsis apostolis deciperentur Quis infirmatur quasi diceret pre
sollicitus sum quia quis sit fidelium in firma spe in fidem vel
in alia virtute et ego non infirmor sed dolendo mente
unde primo Corinthiorum xii si patitur unum membrum compatiuntur omnia quis
scandalizatur scilicet aliqua molestia tribulationum et hoc vincendo
impatiens et ego non sic condoleo ei Si gloriari oportet hic
ostendit se velle gloriari in talibus dicens Cum ista sint in me
ergo gloriari oportet quia in infirmitatibus meis gloriabor licet
in quibus videar abiectus Jacobi i Glorietur frater humilis in
humilitate sua et ita vere possum gloriari quia deus pater
id est qui deus per essentiam patris domini nostri ihesu christi per superexcellentiam
vel deus eius secundum quod homo est pater eius secundum quod deus est qui est
benedictus in secula id est laudatus a fidelibus scit quia non mentior
id est non dico mendacium unde secundum glosam iuramentum confirmat
hoc quod dixit vel dicturus est ut plus credatur Damasci
prepositus gentis in ipsa civitate regis aretae custodiebat prepositus ville qui prefectus

ciuitati custodirent eam et fratribus iudeorum valde placere ut
me comprehenderet nec amplius predicare et per fenestram in sporta
dimissus sum per murum a fratribus praeuenta ciuitatis et manus eius e-
vasi ut dicitur Actuum ix. Ideo si gloriari oportet propter salutem
aliorum et propter necessitatem sicut dictum quia compellor in hoc
possum gloriari quia euasi manus persequentium tamen non ex-
pedit id est non est utile michi quia non elegi superbiam et
iactantiam sed potius humilitatem. Veniam autem propter admissiones se-
de quibus potero gloriari scilicet de homine hic apostolus loquitur
de se tanquam de alio et fuit quatuordecim annos oriat et iactantiam
deest tanquam. Dicit quod vidit hominem sedere in tribunali placi-
tus est Mathei ix. Vidit hominem sedentem in thelonio Matheum
scilicet hominis ultra hic est discipulus ille est homine dicto (?)
in corpore manere et conformem ... vnde alias ad ...
ponite glosa Jeronimi non potuisset in corpore peregrinari
non mansisset sed annos xiiii ... post narrationis
sunt annorum ... et visione et narrationes eius
apparet eum hoc narrasse non ... sed ...
commendare ... Ideo primo sapiens tacebit quod ad ...
... anima vivificatiua sed tamen ...
... in corpore ... manente ... corpus ... assu-
... organis non vtente sicut ... corpus ... assu-
... et hoc corpore manente mortua
et separata a corpore et hoc corpore resuscitato nescio deus scit scilicet qui ...
et utrumque postea ... raptum ultra legem nature
utrumque facere huiusmodi raptum ... ad celum empyreum in ...
usque ad tertium celum id est usque ... ad celum empyreum in ...
sunt beati contemplantes deum omnipotentem quod ibi ...
... contemplantes ... et tertium celum in ordine quia ...
deum per essentiam. Et aues celi quando ... illud
aereum Mathei xiiii. Et aues celi ... firmamentum in quo sunt
tertium celum est ... sed firmamentum in quo sunt
stelle quod vocatur a philosopho primum mobile. Et scio huiusmodi
hominem hic ... quod dicit ... sanctum ambrosium
apostolus dicit se bis raptum dicit ergo nescio ...
apostolus dicit se bis raptum ... tamen scio huiusmodi hominem
in corpore vel extra corpus ... deus scit qui utrumque facere
sed nescio quomodo illorum ... deus scit qui utrumque facere
... nescio quia raptus est in paradisum quia ...
potuit. Scio ... quoniam raptus est in paradisum ...
tranquillitatem qua sancti fruuntur in celesti ...
apocalipsis. Vincenti dabo edere de ligno vite quod est in pa-
radiso dei mei. Et percepit et audiuit quam ... archana
dei essentia que non licet id est non est possibile homini loqui

quia animalis homo non percipit ea que dei sunt Propterea quomodo
pro visionibus manifestissime gloriabor et exultabo pro me autem
id est propria nobilitate secundum carnem quia sum degenere ab natione
nichil pro gloriabor nisi in infirmitatibus meis id est tribulationibus
quas patior non quod in se sint glorie sed quia sunt materia
glorie acquirende huius propter Non oportuit Christum pati
et gloriari et intrare in gloriam suam etc. Nam et si voluero
et gloriari et intrare in gloriam suam et est de merito quod hec
gloriatio pro de revelationibus et est de merito quod hec
a deo non ero insipiens licet forte videar et causa est quia
a deo non ero insipiens licet forte videar et ea est quia
veritatem dico et id cum aliquis propter utilitatem aliorum bonum sibi
divinitus concessum narrat non agit insipienter quia veritatem loquitur
Sed parco id est refero 1a parte quod ad commendationem et gloriam
meam sunt unde sincera laude parte vituperatione parcius ne
quis existimet me pro esse aliquid supra id quod videt
in me aut audit pro ab aliis dicitur de me id est ne aliquis
putet me esse immortalem vel sic Ne quis maliuolus
detractor existimet me pro loqui seu credere pro prolatorum
verborum supra id quod videt in me aut audit omne scilicet super
sub limitate meorum meritorum Et ne magnitudo, quasi diceret ita
vidi et michi revelata sunt ne ergo magnitudo etc. id est revela-
tionum etc. Et post pluraliter propter duos raptus et dicit
magnitudo quia singulis revelationibus vidit altitudinem divine
potentie Ne extollat me pro superbia datus est michi pro a deo
stimulus carnis mee scilicet gravis dolor lateris vel secundum
alios capitis vel stimulus carnis id est temptatio libidinis An-
gelus sathane id est angelus malignus a sathana missus ad
meam subversionem unde secundum haymonem quidam dicunt apostolum
dolore capitis laborasse quidam temptari a diabolo ardore
libidinis quod verius est Ne ergo in tumore superbie ex-
tolleretur permissus est temptari a diabolo ut me colaphizet
id est ad hoc est michi datus ut me affligat et reprimat omnem
modum superbie Propter quod ter dominum rogavi quia dicitur
ita graviter affligebar ideo timui timore humano in pecca-
tum libidinis et rogavi ut discederet a me stimulus
iste Et dixit michi dominus sicut bonus medicus melius meum pro
videns sufficit tibi gratia mea scilicet tanta gratia tibi dedi ut
peccatum posses viriliter vincere et tribulationes sustinere virtus
enim in infirmitate perficitur quia dum statum vincit roboratur
et augetur secundum id Jacobi tribulatio patientiam operatur pa-
tientia autem opus perfectum habet Libenter ergo gloriabor in infirmitatibus

pncis non in una tantum sed in pluribus ut in habitu ~~ex toto~~
me virtus xpi .i. ut gratia xpi in me confirmetur et perficia
xpo quo hō creatus est ad celeste vita in natale gloria
delicijs bn̄ficijs et quo necesse est ut sciat in quo gloriari
debeat Sunt autem .x. in quibus debz hō gloriari q in pnti est
in inuitur prim est sumus mihi ~~deliciis~~ delicijs quod in mu
ubi Ebreus sunt et ego Ebreus est in transierunt
et sunt ebrey sunt tales qui debet mundo necessum sumus af
fectu et desiderio ad celestia bona .i. ad virtutes transire
talis enim fuit moyses dicens ad dominum deutro in tra
ibo et videbo terram hanc optimam et montem istum eg
gium et libanum Item petram optimam nisi celum signi
ficat in qua habundat mel deitatis et humanitatis est ve
egregius mos coagulatus omni gloria et pinguis omni
bonorum fertilitate Debemus enim viribus et factis onde qui
transeuntes et non pigri simus in hoc quia pro calceatu
debemus deutro xxxiij paciencia et cetera .i. perseverancia
et calciamentum eius iste baculos tenentes in manibus .i.
correctionem in operibus iste de mane palatim pergere .i.
crete deo sume et laborare ut tua vespera non de
ficiamus sed pocius de vespere festinare debemus contra hos
tem celeste ubi panem celeste habere poterimus habi
tum celeste ubi et videamus usque betlehem et videamus ubi
luc. ij. transeamus usque si hoc fecerimus ebrey transeuntes
nos est habunda
Secundum in quo gloriari debemus est dei adhesio qui
erimus in mundo ubi ministri xpi sunt et ego Offerum enim est in
adherere xpita michi autem adherere deo bonum est quia
domino adherere xpista nichil est melius quam deum videre facie ad faciem
glosa scilicet libenter homines adhererent sunt cum con
quistum enim bona eius conferret nobis hoc fiat viso xpi
aspectus aia bona eius conferret nobis hoc fiat viso xpi
xpista adhesit anima mea post te me suscepit dextera
tua hec enim adhesio celebratur per solam caritatem Iohannes
Qui manet in caritate in deo manet et deus in eo .Secundum
consolatur dominus sicut mater filios suos .ysa. xv. ysa. lxvi. Sequitur
consolatur oblivisci mater pueri sui ut non misereatur filij ventris
sui videamus ergo quo mater solet consolari puerum suum pu
er autem videas mater plangat magis et fortius incipit
dicens iste vel iste videbis autem mater puero sic flentem

porrigit ei pomum per que flere puer sedatur Sic cum
nunc deus videt puerum id est peccatorem gustum et peccatis suis
flentem ac multiplici miseria lamentantem dicit ei per in-
ternam appiracionem Quid fecit tibi peccator responde
Respondeo Caro et demonia et subiungit Respondeo Dominus
me deus salutaris meus Et iob Nunquid bonum tibi videtur
si calumpnieris et opprimas me etc Dicitur hec michi nunc
sine dubio porrigit ei pomum id est spem inestimabilem Istud
pomum totiens pueris suis porrigit quotiens peccatoris
sue dulcedini eos in celis letificari Quantitatem istius
pomi gustaverat qui dicebat Quam magna multitudo
dulcedinis tue domine Tercium in quo gloriari debemus est fratre
sanitatis quod innuitur ibi Semine abrahe sum et ego hoc
exponit dominus Johannis viii Si abrahe filii estis opera abra-
he facite quasi diceret imitari debetis eum in operibus Primum
opus abrahe fuit egressio dextra Genesis xv dextra peccato
operi deus Jeremie xxi Recedite de medio babilonis Secundum
est quod declinavit de loth fratre suo Genesis xiii Sic et tu
declinare debes a consortio malorum Vii psalmus Cum sancto sanctus eris etc
etc Tercium quod angelos in vitavit Genesis xviii Sic et tu
pauperes et deum pdevotos inuitabis Si ista feceris
merito gloriari poteris Quartum in quo gloriari debemus
est temptacionum et tribulacionum perpessio humilis perpessio et hoc
innuitur ibi in infirmitatibus meis Et hoc triplici de causa
quia augmentat graciam donat coronam et mouet tribulacionibus
magna pena solvitur Ezechielis xo Dicens per pano dedi
tibi quasi diceret pro mille marcis recipiam vnum de-
narium et pro mille peccatis recipiam unam lacrimam Item qua
viro in infirmitate perficitur sicut aurum in camino probatur
His ergo de causis apostolus apostolus gloriabatur quibus similiter
dignetur deus nos gloriari ut angustiis tribulemur et
in infirmitatibus castigemur gloriam eternam ut pertingere valeamus
Amen



Si linguis hominum loquor et angelorum caritatem
autem non habeam factus sum velud es sonans aut
cimbalum tinniens et si habuero prophetiam et no-
verim omnia misteria et omnem scientiam et habuero omnem
fidem ita ut montes transferam caritatem non habuero

nichil sum et si distribuero in cibos pauperum omnes
facultates meas et si tradidero corpus meum ita
ut ardeam caritatem autem non habuero nichil michi
prodest Caritas paciens est benigna est caritas non
emulatur non agit perperam non inflatur non est am-
biciosa non querit que sua sunt non irritatur non cogi-
tat malum non gaudet super iniquitate congaudet autem
veritati omnia suffert omnia credit omnia sperat omnia
sustinet caritas nunquam excidet sive prophecie evacuabuntur
sive lingue cessabunt sive sciencie destruetur Ex parte
enim cognoscimus et ex parte prophetamus Cum autem ve-
nerit quod perfectum est Cum essem parvulus loquebar
ut parvulus sapiebam ut parvulus cogitabam ut
parvulus Quando autem factus sum vir evacuavi ea
que sunt parvuli Videmus nunc per speculum et in enig-
mate tunc autem videbimus facie ad faciem nunc cognosco
ex parte tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum Nunc
autem manent fides spes caritas tria maior autem horum
est caritas

Prime Chorin xiii In hac epistola agitur de caritate quia
certa in hoc tempore consideravit valde frigescere caritatem ideo pre-
cepit istam epistolam legi dicens Si linguis hominum loquar
quod dicit adhuc excellenciorem viam vobis demon-
stro autem est caritas summa Si linguis hominum loquar scilicet
septuaginta duabus que divise sunt in edificatione
Babilonie Etiam si linguis angelorum scilicet cum amicitatibus
gaudia caritatem non habeam id est dilectionem dei et proxi-
mi factus sum sicut velud es sonans id est aliis signans et
sibi non utile quia se destruens aut tintinabulum tin-
niens scilicet alios delectans et se ipsum confortans vnum es

sum [illegible] sicut campana et licet sonus illius sit valde
utilis dulcis tamen non vivificat sic similiter licet locutio
sit valde dulcis tamen quia caret caritate mortua est
Et si habuero prophetiam i. futurorum cognitionem quam
etiam habuerunt mali scilicet Balaam Caiphas et ceteri
Et si noverim omnia mysteria et occulta veteris legis
et nove et omnem scientiam habeam ut scribe de quibus
dicitur Mathei xxiii° Ve vobis qui tulistis clavem
scientie et omnem scientiam scilicet divinorum et humanorum que
potest haberi sine caritate ut patet in dyabolis qui
a scientia demones nominantur Et si habuero omnem
fidem de omni re credenda quorum aliqua sunt preterita
aliqua presentia et aliqua futura ita ut montes transferam
scilicet virtute fidei et hoc dupliciter intelligitur primo sic ut montes
scilicet corporales de loco ad locum secundum illud Mathei
xvii° Si habueritis fidem etc. 2° sic intelligitur montes scilicet
spirituales i. demones transferam i. obsessos expellam
caritatem autem non habuero nichil sum scilicet quantum ad esse
meritorium et etiam quantum ad vitam eternam Et apostolus loquitur
de scientia et scientia prophetie que sunt gratie gratis date que possunt haberi
sine caritate sicut prophetia et fides nec non loquitur de
eis sicut sunt dona spiritus sancti et si distribuero in cibos
pauperum non in convivia divitum omnes facultates meas
scilicet proprias et non alienas i. temporalia bona bene acquisita
et non usura aggregata Et si tradidero corpus meum
in martirium ita ut ardeam quod est passissimum et
maximum scilicet quando quis voluntarie propter deum se offert
sicut sanctus Laurentius et hoc si caritatem fecerim sicut
heretici caritatem autem non habuero nichil michi prodest
ad vitam eternam Caritas patiens est scilicet quantum
ad habitum patientie in anima et inter diversa Etiam pa
tiens contra iniurias benigna est i. valde bona quia
non solum non reddit malum pro malo sed etiam bonum pro malo
vel sic benigna est i. larga egenis non emula-
ta i. invidet vel tristatur de felicitate aliena non est

Non agit perperam. i. perverse vo e qz non pringit malo
opera vn perverse agit qui ex deliberacione contra gsciaz
sua male facit Ideo quis pz qz perperam e ad vnu quo
et pz ide sic pducit sic No ambiciosa i. no vult aliqu
pom vn ambire e desiderac res et honores nor
querit q sua sunt pp hm h eciam aliorum bona procura
Non irritatur i. no provocat ad iram vel vindictam
ppi iniuria sibi facta ut malum pro malo reddat No ga
super iniquitate pp altius qz caritas gdolet de peccato al
ic ad Corin xi Quis infirmatur et ego no infirmor
cogitat alterius malum facere Congaudet aut veritati i. o
operibus veri et iusti Omnia caritas operit multitudine
peccatorum omnia suffert sz pmitate et iusticia ut di a
ro viii Quis separabit nos a caritate dei Omnia cre
sz q veritas suadet nec de omnibus qz solum cre
veritati Omnia sperat sz q veritas pmittit qz nisi
det no speraret Omnia sustinet i. omnia promissa par
expectat Et sic apostolus ponit quindecim fines cari
quibus quasi quindecim gradibus i celum e ascendendum
tas nunquam excidet sz nec in hoc seculo nec in futuro
sz potius augmentabitur qz excidet i. idem qz contra cari
sive prophetie evacuabuntur i. quando prophetie futurorum e
evacuabuntur tunc qz omnia erunt in presencia ita qz di
nam no e prophetia sive lingue cessabunt qz homi
in futuro vna lingua loquentur Sive sciencie destruetur
quantum ad actum q est rotinari seu quantum ad di
sz quantum ad sticiam physice vel sic Sive scientia pp p
destruetur i. i malum queritur Ex parte enim et i pfe
agnoscimus pp deum qui i pfectum mu intellectus
cognoscimus et pphetamus Cum aute ve
ex parte prophetamus quia scimus et pphetamus Cum aute ve
venerit quod pfectum e i. pfecta beatitudo que e status o
evacuabitur quod ex parte e sz sua prophetia e
honorum Et hoc apostolus in pfectione qua apostolus declar
fides Et hoc apostolus in pfectione qua apostolus declar
de statu pueri dicens Cum essem puer pp etate lo

ut parvulor(um) i(n) p(er)fecte mo(r)e pueri balbutientis J(e)r(em)ie
p(ri)mo a a a d(omi)ne nescio loqui quia puer ego sum Sapi
ebam s(ed) res humanas vel parvuli melius sapiunt puerilia
ut poma et p(ue)lia Cogitabam ut parvulus s(ed) de rebus
et rebus convenientibus Cum aut(em) factus sum vir i(d est) p(er)fecte
etatis evacuavi o(mn)ia illa que erant parvuli i(d est) o(mn)ia vana
postposui quia maledictus puer centum annorum ys(aias) penultimo
Videmus nunc p(er) speculum hic subdit mo(dum) quo evacuabunt(ur)
dicens s(ecundu)m Videmus nunc s(ed) deum p(er) speculum i(d est) p(er) obscura
s(ecundu)m creaturarum et enigmate i(d est) p(er) obscura allegoria
ut tropos figurarum vel sic p(er) speculum i(d est) p(er) animam i(n) qua
relucet ymago dei Tunc aute(m) s(ed) i(n) futura beatitudine
videmus facie ad faciem s(icut) d(icitu)r prime Iohannis iij et
subdit exemplo sui s(ed) q(uod) de dei p(er)fecte cognosce(re) dicens
Nunc i(d est) i(n) p(rese)nti tempore cognosco ex parte i(d est) obscure et i(m)p(er)fecte
Tunc et in futuro cognoscam p(er)fecte et s(pecia)liter sic cog
nitus sum a p(r)incipibus sum Nunc aute(m) manet fides spes
caritas fides i(n) venabili spes i(n) mansibili et caritas
i(n) corruptibili potentia Tria hec s(ed) pauca sunt et
utilia Maior aut(em) hor(um) caritas e(st) quia fides et spes
no(n) manebunt i(n) futuro s(ed) sola caritas q(ue) p(er)fecte e(st) i(n) p(at)ria
Nota s(icut) p(atet) i(n) Crisostomo Goberno peccator qui cecus e(st) nequit
cognoscere hic nec i(n) futuro gl(ori)am dei s(ecund)o p(atet) q(uod) peccator non
solu(m) cecus e(st) ostendit s(ed) etiam in tercia p(ar)te Oculos hab(ent)
et no(n) videbunt Item vir sapiens est qui cognoscit
et stultus qui no(n) intelligit Quo nota peccator e(st) cecus
p(ri)mo q(uia) no(n) cognoscit deum suum ys(aias) i(n) Cognovit bos
possessore(m) suu(m) et asinus p(re)sepe d(omi)ni sui Israel aut(em) no(n)
cognovit me Ex hec qui modo nolunt cognoscere deum
ut patrem misericordissimum postmodum cognoscent deum ut
iudicem crudelissimum p(er) p(ro)ph(et)am Cognoscet(ur) d(omi)n(u)s iudicia faciens
Apoka j Ecce venit i(n) nubibus et videbit eum om(ne)s
oculus Isaia et i(n) die iudicii q(ua)n(do) peccator si posset se sub
mergeret a facie eius Apoka vj Reges terre et p(ri)nci
pes divites et fortes o(mne)s liberi et servi abscondebunt

sc. i petris montium et dicet montibus et petris Cadite
sup nos et abscondite nos a facie sedentis sup thro
num et ab ira agni quia venit dies magnus ire
ipsius et quis poterit stare Gregorius Oculos quos
culpa claudit pena aperit 2o non cognoscit statum
suum unde Ieremie ultimo Omnino non cognoscetis vosmetipsos
quia corpus vestrum in celis et nisi forte reprobi sitis
tunc vosmetipsos cognoscere non potestis O peccator si
cognosceres te metipsum si videres quidem tue vi
litatis post feditatem et vite tue vanitatem porcius
esset tibi flendum quam videndum Ieremie unde hoc venit
et erubescere ubi sis et ingemiscere quo vadis et te
vemiste Vis scire quod peccator non cognoscit se audi si
offeretur canibus qui cetera apparet argenteus sed
in celis est cupreus tunc quilibet diceret illum animal
bonum Rone decipere Sunt utique dicit peccator pul
critudine sui corporis videns et deformitate ... videns
videns decipitur Et bene potest de eo dici quia se non cog
noscat quod patet sic quia si peccator videt maculam in corpore
statim abstergit quia corpus cognoscit Si autem videt
in anima non abstergit quia animam non cognoscit Ista voluit
intelligere ut bene ageret Certe peccator non cognoscit im
minentia dampna Luce xix Si cognovisses et tu u
tique fleres et quod in hac die que ad pacem tibi sunt ab
scondita sunt ab oculis tuis quia venient dies in te et
circumdabunt et coangustiabunt te inimici tui undique et
ad terram prosternent te eo quod non cognoveris tempus visitationis
tue Heu va dicitur tibi o peccator quia non cognoscis
tempus quod imminet tibi quia si cognosceres utique fleres
Sed quare non fles audi quia in hac que ad pacem tibi
sunt abscondita sunt ab oculis tuis id est quia non omnia que
venient tibi cognoscere et non cognoscis dampna imminentis
pene in peccatis Ecclesiastes viii Quia non cito profertur
sententia contra malos absque ullo timore filii hominum perpetrant
mala Audi o peccator imminens dampnum venient dies in
te id est tempus mortis tue circumdabunt te inimici tui id est
dyaboli congregabuntur in omnibus ... te sicut patet in

Dyalogorum est ad terram applicuerint de hoc quod corpus
defunctum in terra abscondi et aiat adhuc ferunt [illegible]
Augustinus Cum mali in operibus sunt demones cum magno
strepitu conglobati conveniunt aspectu horribiles gustu
terribiles qui eas in valido tormento cinxit et in ferri
claustra contrahunt Sic per quod peccator est cecus in via
veritatis cognoscere non potest Sic non peccator etiam est surdus
spiritualiter et deterior eo qui est surdus corporaliter Hoc pa
tet per illud primo quod fuit serpens surdus voluntarie Ezechiel
iii Domus Israel noluit audire te quia noluit audire me
Sic peccator non vult audire verba que sibi exponuntur in
domo conqueritur Zacharie vii Noluerunt attendere et aure
vertunt scapulas recedentes et aures aggravaverunt ne
audirent Ideo quod peccator non vult audire deum clamantem
ergo deus non audiet peccatorem postulantem Zacharie vii
Ergo deus non audiet peccatorem postulantem ut Zacharie vii
[illegible] in dignacione me a domino opertuimur et factum est
sicut locutus est quia non audierunt sic clamabunt non exaudiam
Dicit dominus Quod quia non potest voce a primo clamante audire
vero est adeo surdus corporaliter quod voce vicine clamante
andiat Sic heu peccator est adeo surdus in aia quatenusque
clamet non audit Nunc vero predicator clamat ad peccatorem
Ysaie lviii Clama ne cesses
primo sicut tuba vociferans et annuncia populo meo
quasi tuba exalta vocem tuam et annuncia populo meo
scelera eorum Et sic peccator hac voce audire non potest Jeremie
vi Constitui super vos speculatores i. predicatores audire
vocem tube et dixerunt audire non valemus clamare
Ergo predicator et alius peccator non audiunt vocem clamantem
ergo predicator et culpa reprehendunt cum Ysaie xxx
terre quam peccatum et culpa reprehendunt nolite aspicere
dicunt videntibus nolite videre et aspicientibus nolite aspicere
ea que recta sunt loquimini nobis placentia et videte non
erramus [illegible] in plenum est iam amara non potest
sustinere quod predicare de avaricia et usura nec superbia de
pompa Certo quia non [illegible] potest aliquem audire qui
surdus est corporaliter cooperuit sicut sua [illegible] spiritualiter surdus
nullo modo quia non [illegible] que [illegible] in mundo ferit
nec de multis exemplorum [illegible] in hac parte est hic
in ruina multorum in [illegible] et in [illegible] contradicere Cum
[illegible] in ruina [illegible] quod peccator [illegible] dei contempnens

i pctm labit^r dur corpus porta^r in resurrect^oz qn grat
greb pctor penitz dur ei contradicere^r qn doctrina eius
abiit^r sic qz· corpus sunt mutis pctor superbo corpus
paup pctor auarus Itē nota pctor ē mutus qz confitei^e
negligit mathi xij Oblatus ē ihu demonium hns cecus
et mutus et curauit eum demonium hz ille qui persuasioni
demonis consentit et talis ē cecus i agnoscendo et mutus i confi
tendo Sz nō pctor ē mutus sic pº ad confitendum luce xj
erat ihus eiciens demonium et illud erat mutum et cum eie
cisset locutus ē mutus Demonium arcet^r pctm quod homo
in conscientia grauat ita qz nō sinit eum confiteri vn̄ circa pcci grauita
tem cum tacui i veterauerunt ossa mea· g· tacui sic
pectm com
confessione hen quanta miseria pctor audz pctm committere
et nō audz confiteri cum tn̄ multo facilius sit vos exprimere
qz qm̄ opere complere Secundo qz miserabilius ē pctor audet
pcta sua dicere i taberna coram multis vbi scandalum
datur et pctm cumulatur et tn̄ nō audz idem dicere coram sa
cerdoti vbi consilium sibi datur et a pcto sanatur Vē talis simi
lis ē et infirmo aduocato qui sciret vnde et volens sibi illi
ē et plus aduocato qui scienti vnde vulnus suum illi qui
cum lederet et amplius vulneraret et nollet vnde illi qui
cum curare et tueri posset 2º ē mutus ad ora
tionem eius perungeret et curare posset loqui bona cum sit mali quasi
mathi xij Quomodo potestis loqui bona i oratione Job
dicit pctor malus nō pt loqui bona i oratione
xxj dicunt pctores quid prodest nobis si orauerimus
deum Sermo meus prodest qz orando pctm remittitur sic pz
i publicano luce xviij Publicanus a longe stans ora
nolebat oculos i celum leuare sz percussit pectus suum dicens
Deus propicius esto mihi pctori et sequitur descendit iustifi
catus i domum suam ab eo 3º ē mutus ad gras agen
das ps Ego tamq̄ surdus nō audiebam et sic mutus nō ap
periens os suum Pctor tamq̄ surdus nō audit i· nō attendit
bn̄ficia dei Et si attendes bn̄ficia dei quia vtiqz deus dedit
et corpus i intellectum et sensus Sz te i carnatus
tibi anima sibi sapiens vtiqz os aperies et cum bndic
et passus sibi benedic dominum qui fecit te et repleuit
ecclesiasticus xxxviij Rome noli ee mutus i gratiarum actione qz i gratitudi
magna pctm est sic deo sic velles facere homini qui
daret tibi aliquid vtile qz vtiqz velles ei referre gra

Audi quid de vero apostolus dicit Benedic anima mea domino
et omnia que intra me sunt nomini sancto eius Item nota peccator
e manibus aridus sunt contracti quia bona operari nescit luce
vi Erat homo cuius dextera erat arida Istud homo sig
nat peccatorem qui quia dum est in peccato mortali nichil facit quod
sit meritorium vite eterne que vita eterna per dexteram significatur
Aliqui sunt qui habent manus valde agiles perquirunt bona
temporalia que per sinistram intelliguntur Ecclesiastes iiii Considerans
reperi et aliam vanitatem unus est et secundum non habet filium non
habet filium non fratrem et tamen laborare non cessat nec saciatur
oculi eius divitiis nec recogitat dicens cui laboro et fraudo
animam meam bonis Ideo opera corporis in villa et opus in equitate
in manibus cordis Sed heu pauci sunt qui habent manus dexteras a
giles ut operentur bona Johannis vi Operamini non cibum qui perit
sed qui permanet in vitam eternam quem filius hominis dabit vobis
Item nota peccator quanto est claudus quia appropinquare celesti patri
venire non potest Peccator significatur per Myphiboseth de quo dicitur ii regum
iiii adolescens cum nutrix sua fugiet et cum fugeret cecidit
et claudus factus est Myphiboseth interpretatur ab verecundia et significat
peccatorem qui verecundatur confiteri Nutrix est voluptas peccati
in quo peccator nutritur Cum iste peccator vult fugere et deserere deum
tunc cadit in peccatum et claudus id est inabilis ad ambulandum in
regnum celorum efficitur Vos scitis quomodo claudus sit peccator audi quia
adeo claudus est quod non potest surgere ut agat penitenciam cum
tamen dicat apostolus Ro xiii hora est iam nos de sompno
surgere sed quia etiam peccator non potest stare quin statim cadat
de culpa in culpam psalmista Ceciderunt qui operantur iniquitatem
expulsi sunt nec potuerunt stare Non potest etiam peccator procedere ad patriam
Gregorius [illegible] desperatione anima ipsa gemens quasi est retrorsum
surdus eius in pedibus eius non [illegible] est finibus suis

Dominica Invocavit

Hortamur vos ne in vacuum gratiam dei accipiatis
Ait enim tempore accepto exaudivi te et in die salu
tis adiuvi te Ecce nunc tempus acceptabile ecce
nunc dies salutis nemini dantes ullam offensionem
ut non vituperetur ministerium vestrum sed in omnibus exhibeamus
nosmetipsos sicut dei ministros in multa pacientia
in tribulationibus in necessitatibus in plagis in carceribus

in seditionibus in vigiliis in ieiuniis in castitate in scientia
in longanimitate in suavitate in spiritu sancto in caritate
non ficta in verbo veritatis in virtute dei per arma iustitie
a dextris et a sinistris per gloriam et ignobilitatem per infamiam
et bonam famam ut seductores et veraces sicut qui ignoti
et cogniti quasi morientes et ecce vivimus ut
castigati et non mortificati quasi tristes semper
aut egentes multos aut locupletantes sicut nihil
habentes et omnia possidentes

Sermo de eodem in Corinthiorum vi Advenerunt nobis dies
penitentie quas observare debemus sicut tale festa in mo...
Et ideo apostolus in hac epistola monet nos ut ieiunemus
exemplo salvatoris et incitat nos etiam ad alia multa
ad opera boni et declinationem mali dicens hortamur vos
quasi diceret ita ipsius nos reconciliationis ministros seu
et eos hortatur vos verbo exemplo et orationibus suffragio ne
in vacuum i. sine fructu gratiam dei i. remissionem peccatorum
que est mera gratia ex quo ex operibus peccata non dimittuntur
recipiatis per quam est veri penitentis unde illi gratiam
recipiunt per quam tempus in recepta in bonis operibus
dei in vacuum recipiunt qui ...... aliquis possit dicere recipe
si non oportet quia aliquis posset dicere recipere
se non oportet hoc remouet a
gratia hoc non est in mea potestate hoc remouet a
postolus ostendit quod deus paratus est dare et hoc facit
auctoritate spiritus dicens dicit enim deus loquens per
ysaiam in xlix tempore accepto exaudivi te et in die
salutis adiuvi te ad misericordiam et penitentiam exaudivi te scilicet li
berando a peccatis vel sicut tempore accepto i. tempore legis
nunc quod est acceptum quod est tempus gratie exaudivi te
omnes fideles in die salutis scilicet qua natus est mundo vera
i. ihesus adiuvi te scilicet opera faciendo etc. i. tempus gratie tangit apostolus dicens
ecce nunc tempus acceptabile scilicet quod ad liberandum a malis et ad
promerendum perhibens etc. hoc est tempus in quo morbidos spiritualibus medicinis
salvare in fine i. ecce nunc dies salutis scilicet future glorie
nemini dantes ullam offensionem scilicet ut nec verbo nec opere nec exemplo scandalum
aliquem ut non vituperetur ministerium nostrum

vnde mala subditorum redundat in vituperium prelatorum
etiam offensio sit vnde vz per occasionem peccandi Ergo sca-
dalum est dictum vel factum minus rectum prebens occasionem
ruine Ergo in omnibus per actibus meis pertinentibus ad salutem
exhibeamus seu voluntate offeramus nos metipsos per personas
proximis exponendo sicut dei ministros hoc est proximis proficere
quantum salute possimus vnde ille est minister dei qui deo
militat et deo servit verbo doctrine et fructu operationis
In multa patientia et in tribulationibus adversitatum in necessita-
tibus scilicet victus et vestitus fame siti frigore et estu vnde
necessitas dicitur eo quod in necem posita sit in periculo mortis
In angustiis id est in cura animae et corporis vnde omnis indigentia
et in copia angusta dicitur In plagis id est corporis verberibus
vnde apostolus dicit vbi supra In carceribus quod apostolus
etiam sepe carceribus intrusus punitus est propter nomen
In seditionibus id est commotionibus populi contra se In laboribus
per [illegible] vel et [illegible] vnde apostolus hoc ferit caput
thimothei ut ... precludet et et ut
nemine agnoscat In vigiliis per noctem laboravit in officio
sibi delegato vnde act 20 de paulo dicitur quod protraxit ser-
monem usque ad mediam noctem In ieiuniis per potentias
vel coacte ad depressionem carnis vel ad aliorum edi-
ficationem etiam coacte propter ciborum defectum In castitate
per mentis et corporis vnde castitas est puritas mentis que
redundat in corpus In scientia scilicet occupata et non in
simulatione neque in hominibus sapientia que sit in caritate hominis
inflat In longanimitate per expectationis premii vnde
longanimitas est longa ad perseverantiam in adversis huius
seculi In suavitate per affabilitatis et societatis ut
nullus factis vel verbis amaritudine generemus suavitate
dico habita in spiritu sancto et non per illam qui verbis dul-
cibus seducunt innocentium corda In caritate non ficta
id est non fragili vel simulata quod caritas ficta est quando quis
videt fratrem suum peccare et non corripit cum sit ea adulationis
applaudit sibi vel quando videt fratrem suum in necessitate et cum

delinquit qui antea apposuit cum diligenter in verbo veritatis
scilicet predicando doctrinam evangelii in virtute dei. i. in donis op-
scilicet iusticie et veritatis adulterate aliorum nos operiendo per
arma iusticie. i. per iusticiam que more armorum protegit nos
ad ephesios ultimo induite loricam iusticie arma dico pro-
tegencia nos a dextris hoc est in die prosperitatis ne elevemur
per superbiam et a sinistris scilicet adversitatis ne fugiamus per pacienciam
gloriam hominum appetendo et per ignobilitatem. i. non formidando
ignobilitatem vel tremendo de pusillanimitate hominum per
infamiam et bonam famam hoc est sive famam sive in-
famiam non optemus neque de falsa infamia doleamus ut
seductores scilicet sumus reputati et tamen veraces quantum qui
seductores nominabantur secundum falsam reputacionem sed tamen veraces
secundum iusticiam quem salvator ipse dictus est et reputatus se-
ductor mathei xxvii et eo addit in litera. Et veraces scilicet sumus
sed cognoscamus nos sicut ignoti et a deo reprobati hoc
est a multis hominibus sed cogniti a deo sumus electi et
predestinati et de falsa opinione [illegible] debemus
quasi morientes et ecce vivimus scilicet morte temporali et
tamen vivimus deo et etiam reputati ut castigati scilicet fla-
gellis et verberibus ne a doctrina cessemus et tamen non sumus
mortificati per verbera nec debiles a predicacione quasi
tristes scilicet reputati a multis propter tribulaciones quas propter
patimur. Credunt enim in nobis deficere bonum spirituale sed
nos sumus gaudentes vere quia tribulaciones non tristiciam sed gau-
operantur sicut egentes scilicet sumus et hoc in bonis temporalibus quantum
ad suscitatorum corporis vivimus sed non est ita immo sumus mul-
tos locupletantes multis oracionibus multas temporales divicias
petentes et incipientes spiritales tamquam nichil habentes scilicet sumus
et tamen omnia possidentes i. per omnia sedentes quia nos omnia ha-
spernimus et superna elegimus ||| Non hic est gracia sed naturalis
collacio est palmi possessio et peccatorum remissio. Altera
collacio que naturalis collacio est corporis cum quaque sensibus
secundum nota quod multis dominus in creacione hominis cum dixit genesis primo
creatam contulit dominus in creacione hominis cum dixit
quam contulit ad ymaginem nostram hoc gratiam in pane
conformamus hominum peccatores ipsa de nigrata est propter car-
recipientes omnes peccatores ipsa ad dominum clamamus
bones faciem corporis quae omnibus ad dominum clamamus
cum ipsa dicite faciem tuam domine illumina super servum tuum
cum ipsa

hanc etiam gratiam in vane recipiunt qui magis amant
terrestria quam celestia. Dedit etiam nobis oculos interiores
et exteriores. Interiores propter considerandum bona et que peccata
commisimus ut toto corde de eis doleamus. Exteriores propter
ut per eos lacrimas amaras fundamus. Quod si
fecerimus tunc adeo ad bonum expectamus quod promi-
sit in apocalypsi dicens absterget deus omnem lacrimam ab
oculis sanctorum. Sed heu multi oculos suos tam interiores
quam exteriores ab illicitis non avertunt de quibus multa
scandala oriuntur. Sed dico quam magis avertunt in superbiam
quam in humilitatem. Unde propheta: intravit mors per fenestras.
Dedit etiam nobis duas aures ut caste domino nostro aperi-
amus et in psalmo laudamus sicut dicit propheta: audiam
quid loquatur in me deus meus. Hanc etiam gratiam in vanum
recipiunt homines qui verbum dei fugiunt et in anima graviter
fugiunt instructores et audiunt detractores. De quibus
omnibus dicitur illud: qui claudit aures suas ne audiat legem
dei maledictus in psalmo. Item dedit nobis loquelam ad lau-
dandum deum et confitendum peccatum et accusandum nos
metipsos contra bene adimplevit David deo dicens quod dixit:
laudabo nomen tuum assidue et collaudabo id est in confessione.
Hanc etiam gratiam in vanum recipiunt omnes qui collaudant
malefactores et vituperant benefactores neque de hoc in
confessione se accusant. Hoc dominus loquens per beatum Bernhardum
dicente: Volat verbum irrevocabile propter detrahendo proximo
transit tempus irrecuperabile se in confessione non accu-
sando neque deum ut deberent laudando. Ysaias: Ve
vobis qui dicitis bonum malum et malum bonum. Item
dedit nobis cor ad diligendum deum qui ipse prior
dilexit nos et plus quam dixi .. suos. Homo plus
quam toto corpore suo quia oculo hec relinquit propter nos ne
demens detrudere descendit. Hoc est tam nos diligere
quod se pro nobis in mortem tradidit. Secunda gratia est specialium
rerum possessio. Hec sunt omnia que moventur in aquis in terris
et in pluribus propheta: omnia subiecisti sub pedibus eius.
Ista ideo contulit nobis ut pauperibus in subveniamus

vita mea moderate utamur et ad in celo thesauros
reponamus Vnde mathei vi thesaurizate vobis thesauros
in celo hanc graciam in vanum suscipiunt omnes qui deo grates
preceptis subtrahunt non reddunt pauperibus non subveniunt et
sua in vtilia possident de quibus debent reddere racionem sicut
gregorius dicit Cum quanto plus in hoc acceptum reduntur
tanto gravius ab auctore mundi iudicentur vnde ergo heu
quo fugient impii in die iudicii ubi super eos erit
iudex iratus videns in absconso | Tercia gracia est peccatorum
remissio hoc est tempus nobis a deo concessum in quo com
noscamus eum cognoscimus et nos metipsos et quo erga
eos peccavimus ut eos peniteamus hoc enim tempus valde
preciosum est et quanto brevius tanto preciosius vnde a-
postolus ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc dies sa-
lutis ad recipiendam graciam hanc graciam in vanum recipiunt
qui usque ad diem iudicii penitere differunt et se indignos
se de gracia dei et gloria faciunt Job xxxiiij dedit
eis tempus penitencie et ipsi abutuntur eo in super-
bia et abusione vnde in glossa demonio qui
dicitur eis per coram erat tecum in diebus non
doceat quia qui diabolus eum temptabat in deserto de
gula et avaricia ipse non consensit sed illico refutavit

Dnica Reminiscere

Rogamus et obsecramus vos in domino ihesu ut
quemadmodum accepistis recepistis a nobis quomodo o-
porteat vos ambulare et placere deo sic ut ambuletis et ha-
bundetis magis Scitis enim que precepta dederim vobis
per dominum ihesum hec est voluntas dei et sanctificacio vestra
ut abstineatis vos a fornicacione ut sciat vnusquisque
vas suum possidere in sanctificacione et honore non in pas-
sione desiderii sicut et gentes faciunt que ignorant
deum et ne quis supergradiatur neque circumveniat in
negocio fratrem suum quoniam vindex est dominus
de hiis omnibus sicut predixi vobis et testificati sumus

Non enim vocavit vos deus in inmundiciam sed in sanctificationem
in xpo ihu dno nro
Ad thessolonicenses iiij Hec epistola quemadmodum precedenti cor-
respondet et ea sequitur nam in parte apostolus ortabatur
nos ne graciam dei recipiamus in vanum In hac autem
monet nos ad vivendum spiritualiter dicens O fratres rogamus
vos et obsecramus secundum glosam rogatio est similium supplicacio
sed obsecratio fit cum adiuratione In domino scilicet cui debetur ti-
mor ihu scilicet cui debetur amor ut quadmodum accepistis
a nobis scilicet a me et thymoteo quomodo oportet vos ambu-
lare custodiendo viam mandatorum et placere deo qui vitam
fide qua habet operantem virtutum decorat Sic placet deo
sic ambuletis i. operamini et habundetis magis unde
ipse hic habundat qui crescente etate fidei in se studet
habundare sanctis operibus Scitis enim quod precepta a domino
ihu per me loquente Sed d. que sunt illa precepta dicendum
est quod fides et operationes xpiane Hec enim est voluntas
dei ut sanctificetis vos eo modo quo in sequentibus dicitur
scilicet ut abstineatis a fornicationibus tam corporalibus quam spiritualibus et
sic ut abstineatis ut unusquisque vestrum vas suum i. corpus
suum quod est vas anime 2 Chorin iiij Habemus thesaurum
in vase fictili vasis fictilibus i. in nostris corporibus possidere scilicet
corrigendo et subiugando possidere in quo in sanctificatione virtutum
Unde psalmista Domum tuam decet sanctitudo domine Et honore scilicet ne
gnat aqua in putudine vitiorum Non in passione desiderii
i. in passionibus et desideriis vehementibus ad Ro xiii Curam
carnis ne feceritis Sicut et gentes faciunt que ignorant
deum i. legem dei Sequitur quod non debetis eis assimilari Unde
psalmista Effunde iram tuam super eos etc. Ne quis supergrediatur
scilicet per violentiam neque circumveniat scilicet per fraudulentiam in
negotio scilicet quorumdam fratrem suum i. proximum quoniam vindex est
dominus i. omnia punitor et vindictam sumet de omnibus in mun-
dicis scilicet de iniuria in vindicta et fraudulentia Unde supra ad
Rom. xii Mihi vindicta et ego retribuam dicit dominus Et sicut predicimus
et testificati sumus hoc est testimonio scripture comprobavimus Non
enim vocavit vos deus ad inmundiciam ut in inmundicie et
peccatis simus sed vocavit vos in sanctificationem virtutum ut sic
sit conversatio d. ad Eph. iiij Obsecro ut digne ambuletis
vocatione qua vocati estis Et hoc in xpo ihu dno nro

Hor adverto q(uod) locuturo ista fr(atr)a est caritatis propter d(omi)n(u)m
primum ibidem p(ro)p(ter)// Circa presentem materiam epistole et ...
dicte et dicit ad quersatorem ... hor nonda sta ...
primo sententie severe formidatio // 1° divine benignitatis
remotio // 3° culpe detestatio 2° misericordie me consideratio ...
p(ro)det q(uia) peccator severitate dei ut timeat // cum benignitate
ne desperet // commissam culpam defleat et ... satisfaciat
Sed q(uia) mo(do) e(st) t(em)p(u)s penitentie q(uia) non q(uia) tres sunt partes p(eni)-
tentie s(cilicet) contritio confessio et satisfactio Circa primam partem s(cilicet) con-
trictionem advertendum est q(uod) ad veram contritionem 3or requiruntur
1° dolor p(ecca)ti commissi ... dolor meus in conspectu tuo semper
in contritione d(icitu)r q(uod) cor in ea conteritur et quasi dolore scinditur Jo-
helis ij Scindite corda vestra vel ... doloris
... quod declarat ipsa dictio unde penitentia
est dep(ec)to quod declarat ... penitentia ...
e(st) penam tenere ut se puniat in se ulciscendo quod commisit
peccando // O peccator si attendis quid p(er) peccatum perdidisti q(uia)
peccando // ... offendisti ... peccatum ... doles ...
... amicitia totius civitatis angelorum apostolorum et om-
... suffragia ecclesie ... lag...
... hostes crudelissimos ...
fortissimos ... defectum gratie et morte ... Offendisti eum qui te
p(ro)prium defectum ... sustinuit ... beneficia tibi contulit et
creavit morte ... Si hec ... cogitares ... dole-
ret ... exemplo beate marie magdalene que ...
et ... flere ... pedes lacrimis rigavit // Sed heu quid ...
plorant ... pedes ... multo plus dolent
... cor adeo ... quod ... plus dolent
de amissione ... et amicorum morte ... de amissione gratie
de amissione ... dolere Contra hos ... ve-
rita ... de morte ... qui deflet ... tempus et
... culpabiliter ... dolore peccati ... lacrimis ...
morte ... dolore ... Trenorum ij Deduc quasi torrentem lacrimas
... et nocte et non ... requiem ... neque taceat pupilla
oculi tui Si hec feceris et toto corde peccata ... deflevers ...
... tibi dimittet ... lavabo per singulas
noctes lectum meum lacrimis meis ... Secundo requiritur ...
... vade et amplius noli peccare ...
... penitentiam age ... mala deplangere et
Gregorius penitentiam agere est ... mala deplangere et
plangenda iterum committere ... qui sic deplorat ut ...
... penitentiam agere aut ignorat aut simulat
... peccator qui dolet de uno peccato et ... committit
aliud non agis aliud ... si dedisses ... alapam et ...

Marginal notes:
1/3° sit p(ar)s p(eniten)tie

... (left margin, beside the lines "... in contritione" and "... Scindite corda")

... (left margin, lower)

Sicilla veniam sed ex tenta manu dares sibi a-
liam unumquod eis ignosceret tibi certe non qua po-
tius videreris sub sannare quam veniam petere Sic
sub sanans dominum considerans irrisor est et non
penitens qui ad huc agit quod penitet nec videt
deum poscere ut subditus sed sub sannare ut super-
bus ~~Tercio requiritur ad confessionem bonam~~
Tercio requiritur ad quam proposito confitendi et satisfaciendi predicta 3o requiritur
Dixi confitebor adversum me iniusticiam meam domino et tu remi-
sisti iniquitatem peccati mei Cassiodorus Dixi deliberavi
magna dei repromissio que ad solam promissionem petiti
dimittit votum enim proponere iudicatur magister sententiarum dis-
tinctione xvii dicit vere penitens non est qui confitendi
votum non habet confessio in precepto est si facultas adest Audi
peccator si toto corde doleres propter peccato si cunctas lacrimas
funderes nisi habeas propositum confitendi nunquam invenies
graciam proverbia xxviii Qui abscondit scelera sua non dirige-
tur qui autem ea confessus fuerit misericordiam consequetur Si dicis
tam fetida et inmunda sunt peccata mea quod vereor ea
dicere noli ita dicere sed dic et cavedere vel ps cxli dicit
in iniquitates tuas ut inspiceret Item quod precipit deus lepros
dicens vade ostende te sacerdoti ymo si uni non vis confiteri
uno sacerdoti peccata tua sunt oportet te revelari toto mundo
in die iudicii secundum illud naum iii Revelabo pudenda
tua in facie tua et ostendam regibus ignominiam tuam
stultus utique esset qui habet vulnus et veniret ad medicum qui
eum sanare posset et nollet ei patefacere sic stulti sunt omnes
qui veniunt ad sacerdotem et occultant peccata vel dicendo tacendo
vel ita componendo obscure dicere quod sacerdos non potest scire quid 4o requiritur
dicat Quarto requiritur spes venia impetrandi predicta
Sperans in deo quoniam adhuc confitebor illi etc q.d. si habet
veram contricionem est ut habeat spem sine qua contricio vera
esse non potest noli dicere tu tamen maior est iniquitas mea
quam ut veniam merear quia sic Judas desperans laqueo
se suspendit et plus offendit deum in desperando quam tra-
dendo Et q.d. forte multa sunt peccata mea et tam magna
quod deus nunquam remittit michi Noli sic dicere sed cogita

q mīa dei ē maior q̄ sit in finita p̄cta aīa tua
magna est sup me etc. Audi v̄m consolatoriu si mille
p̄cta mortalia cōmisisses si xp̄m manibus crucifixisses
si oēs aplos et martires occidisses et cogitacōes tn
in corde tuo Deus propicius esto michi pctori toto cor
dolens q te vnq̄ offendi si sic morereris aīa tua nu
descendet ad infernu et hoc si copia sacerdotis nō hres vel
loqui nō posses Audi dnm p pphetā dicete in qua
cūq hora ingemuerit omn iniquitatu suar nō recor
dabor amplius ezechi xviij Si adhuc dubitas respice
mariā magdalenā petru paulu latrone et longinu q
de mltis pctis suis veniā meruerut Crisostomus dicit
talis ē erga hoīes pietas dei q nuq̄ spernit penitente
si ei sincere et simplr offert Ecia si ad summu quis p
uenerit maloz et in velit reuerti ad veritatis via susc
cipit libent et amplecti diligent ad pristinu reuocat
statu Ergo go pctor cor tuu pulsac et ad penitencia
festinac sic deo publicane sic fecit mulier cananea
dicens math xv Miserere mei fili david etc Nota de
plurimos hoīes voluntate tribulacoibus examinat et
pulsac permittit quibus per magnas dubias ostendit
nō ut eos confundet s; ut ad fidei probacōz et constanc et
dilecōz incitet et constancia bonoz opum in firmat q singu
patet in ista mulie cananea de qua legit hodie
lariter [illegible] in cuius [illegible] et ac
crevam prima dubia ē q cor cuius turbauit et ad
examinauit sic q nichil ei responde voluit taq
quasi indignā 2a dubia fuit
quando tacta et xpo responsione indigna
q dicit xpāz nō ēē de omnibus domus isrl q dicit
nō sum missus nisi ad oues q perierut domus isrl Omnes
em isrl fuerut iudei quantu ad victoria et oblacione
q. d. mulier tu nō es de oblacione neq de obediencia
mea tercia dubia fuit q xpus cane appellauit
dubia fuit q dixit xpāz nō ēē dignā vesci pane
Sed dixit nō ē bonu sumere pane filiorum isrl et mitte
canibus ad manducandu Ecce q magnas dubias xpus
ci ont nō ē ut credo aliqua mulier nec vir ita pa
ciens si reparet talibus dubiis q nō turbaret xpa

1 nc sta

aut cstans et paciens fuit ita quatu ad p[ri]ma[m] d[i]u[i]cia
habuit se p[ro]vide q[uia] noluit ut ad s[an]c[tu]m petr[um] paulum
vel s[anc]t[u]m ad ip[su]m ih[esu]m xp[istu]m Quantu ad 2m habuit se
magnanimit[er] ita d[ic]o apl[o]d q[uia] ea rogaret et xp[istu]s
diceret ip[s]a[m] no[n] e[ss]e de o[mn]ibus domo israhel s[ed] dyaboli ip[s]a
hec audie[n]s s[u]p[er] ta fiducia ad deu[m] app[ro]pinquauit dice[n]s d[omi]ne
adiuua me ac si diceret si ips[a] sum filia o[mn]is dyab[o]li tu[m]
ulti[m]us nolo e[ss]e s[ed] ad grege[m] tuu[m] festinare Quantu[m] ad t[er]cia
habuit se humilit[er] q[uia] cu[m] xp[istu]s ea[m] canes appellauit hoc
ip[s]a no[n] negauit dice[n]s et d[omi]ne ac si diceret canem me
vocas utiq[ue] ita e[st] s[ed] libent[er] canis tu[us] volo e[ss]e q[uia] non
s[u]nt d[omi]ni crestres canes quos refutare tu me uis refutare
s[ed] si p[er] una[m] ianua[m] me expellis p[er] alia[m] volo intrare
Quantu[m] ad q[uar]ta[m] d[i]u[i]cia h[ab]uit se sapient[er] q[uia] cu[m] xp[istu]s ei
dixit q[uod] no[n] e[ss]et digna comede[re] pane[m] filior[um] illa sapient[er]
respondit d[omi]ne no[n] peto pane[m] s[ed] mica[m] i[d est] p[ar]te[m] tue be
nignitatis et nu[n]c et tu[n]c ei ih[esu]s O mulier magna
e[st] fides tua O p[e]c[ca]tor respice hanc muliere[m] qu[am] tu
dicior illa es q[uia] tu exaudireris statim a d[omi]no si rogares
Primo tu es electa o[mn]ibus domus isr[ae]l s[ed] o[mn]ino ca[n]is quia
precepta no[n] obedis Ecia xp[istu]s te no[n] vocat canem
nisi magis rebellisante et peniten[tia]m no[n] agonente ecia
eo facilime digno efficeris ip[s]o p[ro]p[r]i[u]s auxilio te
subueniendo pietati sue Respice g[ra]c[iam] hanc muliere[m] q[ui]a vides
q[uod] alia via no[n] ambulans nisi recta regni celoru[m]
Magnanimi[ter] te facias resistens pusillanimitati pec[ca]tor[um]
sume fiducia[m] d[ic]e ih[es]u fili dauid adiuua me Ecia sis
humilis ne xp[istu]s appellat te canem tunc rebellisante
sis sapiens i[n] moribus tuis abstinendo a fornicacione
et voluptatibus huius mundi et pete a d[omi]no micam
panis i[d est] modica[m] p[ar]te[m] que nu[n]c tibi sufficit

Estote imitatores dei sicut filii carissimi et
ambulate in dilectione sic et xp[istu]s dilexit
vos et tradidit semetip[su]m p[ro] vobis oblacio[n]e[m] et
hostiam deo in odore[m] suauitatis fornicacio et o[mn]is i[m]mu[n]d[ici]a

Dominica tercia

aut avaricia nec nominet in vobis sicut decet sanctos aut turpitudo aut stultiloquia aut scurrilitas que ad rem non pertinet sed magis gratiarum actio hoc autem scitote intelligentes quod omnis fornicator aut immundus aut avarus quod est ydolorum servitus non habet hereditatem in regno christi et dei Nemo vos seducat inanibus verbis propter hoc enim venit ira dei in filios diffidentie Nolite ergo fieri participes eorum eratis enim aliquando tenebre nunc autem lux in domino ut filii lucis ambulate fructus enim lucis est in omni bonitate iusticia et veritate

Ad Ephesios v. In hac epistola apostolus proponit nobis speculum et exemplar perfectissimum scilicet dominum nostrum ihesum christum et hortatur nos ut in duamus christo qui ... imitando [illegible] fugiendo malam suggestionem ... detestando ibi Nemo vos seducat dicens Estote imitatores dei sicut vobis ... condonando et condolendo quia enim deus est exemplar et primum verissimum omnium bonorum et ... filii carissimi quia videmus quod filius qui patrem ... fugit ... imitatur in moribus et ambulate i. in virtutem ... et iustitie in dilectione dei et proximi ... pro solo in verbis sed in factis sicut christus dilexit vos toto affectu sicut declarat ... sequens quod tradidit semetipsum pro vobis non aliud sed passione sputa colaphos et alapas pro vobis sustinuit et hostiam et victimam deo factus in odorem suavitatis i. ut gustaretis suavitatem sequentem passionem suam et fornicatio i. simplex luxuria que fit ... et omnis immunditia i. quelibet luxuria quocumque modo fiat sive sit simplex sive adulterium stuprum vel incestus sive contra naturam aut avaricia i. inordinata cupiditas nec nominetur in vobis q. d. Ita vivatis ut nec suspicio habeatur de vobis sed potius turba habeatis de bono nomine ...

decet sicut qui dicit esse mundi et sine corporali et tieno a-
mat dicit turpitudo sine noceat in vobis Item sic dicit quedam
turpitudo consistit in oculis osculis et amplexibus mulierum stul-
tiloquium quod consistit in verbis blandis ad alliciendum mulieres
vel propter stulta fatua loquitur dicit scurrilitas que risum
solum movet et consistit in verbis iocosis que ad rem vel ad utilitatem
realem non pertinet licet aliquando valeant ad recreationem sed
magis sine nomine in vobis gratiarum actio sicut dicitur ad thess. in
in omnibus gratias agite hoc autem scitote intelligentes sine
spirituales divitias quod omnis fornicator aut immundus vel quo-
cumque modo alio luxuriosus dicit avarus usurpando res alienas
aut nimis diligendo proprias quod scilicet avarus est in similitudine
ydolorum sicut enim ydolatra cultum deo debitum alieni impen-
dit sic avarus auro et argento / non in hoc tales non habent hereditatem
te in regno christi et dei quod est regnum celorum in quo
homo interior reficitur visione et delectatione divinitatis sed
exterior homo reficitur visione et delectatione humanitatis Nemo
vos seducat vel seorsum auctoritate ducatur in omnibus verbis
fructu carentibus propter hec enim venit ira dei id est
filios diune iusticie ut pena eterna et in tempore temporalis
in filios diffidentie vel peccatores de quorum salute diffidimus
sicut ipsi diffidunt Nolite ergo fieri participes eorum eis con-
sentiendo et opera eius imitando quia eratis aliquando hoc
est comparatione tenebre vel tenebrosi per ignorantiam
et malam vitam sine luce fidei nunc autem estis
iustificati per fidem et baptismum et filii dei per adoptionem
et ideo estis lux in domino comparatione sapientie operationis
ut ambulate ut filii lucis de bono in melius tendendo
offensionem precaventes in iustorum semita quasi lux
splendens fructus enim lucis vel sapientia discretionis
in omni bonitate et que ad proximum et iustitia quo ad proximum
et veritate quo ad deum // Nota sicut in precedenti epistola
dictum est de confessione sic iam dicendum est de confessione
et patefactione // Circa hoc nota tria / primo qualiter

quo attendere debet ad confessionem et dico quod primo debet atten-
dere cum diligenti precogitatione ysaias xxxviii recogitabo tibi om-
nes iniquitates meas in amaritudine anime mee multi attenden-
tes qui non semel cogitant desperant et nollent quod haberent
peccata in memoria putantes quod talis ignorantia eos excuset
sed non attendunt dictum beati augustini Nullum peccatum veniam
habebit impudenter unde si hic non pudeat pudebit tamen in futuro
multa essent advocata qui redditurus racionem domino suo non
precogitant devotissime quomodo se expediant sicut multi sunt octo
qui ad confessionem in qua de omnibus factis reddenda est racio acce-
dunt et nichil aliquid cogitant quod confiteri velint nisi quando
cum primo ante sacerdotem se ponunt Vis ergo bene confiteri debes
bene premeditari et cogita quando ultimo confessus fuisti quid in
illo festo commisisti in quo tempore medio fuisti et peccata ad me-
moriam revoces psalmista recogitavi dies antiquos et an-
nos eternos in mente habui Secundo debet attendere ad confessionem cum
in fervore satisfaciendi luce xv pater peccavi in celum et
coram te non sum dignus vocari filius tuus fac me sicut
unum de mercenariis tuis quia mercenarius acceptat graves la-
bores committitur sua cum ponat se confitens omnino in po-
testate sacerdotis nichil sibi reservans ut omnia iubente eo pa-
ratus sit facere pro recuperanda vita anime quemadmodum facit pacientes
pro corporis morte sed heu quidam pro sanitate corporis ma-
ximas fecit abstinencias qui modicas volunt facere [illegible]
Tercio debet attendere cum fervida devocione psalmista accedite ad eum et
illuminamini et facies vestre non confundentur Accedite
ad eum per devocionem et illuminamini per gratiam Quidam accedunt
et absolutionem modicam gratie percipiunt sed non sic figenti [illegible]
considerare cum debes quod velis confiteri et cogita pro peccatis
mortalibus si aliqua commisisti de decem preceptis si aliqua transgressus es
Debes ergo primo confiteri de septem peccatis mortalibus [illegible]
mth sic [illegible] violasti — patet per versus usque Elevor uastor liuesco tristor amaresco
sic gule fungar luxurie que luctu Confitearis ergo primo de
superbia quia sicut diffinitur Superbia est amor excellentie
superbia quia sicut dicit hugo [illegible] superbia
appetitus de hac hec tosse iiii Superbia unde in suo
semper aut vero dicavi committas ab ipsa cum superbi in-
venit omnibus pravo aliquid horrendum peccatum superbia que lu-

luciferum de celo adam de paradiso saulem eicit de regno
Sic dic si soles gloriari de prudentia et fortitudine
de divitiis et nobilitate et adde de superflua hospitalitate
et curiositate vestium de despectu pauperum Secundo de ira
que est appetitus vindicte de qua proverbiorum xvij fratrum
discordias provocat iracundus dic si deum provocasti ira Ephesios
iiij Sol non occidat super iracundiam vestram / dic si in
mala verba prorupisti si in ira que fecisti / Tercio de
invidia que est dolor aliene felicitatis Job v parvulum
occidit invidia dic si doles de prosperitate aliena si
optas alicui scandala si voluntatem nocendi habuisti
si detraxisti honori et fame / Quarto de accidia
que est pigritas per quam negligentur opera que sunt
facienda proverbiorum xxi desideria occidunt pigrum noluerunt enim quicquam
manus eius operari dic si non libenter vadis ad ecclesiam
si tedium habes de missa et aliis officiis etc. / Quinto de
avaricia que est amor inordinatus boni temporalis Judith
ij Delentur qui in viam Caym abierunt qui avaricia secuti
dic de dolo capillorum Thomas Contra naturam facit qui
testeas et fit avarus Grandula dat usuram facit
tempus quod per... ... loquitur mala committit quod rapina
adde de venditoribus et emptoribus fraudulenter et de
symonia Sexto de gula que est immoderatus cibi et
potus luce xxi attendite ne graventur corda vestra
crapula et ebrietate dic si non ieiunasti si ante tempus
comedisti si preter necessitatem si usque ad fomitum et satis
de potatione / Septimo de luxuria que est inordinatus amor
atque delectationis sicut tecum prima ad Chorinthios vi. Omne peccatum
quodcumque fecerit homo extra corpus est qui autem fornicatur
in corpus peccat suum. super leviticum / cum demones de
omni peccato gaudent tunc precipue gaudent de luxuria quia
ibi corpus et anima maculant dic de turpibus cogitationibus
de visu tactu osculis et amplexionibus detestabilibus Circumstantias
quasdam scilicet cum qua persona peccasti virgo cum
religiosa coniugata vel virgine de loco et tempore si aliquos
ad peccandum induxisti Secundo confiteatur de decem preceptis
que habentur in libro mentis per dola pone dei ... sit
tibi nomine in vanum Sabata sanctifices habeas in honore parentes

Nonus est occisor sive mechus testis iniquus Ultimus incep-
net ut cupias aliena Primum preceptum est Non habeas deos
alienos hic dic de divinatoribus experimentis caracte-
ribus debilitatione vetularum de sortilegio et huius et de
errore fidei Secundum non assumas nomen dei tui in vanum in
quo casu dic si fecit iurasti falso sive causa si aliquam
imposuisti ad iurandum Vel de turpibus verbis Tercium
est dic sabbati sanctifices dic si servile opus fecisti in sabbato
per te vel familiam tuam Quartum est honora parentes
dic si eos offendisti vel verbis verberibus vel in obediencia
si eos propter senium vel paupertatem despexisti si mortem eis
optasti Quintum est non occides dic si manum vel arma
in aliquem vulnerasti notabiliter hic nota de pueritibus et
prabimis Sextum est Non mechaberis hic dic de lu-
xuria ut supra et de adulterio Septimum est non fura-
beris dic si parentibus vel dominis in iuventute vel in pe-
bertate dic si parentibus vel dominis in iuventute vel in se-
subtraxisti Vel de rapina et spolio Octavum est
non dices falsum testimonium dic de mendaciis Nonum est non
concupisces uxorem proximi dic si voluntate tua legitti-
peccandi habuisti si diu in ea permansisti si actum illa vo-
luntate complesti Decimum est non concupisces rem proxi-
mi tui dic si aliquem oppressisti si decepisti emptione vel
vendicione || Sacramenta septem confitenti describe sacramentis ab-
3° luo firmo cibo dolet ungit ordinat uxor || Primo
de baptismo si aliquem negligenter baptisasti si dubitas
te esse baptisatum vel propria negligencia puer est mor-
tuus sine baptismo Secundo de confirmacione ut si non es confirmatus
vel non habes in memoria || Tercio de eukaristia dic si corpus
Christi accepisti non confessus vel cum proposito peccandi vel si non
accepisti in festo pasche si eodem die statim peccasti mortaliter
si in periculo te captus non sumpsisti Quarto de penitencia
si non fuisti contritus non confessus si male confessus si pe-
nitenciam non implesti Quinto de sacra unctione si in voluntate
fidem non adhibuisti si non in sufficienti reverencia
unctus es Sexto de ordine si clericum percussisti si sacerdotes
habuisti Septimo de
de vidisti si horas canonicas non servasti Septimo de
matrimonio si concordes male tua uxore si male informas
pueros tuos secundum tempus loqui et voluntate corporis committis
principaliter nota qualis debet esse confessio et quod sermo debet esse sermo

Eccli° v vi Ne tardes conuerti ad dominum et ne differas de die in 45
diem subito enim veniet ira eius et in tempore vindicte disperdet te. Sicut ergo
grossus festinat ad medicum sic peccator festinet ad penitentiam. Quod secundum ...
petri qui statim post tertiam negacionem penitentiam recepit qui in tradicione
petre ab hominibus se abscondit. Quidam statim post pascha peccant
et durant confessionem usque ad palmas et in toto medio tempore medita-
tur circa dampnantur. Igitur si peccasti festina confiteri ut evicto-
ris inclusus quod ignorat peccatum ne subito preoccupati die
mortis queramus. Mathei Estote parati quia qua hora non putatis
filius hominis veniet. Luce xii Veniet dominus in die qua non sperat
et hora qua nescit dividet eum a consorcio suorum et partem eius
ponet cum infidelibus. Secundo dico nolo adhuc confiteri quia iuvenis sum
sed postquam egrotavero tunc confitebor. Destrue serpentinam cum illa
cogitacio attende miser quod potes mori morte subitanea quod
potes perdere loquelam. Sumus egrotans tunc cogitacio quod de
infirmitate quod non pro peccata deplangere. Jeronimus Cum
egritudine ceperit vix potest cogitare aliud quam sentit. Illuc
enim rapitur in toto mentis ubi est vis doloris. Augustinus Multa
nunc occurrunt impedimenta ira morbus urget pena tenet filios
quos illicite dilexit vocat et uxor ad se vocat. Consulo
ergo ut non differas penitentiam usque ad extremum. Secunda confessio
debet esse amara. Job x° Non parcam ori meo loquar in tribula-
cione spiritus mei confabulabor in amaritudine anime mee. Amara
debet esse contra delectacionem peccati cum gemitibus verecunda cum
fletibus. Tertio debet esse districta ut homo confiteatur propria non aliena. Regum
ultimo Ego sum qui peccavi ego inique egi. Quarto debet esse
integra ut dicat omnia peccata que habet in memoria et que cum
non est confessus. Crisostomus Effunde sicut aqua cor tuum coram
conspectu domini et dic omnia tua peccata et non aliqua tantum et alia
abscondas ut credant pauca commisisse. Proprie hoc ut audivi
horribile. Si mille peccata confessus es et unum preterieris occultabis
dico confessori peccata vidi non posse te absolvere confessio enim facta
cum pudore non sufficit ad salutem. Quinta debet esse Consoret
post confessionem non debet habere cogitaciones delectantes in peccatis. Debet
nobis ergo ita confiteri ut commissa defleamus penitenciam agamus
et in ea satisfaciamus. De qua satisfaccione est videndum. Consequenter
non quod satisfaccio consistit in tribus scilicet ieiunio elemosina et oracione
quia quod de tribus potest satisfacere homo quod commisit in modo
ieiunando contra concupiscentias carnis. Elemosinam dando contra
avariciam et orando contra superbiam vite. De primo scribitur

Jeiunio d[icitu]r Johel ij Canite tuba in syon sanctificate ieiuniu[m]
vocate cetu[m] congregate p[o]p[u]l[u]m Vnde ad hoc q[uod] ho[mo] bene ieiunet
tria requir[un]t[ur] p[ri]mo pura i[nten]c[i]o Math vi cu[m] ieiunatis nolite
fieri ypocrite tristes exterminant facies suas ut appareant ho[min]ib[us] d[ico]
vero vobis receperunt mercede[m] sua[m] Gl[os]a multi sunt qui p[ro]p[ter] glo[riam]
magis qua[m] p[ro]p[ter] deu[m] ieiunant tales ad co[m]mutac[i]o[n]e[m] n[on] recipiunt
q[ui]a v[ide]t[ur] eu[m] fortunat Quod ieiuniu[m] sit meritoriu[m] p[ate]t q[ui]a deus
quadragesima[m] ieiunat Math iiij Immo debet dare magis
solaciu[m] p[ro] ieiunio luc xvj Vnde q[ui] n[on] epulat[ur] qui epulantur satur...
Et ve illis qui nolunt hic ieiunare tunc eu[m] q[uod] illis eu[m]
q[uo]d accidebat diviti epuloni luc xvj Qui mortuus est
sepultus e[st] i[n] inferno p[ost] xxvj Cui ve eius p[ro]p[ter] ve eiu[s]
cu[m] fonte cu[m] vulnera sui c[on]fusio celor[um] q[ui]a i[n] inferno e[st] pena
g[ra]o priores ibi maledixerunt se ipsos et parentes qui eos ador...
p[ro]genuerunt et plassphemat deu[m] ut Apo. xvj Comederunt
linguas suas p[re] dolore & deu[m] sunt plassphema[ve]runt 2o requir[itur] ad ieiu[nium]
devocio Johel ij convertimini ad me i[n] toto corde v[est]ro i[n] ieiunio f[letu]
& planctu Mat xvij hoc genus demoniorum n[on] p[ote]st eici n[isi] in orac[i]one & ie[iunio]
g[ra]o ieiun[ium] sine orac[i]o[n]e n[ihi]l valet et sine devoc[i]one n[ihi]l p[ro]ficit q[ui]a h[om]o e[st] p[ro]...
ieiun[ium] cu[m] optime ho[mo] ieiunat et i[n] tedio orat Jeronimus Jeiu[nium]
caritatas ... Tobias bona e[st] oracio cum ieiunio et ele-
mosina magis qua[m] thesauros auri condere 3o requi[ritur]
Certo requ[iritu]r bonoru[m] operu[m] addicio ysa[ie] lviij hoc e[st] ieiu[nium]
quod elegi solve colligaciones i[m]pietatis solve fasciculos de-
primentes i. p[e]cc[at]a et seq[ui]t[ur] frange esurienti panem tuu[m] et
egenos duc i[n] domu[m] tua[m] cu[m] videris nudu[m] operi eu[m] ...
q[uo]d ... sunt decepti qui dicunt ieiuniu[m] non
sufficere ad beatitudine[m] ... diabolus multos ...
ieiunat et tamen salvatus n[on] e[st] i. p[ro]p[ter] solu[m] ieiuniu[m] ho[mo] n[on] salva[tur]
nisi addantur bona opera diabolus cu[m] solo ieiunio ...
sed nullu[m] bonu[m] opus ergo non salvat[ur] Mathei vj Tu aute[m] cu[m]
ieiunas unge caput tuu[m] oleo i. bona operacione et facie[m]
tua[m] i. co[n]sciencia[m] lava p[er] confessione[m] q. d. cu[m] ieiunas fac bona
opera que sunt congrua preciosa p[ost]ea dilexisti iusticiam
et odisti iniquitate[m] 4o satisfactio co[n]sistit i[n] elemosina luc
xj Date elemosina[m] et o[mn]ia munda sunt Nota tria sunt
q[ue] debe[n]t ho[min]e[m] movere ad danda[m] elemosina[m] p[ri]mo si co[n]sider[a]t
bona q[ue] h[abe]t a deo p[ro]p[ter] paralipominon ultimo Tua sunt o[mn]ia
q[ue] de manu tua accepimus Referede ... amare ... in gracia
es beneficio dei sedes i[n] mensa ... servulus

que dn(u)s tibi p(ro)buit et de omnib(us) h(abe)t(is) no(n) rupis ei
porrige morsellu(m) ... dicat x(pistu)s da michi de
eo quod dedi tibi no(n) q(ui)cu(m)q(ue) manu paup(er)i porrige
... p(er) ... q(uo)d habes q(uo)d no(n) acce
pisti quid gl(ori)aris quasi no(n) acceperis ... abicit
pauperes et no(n) solu(m) negat elemosina(m) s(ed) et aufert
i(n)clamat luce ... facite vobis amicos de mamona
iniquitatis ut cu(m) defeceritis recipiant vos i(n) domos suas
... quod ... ad elemosina(m) e(st) q(uia) mundat a
p(e)cc(at)o danielis iiij p(e)cc(at)a tua elemosinis redime ...
iiij ignem ardentem extinguit aqua sic elemosina re
sistit p(e)cc(at)o ... si effunderis esurienti a(n)i(m)a(m) tuam
et a(n)i(m)a(m) afflictam repleveris orietur in tenebris lux tua et
gr(ati)a da(tur) in mu(n)do p(ro) qua resistit ... iiij in
t(em)p(or)e casus et temptacionis que multos ducit ad casum ...
... beatus qui intelligit sup(er) egenu(m) et paup(er)em
i(n) die mala liberabit eu(m) d(omi)n(u)s ... est q(uia) p(ro) elemosina
... salvat in die nouissimo tobie iiij ... tua fac
elemosina(m) et noli avertere facie(m) tua(m) ab ullo paup(er)e et
... bonu(m) thesaurizas tibi in die necessitatis in die
nouissimo audi o diues qui das elemosina(m) liberas hic
pauperes a fame carnali et te a morte i(n)fernali tobie
iiij elemosina ab o(mn)i p(e)cc(at)o et morte liberat ut pati(tur) a(n)i(m)am
ire ad tenebras audi totu(m) premiu(m) ... elemo
sinas mathei xxv venite b(e)n(e)d(i)c(t)i patris mei p(er)ci
pite regnu(m) et ... et dedistis m(ihi) manducare o
que honore(m) habebunt hi qui hic fuerint misericordes
... corpus totu(m) ... et eis vita(m)
eterna(m) dabit luce ... vocat paup(er)es
debiles claudos et cecos eos qui no(n) h(ab)ent unde ... et
retribuere tibi ... in resurrectione iustorum ... das ele
mosina(m) in ... corpus ... q(uia) templum accipies ...
... venerat(ur) qui miseret(ur) paup(er)is ... in ...
... scripture ... in legenda b(ea)ti martini
... qui ... i(n)dutus hac veste e(st) qua b(ea)tus mar
tinus paup(er)i dedit s(anctus) martinus ad h(uc) catecuminus hac
veste me contexit ... satisfacto ... i(n) ... luce ...
vigilate itaq(ue) o(mn)i t(em)p(o)re orantes ut digni habeamini

fugere q futura sunt i tempestatibus et fac cum filius q..
No ita sunt q hodie monet ad oracionem cogunt pau..
i indigencia Quante valetas Ecclesiastici xxxviij confide in..
infirmitate tua noli te ipsum despicere sed ora deum et ip..
curabit te Omnis quamdiu vivis in hoc mundo in firmus ..
pauper es et multis indigens ideo multum orare in siste deb..
Si dives fortis sis et dives et nullius indiges ad quod
orare debes Audi miser quid habes hoc nisi a deo ille
qui dedit tibi potest enim vult tibi auferre et nescis utrum
fiat hodie vel cras / legitur de hecdede sedenti pro tribunali ..
tinus ... regio percussus est ab angelo et consumptus ver..
mibus exspiravit Job homo natus de muliere brevi..
..oc mundo in eodem statu permanet et plus dico quam..
..cum es dives et sanus adhuc miser es et pluribus
indiges quia terra te portat et fructibus eius sustentat ..
si terra rumperetur vivus in infernum descenderes sicut Dathan
et Abiron numeri sedecimo Indiges eciam aere sine quo
amplius non potes vivere ad instans nisi enim ad refrig..
aere attraxeris statim suffocaveris Indiges eciam aqua
ad lavandum igne ad coquendum / quid plura / ab aliis hab..
alimentum vestitum et ornatum Apocalipsis iij tu dicis quia
dives sum et locupletatus nullius indigeo et nescis quia
miser es cecus et nudus Job nudus egressus sum de ve..
ntre matris mee Indiges eciam sapiencia sine qua es sicut bru..
Jacobi primo Si quis indiget sapiencia postulet a deo et
dabitur ei Secundum quod requiritur ad oracionem est devocio ..
beatitas psalmista benedictus deus qui non amovit oracionem me..
a se et misericordiam suam a me .q. d. amovendo eam ideo lib..
me exaudivit Noli timere quia non est de deo sicut de ho..
mine enim qui homines frequenter deprecantur despicit ..
ho enim qui ... frequentius deprecatur despicit ..
refutat sed deus non sic quanto enim sepius et devocius
eum rogas tanto plus te diliget Nec mirum quia ipse
invitat nos ut oremus luce xi Petite et accipietis
querite et invenietis pulsate et aperietur vobis ..
Non enim hortaretur ut peteremus nisi dare vellet ..
Quamvis pigri qua plus ipse dare quam nos rogare
vult ille misericors quam nos a miseria liberari Johannis ..
xvi Si quid petieritis patrem meum in nomine meo dabit

vobis Si d. sepius peti adhuc exauditus non sis
ste hoc est quia peccata tua Johannis ix Scimus quia peccatores
non exaudiet deus Ysaie i Cum multiplicaveritis orationem
non exaudiam manus enim vestre sanguine plene sunt Job
in [illegible] vocabunt me et non exaudiam eo quod exosam habuerint
disciplinam Item ideo non exaudiat quod tibi non ex-
pedit sicut patet per paulum ter rogantem Consimile autem
legitur [illegible] xij ysidorus multi orantes non exaudiuntur
prestat enim deus illis meliora quam petunt sicut contingit de
mulis qui exorant deum ut in scolis non vapulent [illegible]
requiritur ad orationem hostium nos impugnantium importunitas
unde Marcha [illegible] Marthabeus considerans adventum militum
et apparatum valorem armorum ac voracitatem bestiarum
extendens manus in celum invocavit dominum et dixit domina-
tor celorum mitte angelum tuum bonum ante nos ut metuantur
qui tendunt blasphemiam adversus populum tuum Sed non oportet
valde timere de hostibus nostris quod [illegible] in primum et [illegible]
in adventu [illegible] petri [illegible] ut tamquam leo rugiens
circuit querens quem devoret cui resistite fortes in fide
[illegible] Item non dormitabit neque dormiet [illegible] quia
sunt multi [illegible] Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me
[illegible] de demonibus qui adeo multi sunt quod sicut
[illegible] ventilatum est volitat ita nos in aere sic impre-
in estate Et secundum Rabanum aer ita plenus est demonibus
sicut radii solares attamis Sed noli desperare propter hoc quia
si multi sunt demones impugnantes plures sunt angeli
adiuvantes legitur quarti Regum vi quod ministri Elisei visa mul-
titudine inimicorum timuit cui Eliseus noli timere plures enim
sunt nobiscum quam cum illis [illegible] est quod variis armis et modis
[illegible] et pugnandi veniunt [illegible] ut plurimas
Leo ~~papa~~ papa non desinit antiquus hostis de-
ceptionum laqueos ubique pretendere et ut quomodo fidem corrumpat in sanctis
novit cui adhibeat estus cupiditatis cui illecebras gule
ingerat cui apponat [illegible] invidie Novit quem turbet
merore quem fallat gaudio quem metu opprimat quem a-
miratione seducat omnium discutit mores ventilat curas
scrutatur affectus et ibi causas querit nocendi ubi quemquam studiosius

videns occupari Contra hos multos modos impugnat
homines et multos modos resistendi et per fidem et
alias virtutes vii paulo conus
hostes nostri milleuos nocendi artes in pugnandi
Quartum est quod sunt ferocissimi ideo comparantur bestiis
leonibus ursis et lupis quia more istarum bestiarum devorant
homines Contra quos ipse benedictus dominus qui non
dedit nos in captionem dentibus eorum anima nostra sicut
passer erepta est et nos liberati sumus. Primo nullo
abolus nocere potest nisi homo consenciat bernhardus Noli
acquiescere dyabolo et fugiet ut transeamus nos cum
strenuus est sed quando oppressisti Resiste dyabolo et h[...]
bebis magnam mercedem Quotienscumque dyabolo resistimus
ipsum fugamus et angelos letificamus deum honoramus
sic ipse hortatur ut pugnemus adiuvat ut vincamus
stantes expectat deficientes sublevat vincentes coronat
Sed quia utile est nobis satisfacere orare et ieiunare
Orremus ergo ut vincamus et coronabimur in celesti patria

Dnica Letare

Fratres scriptum est quomodo abraham duos filios
habuit unum de ancilla et unum de libera sed
qui de ancilla secundum carnem natus est qui autem de libera
per repromissionem que sunt per allegoriam dicta hec enim
sunt duo testamenta unum quidem in monte synai
in servitutem generans que est agar synai enim mons
est in arabia qui coniunctus est ei qui nunc est iherusalem
et servit cum filiis suis illa autem que sursum est iherusalem
libera est que mater nostra scriptum est letare sterilis que
non paris erumpe et clama que non parturis quia
multi sunt filii deserte magis quam eius que habet virum
nos autem fratres secundum ysaac promissionis filii sumus
sed quomodo tunc secundum carnem qui natus fuerat persequebatur
eum qui secundum spiritum ita et nunc sed quid dicit scriptura
Eice ancillam et filium eius non enim heres erit

filius ancille cum filio libere Itaque fratres iam non sumus
ancille filii sed libere qua libertate nos xpistus
liberavit. Ad Gal. 4to

In preceptis festa et sabbato cum nobis etiam nunc etiam maiorem
dampnum quod est sequimur quod divine legis contemptione
et hec scriptura moysi et danielis veruntamen aliqui
possent credere quod xpistiani tenerentur ad observanciam
omnium legalium ideo in hac dominica etiam nunc etiam occurrit
[illegible] paulus repetens xpistum ipsa fide opportet
a cordibus fidelium ostendens contrarium legis fuisse [illegible]
a qua xpistus nos liberavit Post hoc primo sensu [illegible]
[illegible] et litteralem 2o allegoricum [illegible] et spirituale [illegible]
[illegible] dicta secundum allegoriam dicens [illegible]
[illegible] genesis decimo v. et xvi Cum abraham duos fi-
lios habuit scilicet ysmahelem et ysaac et licet plures habuerit
tamen isti duo fuerunt principales secundum scripturam Et habuit
unum scilicet ysmahelem de ancilla et nomen ancille est agar
que serviebat zare Et unum de libera scilicet zara scilicet ysaac
Unde zara erat libera quia non neptis abrahe id est filia fratris
patris sed licet est dubium quare abraham habuit duas
uxores cum hoc sit contra legem nature et contra
institutionem prima coniugii primum quod deus est racionalis li-
ta dispensavit cum antiquis ante legem et post legem
quod per multitudinem prolis ad cultum dei educandum erat
cum tunc pauci fideles Sed qui de ancilla natus est
scilicet ysmahel secundum carnem natus est id est secundum carnalem propagationem
sine ulla promissione et absque miraculo ut patet genesis
[illegible] patuit cum senectus decrepitula valuit generare filium
Qui autem de libera natus est scilicet ysaac per repromissionem
[illegible] id est divina promissione quia de centenaria id est de zara
que fuit centum annorum utique genesis xviii Et dicitur repro-
missio quia sepe sare fuit facta promissio Que dicta sunt
per allegoriam habent [illegible] corpus spirituale sic continuatur sic ita
dicitur quod abraham habuit duos filios et hoc per allegoriam id est
[illegible] aliquid quod verba sonant vel allegoria est quando verba quod [illegible]
et aliud in facto hec enim scilicet libera et ancilla sunt duo testamenta

sz vetus et novum nam ancilla et libera ~~de quibus~~
de quibus abraham genuit ipsos sz iudaicum et katho
licum quod quidem in monte synai sz datum et hoc est te
stamentum vetus in servitute generavit et hoc iudeos timore
pene compromissione temporalium fructus per occasionem eos
ricius servitores perfecit ut exodi xix et xx capitulo
et deutro xxiiii que est agar id est agar in servitute
pariens et ancilla ergo filii eius sunt alieni ab he
reditati abrahe Syna mons est Hic apostolus ponit
super quod fundat allegoria sua dicens Syna est mons
in quo datum est testamentum vetus et est in arabia monti
coniunctus est ei que nunc est iherusalem id est precedit plebs est syna
goga et populo iudaico qui nunc est dicit cum lege mina
batur penas et temporalia promittebat ita synagoga iudeos
timore pene et amore temporalium fruebat et servit cum
hiis synagoga legi et pecto et filii sui omnes v
vero secundum glosam ad literam mons synai qui dicitur coniunctus
erat iherusalem terrestri propinqua in tellure terra promissionis
que ibi est in vicino Sed tamen apostolus magis attendit
allegoricum quod dictum est et ideo vetus testamentum
populo iudaico dat ergo sz quod mons synai allegorice
est vicina loco iherusalem Illa autem que sursum est
fiet per liberam et filium eius Nota in mente precedentis
iherusalem fuit correspondere premitate terrena sz iudeorum
et synagoga sz hic sumitur allegorice ecclesia militans
in qua eciam est libertas vera et affectio sincera
tens ipsa autem que sursum est iherusalem id est ecclesia de
congregata que sursum est ad affectum quia secundum glosam
gaudet de spe celestium libera est quia non compromissione sed
compromissione servit non propter temporalia sed celestia bona que
est mater nostra id est omnium credencium singuli autem fideles
ut dicit glosa verbo et exemplo serviunt deo generaliter
scriptum est enim ysa liiii secundum literam hoc letare sterilis id est
ecclesia gentium que sterilis est et sine fructu quoniam non pariebat
per actum quia tunc nullum filium generabat deo letare erumpe
in leticia mentis extra unde et clama id est gaudium

alijs peccata que non possunt ad gaudium filios suos
non conantur. Etenim multi filij eius deserti i. gentilis
q deserta erat magis quam eius q habet virum. i. synagoga
q habet virum i. legem per quam tanquam per virum regebatur
Et revera plures sunt ecclesie gentium quam umquam fuerunt
synagoge ex quo fit quod ecclesia habet veram libertatem per gratiam
novi testamenti Nos autem fratres etc. Hic ostendit ad quid decerendo
filius abrahe conveniet populo christiano q. d. Ita dixi
quod fuerunt duo filij abrahe scilicet ysaac et ysmahel Nos
autem o fratres secundum ysaac i. ad similitudinem quod promissionis filium
sumus non per naturam sicut ysmahel sed per gratiam et secundum
spiritum geniti sicut ysaac Sed quomodo tunc scilicet tempore abrahe
qui secundum carnem i. virtute naturalem natus fuerat scilicet
ysmahel persequebatur eum i. ysaac ita et nunc illi qui
secundum carnem vivunt persequuntur istos qui vivunt secundum spiritum
dicunt secundum hebreos ysmahel cogebat ysaac ad aliquod
turpe agendum Sed quid dicit scriptura scilicet genesis xxi
nota sara dixisse abrahe Eice ancillam etc et abraham
monitus a domino arguerunt ei et eicit eam scilicet agar
et filium eius ysmahelem genesis xxi Ita synagoga et
iudei sunt eiecti de ecclesia quantum ad societatem liberta
tis et hereditatis ideo subdit Non enim erit heres filius
ancille i. iudeus filius synagoge cum filio libere i.
christiano Postea ponit conclusio cum dicit itaque fratres non
sumus filij ancille i. servatores legis et peccati sed libere
i. ecclesie triumphantis et militantis qua christus nos
liberavit a servitute dyaboli et pena peccati Joh. viii
Si filius vos liberaverit vere liberi eritis etc. Nota in
presenti epistola exprimitur letitia remunerandi et consolandi ne pe
nitentes per labores desperent. Quomodo in medio quadragesime
solamen in hominem quia quod quod tacet altera regnum dea
bile non est In quibus verbis spiritus mundo ecclesia per fit primo
desperationem tollit cum dicit letare sterilis i. fidelis anima
noli desperare 2o adiutorem petit 3o bonos ad consola

i vitat / po taq(ue) (con)solac(i)o(n)em dicat Non p(ro)p(ter) q(uo)d homi(n)i
mundo letat(ur) d(icit) / letat(ur) g(ener)o p(ri)mo o pec(ca)tor attende(n)s
longitate te in hac vita ad penitencia(m) (con)s(er)uate Sec(un)do
iii letat(ur) et exulta i(n) o(mn)i corde filia ierl(usa)le(m) quia
abstulit d(omin)us iudiciu(m) tuu(m) a(n)i(m)a(m) peccatrice(m) appellat
filia ierl(usa)le(m) q(ue) est filia sup(er)ne ierl(usa)le(m) n(on) re s(ed) nomi(ne)
tm Sed h(ic) pec(ca)tor miser p(otes)t letari q(uia) deu(m) offe(n)
dyabolo se subdidit gra(ciam) p(er)didit se(m)p(er) i(n) a(n)i(m)a occidit
Sz tu d(omin)us h(ic) hus no(n) obstantibus adhuc letari p(otes)t
de uno quia i(n) tali statu e(st) q(uo) i(n) quo p(er)dere(t) a(n)i(m)a(m) age(re)
venia i(n) venire p(otes)t / no(n) d(icit) abstulit deus iudiciu(m) tuu(m)
i. distulit / iudiciu(m) tuu(m) cet o pec(ca)tor ut statim cu(m)
peccares p(er)deres i(n) a(n)i(m)a et corp(or)e Sz hoc iudiciu(m)
differt ut (con)uertar(is) Ezechielis xviii viuo ego
d(omi)n(u)s nolo morte(m) pec(ca)toris s(ed) mag(is) (con)u(er)ta(tur) et viuat
no(n) fuer(is) (con)u(er)sus melius e(ss)et tibi hodie mori et ad(huc)
uiuere q(uam) post dece(m) an(n)os quia q(uan)to diu i(n) pecc(at)o vi(xeris)
tu pena acerba(tur) et (con)tinue augme(n)ta(tur) ad Ro(manos) ii Ig(n)
noras quia benignitas dei ad penite(n)cia(m) te adducit
s(ecundu)m duricia(m) tua(m) et i(m)penite(n)s cor tuu(m) thesaurizas t(ibi)
i(ram) in die ire dei et reuelac(i)o(n)is iusti iudi(cii)
de(i) Dic in(?) ... quia deu(m) offendisti s(ed) quia
letat(ur) g(ener)o o pec(ca)tor no(n) quia deu(m) offendisti s(ed) quia
pecc(at)a multa (com)misisti n(on) ... hoc tristari debes s(ed)
pecc(at)a multa (com)misisti ... adhuc (con)uers(us)
letat(ur) quia licet / multa pecc(at)a (com)miseris adhuc (con)u(er)s(us)
p(otes)t / (et) e(ti)a(m) quia i(n) statu penitencie es i(n) q(uo) ve(niam)
am merer(i) potes Multi fuerunt diu i(n) bono sta(tu)
et tandem vno pecc(at)o mortali (com)misso da(m)pnati
sunt eternalit(er) s(ed) quia tu multa pecc(at)a (com)misisti et
adhuc deus p(ar)cet tibi ut (con)uertar(is) Ys(aie) xxxv leta
bi(tur) deserta et i(n)uia exultabit solitudo et flore(bit)
bit quasi liliu(m) a(n)i(m)a pec(ca)toris (com)parat(ur) deserto quia ca(re)
aqua deuoc(i)o(n)is p(sa)l(mus) a(n)i(m)a mea
sic(ut) t(er)ra si(ne) aqua tibi / id est caret aqua deuoc(i)o(n)is

Jeremie ix° Quis dabit capiti meo aquam et
oculis meis fontem lacrimarum et plorabo die ac
nocte 2° caret flore bone intencionis Abacuk
hoc ficus est anima peccatoris qui dum male incipit Math
xxij anima habet folia id est verba sine flore bone intencionis
et fructu bone operationis sic ergo flos est principium fructus
ita bona intencio principium est boni operis Concipiat
ergo peccator boni principium oppositum ut de eo dicatur
illud canticorum ij flores apparuerunt in terra nostra
Tercio caret fructu bone operationis Math vij Non
potest arbor mala fructus bonos facere Dimittat
ergo peccator peccatum ut fructum plus afferat dicens
Ego sicut oliva fructifera in domo domini Quarto
caret luce cognitionis sapiencie v° Erravimus a via a
veritatis et iustitie lumen non luxit nobis Trahat
ergo ad ipsum ut illuminetur Iohannis viij Ego sum lux
mundi qui sequitur me non ambulat in tenebris
Quinto caret ardore dilectionis Math xxiiij Cum
habundavit iniquitas refrigescit caritas multorum
// Ideo letare tu penitens attendens dei bonitatem
tibi omnia peccata condonantem ysaie lxj Letabor ego super
eloquia tua sicut qui invenit spolia multa id est virtu
tes quibus prius spoliatur Luce xv Cito proferte stolam
et induite illum date ei anulum in manu sua et
calciamenta in pedibus suis per stolam intellige cari
tas que ornat animam sicut stola corpus per anulum
qui est rotundus intellige spes que est de eternis per calci
amentum quo pes tegitur intellige fides qua occultum
creditur has virtutes cum aliis quas peccator peccando
perdidit penitendo recuperat letare ergo super eloquia
id est verba promissa de quibus ezechielis xviij In quacumque hora
peccator ingemuerit omnium iniquitatum suarum non recorda
bor amplius Letare ergo o penitens quia nec scelere

iter enim multitas nec diuturnitas vite male nec
breuitas hore extreme excludit te a venia si pe-
nitere fueris vere Ezech. [illegible] ex quo ita est faciam quod
michi placuerit in extremis penitebo et saluus ero
Noli hoc dicere quia nescis finem tuum Ecclesiastici v. Ne
tardes conuerti ad dominum subito enim veniet ira eius et in
Exemplum tempore vindicte disperdet te || Legitur in dialogo de quodam
diuite qui cum in extremis esset vidit malignos spiritus ex
quorum aspectu horribili tremiscens cepit palescere et hu-
dac huc illuc quasi se vertens et quocunque se verteret
eos vidit tandem voce magna cepit filium suum vocare
dicens fili mi recipe in fide tua me suscipe ad venientes filius
et familia demones non viderunt Tunc iterum eadem hor-
ribili voce clamauit dicens inducias vsque crastinum Tunc inter
has petitiones moriens miserabiliter expirauit || Tercio letan-
dus concedens tribulationes attendens dei pietate quam
vtiliter affligere psalmista letati sumus pro diebus quibus
nos humiliasti annis quibus vidimus mala Si tribulatio
velit videre vtilitatem medio potest letari pro quo nota quod
tribulatione patienter suscepta quatuor bona conueniunt Primo
oratio exauditur psalmista Ad dominum cum tribularer clamaui
et exaudiuit me Secundo homo ad penitenciam disponitur Treno-
rum i vide domine quoniam tribulor conturbatus est venter meus pre
dolore subuersum est cor meum in memetipso
quia amaritudine plenus sum psalmista imple facies eorum igno-
minia (Quarto dei dilectio ad nos ostenditur Ebre. xii
noli fili mi negligere disciplinam domini neque fati-
geris dum ab eo argueris quem enim deus diligit hunc
corripit Quarto premium in celo acquiritur psalmista Cum ipso
sum in tribulatione Actuum xiiii Oportet nos per multas tribulationes
intrare in regnum celorum Quarto letari debemus attendens dei
liberalitatem sibi remunerantis sufficienter psalmista Sperate
in domino omnia Nota omnia deum laudabit quia deus non
plus potest remunerat sed est misericordia plus quam merita
exigunt retribuit Genesis xv Noli timere abraham ego

protector tuus et merces tua magna nimis nimis. Ideo
merito letari debent iusti cum solet operarii valde tristari
et turbari qui non datur eis merces condigna secundum exigentiam
laboris. Si autem bene remunerantur letabuntur et laudant re-
muneratorem. Sic sancti qui in infinitum plus quam meruerunt
recipiunt letantur et semper laudant deum. Ysaie lii levaverunt
vocem simul et laudabant quia oculo ad oculum videbant.
Gregorius: Que lingua dicere vel quis intellectus capere
sufficit illa superne civitatis quanta sunt gaudia angelorum
choris interesse beatissimis spiritibus glorie conditoris assistere presentem
dei vultum cernere incircumscriptum lumen videre nullo mortis metu
affici incorruptionis perpetuo munere collocari

Dominica Judica

Christus assistens pontifex futurorum bonorum
per amplius et perfectius tabernaculum non
manu factum, i. non huius creationis neque per sanguinem
hircorum aut vitulorum sed per proprium sanguinem introivit
semel in sancta sanctorum eterna redemptione inventa. Si enim
sanguis hircorum aut taurorum et cinis vitule
aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis
quanto magis sanguis Christi qui per spiritum sanctum semet-
ipsum obtulit immaculatum deo et emundavit conscien-
tiam ab operibus mortuis ad serviendum deo viventi.
Et ideo novi testamenti mediator est ut morte
intercedente in redemptionem earum prevaricationum que
erant sub priori testamento repromissionem accipiant
qui vocati sunt eterne hereditatis in Christo Ihesu domino.
Ad Hebreos ix. Ecclesia legit istam epistolam in // quadragesimo
hac dominica in qua agitur de passione scilicet de sanguinis
eius effusione quia ab hac die usque ad pascha re-
colit eterna passione dominica quam post Lazari suscitationem

que secundum magistrum in historiis sunt in scripta feria pre
dente qua anno passionis domini fuit prima dies azimorum
in qua secundum legem debebat querere agnum paschalem im
molandum quartadecima die ad vesperam cogita
uerunt ergo iudei ut dicitur Ioh[ann]is xiii cap[itul]o agnum veritatis
Christum in cruce et ideo hodierna die primo epistola vtolit
de oblacione agni paschalis in qua epistola apostolus mirum affi
tatur et deuote de Christi passione loquitur dicens Christus
id est vnctus oleo gracie assistens deo patri ad interpellandum
pro nobis pontifex ad afferendum pro nobis gratias pontifex
dico futurorum bonorum qui largitor est gracie et glorie quia
in fuit tabernaculum hoc est celum vel per tabernacu
lum id est carnem quam pro nobis obtulit per amplius
id est multo amplius et perfectius quam ad compellendum
infirmitatis qua ibi est eterna beatitudo In veteri autem ta
bernaculo non apparuit gracia domini unde illud ta
bernaculum dico non manu factum id est non humano opere
formatum et non huius creacionis hoc est per facciones
per illud in themo quod quidem sunt factum opere humano Se
cundi Christi neque per sanguinem hircorum aut vitu
lorum sicut effusum per fiebat in veteri testamento quo
summus pontifex in travit sancta sanctorum leuitici
xvi sed per proprium sanguinem semel sicut in carne fusa
in travit in sancta sanctorum id est in celum ascensione Marci
ultimo In veritate sicut ab ipso pro nobis sicut redemptione
eterna quam in antiquis non potuit inveniri per eum sang
hircorum et taurorum secundum legem effusum super in Iudeos et cinis
vituli mixta aqua que dicebatur expiacionis leuitici xvi
dispersus ad inquinatos id est irregulares et suspectas ab
ingressu tabernaculi ut eciam quibus in lege tangebat mortu
um polluebatur sed eum aspersione sanguinis peccata mdebat
sanctificari id est inde etc sanguinati seu deviat et hoc ad emunda
cionem carnis sive carnalis persone sed tamen animam non expiabat
secundum legem eruditos magis Christi sicut effusus totaliter in ecc sed in
sanctificato fert qui sicut sanguis proprium semper sibi dixerit

ut offeat semetipm et no alia hostia sic pontifices lega
les nichil eni i veteri potuit p'i hostiis q' erat sufficiens
oblacio quia iste semetipm obtulit sponte deo patri et
emendavit i. perfecte mundavit consciam vram non enim carne
sed sanguine figuratiue ab operibus mortuis i. peccatis q' dicunt
opera mortua quia ledunt vitam nature et carere vita gracie
et auferunt vita glorie ad ro vi stipendium peccati mors
et ad serviendum deo vivo sed qui sumus apti apti et ydonei
ad serviendum dei et ideo novi testamenti mediator est et dator et mediator
affirmator mediator ut morte sua eius novum testamentum
confirmacio morte in qua i credidit qui sunt vera i redemptionem
et remissionem eorum prevaricacionum i. peccatorum que sunt leges divinas
prevaricatores que erant sub priori testamento ut lex fiebat eterna
sonat non talis ut repromissionem accipiant eterne hereditatis
[illegible] repromissa de qua est dictum ps cum dederit dilectis
suis sompnum etc accipiant illi qui vocati sunt ad eternam
[illegible] aut consequuntur virtute et merito passionis ihesu christi
[illegible] que eterna [illegible] in christo ihesu domino nostro a quo et in quo
et per quem hanc hereditatem consequimur || Nota hic ponitur differentia inter oblacionem
christi et veteris legis et hoc quantum ad quatuor primo quantum ad
offerentis potestatem [illegible] assistens pontifex 2° quantum ad loci
dignitatem per amplius et perfectius 3° quantum ad oblacionis nobilitatem [illegible]
neque per sanguinem hircorum 4° quantum ad finis utilitatem
[illegible] eterna redemptione inventa || Nota oblacio sanguinis christi
dignior est oblacione legali quantum ad 4or primo quia est precio[sior]
cum sint sanguinis pecudum et sanguinis redemptoris p' p[ecca]t[or]i
corruptibilibus auro et argento redempti estis de vana vestra
conversacione sed precioso sanguine quasi agni immaculati ihesu christi
Sic quod preciosior iste sanguis toto cum sit sufficiens i modo non
[illegible] unam animam redimisse sed sanguis et una gutta suffi
cisset ad redemptionem humanam Bernardus sufficeret ad redemptionem
generis humani minima gutta sanguinis christi sed datus est
[illegible] ut notesceret virtus diligentis hic [illegible]
quia tam precioso precio sed sanguine est redempta est corinthios vi
empti estis precio magno glorificate et portate deum in cordibus

q' veris

2o sanguis xpi est amor math. xxvi. hic est sanguis
novi testamenti qui pro multis effundetur. apoca. v. Occisus
es et redemisti nos sanguine tuo ex omni tribu et lingua
populo et natione. Similiter sanguinem xpus passus fuit
in medio mundi tamquam in loco quo psalmista operatus es sa-
lutem in medio terre. Similiter sanguinem crucis xpi hoc quod corpor-
ma quia xpus redemit homines de quatuor plagis mun-
di. unde erat etiam de ista cruce hec est scala peccatorum per quam
xpus rex celorum ad se traxit omnia. forma enim hoc
erat quia crux comprehendit quatuor confinia. Sanguis enim
xpi ihu effusus est pro nobis. ad ro. iii. Omnes peccave-
runt et egent gratia dei iustificati gratis per gratiam ipsius
et redemptionem que est in xpo ihu quem proposuit deus
propiciatorem per fidem et sanguine ipsius. Tercio sanguis
xpi est dignior et deo acceptabilior. per sanguinem
ira eius xpi ira dei placata est. ad ro. v. xpus pro no-
bis mortuus est multo magis iustificati nunc in sanguine
ipsius salvi erimus ab ira. prius enim in inimicicia dura-
verat inter deum et hominem plus quam per quinque milia annorum
et deus ita offensus fuerat quod nulli sacrificium offerri
poterat per quod placari potuisset. ysa. i. Quo mihi
multitudo victimarum vestrarum dicit dominus. holocausta
arietum et adipem pinguium et sanguinem vitulorum
agnorum et hircorum nolui. xpus autem veniens et
sanguinem suum offerens iram dei placavit et hominem
deo reconciliavit. unde hic dicitur mediator dei et hominum
et ideo ut esset vero mediator oportuit quod esset deus et
homo. Similiter reconciliationis signum xpus dixit dis-
cipulis post resurrectionem pax vobis et cum dixisset osten-
dit manus et pedes quasi diceret considerate manus
meas et latus de quibus sanguinem fudi ut vos recon-
ciliarem. Quarto sanguis xpi est homini utilior
quam sanguis alicuius bruti quia sanguis brutorum effusus
in lege non potuit delere peccata sed sanguis xpi.
ad hebreos x. Impossibile est per sanguinem thaurorum

et gratiam auferri peccata | sanguis autem christi delere
omnia peccata sicut dicitur in littera sanguis christi emundavit
conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum deo
viventi Nota per sanguinem christi primo in quinario in
datur sicut Iohannis i Sanguis ihesu christi filii dei emundat
vos ab omni peccato Apocalipsis i dilexit vos et
lavit vos a peccatis vestris in sanguine suo | hoc itaque
quinarium fuerat peccatum quod non poterat apparere ante
conspectum dei sed christus compatiens hoc fecit ei balneum
in ipso sanguine suo Sed attende quare christus se ita
hoc balneum habuerit | nudus intravit quia nudus
in nativitate processit perforatus fuit non ad delectationem
sed ad dolorem quia corpus eius gravissimis flagellis
sanguinem suum ministravit pro liquido lacrimas pro aqua
et pro rore pectore hoc lavit Sed heu multi sunt loti
sanguine christi qui modo porci se in lutum demergentes
peccato et scelere in quinario | 2o per sanguinem christi captivi
liberantur | Zacharie ix Tu autem in sanguine testamenti tui
emisisti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua
lacus iste fuit limbus patrum in quo carens ante christi
nativitatem quia vincti exire non poterant In hoc lacu
non erat aqua consolationis quia licet essent sine pena
sensus consolatione visionis dei non habebant quod tangit
rebatur apocalipsis osee viii Consolatio abscondita est
ab oculis meis quia fratrem tuum deprecabilem vide
requiro sed ipse et fratres dividens tui qui per sanguinem
suum abel dei filio liberantur sed cayn fratrem suum ibi
reliquit Iacob liberavit et esau ibi reliquit
et sic de aliis Tercio per sanguinem christi mortuus
vivificatur ideo christus comparatur pellicano iuxta filios
factos suos pellicano pellicanus sicut dicit magister de
vitriaco in libro de mirabilibus orientalium regionum
est avis magnarum alarum et maxime macie hec

natura[liter] serpens odit dūo aut pellicanus ꝑ pastu
exit tūc mr serpens intrat nidū et pullos pel
licani occidit sup quos pellicanus rediens luge
fert ꝑ triduū de in ꝉ pectore se vulnerans
sanguinem sup pullos aspergit ꝯ eos amorte
resuscitat s[ed] in effusionis copiositate effusione mr
in debilitat[ur] tūc pulli refici no[n] pñt ergo
vouentes mr̄em debilitata[m] pastu[m] quida[m] de ꝑ
vero ite de mr̄e cura[m] no[n] habentes quos dilige
adiutens mr̄ recepti cibis filios pascentes
uet alios vero ingratos a se reicit et ſtm
vivere no[n] pmittit Sic xp̄us vero pellicanus ...
abantiquo serpente ı dyabolo infectos sanguine suo vivi
ficavit et gratos de sua passione vocavit ingra
tos vero reicit dicens discedite a me maligni
Quarto psanguinem xp̄i celum ıntrat ad Hebreos
ıx p[er] ꝑ ı cepla psanguinem xp̄i ıntrat semel in
sancta sanctorum ꝛ eternam redemptionem invent[a] dabo cla
ue david sup humeros eius claudit et nemo aperit
aperit et nemo claudit xp̄us aperuit homini celum
ı passione sua ꝙ nemo pt claudere nisi ipse sibi
pg die novissimo claudit ita ꝙ nemo aperiet

Dominica palmarum — Hoc sentite in vobis quod et in xp̄o ihū
qui cum ı forma dei esset non rapina[m]
arbitratus ē esse se equalem deo s[ed] semetipsum ex
inanivit formam servi accipiens in similitudine hom
factus et habitu ı ventus ut homo humiliavit semetipsum
factus obediens usqꝫ ad mortem mortem aut[em] crucis
ꝓpt[er] quod et deus exaltavit illum et donavit ei
nō quod ē sup omne nō ut ı noīe ihū omne genu
flectatur celestium terrestrium et ınfernorum et omnis

Figura gstecia q[uia] d[omi]n[u]s ih[esu]s xp[istu]s i[n] gl[ori]a e[st] dei patris
Ad philip[enses] ij In hodierna die pagi[na] solempnis processio
q[uia] s[un]t p[ro]p[he]t[a]m et pueros hebreorum qui hodie processerunt
obuiam ih[es]u xp[ist]o i[n] ih[erusa]l[e]m venienti i[n] q[ue]m d[e]i sicut sua mir
ecclesia admonendo fideliu[m] vedus pia lauda[tione] pasc[hal]ium
q[ua]l[e] pris epla apl[u]s q[ui]a moet nos efficiant ad ea p[rim]o ad
imitatorem xp[ist]o ad fortem dimit[ti]t ibi h[oc] sentite 2o q[uo]d imi
tandus est q[uia] i[n] va[ri]a q[u]alit[ate] ibi qui cu[m] i[n] for[ma] dei ess[et]
3o quare imitandus quia xp[istu]s p[re]mio felicitatis ibi
p[ro]pt[er] quod et deus eu[m] exaltavit g[rati]a o[mn]ibus nobis ut ma-
la caveamus bona faciamus et adu[er]sa patienter susti
neamus exemplo xp[ist]o accipientes dicit hoc enim
sentite in vobis sentite et conformitatem conpositive sa[ltem]
i[n] membra eius cum naturis sapient capitis passione
quos et i[n] xp[ist]o ih[es]u sic fiat q[uo]d d[e]i xp[istu]m ih[esu]m contemplant
in spiritu q[uia] tota sua disciplina i[n] sit demonstrata
fuit// qui cu[m] i[n] forma dei esset h[e]c ost[endit] quod xp[istu]s
imitandus est q[uia] i[n] medio humilitatis d[icitur] q[uia] xp[istu]s cu[m] esset i[n] for[ma]
dei no[n] arbitratus e[st] rapina[m] i[d est] no[n] usurpavit se
esse equalem deo s[ecundu]m divinitate no[n] arbitratus e[st] rapina[m] h[oc]
no[n] usurpavit sic ad p[ro]pri[um] no[n] esset quia bene similis
deo erat ~~secundum~~ patri secundu[m] divinam na
turam s[ed] oppositum servat s[ecundu]m angelus et s[ecundu]m parentes
qui s[ecundu]m angeli volu[er]unt rape divinitate q[ui] nullatenus
ipsis quereba[n]t et ideo felicitate amiserunt illis non sic
xp[istu]s s[ecundu]m humanitate no[n] rapina[m] arbitratus e[st] sic dicitur
se esse equale deo s[ed] semetipsum exinanivit no[n] angelum
neq[ue] homine[m] s[ed] semetipsum no[n] forma dei exigens s[ed]
forma s[er]vi accipiens i[d est] humana natura ut i[n] ea nobis similis
Math[ei] xx[o] filius hominis no[n] venit ministrari s[ed] ministrare In
similitudine[m] homi[nu]m factus mortalis sicut homines et statu[m] passi
bile assumendo et habitu i[n]ventus ut homo inter homines conversando
et humanitate assumpta i[n] unita[te] dei permanendo q[uia] habitus no[n]

mutat rei naturam quod aug. dicit ut homo hominem ut non esset nota
omnimode similitudinis sed confessio veritatis fit ut homo in
ut vero homo fit ihesus qui dicitur quasi vngendi a per
illi quasi pariter opponatur primo veritas humiliavit
semetipsum factus obediens scilicet patri mittenti eum ad pas-
sionem. q. d. non solum exinanivit se ad incarnationem
sed etiam usque ad mortem vnde exinanivit est quia res mag-
na et incomprehensibilis in sua forma comprehendi de-
clarat obedientia dicit aug. melior est vna obedien-
tia quam omnes virtutes perfecta est quia obedientia non solum
usque ad tollerantiam flagellorum neque solum verborum ob-
probriosorum sed usque ad mortem Et non quamcumque mortem
sed turpissimam quia crucis que erat pena latronum et ma-
lefactorum Sap. ij morte turpissima condempnemus eum Et
in omnibus generibus mortis nichil peyus est quam in cruce
mori Propter quod scilicet mori deus exaltavit illum secundum
naturam humanam in resurrectione dando ei inmorta-
litatem et inpassibilitatem quam secundum divinam naturam non in-
diguit quia fuit altissimus est in celum et donavit ei
nomen quod est super omne nomen et hoc per passionem
non quidem secundum rem quod antea non habuit sed solum secundum mani-
festationem vnde secundum glosam res tunc dicitur fieri cum primo
innotescit Dicit quidam sibi non non parum et fine
re sed nunc fructuose ut in nomine ihesu omne genu
flectatur et omnes potestates subiciantur vnde sequitur amen cele-
stium omne genu celestium i. angelorum terrestrium i. hominum
et infernorum i. demonum et hoc quidem iuste quia replebunt
impleverunt celum reparaverunt mundum et spoliaverunt infernum
Et omnis lingua scilicet tam bonorum hominum quam malorum confitea-
tur sponte vel invite Deut. iiij Omnis populus flectat et
lingua sumat ei quia dominus ihesus in gloria est dei patris
i. eandem gloriam habet cum deo patre secundum divinam naturam sed
illud mortis ... dominus quando ihesus assumptus est in ce-
lum et sedet ad dexteram dei patris i. possidet potiora

patris

Nota dns ihus ante pugnam aggressurus c inimi-
cos cum hostib mittit p quos utilitate sua om et
ad q passione subditos allicit dicens | hoc sentite
i vobis q et aplus hodie quasi dei nuncius ad nos
destinatus dicit | Estote ymitatores dei sicut filii karissimi
q ut sit hoc i vobis sentiatur quod et i xpo ihu
senti | Quid igitur i xpo ihu sentire debemus nisi
humilitate obedientia et morte acerbam de istis omnibus
dicit aplus humiliavit | semetipsum forma servi accipi-
ens Iste nota hodie i divina pagina processio palmarum
et reducitur | nobis ad memoriam quo xpus hodie
honorifice susceptus a iudeis fuit | 10 merito iste dies
pleniori devocione habeatur et solempniori gaudio
celebretur | pro hortemur ergo etiam et nos ramos arborum
concidentes et sternentes i via dni cum magna est
gla eius dicentes pueri hebreorum vestimenta prosternebant
i via clamantes et dicentes Osanna filii david benedictus
qui venit i nomine dni h. d. quare hoc iudei fecerunt
pro quo non olim consuetudo fuit cum rex aliquis vel
princeps ab hostibus cum victoria redibat populus ei
occurrebat | et laudes triumphales canebat | sicut legimus
de saule et david quibus post victoriam occurrebat |
populus ysrahelitus clamans saul percussit mille et
david decem milia i mulieribus suis Sic etiam dns post
quam ~~lazarum~~ lazarum suscitavit et i eo mortem devicit
cum i ierusalem in rediret ut i ewangelio iohannis legitur
tunc pueri hebreorum tollentes ramos olivarum cla-
mantes dno occurrerunt dicentes Osanna et laus filio
david Et hoc fuit c in sex diebus ante festum pasche
sicut dicit iohannes venit ihus i bethania ubi fuerat
lazarus mortuus quem de monumento vocaverat In
crastino autem volebat | ire i ierusalem premisit iacobum
et iohannem ut | ad duceret ei asina que ibi stabat |
i bivio contra ierusalem ut peregrini venientes i via ducend

in castellum fecerunt autem discipuli sicut preceperat illis et ad-
duxerunt asinam et pullum et posuerunt illi vesti-
menta sua et eum desuper sedere fecerunt et cum audiret
populus iudeorum quod veniret occurrit multitudo sicut pro-
fert obviam ei et quidam precedentes et osanna in ex-
celsis palma vox vero et cum venisset in templum phari-
sei et iudei sicut blasphemie cum audivissent pueros
clamantes dicebat ad ihesum audis quid isti dicunt et
ille respondens ait non legistis ex ore infantium et
lactantium perfecisti laudem propter inimicos tuos hec
est igitur hodierna solempnitas quid autem significat hec
nobis diligenter notandum Primo cum vestimenta sterna
corda nostra que sterne debemus per humilitatem quia sicut
vestimenta teruntur et veterescunt sic est corda
nostra modo prosterne non per sanctum augustinum sa-
cramus quod est figuratum est Regum xviii ubi expo-
liavit se ionata tunica sua qua erat indutus et
dedit eam david per ionata intelligitur quilibet homo qui
propter dilectionem quam habet ad david id est christum debet vesti-
menta sua id est corpus suum prosternere propter christum ad humilitatem
tertia debemus temporibus vestes superfluas dimittere et
pauperibus dare unde hoc etiam hic legitur de palmis
in cena sicut cum duo festa precipua scilicet nativitatis et
pasche propter hoc docemus quod episcopi qui solent se ves-
tibus novis induere non debent histrionibus et leno-
nibus veteria vestimenta dare sed propter honorem
christi pauperibus erogare qui pro nobis in nativitate vilibus
pannis involutus fuit et cum in pascha nudus in cruce
passus est illa eius anima que vestit pauperes vestit de-
monus et dabitur ei in resurrectione vestis gloria
corpus humanum reparabitur et glorificabitur per prophetam
unde ysaias Consurge consurge induere fortitudine tua
filia syon id est fidelis anima Secundo occurrere debemus cum ramis
palmarum pacientie per talis in malis cum bonis operibus

sed ubi accipiamus istos ramos iste in arbore iste
crucis. Ista enim arbor figurata fuit in libro Judith
vi quando gentiles ligaverunt achior cum manibus et
pedibus ad arborem sic etiam christus ligatus est et
non remurmuravit gravissimas penas et verbera
sustulit et se non defendit sic et nos pacientes
esse debemus quia paciens vincit et victor coronabitur
vii Esdras vidit in monte turbam magnam et cum
canticis dulcibus laudabant dominum sed quod in medio corpo-
rabat iuvenis maior aliis qui singulis coro-
nas imponebat coronas capitibus ego autem mirabar
et dixi ad angelum domine qui sunt hii et respondit
mihi hii sunt qui confessi sunt nomen domini et pariter
in adversis fuerunt modo coronantur et accipiunt palmam
et dixi quis est iste iuvenis et respondit filius
dei quem confessi sunt in seculo. 3o per ramos significatur palmarum
nostra compassio sive caritas que est apud deum et
proximum virescere debent sicut folia olive vel etiam per ar-
cipi per ramos palmarum gratiarum accio quam portare
debemus in manibus et deo offerre. Quarto per
ramos significatur innocentia baptismi quam custodire
debemus in manibus meis in bonis operibus. Ut sum-
metis vobis fructus arboris pulcherrime spatulasque
palmarum et letabimini coram domino deo vestro Levi-
tici xxiii. Istud vult quemlibet hodierne festivitati
in qua turba honoraverunt christum occurrendo et tu ramis
palmarum quia plus domino fecerit summo honori quam
quando ipso impendit. Ideo dignitatem sui consistit
cantantes osanna filio david. Non quod turba in hac die
~~dei~~ christum quadrupliciter honoraverunt scilicet obviando
palmas portando vestimenta in via sternendo cantando
laudes scilicet osanna decantando. Sic et tu debes ho-
norare christum corpore mentis summo obviam procedendo
cor tuum preparando Amos iiii prepare in occursu

dei tui iste Aug(ustinus) Caveamus ne deus in nos
in veniet quod oculos suos offendet Sz vero
quidam obviavit deo sz non receperunt sic hodie
fecerunt iudei qui ipso occurrerunt et cum in
templo eis instaret hospicio cum nolebat recipe(re)
sz ipsum coegerunt exire in betania pernoctare di-
cens a iherlm Math xxi Intravit ihesus ierosolimis
in templum et circumspectis omnibus cum iam esset hora
vespertina exivit in betaniam glosa circumspectis omnibus
si aliquis vellet eum hospicio recipere Taliter
faciunt illi qui in cena vel predicatore aliquid
devocionis recipiunt sz cum recedunt ad consueta per-
vertuntur vel redeunt et ipsum ad cor intrare
non permittunt talibus ipsius in die iudicii occurret
ad iudicandum sz non receptabit ad regnum sed
dicet eis Amen dico vobis Nescio vos Ma(thei)
xxv Quidam occurrunt et recipiunt et stat(im)
eiciunt sic fecerunt iudei ipsum in parasceve
crucifigentes tales sunt in peccatis mortalibus mane(n)-
tes et ipsum sacramentum accipientes et cum iterum
crucifigentes ad Ebreos vi rursum crucifigentes
sibi filium dei Quidam occurrunt et recipiunt et per-
manere compellunt sic samaritani fecerunt Johannis iiii
Cum venisset ad illum samaritani rogaverunt ut
ibi maneret et remansit sic faciunt illi qui
occurrunt ipso contricione recipiunt per devocionem et
manere compellunt per oracionem Secundo ramos palma-
rum in manibus cepe(runt) portando Johannis xii Accepe-
runt ramos palmarum et occurrerunt obviam ei Nota
palma est triumphalis victoria victorie que nobis promittitur
in exemplum psalmo Iustus ut palma florebit Can-
ticorum vii dixi ascendam in palmam et apprehendam
fructum eius Accepit abraham et tempe ramum obediencie
Job et tempe ramum paciencie David et tempe ramum

mnc duplus et rape ramum caritatis martires
et rape ramum gratie, Confessores et rape
ramum austere vite et virgines et carpe
ramum castitatis Et si hos ramos habueris
necesse oportet omnia propter hos ramos non debes
portare in ore sicut bruta animalia quia ramos portare
in ore nisi de virtutibus in animo gloriari Jeremie
ii dirupisti absque precio et in nares ego sum ante
ego medicina rerum contendam dicit dominus et quod
dixeris non peccavi quia vilis facta es nimis iterans
vias tuas Tales sunt proprie qui optenus ap-
parere boni sed in medio futuro deus absterget
velamen in iniquitatem vestram Deus quod ramos pal-
marum manibus portare id est operibus bona agere Apoka-
lipsis vii amicti stolis albis et palme in manibus eorum
Sic ergo ista hodie palmas portando xpistum honorant
Sed iste honor xpisti est in magna contumeliam in
die parasceues quia cum dorso crucem suam
per erat de palma adportandum in ponit Johannis
xix baiulans sibi crucem exivit in eum qui
dicitur calvarie locus sic faciunt illi qui deum
primo per bona vita honorant et postea la-
bentes in peccatum blasphemant Deuteronomii xxxii
Deum qui te genuit dereliquisti et oblitus es
nominis creatoris tui vidit dominus et ad iracundiam
concitatus est Certe vestimenta in via prosternendo
Marci xi Multi straverunt vestimenta sua per
vestimenta intelliguntur temporalia gregorius Quid aliud
sunt omnia terrena nisi quedam corporis indumenta
Debes ergo propter xpistum temporalia refutare Math xix
Qui reliquerit domum fratres ~~fratres~~ aut sorores
patrem aut agros propter nomen meum centuplum
accipiet Si non potes totaliter relinquere sicut apostoli

vlaque sua ad decore & ordinatu ut no(n) sui amici qui ne-
gas salute aie quid cu vlnquit total(ite)r bo(n)a sua et fuit
paupes voluntarie ppt deum q(uod) figuratum e(st) i hoc ewa(ngelio)
qui cum volebat apprehende(re) vlaq(ue) vesti(men)tum et nudus effugit
Marci xiiij etc sunt p(er)fecti an(te) p(ra)e(di)c(ti) ecce nos reliquimus o(mn)ia
et secuti sumus te quid cu(m) iste respondet(ur) vlnquit(ur)
iste restituat sic bon(um) seclares qui vlaquit temporalia q(uae) ad
decore s(ed) no(n) quo ad utilitate Q(uarto) p(er)figuratum e(st) genes(is)
i vestis que cu(m) mulier egipciaca vellet olure ad(ul)-
terium ipe vlaquit palliu(m) ista mulier s(ecundu)m malicia m(un)di
cui mittit demu(m) palliu(m) i(d est) mala op(er)a Q(uintu)m q(uo)d hodie
dei i i suo decore & ordinato ips(e) q(uia) ore violenta p(er)
eu(m) tumultu et vespertu nupta sanguine et i co(m)p(ar)a-
tionib(us) et r(e)b(us) vestita nupta sanguine est i compositio
i ordinatu i quat(er) aude p(er)da(m) vesti(m)ta s(ecundu)m temporalia q(uae) p(ar)a-
Q(uint)o ista vorauit s(ecundu)m tactu(m) laudis de p(ro)ced(it) i ipsa
i ista q(uae) p(re)cedebat clamabat osanna filio dauid an(te) p(er)-
clamac dei cu(m) p(ro)p(he)ta directe clamabo ad dnm altissimu(m) qui
bn(e)f(ecit) m(ihi) Q(uia) si vellet attende(re) et cogitat(ur) de celesti gaudio
utriq(ue) clamaret osanna i co(n)cl(usi)o i(d est) obs(e)c(r)o salua me i c(on)cl(usi)o
que i celis no(n) dubito io clamo salua me i celis sic ista
hodie clamauit s(ed) cu(m) decore vi(n)o(n)tem. D. crucifige crucifige
eu(m) sic multi fuerunt deu(m) orat(i)o grat(ia)s agendo et p(er) p(er)-
v(er)s(o)s detractores s(e)c(un)d(u)m et i vilib(us) cu(m) blasphemant
ps(almu)s adversum me loquebant(ur) q(ui) sedebant i p(or)ta et i me psal-
lebat qui bibebat vinu(m) rogem(us) g(ratia)o deu(m) omnipotente(m) qui
offerimus laudis digne p(ro)sp(ic)iete nobis ut o(mn)es fiat
fa(cia)t laudes cu(m) ramis palmaru(m) vnga(n)tur d(omi)n(u)m s(e)c(u)l(a)r(i)s
fine i pacta amen



Expurgate vetus fermentum ut sitis noua con-
spersio sicut estis azimi et cum pascha nostrum immo-
latus est xpus itaq(ue) epulemur non i fermento veteri
neq(ue) i fermento veteri et nequicie s(ed) i azimis sinceritatis
et veritatis [Ad corinthios .v.] hodie d(omi)nica resurrectionis
celebratur solempniter i qua solempnissima
rec(e)p(ti)o pasca madura? sacramenta et precipue ab hiis
qui expurgato fermento p(ro)p(ri)u(m) madurat i azimus vere

Et i nocte agnus
immolat(ur) imp(er)fect(us)

... qr xpc vngeti nos oleo letitie p ceteris et ymolatus est i cruce
...lis s in altari ecce sacramentalit so i cibu factus e vite me ita
...ficam nos in vitati ad sacramentales epulas i quibus e omne de
lectu epularu i qb nos sibi i corporando iuxta illud augus nec
mutabis me in te s p cibu carnis tui s mutaberis in me vel
...pasta ... i ... oblatus est i passione tanq agnus ...
...la et io ipm ~~[illegible]~~ sumendo debemus esse azimi et puri

adhuc non dimittam vobis ... dns. qz p[...]
uolent peccata vrā Et non est prop[...]
me [...]

et sinceritatis xpi resurrectio vitam signat novam et de
sua antiqua vetustate ducens de viciis ad virtutes et quod xpus ipse
de sepulchro clauso prodijt de morte ad vitam redijt et
de passibilitate translulit et quod sit nova vita a capite in
capite ideo dignum est ut in membris novum modum vivendi
esse non desistat quia membra sunt xpiani et caput xpus
quare oportet ut membra conformentur capiti dicit apostolus in hodierna
epistola vetustate fermenti et post vite ad azima sinceritatis
tate vite querat ideo epistola hec convenit lectio prima dicit in qua
apostolus tria facit primo monet nos gustum mentis disponere ne
fastidiamus et hoc ibi expurgate vetus fermentum 2º monet
nos vite cibum suscipere ut non deficiamus ibi et enim pascha
nostrum 3º monet nos modum digne assumendi ut perfectum sumamus
et faciet in virtutibus cibi celestis ardore ibi itaque epulemur
ibi non in fermento est quod ipse specialis quod apostolus videns quod Chorinthii
sustinebant quendam malum fornicatorem qui uxorem patris sui
accepat ut dicit heimo neque ipse assensu quem appellebat tamen
in ipse multos inficiebat ideo apostolus eos redarguens dicit Ex-
purgate vetus fermentum id est illum mechum qui ibi nepharie peccavit
quod ideo fermentum appellat quia in contagione et peccato veteris hominis
adhuc positus erat quia adam qui post peccatum peccavit .o. in
peccato quia fuit homo venit secundum veterem id est antiquiorem hominem
in qua viget concupiscentia hoc fermentum sit corruptor unde dicitur
apostoli prima ad Chorinthios quinto modicum fermentum totam massam corrumpit
2º non quod secundum glosam apposito farina posita in vase postea cum
aqua conglutinata sit antequam apponatur fermentum prius quod ab ipsis
tubictigo farinam aspera antequam fermentet sed 2º non azimum est
id est sine fermento licet sit farina quod non est quod fermentum licet dicit 3º apostolus
monet gustum mentis disponere expurgate vetus fermentum id est abicite
a vobis corruptorem tenorem peccatis moribus ut sitis nova conspersio id est massa
congregata in novati virtutibus vel electis sicut estis id est esse debeatis azimi
id est sine fermento vetus quod est peccatum vel sicut estis azimi id est novi facti
ab omnibus peccatis originalibus et actualibus manentibus sine corruptione id est peccato
in quantum quam frater ab adiutorio dei poteris et enim pascha nostrum
immolatus est xpus hec est 2a pars epistola in qua monet nos vite
cibum sic suscipere ne deficiamus et assignat causam quare dicitur expurgate
vetus fermentum et est ista sententia dicitur consequentio agni paschalis
id est eterni quod deus vivere prius esse debetis etenim xpus immolatus est
in passione Ex hoc dicit omnibus ad corporis ductus est quod xpus in quantum
est pascha nostrum nostrum esse debemus vobis vi ipse sit panis
unus qui datus est in pretium vite redemptionis ideo dicitur pascha
nostrum 2º datus est in precium vite redemptionis et ideo subditur im-
molatus est 3º datus est in premium vite salutis ideo dicit xpus

pamptea illud apl'i christum lauamini mundi estote Itaq epu
lem' no' i fermento veteri · i · corrupcoe peti morti
fe c ex agno iste teneritus e go d3 comedi sin
macula alia cenis b3 itaq synceritate celebremus
ex quibus simulatis e soppis gaudeamus et letemur o
i leticia spiali no i fermento veteri hec e 3a
pars epte i qua monet nos dignum manu addiscere
s3 ut pepu xpistiamus q d itaq epulem' fe carnam
domini corporis nec i fermento malicie · i · no i p
spiritualibus que committunt in deum et nequicie · i · p
que committunt in hoiem b3 i azimis sinceritatis et verita
· i · i bonis q designat sinceritate gsie et veritate in
q sunt facimus cum anima i integritate mete mentis
agimus sin corrupcoe simulacoe sin vana laude et
lucro tpali b3 remuneratoe pmie celestis ita ut
soli deo placeamus Ad quod faciendum dicamus humiliter
et devote O bone ihesu da nobis manducare illud
sacramentum et ita venerari ut tenum i sepulcrum mane
Ro sed david poposcit pacis ab abymalech sacerdote
legalitatis dixit ad david no' habeo panes laycos
ad manum b3 tm pane scm si mudi sunt pueri ma
a mulieribus manducet Regum primi Sic est et quod
cernimus hodie qr dicti sacerdotes nove legis omnibus
volentibus communicare No' hco pacis laycos ad
nota duo sunt hic considerada scia illud pasca p
sacramenti dignitas ibi No' hco pacis laycos · i · pa
ne communis ad manducandum b3 tm pane scm 2m
accedencium ydoneitas ibi Si mudi sunt pueri No
qui vult pane eucharistie salubriter manducare de
accedere contriplicis p° cum pimissa penitencia illud
figuratum est exodi xii ubi d° de esu agni paschal
cum lactucis agrestibus q carnes agni cum lactucis
agrestibus sunt edende dum accipimus corpus redemptoris
nostri b3 optimus affligimur et penitenciaz vera portamus
sunt eorum xpi domini manducat i digne · i · i

iudicium sibi manducat et bibit vere indicabitur qui
deum in stabulo et sordido hospicio collocat quia
si unquam regem temporalem in stabulo in mundo locaret
nunquam eum contempnaret sed multo plus deus qui
omnibus regibus nobilior est Sunt non nulli dicit autem
dico in peccato mortali contra illos qui primo communicant
et postea confitentur quod fieri non debet etiam contra illos
qui aliquod peccatum mortale sicut habuerunt et confiteri
nolunt tales communicant non dicit quod in mundi sunt etiam
contra illos qui habent propositum peccandi quia quod dicitur
sunt in tali proposito quantumcumque confiteantur nunquam veram
penitenciam agunt Sciatis ergo peccata tuo precedenter in
datum prepara domum tuam dicit sapiens Sunt in hoc
signum sicut hostia de puro tritico et conservatur in se
plo mundo sunt corporalia munda et super pallas
mundas collocabitur sicut Joseph corpus Christi mor-
tuum in sindone munda involuit Mathei xxvii
Multo magis tu debes corpus Christi vivum et immor-
talitati accipere in corpus tuum quod primum sit de-
puratum et mundatum peccata secundo debet accedere cum
discretia contra quae prima Cor xi probat autem seipsum
homo et sic de pane illo edat et de calice bibat dicebit
aut homo probet se et non alium Multi enim sunt qui iu-
dicant alios esse peccatores et sui ipsius nesciunt cum odio
vel amore digni sunt Exemplum in publicano et phari-
seo quorum unquam probavit alium dicens gratias ago tibi
domine quia non sum sicut ceteri hominum [illegible] aut probat
se ipsum dicens deus propicius esto michi peccatori etc
tertio in venit gratias alii aut non dicit ergo homo probat se
ipsum sit quod mens est angelorum ad memoriam
renovare non potest propter hoc dicit procurat suus
quod confiteatur hoc est contra illos qui differunt confessionem
usque in ultima ebdomada ieiunii probat etiam se quia
homo venialis est non brutum sed cum timore et reverencia

accedunt / hoc est contra illos qui cum persona fruunt ad altare
sunt porti ad liuitare / tales non diiudicant corpus
christi ab aliis cibis et in districte negligenter sumunt
unde dicitur accedunt magna rusticitas est in dis-
pensare accedere mensa principis sic est hic multo
magis ad mensam dei ergo debet se homo ut accedat
bona intentione secundum quod hoc ut apud deum in veniat
gratiam non accedat propter consuetudinem sed ut que inducit
homines. Tercio accedere debet cum fide integra. Ebre x
quam christus initiavit nobis viam novam et viventem
per velamen et carne sua id est sacramentum quod velatum
speciebus panis / Accedamus ergo cum vero corde et plena fide
certa hoc significatum est per oblationem quod habuerunt in manibus
manducantes agnum paschale in lege sic christum manducantes
fide se sustinent ne in errorem cadant id est aliud cre-
dat quam ibi constat. Noli disputare qualiter ibi sit corpus
christi sed crede firmiter quod ibi sit verum corpus domini quod
concepit et peperit virgo Maria quod in cruce pependit
quod non dextera patris residet et quod in novissimo
die apparebit. Simpliciter crede et noli dubitare quia
dixit ille qui mentiri non potest hoc est corpus meum.
Si tu velles credere hominibus que tibi dicunt hoc verum
magis crede christo qui est veritas ipse cum deo
nichil sit impossibile. Unde sicut legitur de quinque milli-
bus ex pane non aucto et piscibus dedit ibi ex cor-
pore vero christi. Nota qualiter ad preces beati gregorii
apparuit crucifixus toto in altari / Quarto debet
accedere cum caritate fraterna Exemplum de Comedite et
bibite et inebriamini carissimi. q. d. Omnis qui
sunt caritate debent comedere. Unde dicitur autem non recte
si offers munus tuum ante altare et recordatus fueris
quod frater tuus habet aliquid adversum te vade et prius re-
conciliare fratri tuo et veniens offer munus tuum
Audi o in vide si preceptum domini non debes offere quo-
modo quando audes accedere et corpus suum manducare

quarta puritas ipsius dat homini corpus suum
in cibum etc. ex maxima caritate sed miser peccator
recipit illud ad condempnationem suam in superbia et va
nitate quociens cum accedit sine lumine (?) ff. e inde
peccatore ipsi melius erat illi quod natus non fuisset
et quod racione ignorancia in os suum ponit quod corpus
domini assumunt (?) dum debet accedere sine restitutione in
tegram in mistero bonorum ipsorum. Edent pauperes
et saturabuntur et laudabunt non dominum. pauperes
appellantur qui habent nichil sed de in (?) bonis sed contenti
sunt de ipsius. Contra divites vocantur qui habent iniusta
bona propria usurpata. Mathei xix facilius est camelum
intrare per foramen acus quam divitem in regnum celorum
Augustinus. Quia dum res ablata non restituitur si restitui
potest penitencia non agitur sed simulatur. Accipe exemplum de Zacheo
eo qui dixit Luce xix. Ecce dimidium bonorum meorum
domine do pauperibus et si quem defraudavi reddo qua
druplum. Hic considera de raptoribus usurariis et de
furtoribus (?) ipsis male remuneratoribus et frau
dulent bona dominorum suorum furantibus. Nota quod hec
cena id est corpus Christi homini quatuor bona confert
primo a peccatis purgat. Luce xxii. Hoc est corpus
meum quod pro vobis tradetur in remissionem peccatorum
hoc facite in meam commemorationem. Unde sacerdos offerens
hostiam dicit Suscipe sancte pater omnipotens eterne deus
hanc immaculatam hostiam quam ego indignus famu
lus tuus offero tibi deo meo vivo et vero pro in
numerabilibus peccatis et offensionibus. Attende de
vote et remittentur tibi venialia peccata. propter hoc
in missa fit commemoratio. Item sacramentum dominice pas
sionis quia sua passio fuit principaliter ad delendum
crimina criminalia peccata sic hoc sacramentum principaliter
est ad delendum venialia quia cottidie peccamus.
Secundo graciam donat. Unde dicitur eukaristia id est bona gracia

quod figuratum est Ezechie regum xvi ubi dicitur
et nos simul descendebat de celo quod mana
recipit corpus christi propter gratiam permanet
accipit devote corpus christi illi quemque con
O utinam hodie vobis gratie in domo descenderet
qui corpus christi accipiunt sed heu multi capiunt
sine gratia quia non preparati et in devote accedunt
et postquam acceperunt gratias non referunt sed pro
dolor eodem die ad vanitates se convertunt et
deum a cordibus hospicio expellunt nec una nocte
secum permanere faciunt christum regem quoniam nec
curat devotionem custodire ad illud eligunt
timent dissolucionem ac si clamaret cum iudeis
quod non habemus regem nisi cesarem patrum
in quibus impletur illud quod dicitur populus sedet
manducare et bibere surrexit et cepit ludere cum
vult gratiam consequi de domino ihesu christo non debet
se cum preparare sed etiam postmodum de tanto bene
ficio recepto gratias agere propter comedent pauperes et
saturabuntur Johannis vi Qui manducat meam carnem
et bibit meum sanguinem in me manet et ego
in eo Tercio in temptatione confortat propter panis
cor hominis confirmet illud figuratum est iii regum
ubi angelus dixit Elie panem subcinericium et
ei surge et comede grandis restat tibi via qui
comedit et bibit et ambulavit in fortitudine cibi illius
xl diebus et xl noctibus panis iste subcinericius
est corpus christi sub cinere id est humili corde sive mente
digesto igne spiritus sancti decoctus quicumque hunc panem
devote manducat contra omnes temptaciones diaboli confor
tabitur Quarto vitam eternam subministrat Johannis
vi Ego sum panis vivus qui de celo descendi
qui manducat hunc panem vivet in eternum O quam
nobilis cibus qui confert tam nobilem effectum sed vere

secundum quod sacerdos dando corpus xpi dicit Corpus
domini nostri ihesu xpi custodiat te in vitam eternam/ propter
hoc preceptum est in concilio generali de penitentia Omnis
utriusque sexus i. omnis adulta in anno semel communi-
cet et accipiat corpus xpi nisi de consilio sacerdotis
differendum sit alioquin arcebitur ab ingressu ecclesie et
moriens ecclesiastica careat sepultura Heu quam stulti
sunt qui propter rancorem vel aliud peccatum cibum tam
nobilem negligunt preceptum ecclesie contempnunt peri-
culum non metuunt quibus dicitur Johannis vi Nisi mandu-
caveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non
habebitis vitam in vobis et sic mortaliter peccant

Dominica quasimodo

Carissimi omne quod natum est ex deo vincit
mundum et hec est victoria que vincit mundum
fides nostra Quis est autem qui vincit mundum nisi
qui credit quoniam ihesus est filius dei Hic est qui
venit per aquam ihesus xpus non in aqua solum sed
in aqua et sanguine Et spiritus est qui testatur quoniam
xpus est veritas quia tres sunt qui testimonium
dant in terra spiritus aqua et sanguis Et tres sunt
qui testimonium dant in celo pater filius et spiritus et
hii tres unum sunt Si testimonium hominum accipimus
testimonium dei maius est quoniam hoc est testimonium dei
quod maius est quia testificatus est de filio qui
credit in filium dei habet testimonium dei in se
Johannis v In hac epistola iohannes ostendit efficaciam fidei
et virtutem respectu mundi ostendens primo quod per fidem mundus
vincitur 2o per quam fidem quam xpus eligit quo primo

in hac dnica prima de statu utriusque insurrectionis
sc corporis et aie pmo secundo vero demonstrat statum
corporis glorificati per resurrectionem sed in epla de statu
spirituali qui est aie a morte peti dicens omne
quod natum est ex deo sc nativitate spirituali per fidem
et caritatem q ex deo nascitur qui diligit deum et
proximum sicut vincit mundum i contempnit blandimen-
ta et adversitates huius seculi. Pma racio est quia in
mundo sunt tria sc falsi errores mundi amatores et
mundi timores. Sed virtus fidei est que oculum
mentis a plus erroribus illuminat nam sicut lampas il-
luminat domum ita fides hominem. 2o amatores
mundi sm aplm ad Ebreos xi fide moyses ne-
gavit se filium pharaonis 3o tiranos timores
vincit unde aplus sancti per fidem vicerunt regna
hec est victoria hoc tangit illud quod maxima superbi-
et victorie amistrati et hoc est fides formata cari-
go dicit hec est victoria Quis vincit mundum nisi qui
credit quoniam ihesus est filius dei quia talis hz ampli-
lum go vincit. Vel sic Quis vincit mundum nisi qui
hz fide de deitate et quia sm glosa non solum fi-
des sufficit in deitate non addit humanitatem dicens
ihesus ihus. Nota ihesus est non appellativum et
ad arthumen salvator raqua cognomine et vz sic vocatum
quia ipse venit in mundum erat ad regem sed ihus est cog-
nomine iste venit per aquam sc per baptismum sed non solum
per aquam immo etiam per sanguinem passionis sic ad re-
dimendum aqua enim eum non lavarent nisi a sanguine re-
cepit potestatem habet io ut hoc sicut ille qui in eum
sunt venit in humanitate et pictorem remissione Ista
sequitur aplus allegat ad testificandum vocat tres testimonium
testimonium veritate et sufficiente ydoneytate immo in trinitate
de humanitate et deitate 2o specialiter de divinitate
ibi tres sunt dicit Et spiritus est qui testificatur q

e filius dei et hoc factum e qn spus scus visibil
e descendit sup eum in spē columbe ut dr Math iii
et ēt in transfiguacōe corpis facta dicit ibi
xvii Et io dicit qm tres sunt qui dē q testimoni dant Math
in celo de ipā trinitate in celis consistente scz pater
vbm et spus scus q quantum ad psonas sunt tres
sunt scz vnum p essentiam Scz pr est testificatus
voce dicens hic e filius meus dilectus in quo michi
bn complacui ipsum audite Math iii Sed quo ad humanitate
testificatus e ihus Johis xiiii Ego via veritas et
vita Sic eciam et nos debemus xpo testimonium adhibere
simplex in corde vni confide et dilectione more
pgrat accione et laudis decantacione in corpe
p operis vite imitacione qm ipm ipse fuit totum
exemplar penitencie et vite nre q omnis xpi accio
nra e instruccio Tres sunt qui testimonium dant in terra
scz glosam in hoi in fideli modo Scz tres sunt in celo ut
spus vel aia racionalis aqua et sanguis q hunc fecerunt humana
natura vel illa tria sunt scz spus Si testimonium hominum
accipimus hic ponitur testimonium comparato seu causa quare
testimonio supra dicto sit credendum dicens Si testimonium
hominum accipimus et credimus de xpo ergo multo melius
accipiemus testimonium dei patris omnipotentis quasi dicet
deo magis credendum e quam homini qui credit in filium
dei q.d. ita pr testificatus e qm ipse sit filius naturalis
ergo qui credit sibi testimonium dei habet in se vel sit
appropinquabit testimonium dei patris vbi intelligemus
vero deum ergo deum in teste habes quid timeas adversita
ta quia si deus pro nobis quis contra nos || Nota
ra usque ad quadragesimam die pagina festum resur-
rectionis que e ultima totius mundi quia cum illa
Cayfam dimna herodes et pilato in sup dyalo
et totum mundus vicit Valerius libro primo de re militari

Respondetur tacite questioni quod duobus sunt due partes
bellantes contra se sed in una multi ignorant bellare
in magno exercitu sed in alia sunt pauciores sed bellatores
fortes strenui sicut queritur quod ipse debeat habere victoriam
et vincit quod ipse minor strenue bellat communiter sit modo
quod spes bellandi et committendi nutrit audaciam Nam
cum tenet hoc facere quod plus convenit practicare
sumitur est quod dicitur proverbium Nonne unus fugat
mille et duo decem milia etc quo sit est quod mul-
tos in victos legimus iudicamus quod bellant et vicerunt
Dico quod magna fide habuerunt Ionatas et sampson
Primo legitur quod Ionatas semel cum suo armigero in-
simul qui dixit Ionate ascende fortiter ego vide-
licet ascendabo et sic cum istis ascenderunt et suos hostes
prostraverunt ita ut interficerent [illegible] milia hominum
et duo decem milia Item Golias fuit gigas [illegible]
erectus caligas sed David pusillus statim dixit ad eum
Tu blasphemator carnes tuas hodie dabo avibus
ad comedendum et prostravit eum in funda et lapide
Item Iudas machabeus Machabeorum ii dicit facile est
deo multos facilliter quam paucos manibus quia vic-
toria a celo est et de sursum venit Alio modo [illegible]
duplex est nativitas scilicet corporalis et spiritualis Corporalis
est duplex scilicet in utero et extra In utero est quando
infunditur anima ergo qui interficit puerum committit homicidium
maximo [illegible] homicidium Sed extra utero puer nascitur
in mundo cum separatur a matre Alia est nativitas spiritua-
lis de qua ibi loquitur ubi dicit quod omne quod natum est
ex spiritu fide et caritate vincit mundum ut dicit Johannes
iii Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto
non introibit in regnum celorum Vera penitentia tabula
baptismi seu [illegible] vincit mundum in gratia
[illegible] sicut apostolus sit corporis sed spiritu martirum est et
fides sine operibus infideles cum dicit Et formata caritate
quia omnia opera bona sine caritate nichil sunt infideles est
et una et uniformis [illegible] Caritas [illegible]

non est opatus cum magna ad Ebre xi Sancti
per fidem vicerunt regna Item nota ad salutem nostram
non sufficit nobis credere ihesum esse filium dei sed
eciam oportet nos credere eum esse filium hominis sicut tenetur in textu
qualiter est attestatur simbolum athanasii Item non sufficit
solum habere fidem de deitate sed oportet eciam habere de humanitate
quia si unum articulum non crederet omnino reus esset
Item dicit in textu hic venit in aqua et sanguine
Non enim venit plorare mutatorum sed peccatorum [illegible] in simpli
citate sicut deus et sicut homo venit et aquam fudit
et sanguinem in precium redempcionis quia dicit apostolus sine
sanguinis effusione non fuisset redempcio Item non in tota
sacra scriptura non habetur ita evidens testimonium trinitatis
et unitatis sicut hic propter quod dicit iohannes Tres sunt qui
vero est eius testimonium Et dicit tres sunt deus est ubique quomodo
ergo in hic dicit quod sit in celo Sunt quamvis deus sit
ubique essencialiter presencialiter et potencialiter tamen in celo
magis elucet sua maiestas ergo dicit hic deus est
in celis unde apostolus primus motor est in oriente
in celis propheta dicit levavi oculos meos qui habitas
in celis Item pater noster qui es in celis ergo dicit si non
venisset et opera que nullus facere poterat eis fecisset
culpam non haberent Dicit ergo in textu tres sunt
qui testimonium dant in celo sicut est tres et tres sunt
corporales testes scilicet aqua sanguis et aia aqua
cum sit verum corpus mixtum ex elementis sanguis
autem sit totum corpus vere non phantasticum ut
dixerunt aliqui [illegible] hic corpus fantasticum
et volebant hoc capere in ambulacione maris [illegible]
pedibus sed hoc deus non fecit phantastice sed quia
alleviavit corpus suum vel aquam in tantum condensavit
quod sufficiebat ad sustentacionem sui [illegible] cum testificatur cum
racionalis creatura unde dixit pater in manus
tuas domine commendo spiritum meum Item non hic dicit qui venit
per aquam et sanguinem voluit dare eis quod in hoc confirmavit

oia sac^ta et eis figure dedit et mod om̄i sp̄ue
baptismū qui ē aqua regnacois que ipse ptinxit
i iordane assumens Ite dixit ite baptisate om
gentes i noie pris et filij et spūs sci Itz afirma
tōe in hoc q offerebat ei paruulos ut tangeret eos
et cū discipuli phiberent ne porrigerent paruulos
dixit sinite paruulos qm taliū ē regnū celorū
tangens et amplectens i posuit manū sup eos
et orare Itm Eucaristia afirmauit i cena dices
hoc ē corpus meū Ordines et ibidem dans dis
cipulis claues ecclie Penitentias afirmauit dicens
nisi penitentiam egeritis nō saluabimini Ungo cū dis
cipulis deus i firmis ut medicos quereret Ma
trimoniū afirmauit qr ipse i padiso ada cū eua
copulauit Itm Mathei xix Cum pt cape p ea
piat ipse nō precepit virginitatem s tm bonū 9siliū
dedit virginibus dicens de virginibus preceptū nō habeo
s 9siliū bonū Sacra vnccione afirmauit Marci
vi discipuli i vngerent i firmos Ite crucifixum
xpm in passione oia sacramenta digne receperunt
vngi sup ioseph i spud et sangne afirmati sunt
ut credamus i cū latro cū pendens i cruce cla
mans afirmabat Memento mei dne et Euca
ristia quia corpus [illegible] sunt pendens in cruce
qua ibidem dixit pio [illegible] dr O bone
quid tu petis ego bene scio qua saluator mei sit
et pt ymolauit et operuit sunt offerendo sacerdoti
offerens et peccans sce deo qui ē summus pontifex
ipse etia penituit omē quod nos et nūc portis
relinquā O peccator attende qm magnum est si fur eēs
et spolio rapueris et ad suspendium dduceretis
alius aut i via obuiens tibi dicet Unde ego pro te
volo suspendi nunqz magnum amiciculum esset vnū
ut pauperes [illegible] spoda fuerit et [illegible] et [illegible]
[illegible] dignus suspendio volunt xpe suspendi dices

que non rapui tunc exsolvebam Unctio etiam fuit
in passione domini quia sanguis in unxit corpus domini
a vertice usque ad plantam Sic nichilominus fuit ibi
sompnus domini alter adam dormivit in cruce veniens
miles aperuit latus eius et ex tali formata est
sponsa Christi

Dominica 2a

Cristus passus est pro nobis nobis relinquens
nobis relinquens exemplum qui peccatum non
fecit nec inventus est dolus in ore eius qui cum
malediceretur non maledicebat qui pateretur non
comminabatur tradebat autem iudicanti se iniuste qui
peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum ut
peccatis mortui iusticie vivamus cuius livore sanati
sumus Eratis enim sicut oves errantes sed conversi estis
nunc ad pastorem et episcopum animarum vestrarum
Prime petri quinto Dicimus beatum augustinum super lucam
Christus omnibus omnia factus est pauper pauperibus divitibus
divitibus flens flentibus ergo Christus tunc passus est pro nobis
nobis relinquens exemplum patiendi bone voluntatis
beatus petrus in presenti epistola id commemorat quod in evangelio
agitur de officio boni pastoris sed in epistola agitur de cura
pastoris passione cum dicit Christus passus est pro nobis
Imitemur ergo salvatorem qui nobis ponitur in exemplum ergo
apostolus primo ponit causam patiendi 2o patientis in
nocentiam ibi qui peccatum non fecit Tercio ponit passionis
efficaciam ibi quia peccata nostra ipse pertulit primo dicit
Christus passus est pro nobis blasphemiam et mortem acerbis
simam primo de genere passionis per omnes fluctus tuos in
duxisti super me pro nobis i. tam passus quam passus nobis
relinquens exemplum quia cum primus dixisset passus est pro nobis
et apostoli non intelligebant quod exemplo videbatur forte ad finem
ipsum pati et primus passio eius erat in cordibus apostolorum

quasi fax ardens Jo. di. hic reliquit vobis exemplum q
tumultuacione et tribulacionem sequamini quod a longe quasi
sed eo quod nos possumus a carne propter petra secutus est
ihesum a longe ut videret finem sed iohannes secutus est eum
in qua in tellectu bona vita sed in petro intelligitur vita
petrus in exprecta agnoscens qui peccatum non fecit quod pec
peccatum dimitte Iconius non cum potuit peccare misit
angelus peccatum est contemptio summi boni et assumpcio aliorum
pessimi modo ipse summum bonum fuit ergo hoc trahitur ad
merita per iudicis ductus ad terram illudatus da gla
deo quod sumus sicut homines et peccatore Item corrigit
sanctus petrus contra iudeos in prima querela fuit accusatio
contra ihesum coram pilato dicentes si hic non esset malefactor
non tradidissemus tibi eum neque est deus peccare presumpcio
conplus non potest id est malus est qui malum facit sed est qui ge
net dolus in verbo est in ore eius quod peccavit pravis
morbus quae multi scribe et pharisei potuerunt reprehensibilis
rapere in vestro reprehensorio dolus est scilicet in ore cogitatio
laudis et postelor simulatio Cum sed malediceret non
maledicebat glosa propius non in expectavit iudeis mala
recip in eos anathema mittendo 2o non cominabatur
sed potius pro suis crucifixoribus oravit dicens pater dimitte
eis quia nesciunt quid faciunt ergo hic in primum ut ve
obprobrio sed patiens sustinemus tradidit autem iudicanti
se iniuste hic tangitur quod pilato in sufficientem se expo
suit quod iniuste traditus voluntate iudicari voluit quod
peccata nostra ipse pertulit non sua sed quia cum homini pecca
absolvit in ligno crucis quod qui per lignum vincebat in ligno
quoque vinceretur Job suspendium elegit anima mea que
que non rapui tunc exsolvebam ut peccatis mortui a
iustitiae vivamus sic ipse resurgens vita noua vivebat
cuius livore sanati sumus summa dilectione accidente
amor valde acceptus facit extenuatus spiritu
relinquit color pallidus et lividus et talis dicitur livor
2o livore est dolor vel invidia urbis vel ingredio ma
nens in corpe oppressione cuius ergo livore vel invidia
iudeorum sanati sumus a morbo peccatorum non aliquo legis
sacrificio nec per pontifices in veteri lege in pontifices manus pro

capud heretici fatebant' peccata hominum et dimiserunt hereticum
ad devorandum lupis et bestiis sed in fagine ihesu christi
Eratis enim sicut oves errantes apostolus ante quo nunc
sed vero pastorem revocati ad viam vite et est ad episcopum
animarum vestrarum id est ad pontificem primum futurorum bonorum
sed episcopum expositus enim dicitur ab episcopus quod est supra et scopos
attende quasi super intendens suo populo apostolus qui episcopatum
episcopatum desiderat bonum opus desiderat Nota frater
petrus hortatur homines ad christi passionis ymitationem
de quo sit fratris gelasio in parabole est hominum homines salvat
nisi patiatur aliquid voluntarie propter deum Illa gelasius
volunt fratres petrus et zebedei explicuit primo quod scriptura 2°
quod figura 3° quod natura Scriptura zebedei sicut in matheo
[illegible] Nescitis quid petatis potestis bibere calicem quem ego
bibiturus sum at si dicit si delectat mente magnitudo
premiorum non tediat vos operis labore Augustinus
vos vultis premiari et non meruistis hoc dicit quia multi
homines patiuntur propter malum sicut imitatores sed eque hoc
non faciunt propter deum martires non sunt quod pena non facit
martirem sed causa. hec apostolus quod bibunt calicem bibitoris
quem deus ... [illegible] in ira sua In quo mixta mixta
ignis nix glacies sulphur et spiritus procellarum aliqui
bibunt sed impatientes quod solum sapiunt et gustato amaro
statim respuunt illi non sunt martires Aliqui attingunt
ore qui sciunt loqui de martirio non tamen sentiunt quod
in corde hij martires non sunt sicut dicit apostolus hoc
sentite in vobis quod et in christo ihesu sicut luca 2° pas
sio est via ad vitam eternam sed crapulosis via in fermi
Augustinus nullum evidentius signum est eterne dampnationis
quam temporalis omnis prospera successio De vita sancti ambrosii
legitur quod proficiscens roma morabatur in quadam domo
dimittit querens de vita eius Respondit dives sum
nunquam prospere successit in omnibus ambrosius dixit
nunquam passus es in infirmitate respondit dives nunquam
quod doluit dente sanctus ambrosius festinans exivit
et dixit festinemus cito ne simul ... pereamus
quod domus dei non est et modicum recedentes retro.

spexerunt et viva diviti cum domo sua deglutivit Ipsa
sancta agathes dixit nisi corpus meum fortiter puniere non
salvabor Augustinus plures tribulationes oportet intrare regnum
celorum Job tenet tympanum et cytaram in luctu ... et
puncta in infernum descendunt Ipse salvator dixit Ve vobis
divitibus 2us scilicet prima probatio sub sapientie Secundo probatur
figura Genesis iii Deus adam expositus fuerat de paradiso deus
posuit in custodia paradisi gladium et angelum per gladium
intelligitur tribulatio sed quod posuit ibi gladium flameum
et versatile per quod significatur quod tribulatio debet esse acuta et
[illegible] pura caritate quod signatur per flammam et versatilis debet
esse et non rebellis Iste posuit ibi angelum scilicet cherubin qui
patientia interpretatur 2us in [illegible] quod sancti [illegible] nos tempus
placemus sed postquam infirmabimur tunc tribulatio dividit
nos tanquam gladius et desperatio carnis generat Apokalipsis
Iste gladius anceps dicitur quod de ore dei procedit Nota tria
dicitur anceps Primo sermo verbum dei sicut dicit apostolus Vivus
est sermo dei et acutior omni gladio ancipiti 2o tribulatio
3o diiudicatio omni indicio Iste gladius dividit bonos
a malis Secundo dicitur quare tribulatio dicitur gladius flameus
primo quod sicut ignis purgat rubiginem sic tribulatio purgat
congregatus [illegible] lima ferro quod tribula tritico quod ignis
auro sicut tribulatio [illegible] sicut vasa figuli probat fornax
sic homines [illegible] ignis Illum igne decoxit
congregatus [illegible] sicut vere ut [illegible] in futuro mundo
Ista tribulatio dicitur gladius versatilis quod tribulatio
deus nobis dat [illegible] sine fine Unde beatus Petrus
benedictus dominus deus meus qui cum nos [illegible] tem-
ptatis amplius dimittis tristicia vertetur in gaudium
In mundo pressuram habebitis in me autem pacem [illegible]
[illegible] plenitudo sunt [illegible] quia nos oportet salvari
Augustinus excellentiorem viam vobis demonstro si linguis
[illegible] hominum loquar et angelorum etc. 3o probatur [illegible]
[illegible] et nisi granum [illegible] agricolam
nisi [illegible] in terram et mortuum putrefiat et [illegible]
[illegible] Paulus [illegible] vos esse mortuos et spiritu [illegible]
sic granum primo tribulatur et purgatur sic oportet [illegible]

nos pugari ut sit opinio baptismum in di pimo apla
Ite vinum est potus lectric qui no opit botrum sin
pressa go tres sut psalmi in tytulati torcular
qui nos monet gtinue ad torquendu primo e dne
dns meus 2o exultate deo adiutori meo tercio
quam dilecta tabernacula tua dne virtutum in quibus
designant tria beneficia homini admissa primum est
passio caritatis divine et 2 divideue deitatis et hec
passio dat tribulatione exemplum Eiu in firmior sit fortior
cro 2o psalmus d exultate quia quo hō passus
est tribulatione sit postea exultabit eu deo quia
post luctu gaudia exemplum illud quod tribulatum mo
dicum e magnum est vite eterne Tercio tribulatio
sit delectatione in gaudio eterno et quat tedium unic
in hoc modo go dicit psta quam dilecta tabernacula tua
dne virtutum Ite e nota dicit hic epla dei i note
ppd ut tradidit aut mediante sc i inste q i note
mlti quedam q dicit agnus paschalis dicitur Hi agnus
pere sit i nocens agnus figuatus in lege sacrificiale
hu pasca in primo ymolatus e populus Ite sit oms ad ostendunt
dictus est 2o est agnus sacrificatus quia sacrificat in hostia
Certo d agnus simulatus et no ve post hos tres
modos ter canit in missa agnus dei q iste agnus tollit
tria pctā mundi sic dicit iohes in canonica omne quod
est i mundo aut e oculorum concupiscencia aut cupido aut
superbia vite Ite nota hō bz duplice pena sz i na
ta et illata hoc grā p bis miserere quod canit pq
agnus dei Sz i tercio agnus dei dicit dona nobis pace
et hoc post pena et tribulatione Item nota dicit d
i lra sic oues erant errates fideles et iusti quibus
cōparunt et cōpant post multas pietates animi Quibus
om est al fructuosum et mansuetum et sua mira solo
dolatu intelligi primo dico qd oms est al fructuosum
qr oia membra sua sut ad aliquid utilia sic est i homine
fideli et iusto Caro cum affectus e cōpassionis lat e
homini dulcis cōpolatōis cutis cōplum bone operationis et

vellus temporalium bonorum amministrato Job penultimo Ab
infancia crevit mecum miseratio et de utero matris mee
egressa est non despexi pretereuntem pauperem et lana qui non
habuit operimentum Sic oves per dispensacionem temporalium
calefaciunt indigentes Item ovis est mansueta quia
inter omnia animalia est mitissima quod dicit poeta quia nec
cornibus impetum facit sicut thaurus nec dentibus mordet
sicut lupus nec pedibus calcat sicut equus Propterea
omnia alia bestiae sunt quatenus in eo est sicut fideles nec
in potestate cornibus superbie nec dentibus detrahendo
proximum remordent quia dicitur ibidem nolite maledicere
ut non maledicamini nec altercacione vindicando in ira rixando
Unde dominus dixit ad apostolos Math. iiii Ecce mitto
vos sicut oves in medio luporum Etiam ovis agnoscit
matrem suam solo balatu Sic separatus cum divina volun-
tate dicit per quem agnoscit hoc bonitate Item nota
oves aliqui sunt vage et errantes per monstrosam superbie
sicut david regum ultimo qui per multitudinem populi
in superbia cecidit postea dixit Erravi sicut ovis
que periit quere servum tuum etc Unde sicut dicitur ibi venite
coronemus nos rosis antequam marcescant et non
sit pratum quod non pertranseat luxuria nostra Illi quieti
erat pratum superbie quod eciam circueunt nemora sol-
itudinis rerum mundanarum sicut hic dixit o anima mea
habes multa bona etc Sed dicamus hominem non tu illis
luxuriosis et avaris sed cum david intelligentes errorem
Erravi sicut ovis que periit etc Confugiamus ad eum
qui pastor dicitur et non immerito quia pascit et
defensat oves suas et ad ovile reducit Primo
pascit spiritualiter scilicet erbis floribus et rore Herbis sicut sa-
cra doctrina de qua germinabit terra fructum Unde herbas
erba pascebat maria magdalena sedens secus pedes domini
audiens verba illius 2o pascit floribus primo albo flore
per quem intelligitur innocencia 2o nigro flore per quem
intelligitur paciencia 3o Rubeo violato per quem humilitas

figuat Quarto rubio pque caritas intelligitur
stcas pascit rore contra eum promissionis in aquibus
ptibus non nascit herba et tamen sunt ibi oues opimissime
sed tamen inbuunt de rore qui cadit in illa terra propter
amorem pros corpus xpi significat quod sic occulte et
sine lesione herbarum descendit vos sic corpus xpi
in nos descendit occulte ita quod nemo aduertere potest
Eandem pascit oues dulcedine que visionis et in conuale
appellit ergo pascua electorum sunt visio dei et voluntas
eius quia cum defectu non in spiritu sic defendit oues
suas cum leone i. diabolo cum vrsu i. carne cum
lupo i. mundum sic dauid in forma xpi dixit Regum
primi Ego interfeci vrsum et leonem qui pascerunt oues meas

Obsecro vos tamquam aduenas et peregri

Prima Jubilate

nos abstinete vos a carnalibus desideriis
que militant aduersus animam conuersacionem vram inter
gentes habentes bonam ut in eo quod detractant de
vobis tamquam de malefactoribus ex bonis operibus vos
considerantes glorificent deum in die visitacionis Sub-
iecti estote omni creature humane propter deum siue
regi quasi precellenti siue ducibus tamquam ab eo
missis ad vindictam malefactorum laudem vero bonorum
quia sic est voluntas dei ut benefacientes obmutescere faci-
atis et prudenciam hominum ignoranciam quasi liberi et
non quasi velamen habentes malicie libertatem sed sicut
serui dei Omnes honorate fraternitatem diligite deum timete
regem et honorificate Serui subditi estote in omni ti-
more dominis non tantum bonis et modestis sed etiam
discolis hec est enim gratia in xpo ihesu domino nostro

prime petri capitulo quia a paradisi gaudiis recidimus
dignum et iustum est in quantum possumus per abstinentiam
resurgamus quia secundum augustinum melior est modicum pena in
fantibus quam eternum tormentum veteribus Et ideo be
atus petrus in presenti epistola volens nos in prima sui parte
temperantiam ordinando quid agentes sollicitemur
Secundo apponit operationem bonam declarando quid
sit quod tollendum vehementer ibi Conversationem vestram
Tertio in ponit obedientiam debitam dicendo quos de
beamus esse subiecti similiter ibi Subiecti estote Cir
ca primum dicit obsecro quasi diceret non precipio
sed in possem volens per hoc in primam caritate po
tius quam auctoritate tamquam advenas scilicet qui in loco
alieno sunt et peregrinos scilicet qui ad loca aliena
tendunt ut abstineatis a carnalibus delectationibus id est a
vanis superfluis et [illegible] desideriis que militant et
ferventissime pugnant adversus animam ad galatas v
Caro concupiscit adversus spiritum unde alibi Castigo
corpus meum et in servitutem redigo Conversationem
vestram hic docet nos habere operationem bonam dicens
[illegible] vos bonis affabilitatibus ita quod non
solum fideles de vestris exterioribus edificentur sed etiam
gentes id est infideles et gentiles vincentes ad collo
iiij honeste ambulate ad illos qui foris sunt ut in
eo quod detractant de vobis tamquam de malefactoribus
reputantes vos malefecisse in hoc quod [illegible] credidistis
et ydola relinquitis considerantes vos diligentius
intuentes vestram honestatem quasi diceret si vos sim
plices sitis filii dei et lucratis exemplo et doctrina
ut glorificent deum qui in vobis operatur qualita
tem et patientiam in die visitationis quando visitabuntur
a domino hoc est quando ipsos per gratiam a suis erroribus
revocabit vel sic in die visitationis id est in die iudicii
quando pro [illegible] recipiemus premia et in hoc deus glorificatur

reddens unicuique secundum merita sua | Subiecti estote
scilicet ut conversacio vestra omnibus placeat non resistatis
alicui dignitati cui deus voluit subiici Et ideo
hic tangitur secundum principale scilicet obediencia debita
Obedientes igitur omni creature humane fideli glosa
dicit eciam infidelibus et est hic distributio accommodata
data iohannes sub quorum sunt potestate et hoc propter deum
solum et non propter aliquod emolumentum quia qui
potestati resistit deo resistit vel propter deum id est
per que est ordinacio in deum non in hiis que sunt contra
deum sive regi quasi precellenti in dignitate alios
sive ducibus id est potestati non propter se sed commisse ab aliis
quantum ad vindictam malorum id est pena laudem
vero bonorum id est ad remuneracionem et gloriam Iō debetis
esse subditi quia hec est voluntas dei ut ita faciatis
malis benefacientes obmutescere faciatis subtrahendo
eis materiam loquendi imprudencium hominum ignomi
nia vel secundum aliquos ignorancia quia ignorantes bo
nitatem vestram detrahant vobis Item dicit quasi
liberi non ex amore vel ex timore sed voluntarie se
viventes omnibus vestris quasi dicet propter libertatem qua
christus vos liberavit non debetis ducibus et regibus
abnegare servitutem et non quasi velamen habentes
malicie quasi dicet Nolite avaricia sectari sub
quodam pallio negantes tributa regibus ex hoc quod
liberati estis propter dicentes tamen iudeis semen abrahe
sumus et filii liberorum nulli serviamus unquam sed
magis sitis servi dei quia deus ut non permitteret scandalum
diligatur petrus dixit sumus liberi a tributo Respondit
petrus et quis est liberior te domine Respondit ihesus non
sit scandalum vade ad mare et eum piscem qui primo ascendit
tolle et aperto ore eius invenies numisma quod dabis
pro me et te Mathei xvii honores honorate non solum
reges et duces sed omnes quoscumque secundum statum suum quia

i omnibus ꝯ ymago dei trinitate diligite deum cum
timore filiali et non timore servili regem honorificate
quam insuper precellentem ampliori honore Math.
Reddite que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo
Servi subiecti estote subiectionem obedientie et
reverentie et non in bonis quo ad deum videlicet
vita et moribus et modestis quo ad proximum
etiam in disciplinatis et ... qui contra ...
videt preter ... verus obediens nititur adimplere
illud quod videtur ei possibile hec est enim gratia in
Christo Ihesu domino nostro .i. in hoc acquiritur gratia dei ...
sa per hoc efficitur homo deo gratus ergo non solum bonis
et honestis obediendum est sed dyscolis quia per hoc
... augetur ~~...~~ gratia virtus et meritum Nota
deus composuit hominem ex materia et forma et
utroque debet salvari ... secundum scripturam anima primum sal-
vatur sed corpus postea ... solum in extremo iudicio
ex quo sed est necessarius ... ut ad ...
salutem possimus pervenire sed ... beatus petrus ...
i formam ... dicit quod debeamus habere pulchram
animam et puram et esse mundam varia ab omni ...
... carnali ... dicit abstinete vos a carna-
libus desideriis Item nota ad pulchritudinem duo re-
quiruntur scilicet rubor et albedo si illorum deficeret
unum nullus pulcher dicitur q. d. sed est albus ...
ut ... ... Maria lepra est propter peccatum et alba
in facie sicut nix Item legitur in genesi quod esau
fuit rubeus ergo dictus est edom .i. sanguineus
Item natura dederit hoc unde in canticis dilectus
meus candidus sed etiam anima debet esse alba .i. in
... pudica et casta et rubea .i. caritate fervens
Apocalypsis Sequuntur agnum in albis Item
deus dicitur rubeus propter cruorem ut dicit ... in san-
guine suo lavit nos unde magnum esset si quis
... alio se obsidem poneret sed multo maius
est et maximum se morti subicere pro alio

Hoc autem fecit ihesus pronubus precibus vel Ieronimus
in carne vivere contra carnem non est humanum sed divinum
Augustinus virginitatis castitas superexcellet angelos / Angeli
sine carne vivunt sed virgines in carne triumphant /
Item ad hoc quod homo salvetur oportet quod habeat opera bona
et conversaciones ne alii in eo peiorentur / Iohannes dicit opera
quod luceat opera vestra coram hominibus non tamen bona apud
me sed apud homines plus maneat exempla et conversacio
Bernardus dicit erit tua conversacio quod homines de tua vita
meliorentur / vestis tua non suspiciosa quia per vestes
homo intrinsecus iudicatur quia brevis vestis in pudicitiam ostendit
sed rotata et laceratas et vagacionem mentis / Item opera
tua non sint culpabilia loquela tua non sit fornicaria
Item nos sanctus petrus monet ad duo scilicet ad
abstinenciam malorum et operacionem bonorum dicens fratres obsecro
vos Bernardus dicit quod quatuor sunt species peticionis scilicet
postulacio oracio graciarum actio et obsecracio postulacio
dicitur quando homo necessitate corporis exigit oracio est
elevacio cordis ad deum / graciarum actio est qua homo
refert gratitudinem de beneficiis sibi impensis obsecracio
est sicut homines qui sunt [illegible] et non sunt [illegible] orant qui observant
sed assumunt multiplicia deprecaria et dicitur obsecracio quasi
obsecracio rogacio glosa obsecro vos per baptismum quem
accepistis per fidem quam fecistis per vitam quam tenetis
ut abstineatis a carnalibus voluptatibus quia peregrini et advene estis Advena dicitur quasi de loco
alieno veniens sic et nos de loco voluptatis et leticie
venimus scilicet de paradiso in hunc mundum instabilem / Apostolus
non habemus hic civitatem manentem Quomodo se homo abstineat dicit g. nycolaus de lira / Abstinete vos a desideriis
non tantum corporalibus sed etiam spiritualibus quod est a vanis cogitacionibus
Sapiencie i opus enim aufert virtutem et alienat ab omnibus lupinos colloquiis quia corrumpunt bonos
mores colloquia prava / Item ex habundancia cordis
os loquitur / Seneca qualis unusquisque est talis loquitur

tua operatur tua dicit tua facit | Ite ho non oper
carnalia displicent / carnalis homo non percipit ea que
dei sunt quia caro concupiscit adversus spiritum et e contra
primo aia infecta carnali concupiscentia concupiscit ad
versus spiritum sicut quod dicitur Corpus quod corrumpitur est
aut in firma | Ideo voce utens de carnis suam
refrenat. Ite non aliqui estimaverunt quod quo deo
servirent, erunt liberi a tributis reddere sicut iudei temp-
tantes eum dixerunt licet dare tributum cesari
respondit date cesari que cesaris sunt et deo que
dei sunt | primo reges se subiugant Octavianus
imperator in uteris sed in paradyso hoc non op-
tinuit nec optebit in celo | Item iterum quod modo stat
hoc est ante diem iudicii unus angelus precipit ali-
unus dyabolus mandat alteri sed post iudicium finale
cessabit talis prelatia ut dicit magister sententiarum | Ite tota-
lis petrus dat causas abstinentie a carnalibus
voluptatibus primo propter penitentie amonicionem quia
aliqui sunt ita boni quod possunt explicant bonum facere et
malum dimittere statim currunt illud consilium Semei
[illegible] est transi domum rachabite et da ei vinum
bibere. Jeremia vult dicens fieri illud sed ipsi responderunt
non bibimus vinum quia ionadab precepit [illegible]
ultra transiit ad iudeos dicit ut [illegible]
derunt ipsi noluerunt dixit dominus vade dic eis omnes
plagas quas dixi volo ferre super eos quia prop-
ter hoc firmius tenent quam dei | Secundo dicit
abstinentie propter statum conditionis ut abstineat se ab hiis
que sunt vite sunt contraria sicut a coreis [illegible] et
[illegible] consolatio quamdiu sumus in corpore pe-
regrinamur | peregrinus enim primo abstinet se a
mala consortio quia aliquis consorcium est nimis garro-
losum quod forte tradet se et peregrinus aliquod
nimis sumptuosum aliquod nimis tardum | Nos autem
quod quo sumus homines fugiamus dyabolum qui garrulus
est et accusator [illegible] fugiamus [illegible] qui nimis [illegible]

supra[illegible] e [illegible] et corpus quod iniuriis tardum est / peregrinus suos thesauros abscondit et non manifestat sic et homo sua bona opera mundo non manifestet sed deo conservet peregrinus est se non aggravat portandis sic nos non debemus onerare [illegible] apostolus habentes vestimenta et victum hiis contenti simus / Item peregrinus in patria capit [illegible] mutua [illegible] ut bonus suus in via non depredetur sic nos debemus capere a pauperibus mutuum dantes [illegible] [illegible] [illegible] qua qui [illegible] dat pauperi ciphum aque [illegible] [illegible] [illegible] / De vino / Item peregrini solent multa sustinere scilicet famem sitim estum et frigora apostolus usque hanc [illegible] et esurimus et nudi sumus / Item peregrinus primo debita persolvere debita vel si non potest humiliter in[illegible] [illegible] petatur sic [illegible] peccator faciet dicens domine miserere mei quia [illegible] et pauper sum ego

Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a patre luminum apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio voluntarie genuit nos verbo veritatis ut simus initium aliquod creature eius Scitis fratres mei dilectissimi sit omnis homo velox ad audiendum tardus ad loquendum et tardus ad iram / Ira enim viri iustitiam dei non operatur propter quod abicientes omnem immunditiam et habundantiam malitie in mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest salvare animas vestras

Jacobi primo Omne esse naturale ingenitum vel est a forma et forma est a datore formarum [illegible] [illegible] sic de dato optimo quia dator est optimus ergo in [illegible] [illegible] volt ostendere quod [illegible] [illegible] arcessite [illegible]

intellectuales sunt morales ut iusticia temperancia
et relique virtutes omnes sunt a patre luminum 2a in
ta primo describit causam virtutum 2o modos habendi
virtutes narrat ibi Voluntarie genuit nos 3o quo
vicia refrenat ibi Scitis autem fratres Dicit ergo Omne
datum optimum i. gratuita sunt omnia dona naturalia vel
abuc vonali scilicet memoria et intelligencia Et omne
donum perfectum i. ipa gloria vel gracia que naturam
perficit desursum est descendens a patre luminum i. a tota
trinitate vel ab ipso deo qui est dator omnium virtutum naturalium
que vocantur lumina Et dicit perfectum quia gloria habita
remanet perpetua Sed dicit datum quia dator in via
deficit que non est transmutacio luminum in sua natura
Malachie iij Ego deus et non mutor nec vicissi-
tudinis obumbracio quia in eo non succedunt vicissitudines
bona ad mala Malachie ibidem Omne obumbrant
in me non sunt Sed vicissitudinaria obumbracio que
in nobis est frequenter luci contrariatur. 2a voluntarie
genuit nos hic est 2m principale ubi modum habendi
virtutes narrat quia dicit voluntarie i. gratis et sine
merito nostro vel [illegible] operibus iusticie que fecimus
nos genuit scilicet filios gracie qui prius eramus filii
ire et hoc verbo veritatis i. ewangelii vel sunt verbo veritatis
i. filio qui est veritas ut simus inicium aliquod
creature est et principium omnium creaturarum quod non compe
tit nobis nisi pro libero arbitrio intellectum et voluntatem
secundum illud genesis dominamini piscibus maris et vola
tilibus celi Scitis autem illud est 3m principale ubi
tanguntur vicia et modus refrenandi dicit ergo sic est
et que loquor fratres mei profidei caritate dilec
tissimi pro ratione quasi diceret fratres debetis quod
a deo sunt omnia bona et a nobis omnia mala sicut paulus
dat ita optima documenta quorum primum est quod omnis homo
sit doctus quam indoctus debet esse velox i. promptus ad audi
endum verbum in quo regnum dei consistit iuxta illud luce
xvij regnum in terra vobis est tardus ad loquendum quia

sapiens hō tacebit ad tempus Eccli xx Sapiens sus
tinebit ad tempus Ita fm Bernhard dicitur illa qm
difficiliore credo qz sapiente plenum / ymitissimus et
tardus ad iram ita ira i pedit aium ne possit discerne
recto Vn pbs supprebit ignis et quos viderunt sola / ira
eni viri iusticiam dei non opat / sic docem tanta
qtencia refrenat dicens ira fortis viri i dicata
iusticiam dei non operatur . i . non pmittit homine iuste
opari / Vn qui iracundie sue rens contradicendo abi
ciens omes i iniurias . i . pcta carnalia et ha
bundancia malicie . i . specialia i quibus habundat ma
licia i mansuetudine et humilitate suscipite cum magno
honore i fide vbu . i . i creatum plantatu et in fide p
pdicatis quod pt saluare aias vras et hoc pmos
medi / Nota sic scribit arles pmo ethic omia bom
appetunt qz sic exponit boecius in de qso . psa iii vbi se
tentiat / qz cordi hominis ingnata est cupiditas salutis
etne dicens sic i mentibus hominum summi boni naturaliter i naturalis
i nata est et cupiditas / ideo quod plurimi errant i acqui
rendo hominis summi boni / quia quidam querunt i vanis honoribus
aliqui i cupiscencijs carnalibus / aliqui i bonis terrestribus
Sciendum est qz nullus aperte reperit summum bonum quia
locum i quo consistit non visitant / sed si multi libenter re
derent et spectacula mundi dimitterent si illorum loca
i venire possent ideo sicut iacobus i prima epla vtraque
dom sed spectacula mundi refutant et ad locum pagrare
Bernhardus frustra laborant qui alias diuites querere
putant qz i deo / non ille est dator ad que si tendimus
tota conamine mundi alia abiciamus sed locus iste non est
i terminis sed supernus / hoc ignorant gentes ideo dicitur psta
nequando dicant gentes vbi est deus eorum boecius ead
in psa libro in metro viii dicit solliscera gaudia
hominis querunt i cupiscencijs carnalibus hoc corrigit
aplus ad collocenses Que sursum sunt querite / Nota
sunt quidam heretici qui pelagiani dicti sunt a quodam
monacho ut dicit i libro sentenciarum dicentes qz
bn facientes possunt saluari sine gra sed

desursum mittit et salvavit hanc hostiam hec sunt parabole
Deleat dicens omne donum perfectum desursum est descendens
a patre luminum / Item apostolus ii ad Corinthios [illegible] quod
in vita dei mentior quod digitum manum non possem
levare quotidie potum meum bibere sine voluntate et vita
dei. Ad Philippenses Deus operatur in vobis velle sed [illegible]
ceteria prevenientem idem non sumus sufficientes cogitare
ex nobis aliquid tamquam ex nobis sed sufficientia nostra ex
deo est ergo si dicit ego quasi aptus oportet deum esse pre-
cessorem ut nunc fluat et gratiam influat Johelis
Convertimini ad me in toto corde. vestro et ego adiu-
tor vester. Trenorum Converte nos et convertemur psalmista Con-
verte nos deus salutaris noster ergo tam debiles sumus
et infirmi quod ex nobis minimum operari non possumus
v. Nos. Item ~~quod~~ habeas ~~[illegible]~~ meum Proverbiorum doma-
tionem ergo dicit in littera Nolite errare a via veritatis
Item nota per ~~omne~~ bonum optimum et datum intelligitur
omne meritum quod facit homines deo gratum ac si diceret
omne premium et omne meritum quod facit hominem deo
gratum est a patre luminum ita quod meritum notat optimum
et premium perfectum quod vita eterna est beatitudo perfecta quod
status omnium bonorum in aggregatione sed quod perfectum est cum venerit [illegible]
sed per donum optimum intelligitur gratia gratum faciens operata cum robustis ut
et alias 3 in gratia facile robustos sapientes vel hec dona ita bene dicit
deus inmittit sunt autem ergo dicitur gratie gratis date sed alie virtutes sunt
divine dei et corporis sunt contra glossa sed [illegible] est aliud in gratia
operata ad Romanos tertio et hec deus non operatur
sine nobis Augustinus Qui creavit te sine te non salvabit te sine te
Item filius in divinis dicitur datum optimum et spiritus sanctus
donum perfectum hoc magister sententiarum vel sunt ex quo filio attribuitur
sapientia non omnes virtutes requisite propter quod gratia per
datum optimum sed alia dona sed pietas timor consilium sunt
per donum perfectum non omnia talia desursum sunt descendentia
Ex quo sequitur quod omnia mala a nobis sunt [illegible] ascendunt a
tenebrarum ut a carnalibus voluptatibus luxuria ut quia
ascendunt cogitationes in corda vestra Luce [illegible] luminum in sacra
scriptura aliquando dicuntur creatura esse et aliquando summa persona
sed [illegible] Item nota dicitur in epistola [illegible] quod non est [illegible]
[illegible] quod ipse intelligitur [illegible] sunt in [illegible] et sunt in [illegible]

Quamvis mutabilia in se agit mutabiliter/sic. deus gloss.
in se agit immutabilia et mutabilia immutabiliter
Malachie iii Ego deus et non mutor Numeri xxiii
Non est deus ut mutetur Psalmus Mutabis eos et muta
buntur tu autem idem ipse es et anni tui non deficient. Boecius stabilisque manens
cuncta moveri das. Sed contra Deus volebat corrigere dimi
sit eos. Genesis i Septimo die quievit deus ab
omni opere quod patrarat. modo qui quievit fessus
est et si fessus est ergo mutabilis. Respondetur quod hoc debet sic in
telligi quievit id est permisit creare plures novas
species creaturarum. Sed contra peperat dixit quod penitet
me fecisse hominem et dicit penitentia est mutatio
in spiritu hec omnia intelligenda secundum translationem effectus
et non affectus nam si dicitur deus est irascibilis deus
est placabilis deus est misericors deus non est aliud
secundum Augustinum nisi deus illud iuste punit et illud iuste
remunerat non illa immutatio non est in deo sed
in homine. at si dicit penitet me fecisse hominem
id est ego penitentiam habebo et portabo passionem homi
nis et in morte suspendebo ut redimam eum a claustro
inferni. Numeri xiv Dimitte populo peccata et secundum
placatus est moyses. Omnia bone deus est deus solus
qui est immutabilis et tamen una actione causat
contraria sicut liquefit et indurat et a quibus omnibus
est delectabilis sicut bonis et aliis nocivus sicut repro
batis. Item nota in littera dicitur vicissitudinis obumbratio
Unde verbi gratia quod zeta sicut in vetere lege expo
nebantur viginti quatuor presbiteri secundum zeta et vite
Adamis Luce viii Dorte cogit sicut suc vivis
sicut verbi gratia et hora tamen vicit vicissitudo ergo dicitur
aput deum non est vicissitudinis obumbratio sequele
vel horarum neque est gradatio quia deus non habet
plures intellectiones sed unam qua intelligit se et
omnia extra se. Item non omnia que sunt bona operum
et illa que lucrantur et acquirunt licite non
furtu non usura illa dicuntur data bona

Sz contra si male eis utaris erunt pessima quia
si furaris suspenderis si tradis combureris si mecha-
beris tu defamaris Item alibi quatenusque cibus
delectabilis sit si cibus vero est malus ipse est
nocivus hoc patet in casu cum quod est cibus optimus
et si assumatur in pectore morbi est prodito sed septima febre
acetus est modicum pro super divitias maxime
peccatori Item nota deus triplex bonum subministrat
hominibus in hoc mundo Primum bona temporalia scilicet cibum
ad vescendum aquam ad potandum aerem ad inspirandum
lucem ad videndum O quantum hoc quod tu fecisti debet
deo homo sed quo modo non potest quia cottidie sibi
manum porrigit adiuvante quod deum ubi hoc
dic non adatur In pungit cum contra quisque
datore ut latrones in pugnantes cum ipsis super
quod ipse flebiliter conqueritur dicens filios enutrivi
et exaltavi ipsi autem spreverunt me super quo dicit
expositor si unum peccatum primus homo adeo ita permit-
punitum est sed ipse per longum tempus vite hic in miserias fuerit
scilicet nongentis annis et per ordinem multi cruciatibus in
ferni sustineret qualiter tunc unigenitor in gratiam
qui commisit omnia opera huiusmodi et sunt magni ...
2o deus dat nobis bona naturalia naturalia scilicet officia sen-
suum exteriorum et membrorum defectiva et ergo si quis
tibi unum debilis auferret raro vel numquam cum
diligeres et eque qui tibi unum deperdit resti-
tueret non solum eum diligeres sed ei grates referres
ergo multo magis deus illum dilige qui dedit tibi illa
gratiam qua cognoscis grates et reddendum 3o dedit nobis
bona spiritualia scilicet intelligentiam memoriam voluntatem
ergo homines in his anima habet longitudinem latitudinem alti-
tudinem et profunditatem longitudinem quod in memoria
per quam recolit universa per quam cottidiana beneficia
dei recognoscit et proinde nomen laudando altitudinem
in voluntate in qua deum diligendo amplectitur et hec
est datum optimum per quod sancte trinitati assimilatur scilicet ...

1mus



pre memorata patri per sapienciam spiritui sancto per voluntatem quod
quo tribuis deo mi ut ipsum diligere super omnia in
sua ymagine sua tibi impressit et multo am
pliavi nobilitate in prima corpus et anima septem
dotibus propriis dotabit quo nos septem sunt dotes
corporis et anime in prima quatuor corporis quas habes in isto
metro Clari subtiles agiles impassibiles quo duo
primum est claritas quam septies clarius sole illustrabit
Unde ysaias fulgebunt iusti quasi splendor firmamenti hec
enim claritas signatur in moyse cum facies eius apparuit
ita candida ut non posset in eum filii israel aspicere 2m
est subtilitas glorificata cum corpora sic ut aues aerem
et pisces flumina penetrabunt et omnem solidam
creaturam in statim pertransibunt et hoc signavit
christus clauso hostio intrans ad discipulos / 3m est
corpus cum glorificatum tanta velocitate mouebitur
ut quo scito cogitatus extremitate orbis terre ita tunc
attinget sua agilitate hac agilitate fuit Abacuk
propheta qui in iudea raptus fuit usque caldea ferens
prandium danieli / 4m est impassibilitas quia sic nunc
radium solare nullam videmus pati infectionem
sic et tunc corpora electorum mortalium et ... corrupta
non senciet / Sed dotes anime sunt tres primum sapiencia
qua habebit anima in cellario diuitis sicut dicit Cant. primo
introduxit me rex in cellarium suum unde ita
sapiens erit anima quod cognosceret quomodo a principio
fuit pater et quomodo filius ab eo genitus sit et quomodo
spiritus sanctus sit ab utroque / 2m est secura qua anima sciet
unde 3m est inestimabile gaudium quod habebit ex
tota iocunda societate quia dicet sicut audiuimus
sic vidimus etc ... non dicitur in epistola Ia. omnis homo
sit velox ad audiendum tardus autem ad loquendum
et tardus ad iram hic decimum ... multum utilia primum
spectat ad deum 2m ad nos 3m ad proximum dicitur
est festinandum quia admodum pauperes ad portam diuitis ut

ut habeat affectione corporalem sicut illi ut habeat
refectione Est cum verbum dei tibi ait Math[eus] quod
non in solo pane vivit homo sed ab omni verbo quod pro-
cedit ab ore dei ut ait Math[eus] xv non est bonum sumere
panem filiorum et dare canibus non est bonum ponere verbum
dei et predicare in infideles quia quidam habent
consuetudinem sicut canes quod quatuorque fideles mit-
tuntur coram rege ad domum sua utilia sibi dicere
veres timore regis postposito neque cuiuscumque
in dum quere ipsum in vere posset ad hunc mitti
predicant hospitalitatem et ulterius processione capiunt
et dilacerabant sicut et iste sunt canes qui contra-
rium bona et utilia doctores predicant coram
rege celorum protulerunt non timent offendere deum
sed capiunt eos ulterius in sermone admodum canis
hic sunt socii phariseorum qui consilium inierunt ut Ihesum
caperent in sermone ideo multum reprehensibiles erunt
ita sicut ille stultus reputaretur et esset qui non vellet emere
frumentum vel vinum ipse plus attenderet saccum vel
vas quam frumentum quod emeret sicut ille qui attendit in
sermone non quod dicit sed ei qui dicit In ponens scriptis
quod non est faciendum quia dicit predicator sed dicere
quod dicit dixit Iohannis xiiii Sermonem quem
audistis non est meus sed eius qui misit me patris
Unde seneca non te moveat dicentis auctoritas nec
quis dicat sed quid dicat dicendum bonum sicut attende Luce
xiii Qui vos audit me audit Ergo carissimi dic
caucat ne tres in veniam sed in paciencia et de-
vocione verbum dei suscipite quia sunt plurimos in
vobis germinant sicut pluvia in terra nam pluvia
facit egredi de terra vermes bufones et serpentes
sic verbum dei peccata et cogitaciones malas ut scribitur
Ysa[ie] de celo descendit ymber et inde illuc ultra
non revertitur sed in ebriam facit terram et germinare dans
semen serenti et panem comedenti sic erit verbum quod egre-
ditur non revertetur in cum vacuum sed prosperabitur in

in auditoribus Secundo docemur ut simus tardi ad loquendum
quia alibi dicit iacobus lingua est inquieta plena
est veneno mortifero in ipsa benedicimus deum et
maledicimus homines qui ad similitudinem eius facti sunt
Tercio quod procedit benedictio maledictio vita et mors
in periculo est posita Civitas in qua quinque porte sunt a
parte hostis convertere sunt etiam periculo se exponunt qui
lingwam suam compescere nolunt et statim id quod audiunt
revelant contra quos dicit ecclesiastici proverbium Quidquid
viderint oculi tui ne cito proferas in publico ne for-
te emendare non poteris cum dehonestaveris amicum
tuum Apostolus Omnis sermo malus ex ore vestro
non procedat sed qui bonus est ad edificationem proxi-
mi Unde amantissimi hec considerare debetis ut super-
na plurima custodiatis lingwam vestram perficiatis
et custodem ponatis ut orare potestis dicens cum
psalmista pone domine custodiam ori meo et ostium cir-
cumstantie labiis meis proverbiorum Qui custodit os
suum custodit ab angustiis animam suam Tercio
in servicium ut simus tardi ad iram contra proxi-
mum quia ira viri iusticiam non operatur Iracundus
homo nec parcit servo nec filio Iracundia enim
obcecat animam ne possit cognoscere deum unde comparatur
turbide aque in qua non apparet ymago speculi
sicut et est sic oculus turbatus qui clare videre non potest
psalmista Conturbatus est a furore oculus meus Item ira aufert
homini omnia bona unde comparatur igni qui comburit in monstro
de pauper proverbium Qui impaciens est sustinebit dampnum
specialiter honorum hec et alia sapienter considerans
dyabolus videns per homines ad iram provocari quia sicut
se piscator qui perturbat aquam turbatam ne pisces
hamum videant sic dyabolus turbat animam ne temptationes
cognoscat

Karissimi estote factores verbi et non
auditores tantum fallentes vosmetipsos quia
si quis auditor est verbi et non factor hic comparabitur

Dominica rogacionum

viro considerati vultu sue vanitatis in speculo consideravit
enim se et abiit et statim oblitus est qualis fuit
qui autem perspexerit in lege perfecte libertatis
et permanserit non auditor oblivionis factus sed
factor operis hic beatus in facto suo erit. Si autem quis
putat se religiosum esse et non refrenans linguam
suam sed seducens cor suum huius vana est religio
Religio munda et inmaculata apud deum et
patrem hec est visitare pupillos et viduas in tri-
bulacione earum et inmaculatum se custodi-
re ab hoc seculo
Jacobi primo secundum sentenciam salvatoris luce xii
Servus sciens voluntatem domini sui et non faciens vapu-
labit plagis multis iste servus est auditor verbi et
non factor In presenti ergo epistola apostolus tangit hor-
tans nos ad quatuor primo ad divini verbi fructuosa
operacionem 2o ad nominis delectabile retencionem ibi
qui autem perspexerit 3o ad veritatis locucionem ibi si
quis autem quarto ad pure et inmaculate vite con-
versacionem ibi religio munda primo dicit Tenendum
fratres ad beatitudinem non sufficit audire verbum dei sed opere
implere dicens Estote factores verbi quasi dicat secundum glosam
non solum suscipite verbum auditu sed opere adimplete
quia non auditores legis sed factores salui fient sunt
fallentes vosmetipsos quia tales assimulantur
hiis qui statim obliviscuntur illius quod perspexerunt quia
si quis auditor est verbi dei et non factor hic compara-
bitur viro consideranti vultum sue nativitatis in speculo
quia sicut ymago in speculo mutabilis et instabilis
bilis est quia solum apparet ad presencia ymaginantis
sic et auditores verbi et non factores mutabiles
et instabiles sunt quia cum conspexit aliquis in speculo
deformitatem vidisse vultus sui non abstergat sic et

est alium non procedit verbi p(er)dura(?) et in eis(?) vivus faciet
spectulo sue maculas. Aut sic vide et non abstergit verbi
ad litteram talis fallitur quia apparet sibi quod videat se
et tamen non videt ea sed solum ymaginem rei. Ergo subdit
in fra considerauit enim se quantum miserius et volutus est
abijt et statim oblitus est qualis fuit quia statim
aliqua temptacione occurrente redit ad peccata. Qui autem
perspexerit in lege in lege assignat aliam rationem dicens
Qui autem in lege perfecte studuerit et hoc eleuata que
est lex perfecte libertatis quod in ea fuit deo spontanee
et non coacte. Et permanserit in ea perseuerans continua
non auditor obliuionis factus est sed operis impleat quod
non precepit licet breuis in facto suo erit. Hic ergo falla
in demum in lege perfecte libertatis studet et verba dei seruat
verbi lex ewangelii lex libertatis dicitur quia restituit
libertatem a culpa in presenti per graciam et in futuro per gloriam
Siquis autem licet ad complectum boni operis doceat
linguam suam refrenando omnibus quid sit religio vana
dicens si quis putat se religiosum esse non sit sub
religione pariter fidem et opera que non habet ubi sic dicitur
religiosus dicitur quasi religatus deo sed quia lingua
maxime indiget religacione quia sedet in humido ergo
sic wlt superfluere Subdit ergo non refrenans linguam
suam frena discrecionis et taciturnitatis Ecclesiastici xxviii
verbis tuis facito stateram et frenos ori tuo rec
tos ne detrahes ne periures ne mendacium dicens
et blasphemes deo seducens cor suum contra ve
ritatem glosa non intelliges vel non putans se peccare
endo pro multiloquio lingue huius vana est religio id est inutilis
et non vera quia non vere religatus soluit vin
cula lingue Religio enim munda vel conuersacio sancta
et immaculata apud deum sed patrem hec est qui vi
sitat pupillos et viduas in tribulacione earum
ergo cum in religione opera misericordie que in ipso pendent demum
et primo est hec est religio munda et immaculata

q̄ndi pt

sc custodire ab hoc seculo no dilex[it] mo[rum] cupiscē[n]c[ie]
q[ui]a mūdus maculat suos amatores Sic g[ra]c[i]a maculē
m[un]di sicut am[ar]es q[ui] licet [et] g[ra]tat terra vbi
sunt flores et erbe amare faciunt s[ed] dulcissimos
fructus qua fetorē fugiunt amaro veniunt flores
rapiunt de quibus dulce rapiunt sic viri p[er]fecti q[uan]d[o]
[et] g[ra]tat t[er]ram no[n] s[ed] affectionē cuius maculant[ur] s[ed]
fetorē p[e]c[ca]ti fugiunt / Nota introitus hodierne
misse vere q[uo]d firmat ep[isto]lam vbi tam[en] vocē iocu[n]
ditatis annunciate usq[ue] ad extremum t[er]re vbi addi[tur]
q[uod] d[omi]n[u]s liberauit p[o]p[u]l[u]m suum hec v[er]ba fortiter sunt
proclamate qua sunt v[er]ba magne consolationis et p[re]d[ica]
t[ur] nam [et] ab ea p[ri]mo quid leuari debeat ag[re]
quod notat ibi vocē iocunditatis annunciate usq[ue]
ad extremum t[er]re 2o quid illuari fa[cer]e debeat q[uod]
notat[ur] ibi Et audita[m] s[ed] vox doctorum 3o quid
deus ex hac a[d]huc nos velit sp[er]ari quod notat[ur]
ibi qua d[omi]n[u]s liberabit p[o]p[u]l[u]m suum Circa primo
q[uod] vox iocunditatis qua om[n]ib[us] p[ro]ficit d[omi]n[u]s annunciat
sunt v[er]ba hodierni eu[angelii] s[ed] Amen dico vobis si quid
pecieritis prem [et] no[m]i[n]e meo dabit vobis Johes
xvi Audi ecce q[uod] magna sunt hec v[er]ba ut si
aliquis rex diceret pauperibus si quid peci[eri]
tis dabo vobis q[uod] multum gauderet vnde p[ro]pha
hec audiens dixit letatus sum [et] hiis q[ue] dicta sunt
michi et sc[ilicet] in domum d[omi]ni ibimus possem tu dic[ere]
illa v[er]ba no[n] sunt vera qua mlt[a] c[oram] d[e]o toto corde
d[eu]m p[ro] diu[er]sis pecivi et no[n] me exaudivit / audi
dilecte d[eu]s facit sicut sapiens phisicus qui non
dat [et] firmo om[n]e quod petit qua forte sibi obesset
vnde legi[tur] q[uod] quida[m] rex nomine mygdalus peciit
ab apollone deo suo ut quidquid tangeret
auru[m] fieret quod concesso e[st] ei s[ed] q[ua]n[do] cibu[m] vel potu[m]
labiis vel manibus tangeret statim [et] auru[m] v[er]sum
e[st] [et] sic miser fame mortuus e[st] / p[ro]p[ter] quod d[ictu]m [et] h[ic]

q no contingit omib oracōb exaudiri aput btm
ysidorum multorum oracōes no exaudiūt ad volū
tate s3 ad salute cōprobz cū illis melius q
petat | Vn videndu est quid pete debemus ut
dacioni digni efficiam debemus cū pete re
missione pctorum cū psalmista dicere delicta
iuventutis mee ne memineris dne et ut gau-
diū celeste i nobis impleat sic hodie xpus
i eluāo docet dicens petite et accipietis ut gaudiu
vrm plenu sit Ista aut hec duo pete debemus
figurata sunt in veteri testamento de primo habetur
q ista sara mortui erant septe viri quos de
mon asmodeus ob oppresserat dixit sara peto
dne ut de vinculo i ppetuu huius me absoluas vi
p saram quilibz fidelis i telligit qui pete debet
ut a vinculo pctorum eu absoluat ne i die iudicii
i ppetuu a confusione eterna toto mdo punicat
de scdo habet i gen xlvi qn ioseph celebra
bat quinq fratibus suis et hec i meridie circulis
egypcius ut plena gaudia haberet per ioseph
xpus intelligit pficiis xpiam mo sicut ioseph
dixit habete vos bene et nolite timere ego cū
pascam vos et parvulos vros Sic etiā dicit xpus
et hec i meridie qn caritas ferventissime habet
vigorem Nota gaudium electorum a qr ptibus xpis
cōvenit scz a sta trinitate a iocunda sanctorum so
cietate a corpis glorificatore et in fermi eua soc
pmo dico q gaudium sctorum cōvenit ipis a sca t primo
initate et hec est triplex primum erit i videre
facie dei qualis sit vel fuerit 2m erit i inspice
huanitatis xpi ubi videbūt hoiez pure hominis
creatore 3m erit i cōsideratōe unionis scz hua
ne nature ad dina ubi mirabile gaudium erit +
electis q sui corpus est verus deus de quo dic
dicit bernhardus Respira illud solu est verum gaudium

quod no de creatura sed de creatore proprie quod tu possederis nemo tollet a te tu operata e iocunditas aliud de preterita meror est 1o ideo
privi sunt e vita eterna ut agnoscant te unum
deum et Christum multo graviores quam jehenne cruciatus sunt amoveri et abire ab illa gloria
2o. item 2o sunt gaudium a societate angelorum et est triplex primum ex multitudine graviacum apoka vidi
quam nemo dinumare poterat 2m a nobilitate illius societatis in qua erit beata virgo omnes angeli et pro barones et regalibus sedibus reppi versus
item tertium a dilectione illius societatis tanta enim gaudia erunt in ceteris quam aliorum gaudia quasi
3o. sua reputant item 3o a corpore glorificato triplex gaudium provenit primum ex sanitate pro eum
...
4to. ...

aplica 30 voc rac. pro qua instituta est de ymagine
et gravissimo morbo. Cum enim Romani in quadragesima continenter
vixissent et in pascha corpus Christi recepissent, per comessa-
cionibus et ludis iterum luxurie laxabant, sed
Deus provocatus pestem inguinariam in eos misit, quam inguinariam vo-
cabant, id est apostema ut supra alios inguinariam et infla-
tura inguinaria. Tanta autem fuit ut homines in via, in mensa, in
ludo subitanee morerentur, ita ut cum aliquis sternutabat,
sepe cum ipsa sternutacione spiritum emisit. Unde cum aliquem sternutantem
audiebat, statim occurrebat dicens: Deus adiuvet te. Ab hoc consue-
tudo adhuc usitata est ut cum sternutantem audiunt dicunt: Deus ad-
iuvet te. Repertum ut fertur dum oscitabat quis subito
spiritum emisit. Unde cum aliquis se velle oscitare sentiebat, statim signum
crucis in ore formabat. ... beatus Gregorius ad pontificium
eligeretur. Cum ergo videri debebat populus tempore vide-
bat ipsum morte opprimi, sermonem ad popu-
lum faciens letanias instituit. Et ut hortaretur
et ut homines deum exorarent cum lacrimis admo-
nuit. Cum igitur omnis populus congregatus deum exoraret
tandem plaga desiit que prius in una hora lxxx pro-
sterneret, sed quia pestis supra ordinem tamen non omnino cessa-
bat, ergo ad processionem cum letaniis in proximitate re-
surrectionis quod paschali tempore ordinavit, in qua proces-
sione ymaginem beate Marie virginis que ut refertur
adhuc est Rome in ecclesia que dicitur ad Maiorem rotundam
quam Lucas arte medicus et pictor egregius for-
masse dicitur, fecit igitur ymaginem portari ferri an-
te processionem et ecce quod factum tota aeris infectio
et turbulencia ymagini cedebat ac si ipsam ymagi-
nem fugeret et eius presentiam ferre non
sicque post ymaginem mira serenitas posset
puritas remanebat. Tunc in aere ut fertur
iuxta ymaginem audite sunt voces angelorum
canentium et dicentium: Regina celi letare alleluia
quia quem meruisti portare alleluia resurrexit sicut

dixit alia Statim beatus gregorius super molem Adriani videt super
pinnaculum castri crescencii angelum domini qui
gladium cruentatum detergeret et in vaginam re-
vertebat. Intellexit quod beatus gregorius quod cessasset
pestis ista ut factum est unde castrum illud vocatur
castrum angeli in hodiernum diem ut hoc mira-
culum in memoria habeatur. Secunda letania
dicitur minor que fit tribus diebus ante ascensionem
domini et dicitur minor ad differentiam prime que instituta est
a mamerto episcopo viennensi tempore
etc. Primo morbi causa autem institucionis
fuit quia tunc magni et frequentes terre motus fi-
ebant qui domos et ecclesias subruebant plurimi
nocturnales soniti et clangores audiebant
ymmo clamores horribiles audiebantur et in ter-
ribilem valde tribulacionem qui in die pasche
ignis cecidit et regale palacium concremavit sic-
ut demones cum inalibus ingrediebantur demones cum por-
cos intraverunt permissione divina propter peccata homi-
num ita quod lupi et alie bestie civitatem ingressi sunt et
multos non solum per vias sed domos destruebant
pueros senes viros et mulieres devora-
bant Cum ergo tanta dolorositas cotidie fieret
predictus episcopus triduanum ieiunium indixit et letanias instituit et sic predicta tribulacio cessavit
Deinde statutum est ab ecclesia et firmatum est
ut letania a fidelibus observetur Ergo et nos ve-
stigia eorum sequentes huiusmodi letanias per
tres causas primo ut deus nos a subitanea
morte custodiat nam subita mors miserrima
est qua homo non habet locum penitencie nec confessi-
onis facultatem nec sacri corporis domini suscepcione
munitam preparacionem Secunda causa est ut deus bella
pacificet que in hoc seculo adversus nos generantur

ta carnis demonior et malorum hominum 3a
causa ut ipse dei reuerentia peccatores qui
deum offenderunt quasi non audeant ipsum in ppria
persona accedere saltem dilectorum amicorum inter
cessionibus possint liberari Quarta ut fructus
fre digneter introducere Quinta ad recipiendum
ipsum spiritum quem sanctis apostolis habundanter trans
misit corda nostra digneter illustrare ut deum
diligamus super omnia et cum de hoc seculo migramus
in celestia patria cum eo collocemur amen

Estote prudentes et vigilate in orationibus Dnica exaudi

ante omnia autem mutuam in vobismetipsis
caritatem continuam habentes quia caritas operit
multitudinem peccatorum hospitales inuicem sine
murmuratione unusquisque sicut accepit graciam in
alterutrum ad ministrantes sicut boni dispen
satores multiformis gratie dei Si quis loquitur
quasi sermones dei Si quis ministrat tanquam
ex virtute qua ministrat deus ut in omnibus
honorificetur deus per ihesum christum dominum nostrum
primo pet quarto quia sanctus thomas ad
prudentiam pertinet recte consiliari iudicare et precipere
de hiis per que venitur ad debitum finem
non ad ultimum finem beatitudinis nostre peruenire non
possumus nisi prudentes existamus et sollicitudi
ne vigile habeamus sicut dicit Jeremias Clama et
ego exaudiam te Ideo hodiernum presens beatus petrus
in presenti epistola invitat nos ad orandum et ar
mat armis virtutum ponens septem virtutes primo
discretionem 2o deuotionem ibi et vigilate 3o cari

ibi an oia p° hospitalite ibi hospites pro liberalitate
ibi vniuersitas septo loquendi graciam et facul
tatem ibi se quod tor septo humilitate ibi di
vinis inspirat Pri bte petrus hic ... nos ad
recipiendam graciam per na prudenciam vigilia et
oroz gra spus sci acquiritur quo dicitur estote ...
qr hora mortis est maxime i ita et nescit
... fis ulteri ... appropinquat dicit ergo scutus
petrus estote prudentes i futura prudentes et
seculis solliciti prudencia ... quia sicut augustinus
et bern̄d prudencia no ... virtus ... auga
cum studio et vigilate i solliciti estote dilige
tes et no pigri i oracionibus et ... bonis operibus
et diuinis preceptis ita qd omnis carnalis co
gitacio abstat ... oia i vobis metipsis caritatem
mutuam habentes ... impetrare volucimus
id quod a deo postulamus tunc an oia oportet nos
hic caritatem in terra nos simul ... in ...
diligamus vo neque lingua tam ... ope et veritate
mutua caritate habentes ... aliquis ... caritate
ad proximum si ... suam ... se ipsum diligat
et quantum in proximo ... ymago dei ... quia
caritas operit multitudinem peccatorum hoc est delet
et remittit oia peccata preterita ne amplius ap
pareant deo ... propter quod ... delicta
operit caritas ... habemus i maria magdalena
hospitale ... quod a nobis
iugiter ... est et ... nunc exhibitione
proximum in ... publicatam
... venientes ... sine murmuracione
... pedes corporis lavando necessaria corporis
ministrando exemplum de abraham cui apparuerunt
tres viri quos cum vidisset cepit lauare pedes
eorum et requiescite sub arbore ... benigna
recepcio et nunc ita proximum exhibiamus dicit gre
gor primo dicitur esse leta 2° liberalis et grosa 3° ...
vniuersitas ... 3° dicitur esse fidelis ergo dicit ...

boni dispensatores Quarto quia ee mihi et phosa
go dicit cum multiformis gratie unusquisque sicut accepit
gratiam q. d. Si hospitalitatem habere non potestis tamen unus
quisque sicut accepit scilicet gratis a deo gratiam et ipsius
conati donum ad ministrandum alius sicut in alterutrum id est in
utilitatem aliorum simus illa ministrantes quibus in alterutrum
sicut in membra eiusdem corporis que sibi invicem serviunt sicut
boni et non avari dispensatores multiformis gratie
dei et hoc propter multiplices effectus gratie et diver
sitates donorum habitus Si quis loquitur quasi sermones
dei nichil loquatur nisi sermones edificatores habet
enim quis bonum spirituale sit ministrandum et quo modo sit
ministrandum dicens si quis secundum gratiam loquitur nunc predicat qui
sermones dei nichil loquatur nisi sermones dei confiteatur
et sibi de se ipso nichil attribuat sed tamen deo quia ipsius
sunt sermones quos loquuntur nos autem tamen ut ministri
horum sermonum si quis ministrat habet docentem qua in te
tre denique bona temporalia dispensat et est sensus ille
qui secundum officia temporalia et spiritualia ministret aliis
non quasi propria virtute sed reputet se hoc facere
in laude et gloria deo secundum quam administrat
sibi deus 2a Chor. iiij Quemadmodum habes quod non ac
cepisti ut in omnibus fac [illegible] honorificetur deus
habet enim quod sermones dei sit loquendi per ihesum christum dominum
nostrum tanquam per mediatorem per quem omnia nobis a patre
fluunt cui scilicet christo vel deo imperium sit per secula
Non ita licet aqua sunt cetera que ut sunt levia
nec gravia sed auctor dicit Omne grave naturaliter de
orsum ut sunt corpora terrestria et omne leve naturaliter
sursum ut sunt corpora sublimata que non habent multum
de terrestreitate sed aliqua sunt corpora celestia
que nec sunt gravia nec levia quia ascendunt nec des
cendunt [illegible] in [illegible] ut corpora celestia in [illegible]
[illegible] in [illegible] qui non ascendunt in [illegible] essentiali
nec descendunt sed moventur [illegible] in circulo circulariter quia
de primo esse [illegible] nichil movetur sed loquendo de ele
quorum unum est gravissimum scilicet terra per quam avari

auari et vsurarii intelligunt qui non ascendunt
nec eos in tenero vocat contra superiora ysaia oculos
suos statuerunt declinare in terra elongi hec sunt
sicut quod nullum peccatum nec avaricia nec gula
neque luxuria ascendet cum domino nostro quia
ita graue est quod eleuari non potest propterea solitat
peccatores declinare in terra Gregorius In iniqui
tas sedet super talenta plumbi Sic a graue
dine timuit dauid dicens In superie
graue grauate sunt super me Aliud elemen
tum est aqua quod est non ascendit ut videtur
per quod intelligunt in conspectos qui bona
in tencione sunt sed ea non assequuntur ad tem
pus cedunt et tempore tempus quo recedunt de
quibus dicit dominus Qui perseuerauerit in finem
saluus erit Item moyses propter stabilitatem
assumptus est in monte Tercium elemen
tum est aer per quod intelligunt vana
corda que si bona fecerint non tamen
propter deum sed propter vanam gloriam mundi
terra non ascendunt Deutronomij
xvi iuste quod iustum est assequi debes Quartum
iuste quod iustum est assequi debes Seco
tercio tua operi tuo sunc dabit Ideo
in euangelio si oculus tuus simplex fuerit totum
corpus tuum lucidum erit Quartum elementum est ignis
et ignis quod est leuissimum quia per quod intelligitur
dilectores dei et hoc designatur per eliam
in regum iiij qui in curru igneo vectus est in paradi
sum ultra nomine cor meum lux ardens et car
itatis ... sic frigida sicut cisterna aqua sic fri
gida est ... qua possideat ad dilectionem
nos non mouet sicut petro de caritate
mutua habentes et sunt prodentes vigilate opera
vestra sursum dirigentes ad celum

Item nota prima sapientia docet nos tria primo cordis ignorantiam vitare 2o sermonis moderatam habere 3o fugam malorum eligere De primo dicitur sapientie 8 in semitam eius cor tuum ad prudentiam pone et intelliges timorem dei et invenies scientiam dei De 2a eccl 10 Via imprudentium stulta loquitur via autem prudentium statera ponderatur quia hic prudens est quid quanto quale loquatur De 3a Sapientie 4 Sapientia servabit te a via mala et ab homine loquenti perversa quod dicit sanctus petrus est in textu Estote prudentes Item nota in epistola dicitur hospitales quod debet frequenter agere et patere hoc est hospicium dare et hospicium accipere Sed qui vult hospitalis esse hospite benigne suscipere quia melius est eum recepisse quam recepturum ... tractare Item hospes passim non debet ... sicut ... quod sibi dat ... est ... quod dicit de hospite quia opus est ... hospes eram et me recepistis Ad hebreos 13 hospitalitatem nolite oblivisci recipite bonos hospites quia aliqui ... habuerunt sicut loth et abraham qui hospitabat angelos Item aliqui susceperunt pauperes et deus ... sicut legitur de quodam qui vocabatur ... et in venit ... Item nota in naturalibus legitur quod serpens habet tria bona in se ... quibus ... esse sapientes primum quando videt se tangi suum caput cum toto corpore tegit sic et nos pro capite nostro scilicet xpo ad modum serpentis debemus totum corpus ponere quia ... blasphemiam patimur mori debemus Secundo serpens ... se ab incantatoribus quia unam aurem ad terram ponit et aliam cum cauda obstruit Similiter et nos ... incantatores scilicet adulatores quia dicit seneca lauda parce vitupera parcius Item ... laudatibus non debemus attendere sicut dicit ... cum te aliquis laudat ... tuus esto

memento Item sapie memorare novissima tua
et i eternu no peccabis 3o p q senes senex
fit tu rugosa pelle abiit constringentis se
p amare artu et p iuventutis pellem rugosam
i telligit mala aliqua que pforant ar
dore p penitentiaz sapiet abs senge dening et
iterz regnari iuvenes erit recordatione passi
onis xpi sic dicit qui si memoria pas
xpi habuerimus nihil est quod no patiu
nota duplex e sapia sz bonorum et malorum
pma e approbanda s 2a reprobanda de pma
sapie eccl primz sapiaz scire narrant xpi
qualis aut fuit dicit bernhardus in venis
sapiaz si post vite peta defleas si despi
ciens seculi parvipendis et eterna sperare gau
pistas p lenites ibant et flebant ut
Ambrosius lacrime eu peta delent quia
pudor e confiteri | hanc sapiaz didicere
a leone cuius natura est ut vestigia sua
delet cu cauda ne apprehendatur a venatore
prover vi O piger vade ad formica et
disce sapiaz quia aggregat i estate ne de
ficiat i yeme sic et tu collige tempus peni
tie ut sequatur vita gle 2a sapia sz ma
lorum e reprobanda de qua Jacobi iij
e illis vera sapia de sursu descendens s
terrena aialis et dyabolica quia magis sa
piunt eis i fima quam supna in illorum sapia
est triplex pma est thesaurus cumulan
quod tm magis stulticia dicitur quam tra thesaur
dum manere no pnt Un ps ols vera apud
me tu su Ite incola ego sum i tra ut talis
sapia comparari pt sapie pdici que ubi
e qu aliena ova fura et cubat et
pullos cuutrit ab ipsis derelinquitur et
aliqui occiditur p eos | sic est avari aliena
aufert et fovet et aliqui morte i proxima
ab eis i peternu terminat | Scriue in parp

fouet que non peperit dimes diuicias multiplicat
et non in iudicio sed in medio dierum suorum relinquet
eas et in nouissima die erit insipiens contra
tales dicit dominus perdam sapienciam sapientum et
prudenciam prudentium reprobabo

In die penthecostes

Dum complerentur dies penthecostes erant
omnes discipuli pariter et in eodem loco
et factus est repente de celo sonus tamquam
advenientis spiritus vehementis et replevit
totam domum ubi erant sedentes et apparu-
erunt illis dispertite lingue tamquam ignis
seditque supra singulos eorum spiritus sanctus
et repleti sunt omnes spiritu sancto et ce-
perunt loqui varijs linguis prout spiritus sanctus
dabat eloqui illis Erant autem in iherusalem
habitantes iudei viri religiosi ex omni na-
cione que sub celo est facta autem hac voce
convenit omnis multitudo et mente confusa
est quoniam audiebat unusquisque linguam suam
illos loquentes Stupebant autem omnes et
mirabantur ad invicem dicentes Nonne ecce
omnes isti qui loquuntur galilei sunt et quomodo
nos audivimus unusquisque linguam suam in
qua nati sumus parthi et medi et elamite
et qui habitant mesopotamiam iudeam et ca-
padociam pontum et asiam frigiam et paphiliam

Egyptu et ptē tibie que ē circa Cerene et ad vene Romani iudei et q̄3 proseliti Cretēses et arabes audiuīg eos loquentes nris linguis magnalia dei

Sermo ii pro epla qsueuit legi in die pe thecostes i qua agit de aduentu spūs sti quo sup aplos venit et spūs gnaz omn ling warp dedit et p eos orbē tratu replevit Comgruit ḡo in pnti epla tria p̄ncipalia pmo qsorciu venerabile quod hodie omni pfectione recipit 2o miraculu ineffabile quod stupore magnē adducit ibi appar erunt illis 3o quodda spūale quod omnem collacione munez ei introducit ibi et re pleti sut omēs Cumanti adpin dict cu oplerent dies pēthecostes i isti quinquaginta dies qui fluxerunt a resurrectōe xpi erat aut omēs discipuli no solu apli pmo et ptē mulieres q̄ sequebant dnm i eode loco et domo q̄ fuit Nychodemi ubi erat grade cenaculu i quo xpūs cenauit cu discipulis hoc quode cenaculu discipuli ascēderut post xpi ascēsione et ibi fca ē electio mathie in locu Iude traditoris vn pethe coste ē nomē grecu et apentha q̄ ē quinq et coste dece quasi quinquies dece Et factus ē repēte de celo sonus i. clamor ul i aere quasi fragor et sonus subito intonuit tanq aduenientis spūs vehementis sonus veti ul tonitrui qz nichil potuit resiste spiritui sco et aplus iuxta illud Math x Dabo vo bis os et sapiaz cui no pnt resistere omēs ad. usarii v. vri vn spūs scus venit i spū vehementi qz p vetu vehemens

pulveres a facie terre sic spiritus sanctus a cordi-
bus eorum omnem terrestreitatem Et hic tamquam per ce-
signum in portans plenitudinem Et iste sonus re-
plevit totam domum i. viros et mulieres in
solita caritate ubi erant sedentes ut compleatur
quod dictum est Sedete hic donec induamini virtute
ex alto Et per hoc datur intelligi quod spiritus sanctus
non inhabitat nisi homines quietos a peccatis Et
cum sic facta fuisset ille sonitus repentinus
statim apparuerunt illis dispartite lingue
tamquam ignis quas oculis corporalibus viderunt quos-
dam radiolos ad modum linguarum colorem igneum
habentes unde Beda in glosa dicit spiritus sanctus in ig-
ne et linguis apparuit quia homines quos re-
plet ardere amanter loqui facit capiebant ipsi
radioli erant in sedentes capitibus singulorum
sic quod capiti cuilibet unus radiolus figuram
lingue habens Et repleti sunt omnes spiritu sancto
Hec est 3a pars epistole in qua tangitur fastidium
spirituale quod omnem collationem muneris efficit
hoc ergo munus quod hodierna die collatum est apostolis
est quod ipsi omnes una lingua scilicet hebrea loque-
bantur et ab omnibus nationibus intelligebantur acsi
propriis linguis singulorum loquerentur Et sic
repleti sunt omnes spiritu sancto .i. ut alter non
reciperet augmentum et ceperunt loqui
sicut spiritus sanctus dabat eloqui illis sicut
compleverat corda ipsorum et dabat eloqui
illis unde Beda in glosa spiritus dividens
singulis prout vult ubi vult quando vult et
quibus vult ergo loquebantur variis linguis secundum
aliquos doctores hoc propter diversitatem audi-
torum Erat autem in iherusalem quo nota propter
illud magnum festum quod instabat erant
multi iudei collecti in iherusalem viri religiosi

i. cultum divino deputati et per illos alii multi
super venientes ex omni natione que sub celo est. Nam
iudei captivati per regem assiriorum salmanasar
non redierunt in iudeam set dispersi fuerunt. Ipso
dispersionem. Similiter captivati per regem caldeorum non
redierunt omnes in iudeam quamvis habuerunt licentiam
redeundi sed multi manserunt amore filiorum quos
ibi genuerunt et propter possessiones quas ibi ac
quisierunt sicut habetur esdre i. Similiter multi captivati
per anthiochum regem grecorum venditi diversis gen
tibus manserunt sed aliqui eorum magis devoti propter
reverentiam templi venerunt ierusalem et maxime
in sollempnitatibus magnis quorum una erat pen
thecostes. Facta autem hac voce scilicet spiritus vehementis
vel apostolorum cum eis consistentium vel illo vehementi
fragore quem omnes audierunt vel facta voce apostolorum
cum deum laudantium qui prius timore non au
debant loqui Convenit omnis multitudo scilicet adve
nientium ad diem festum civium in ierusalem mora
tium et mente confusa est i. stupefacta vel mi
rata et subdit causam hanc: omnes qui lo
quuntur galilei sunt quasi diceret omnes isti qui
loquuntur de regione galilea sunt quomodo ergo ita
mirabiliter tot linguis loquuntur. Primo et specta
tibus linguarum et quomodo nos audivimus linguam
nostram in qua nati sumus i. unusquisque proprio idioma
suum in quo genitus quasi diceret hoc novum est et mirabile
audivimus in qua ocs in quos parthi et elamiti hic
nominat multa nomina civitatum et regionum a quibus
isti viri religiosi in ierusalem venerant qui tale miraculum
prius numquam audierant. Non enim beda iudea non
[illegible] tota gente sed propter illius iuncta tribui iu
et parte beniamin ad adiacentes samarie gali
lee et capadocie [illegible] quinque provincia que pont
propter iudea loquuntur [illegible] non [illegible] sed advene
romani iudei et proseliti i. illi qui de gentibus nati
[illegible]sione

No quint(us) d(icitu)r q(uod) ap(osto)li q(ui) fuerunt ad iudeos et sin-
ethymologizatos ap(osto)los d(icitu)r q(uod) a(n)d(e) a sede ipsa p(er)uel
p(ro)iuatos Grecos et arabes audiuimus loq(ue)ntes mag-
nalia dei et baptismum [illegible] p(re)dicantes sic hodie
q(ui)b(us) h(oc) fidelib(us) d(icitu)r loqui magnalia dei ut p(ro)xim(os)
edificent et fructum vite in capiat [illegible] sp(iritu)s s(anc)t(u)s
c(om)par(atu)r igni et h(oc) m(od)o or(dinat) decrans(?) p(ri)mo eleuat sic ign(is)
p(er) c(on)templac(i)o(n)em exercitib(us) vim(?) vidi et ecce [illegible] q(ui) aspectu(m)
ignis et sp(iritu)s d(omi)ni eleuat me in(ter) celum et terram q(ui)d
sp(iritu)s appare(n)s in sub[illegible] ignis eleuat me p(er) c(on)templac(i)o(n)em
et ferre me [illegible] desp(er)ire et celestib(us) i(n)h(er)ere q(ui)
[illegible] in(ter) celum et t(er)ram eleuat(ur) a t(er)ra elongabit(ur) et app(ro)p(in)-
quabit celo h(oc) e(st) ipsa eleuac(i)o q(ue) fit p(er) sp(iritu)m s(an)c(tu)m collo [illegible]
[illegible] s(ed) capite no(n) q(uod) sup(er) t(er)ra(m) [illegible] e(st) eleuac(i)o mala
q(ue) fit p(er) sp(iritu)m maligni et ea(?) eleuat(ur) sup(er)bi p(ro)p(ter) vidi
impium sup(er) exaltat(um) [illegible] No(n) [illegible] eleuat(ur) p(er) c(on)templac(i)o(n)em [illegible]
falsitate [illegible] d(icitu)r [illegible] p(er)ca(tu)m abire q(uod) cum p(er)ca(tu)m [illegible] ad t(er)ra(m)
d(e)primat(ur) et eleuari no(n) p(otest) p(ro)p(ter) [illegible] iniquitates mee [illegible]
sup(er)gresse s(un)t caput meum et sicut on(us) graue gra-
uate s(un)t sup(er) me Cum vero pondere p(e)c-
cati carent possunt eleuari eleuac(i)o(n)e bone
[illegible] ecce [illegible] meus [illegible] qui e(st) [illegible] p(ro)p(ter) exaltabit(ur)
et sublimis erit valde hoc utiq(ue) p(er) c(on)templac(i)o(n)em
[illegible] Contemplac(i)o i(n)q(ui)t cor purgatu(m) et a
[illegible] liberu(m) ac [illegible] p(er)tis [illegible] facile ad su(m)-
[illegible] eleuat [illegible] d(icitu)r [illegible] virtutu(m) [illegible] p(ro)p(ter)
[illegible] dabit michi pennas sic colu(m)be et volabo
[illegible] sic [illegible] pennas [illegible] i(n) c(on)templac(i)o(n)e
eleuat(ur) sic auicula [illegible] sic no(n) sic alauda
i(n) [illegible] calido eleuat(ur) i(n) aera et qua(n)to
plus eleuat(ur) ta(n)to dulcius ca(n)tat p(ro)p(ter) [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] cantabo d(omi)no
i(n) [illegible] meis [illegible] sic h(oc) ad [illegible] alaude [illegible]
mag(is) i(n) c(on)templac(i)o(n)e eleuat(ur) ta(n)to dulcius sibi sa-
pit [illegible] d(icitu)r ad palatu(m) [illegible] sp(iritu)s [illegible] dulce(dinem)
[illegible] aues adeo [illegible] q(uod) [illegible] p(ossun)t se vo-
la(n)do eleuare n(is)i [illegible] adiume(n)tu(m) sic
homo [illegible] e(st) [illegible] p(ot)e(st) se eleuare
p(er) c(on)templac(i)o(n)em n(is)i [illegible] adiu(vet) gr(aci)a sp(iritu)s s(an)c(t)i

q flatus dei et respiratio venti Apocalipsis xxi Sustulit me in spiritu in montem magnum et altum
...mons magnus et altus est celestis patria celestis patria quam qui ad illum montem vult ele
vari per contemplacionem dei ...
[illegible]
et non ledit qui eo ardent paratus erit ad ...
propter tolleranda sicut patet in sanctis martiribus qui
hoc igne accensi ...
Isto igne beata maria magdalena accensa ad pedes
currit ...
[illegible]
cruce christi ... cogitans quid pro nobis sustinuit

Cum her ligna neglexerit ponere in corde suo ignis
spiritus sancti in eo subito extinguetur. Propter eum defe
cerunt ligna extinguetur ignis. Canticorum viii pone
me ut signaculum super cor tuum et ut sigillum super cor
tuum ut fortem portas me mente tue quia fortis
est ut mors dilectio quod dicit Cantica te dilexi quod morte
pro te sustinui. Si multi deus passionis mee obli
visci Verbo dz fortis flare follem devocionis
apponendo ps Concaluit cor meum intra me
et in meditacione mea exardescit ignis. Aliud est
aliud devocio nisi flatus quod sicut cum flatus accen
dit ignem sic devocio mentem. Luce xxiiii Nonne cor
xxiiii nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via. Dum
Christus loquitur in via quia graciam devocionis infundit
Ergo quam familiare ei efficit. In prima vero loquitur
quando claudit facies omnes certe anima devota compal
lomerte Christo inflammata dicit illud Canticorum
anima mea liquefacta est ut dilectus locutus est. Vis
o homo cor tuum igne spiritus sancti inflammari loquere
cum Christo orando in sumendo et ipse loquitur tecum graciam
suam infundendo. 3o dz oleum super habere vere cum
caritate habendo. Mathei xxv prudentes virgines
acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.
Lampades iste sunt bona opera igne spiritus sancti
accensa de quibus dicitur Canticorum viii lampades eius lam
pades ignis atque flammarum. Quicumque vult igne
spiritus sancti accendi et tenere ad instar lampadis
in bonis operibus lucere oportet ut sit lz oleum
dilectionis. Oleum in quantum est lampade est nutrimentum ignis
et quando deficit ignis extinguetur sic dilectio fa
vore spiritus sancti enutrit et dilectione deficiente spiritus
sanctus non afuerit. Johannis xiiii Si quis diligit me
sermonem meum servabit. Ibidem iii Deus caritas est et
qui manet in caritate in deo manet quod dicit augustinus
in epistola de spiritu sancto. Bernhardus Deus caritas est et quod
proximus et qui manet in caritate quod lenius
est deus in eo quod iocundius ipsi in cuius sui tecto

put speculat[ur] [illegible] ij vii est qui in taberna per
triginta dies sedens sub tedio et i coram me
potes esse ad parum unquam misse dic hoc est quia
cor tuum frigidum est igne spiritus sancti non accensum
sed inflamatum est cor meum et renes mei
commutati sunt per extinctio igne carnalis con
cupiscentie et ego ad nichilum redactus sum et
nesciebam i ad talem qualitatem de veni de qua
prius nichil sciui ut iumentum factus sum apud
te i per simplicitatem et ego semper tecum non ad
vi[?]ram et postea peccatum de[s]perauit quia qui in
[illegible] eorum habeat bona facere promittit fructo
sermone ad consueta vitia redeunt et ideo dum
manent non sunt et quia columba est manet sed
deo Johannis xv Qui manet in me et ego in eo
hic fert fructum multum quia ideo aut quis manet
in deo dicitur ibidem si quis in me non manserit
mittetur foras sicut palmes et arescat colliget
et in igne mittet seu in fernalem dicit per xii
principale //3° spiritus sanctus comparatur igni quia il
luminat per instructionem ipsos deducit eos in nube
et tota nocte clarebat igneus [illegible] et nube
in tellectus spiritus sancti qui dicitur nubes quia protegit
contra estum viciorum ut ambulat hoc in hoc mundo
per viam prosperitatis et per viam asperitatis in via
prosperitatis deuiaret in superbia ne ut trahat eum ad
superbia alios despiciendo ut de peto i petum re
tat in via aduersitatis i superbia hoc ut trahat
eum ad desperacionem ne mercede celeste attendat sed
desperando in bonis despectari hec duo mala
spiritus sanctus expellat in prosperitate aut mente protegit
contra estum superbie et dicitur miles a sua pugna
in aduersitate mente illuminat per spem mercede eterne
ne desperet Johannis xvi Cum venerit spiritus veri
tatis docebit vos omnia Considera quanta sit
doctor et qualis apostolos docuerat petrus prius
i ator erat i doctus melius sciunt recte resur
et pisces capere quam prophecias exponere et in spe

sto repletus intellexit omnem scripturam intre
dulos doctus ita ut una die tria milia converte
ret Actuum ij Cum hoc igne illuminantur sciunt quid
faciunt quid vitant et quid sperant / spiritus enim
scrutatur omnia et profunda prime Chorinth ij Nota
qui vult hoc igne illuminari debet tria facere
primo diligenter audire Apoka ij Qui habet aures
audiendi audiat quid spiritus dicat ecclesiis In ec
clesia sunt duo genera hominum scilicet bonorum et malorum
bonis loquitur spiritus sanctus ut perseverent Johannis
xvj Cum venerit paraclitus illuminator mundi
liberabit de peccato quod commiserunt et de iusti
cia quam obmiserunt et de iudicio quod non
tenuerunt O quam bona est ista allocucio que ten
dit ad salutem felix est iste qui libenter au
dit spiritum sanctum se alloquentem sicut propheta
dicit Audiam quid loquatur in me deus quia
loquitur pacem in plebem suam Heu quia sunt in
mundo qui maligni spiritus persuasiones audiunt et
spiritum sanctum audire nolunt qui per predicatores
loquitur eis ut peccata dimittant et penitenciam
agant Math x Non vos estis qui loquimini sed
spiritus patris vestri qui loquitur in vobis Se
cundo debet audita sepius repetere solent enim
boni scolares ea que audiunt a magistris se
pius repetere quid enim semel est audisse lectionem
et in ea nunquam recordari Si vis ergo bonus esse
discipulus spiritus sancti debes in virtutibus proficere
et sermones quos audis repetere psalmista Sed in lege domini
voluntas eius permanet et in lege eius medita
bitur die ac nocte Tercio enim proficit multum Unde
sequitur Et erit tamquam lignum quod plantatum
est secus decursus aquarum quod fructum suum
dabit in tempore ~~opportuno~~ suo Talis fuit beata
virgo maria Luce ij Maria conservabat omnia
verba hec Sed heu multi sunt qui de sermone

vadunt inquam de hiis que audierunt semel
premeditant nisi forte ridiculum quod possunt
in theatri in malum quod in taberna deferen-
tes contumeliam creatori et confusionem pre-
dicatori in sperantes non attendunt illud quod
dicit luce x qui vos audit me audit et
qui vos spernit me spernit. Tercio debet secundum
auditum verbi Jacobi primo Qui perspex-
erit in lege perfecte libertatis id est evangelii
et permanserit in ea non auditor obliviosus
factus sed factor operis hic beatus in facto
suo erit quid prodest quod multa bona au-
dis in sermone et secundum ea que audis non op-
eris sed solum audire ut [illegible] Si cupis esse
beatus audi luce xi beati qui audiunt verbum
dei et custodiunt illud. Proh dolor multi sunt
qui ad sermonem vadunt verbum dei audiunt et
tamen vitam suam emendare negligunt non at-
tendentes illud luce xii Servus sciens volun-
tatem domini et non faciens vapulabit mag-
nis id est multas penas sustinebit qui autem nescit
vapulabit paucis id est minores penas sustinebit
hic habes argumentum quare christiani pec-
catores fidem scientes plus cruciabuntur in
inferno quam iudei et pagani qui fidem ig-
norant supposito etiam quod idem peccatum committant
secunde petri ii Melius erat viam iusticie non
cognoscere quam post agnitum retrorsum verti ab eo
quod illis traditum est mandatum sicut patet textum
principale || Quarto spiritus sanctus comparatur igni
quia mentem purgat ad peccatorum remissionem
Malachie iii Ipse quasi ignis conflans x et sen-
dans argentum et purgabit filios leui. Spiritus
sanctus comparatur igni conflanti quia animam sufficienter
purgat. Comparatur etiam herbe fullonis que dicitur
cardo quod per asperitatem suam pannum mundat

x et quasi herba fullonum
perdet conflans

sic etiam spiritus sanctus que prius per culpam
fuerunt aspera planat ysa[ias] xl° erunt prava
in directa i. via et aspera plana iste spiritus
sanctus per ardorem sue gratie conflat et emundat
argentum i. animam et purgat filios levi i. christi-
anos | levi enim interpretatur additus sic christianus
sit additus christo per baptismum Nota spiritus sanctus
purgat tripliciter primo suaviter Sapientie
xi parcis omnibus quoniam omnia tua sunt domine
qui amas animas Canticorum pri[mo] O quam
bonus et suavis est domine spiritus tuus xii et
in vobis suaviter purgat qui ad veram (peccatori vere per sua[m] lapsa o quam suaviter)
contritionem purgata fuit mulier ipsa in adul-
terio comprehensa cui dictum est Johannis viii Nec
ego te condempnabo sed vade amplius noli
peccare Secundo purgat velociter Actuum
x° Ad huc loquente petro verba cecidit spiritus
sanctus super omnes qui audiebant verbum Ambrosius
nescit tarda ~~moliguana~~ molimina
spiritus sancti gratia | Tertio purgat totaliter
Ezechielis xxxvi Emundabimini ab omnibus i. quo-
namentis vestris et dabo vobis spiritum novum
quamvis enim unum veniale peccatum possit remitti
sine altero i. habentibus caritatem nunquam tamen unum
peccatum mortale sine altero remittitur

De Trinitate.

O altitudo divitiarum sapientie et scientie dei
quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et
investigabiles vie eius Quis enim novit
sensum domini aut quis consiliarius eius fuit
aut quis prior dedit illi et retribuetur
ei quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia
ipsi honor et gloria in seculorum secula amen

Ad ro. xi In preti epla que legitur in die sce
et in diuine trinitatis ondi profundo ex misterio
sce trinitatis Et hoc dr primo ex parte dei prouide a 2o
ex humana deficientia ibi Quis enim nouit sensum dni
3o ex precepit in laude dei ibi ipsi honor et gla
not quatuor ad primum dicit O altitudo diuitiarum q. d.
deus excitauit tam gentiles iudeos quam xpianos
ut omnium misereatur profundum est quod et incomprehensibile
nro intellectui capere altitudines diuitiarum .i.
habundancias et copiositates sapie que est de
diuinis et scie que est de humanis Vnde fm augustinum
thesauri sapie et scie dei sunt in xpo absconditi
Ad collo. ij Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius
.i. disposiciones de rebus Vnde psalmista iudicia tua
dne abyssus multa Ipsa namque iudicia dei sunt
capacitate nature intelligibilia sunt et comprehensibilia
Vnde phus 2o methaphisice Sicut oculus nocticoracis
habet se ad lumen solis ita intellectus nr ad nature
manifestissima Multo magis ad ea que supra naturam
sunt occultissima Et quam investigabiles vie eius .i.
in plerisque disposicionibus in quibus omnibus est caritas
et mia psalmista Vniuerse vie dni mia et veritas
requirentibus testamentum eius etc Vel sunt que alti
tudo grat sublimitate et profunditate sapie et
scie sunt sensus Vnde habundancie diuiciarum sapie
sapiarum et scientiarum rerum apud deum qui solus
oia intuetur sic homines sunt et adeunque notitiam omnium
sensus recondunt quam incomprehensibilia sunt iudicia
eius scilicet quia angelos et homines iudicat et
quam investigabiles sunt vie eius quibus a gentibus
ad iudeos et econuerso transit vel primas pos
tremus in lege antecos quibus omnia operatus est Quis
enim nouit sensum dni etc profunditate in scriptura
eius quis penetrabit Jeronimus Magna est ve
geti altitudo etc Cere primo Sapiam dei pre
cedentem quis investigabit Sequitur quis consiliarius eius
fuit Vnde consiliarius patris est filius vnigenitus

qui et angelus magni consilii appellatur sed cherubin
et angelus ille erat consiliarius dei vel sic quia
quibus consiliarius eius fuit ad res faciendas aut
in creatione eius aliquid disposuit. Quis prior
dedit illi et retribuetur illi. quia hoc est impossibile quia
quo omnem virtutem tam operandi quam cogitandi
ab eo habemus. Et retribuetur ei quia mereri a domino
et hoc quia fide sua prior dedit ei quia ex
ipso tamquam ex causa efficiente per potentiam que appropri
atur patri et per ipsum tamquam per causam exemplarem ex
ponente per sapientiam que appropriatur filio et in ipso tamquam
ex causa finali et conservativa per bonitatem que
appropriatur spiritui sancto sunt omnia superiora inferiora
et media spiritualia et corporalia et omnia sunt
composita vel sic secundum haymonem ex ipso patre i. ex
patre sunt omnia quia ab ipso originem sumpserunt et
per ipsum i. filium sunt omnia quia per ipsum omnia creata
sunt et in ipso i. in spiritu sancto sunt omnia quia in illo
consistunt. Ergo trinitati personarum ipsi honor et
gloria. Et hoc sicut paulus confitetur unitate essencie
dicens ipsi i. deo qui est unus in essencia sit
laus et fama in seculorum secula i. semper amen i. fiat
Nota quod festa sunt certa per totum annum peragitur festa trium
personarum quia festum patris in die nativitatis domini festum
filii in die resurrectionis et festum spiritus sancti in
die penthecostes sed hodie peragitur festum omnium
trium personarum simul ut ostendatur esse credendum trini
tatem personarum in unitate essencie. Sed dubium quare
agitur festum patris in die nativitatis cum tamen pater non
incarnatur neque generatur. Respondetur quamvis filius
induit sibi humanitatem tamen tota trinitas operatur hoc
modo secundum augustinum quia opera trinitatis ergo ista
nativitas ista attribuitur patri quia non est carnalis
sed supernaturalis quia dicit Ego hodie genui te
Et conceptus est a spiritu sancto ergo in die nativitatis eius
peragitur misterium patris. Sed resurrectio appropriate at
tribuitur filio ergo ibi solum peragitur festum filii. Nota

Nycolaus de lyra super 3o regum assimilat fidu
arche federis quia archa erat vinea continebat in
se tria scilicet virgam aaronis tabulas moysi et
mana sic est fides trinitas est vna deitas includens
in se vnam et sextum id est potestatem patris et tabulas
sapientias id est sapientiam filii et manna quod fuit dulce
id est spiritum sanctum qua gracia spiritus sancti valde dulcis
est in ore sapientis gregorius dicta trinitas. porro fide cre
denda est quia pre celsitate ruinanda sapiencie prop
terea qui scrutator est maiestatis opprimitur a gloria
ergo non multum confidere speculemus practicates de
summa trinitate sicut dicit sanctus augustinus quia in isto
modicum proficit ibi capitulo Nota tamen sunt que impe
diunt cognitionem trinitatis primum est cecitas et te
nebrositas mentis Secundum est fila lupi 3m quod visui
rei vise dorsum huius rebus assilanni obliata tamen
ut dicit johannes omnis qui in peccato est in tenebris
est Item omnis malus ignorans 3o est ebrietas Item
luxuria excecatur in tantum quod homo nichil recor
datur de celestibus Item excecauit eos malicia eorum
quia oculos suos statuerunt declinare in terra Item
quoniam super habundauit iniquitas in frigidatur
caritas qua quanto habundancior et auarior homo
est de tanto magis cecus sicut dicit daniel in
diribus seniorum augustinus Tamen exterior homo car
nali pondere premitur tunc interior homo oculus
excecatur paulus adhuc velamen est super corda
eorum et loquitur de iudeis quia sunt velamine ideo
in credulitatis. Bo pi tamen intrauerit plen
gentium est Ubi vult quod in extremo iudicio vel
die primo saluantur israhelite et primus non primum
obscuratur est falso lumine ut quia aliquis temporalia
nimium diligit sicut decipitur quia aurum et ar
gentum terrenum est et graue non terram portans
quod tunc tibi apparet sed de quanto magis vtens
de tanto plus delectatur et decipitur sicut quis
de ligno putrido estimans ibi esse lucem Sed

serena sit de tristitia dicit apostolus. Qua circa
pro stercora habui. Sapientie omnes divitias nihil
reputavi. Iob. Ventus est vita nostra. Sed melius est
modicum iusto super divitias multas. Tertium obstaculum
est quia vertit rei visus dolorem hoc tunc contingit
quando homo ex propria malicia audit facere et mente a
deo usque in seculum variis peccatis delectando hoc
est peccatum in summa trinitate et vocatur peccatum in
spiritum sanctum. Item non stetit paulus 2e Chorinthiorum ultimo
dicit Gratia domini dei nostri ihesu christi et caritas
dei et communicatio spiritus sancti sit semper nobiscum ubi
ipse facit nobis statim trinitate et requisita ad ipsius
trinitatis cognitionem. Secundo notat eius unitatem
in essentia. Primo de requisitis dicitur quod sint que
requiruntur ad cognitionem caritatis secundum peccatorem ca
vera xi preceptorum observatia. Tertium puritatis scientia quam
capacitatis concordantia. Apostolus dicit gaudete ubi
non vult gaudium terrestre sed celeste quia illud
gaudium perfectum et plenum est sed non stat cum
peccato mortali quod dicit aristoteles quod unum et idem
secundum absentiam et presentiam sui est causa contrariorum et
datur exemplum de nauta cuius absentia est causa
periclitationis navis sed presentia modo in hoc est de
peccatis mortalibus. Sapientie Verna mea quasi de
lectatio magna sed ipse peccator nichil potest gaudere
quia in secunda est primo continue remorsus conscientie
magnam tristitiam sibi infligit. VII Ecclesiastes Conscius
ipse sibi de se putat omnia dici. Sapientie ... presentem
penam pessima conscientia Ecclesiastici i de consolatione. Neque
vita sine pena neque virtutes sunt primo Machabeorum
animum tuum applicabis quia virtus est sibi ipsi premium
quod ex caritate generat gaudium de peccato dicit Ro
gneas ulterius quia contra peccatum se ipsam ... hoc
hoc pluribus locis patet per psalmista Non mortui laudabunt
te domine neque omnes qui descendunt in infernum quia
omnibus peccator pulcher apparet etiam dum sua
membra de corde tunc ... i ... Ecclesiastici

i pncipio qti meto 2o Bequis possit speculari
no gsiderans cors vapulans et gaudia hūr
videret eos ligatos catheenis passionum
xpi q tagr̄ e ꝑpt'ꝯ obsuanda q tagr̄
ibid dicto ꝑfeci estote quia ꝑfectio hūano vite
radicata est i radice dei nro oe quod pri
de sola caritate e ggo ꝑradicit oia ꝑcep
ta fundant i caritate Et si dubio quo pra
ximo que no diligo et que numco seu
que no amo Johes i canonica sua Si fac
ꝑximo ide quod tibi fieri vis tuū ꝑxim diligis
quia dilectio noscit ꝑ ope Johes Crisos-
tomus dicit diligo ꝑximū et clauserit manū
et vscera sua ab eo no dilector ꝑ ꝑbatus
est Si ꝯ tu dicis q ꝑfectio gsistit i caritate
Contra sic dicitur p̄icipio mathei Oldum
vim ꝑ de est si vis ꝑfectus ee vade et ve
de oia q habes et da paupibus Dicendum
q vna ꝑfectio e vite q extendit se ad
omis et illa gsistit salus 1a e ꝑfectio a
postolica Desp a dr̄ Si vis vita i gredi sua
madata Sz 2a obligant̄ hic religiosi et
spuales et illa dicitur gsilium ad qua no obli
gant̄ seculares et sic qua ho pt saluari
Illa habuerut sci apli Tercium e q hcat
pietatē sua Nō pietatē sua dr̄ ꝑpe theo
logia qo dr̄ sapia quasi sapore sua et
haurē ho cu hz qui sapit penitencia salu
bre et satisfactoe quenicte Ite inlle sut
scie veritatē q si no sut pietatē ut grama
tica loyca et Canones qui cū gsolant ut
iudicant et qūus habeat scire adhuc
vanitate si i eis ꝑpuis no ꝑdita ut pz i ge
ometria arismetica et astronomia Jeronimus
Sicut pietatē e nostre scripturas ꝑphetias sic

ewan credẽ et aplos narrac / hugo i didas
colicon docet studẽ scriptura dicit i cupiclo
ec i ceptu biblie ppharꝫ et aplor͂ ꝯte no
sctꝰ paulꝰ vocat trinitatē ihm xpm dnm mrm
et bn dicit ut pꝫ vos vocatis me mgr et
dne et bndicitis ꝯte dicit dns mr ppt
singulare addre mro quia miseria mraꝫ suste
pit ꝯte vocat ihus i salvator qz salvum fecit
pplm suum ꝯte dicit xpus i unctꝰ oibꝰ vir
tutibꝰ quia sibi no ē dato spus ad me suraꝫ
dicerēs btus paulꝰ qui ꝯpoit filiu pri
respondꝫ glosa q bn qz filiꝰ nos i duxit in
ꝯgnitoꝫ trinitatis pꝫ quia ipse ꝯpus ē et do
cuit psonalitr quia prius nuqm ita publice
scriptu erat de trinitate sic ipse dicit ego et
pr vnu sumus ꝯte prius vocat caritate quia
ipse caritate plasmavit oia ꝯte spus sctꝰ
vocat ꝫa psona quasi ꝯticipacio et ꝯnca
cio harũ duarũ

Dilectissimi deus caritas est in hoc ap
paruit caritas dei in nobis qm filiu

suu unigenitu misit deus i mundu ut
vivamus per eu In hoc est caritas no quasi
nos dilexerimus deu sꝫ qm ipse prior di
lexit nos et misit filiu suu ppiciatore
ppctis nris Karissimi sic deus dilexit nos
et nos debemus i vicē diligere deu nemo
vidit unqm si diligamus i vicē deus i nos
manet et caritas eius i nobis pfecta est
In hoc i telligimus qm i eo manemus et ipse
i nobis qm de spu suo dabit nobis et nos vidimus

Dnica pma
post trinitate

et testamur quia pater misit filium suum salva-
torem mundi. Quisquis confessus fuerit quoniam Jhesus est
filius dei, deus in eo manet et ipse in deo.
Et nos cognovimus et credidimus caritati quam
habet deus in nobis. Deus caritas est, et qui
manet in caritate in deo manet et deus in eo.
In hoc perfecta est caritas nobiscum ut fiduciam
habeamus in die iudicii quia sicut ille est et nos
sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate
sed perfecta caritas foras mittit timorem quia timor
penam habet. Qui autem timet non est perfectus
in caritate. Nos ergo diligamus deum quoniam deus
prior dilexit nos. Si quis dixerit quoniam dili-
go deum et fratrem suum oderit, mendax est.
Qui enim non diligit fratrem suum quem videt,
quomodo potest diligere deum quem non videt. Et hoc
mandatum habemus ab eo ut qui diligit
deum diligat et fratrem suum.

Prime Johannis iiii capitulo. Secundum cassiodorum deus est totus
inexplicabilis pietas, incomprehensibilis sapientia,
ineffabilis cuius verum diffinicio est sine fine, cuius laudi-
bus non habet sicut ipse Johannes ewangelista volens narrare
dei excellentiam et bonitatem omnem quia ipse deus est
summe bonus habens caritatem nos participatores fecit ceteris
creaturis racionales sed per essentiam deus caritas est. Unde
prius epistola legitur in prima dominica post trinitatem et in eadem
bis dicitur deus caritas est propter duplicem effectum [illegible]
[illegible] per caritatem deus venit in mundum ad salutem omnium [illegible]
[illegible] primo in epistola 2a effectus caritatis est [illegible]

compendiabitur salus fidelium et hoc in 2o adventu
extremi iudicii Sed beatus Iohannes caritate dei mag
nam erga nos ostendit ut et deum diligamus corde
ne cum divite epulone dequo dicitur in evangelio in inferno
sepeliamur Sed dicit deus caritas est sed increata ad
cuius noticiam non pervenitur nisi per caritatem creatam quam
ipse pro filio cognoscitur Et in hoc signo apparuit
caritas dei in nobis et ostensa est gracia erga nos
quia filium suum non [illegible] Gregorius O inestimabilis dilectio
caritatis ut servum redimeres filium tradidisti et apostolus
spiritualem non adulterinum sed unigenitum ut vivamus
prius mortui per eum gloriosa immortalitate Ad ephesios
propter nimiam caritatem qua dilexit nos cum essemus
mortui peccatis convivificavit nos Unde deus caritas
vera sicut lumine non videt qui non illuminatur alime vel
gustat dulcedinem qui non habet affluencie dulcedinis
Sic ad noticiam dei non pervenitur nisi per caritatem quia in ma
livolam animam non introibit sapiencia In hoc ap
paruit caritas dei et manifestata est quia sumus ad
huc coniungi filii ire misit deus scilicet pater filium suum
unigenitum in mundum id est in plenitudine carnis vi
sibilem mundo ut vivamus per eum in presenti per graciam
et in futuro per gloriam Et in hoc id est in hac missione
est caritas dei in nobis manifesta non quasi nos
diligamus deum sed quia filium missione ut per eum
vitam invenimus Ad Romanos v Cum inimici essemus
reconciliati sumus deo per mortem filii eius quod non
merito nostre dileccionis dilexit nos sed gracia
preveniente ideo sequitur quoniam ipse scilicet pater prior dilexit
nos predestinando vocando et iustificando et
in hoc ostenditur gratuita eius dileccio quia amare
amantem naturale est sed amare non amatorem est gracia
Et misit filium suum in experimentum dilectionis
propiciatorem peccatis nostris sed redimendo peccatores

qua protulit et dixit deo peregrinum qua in sedit vel
pro peccatore i. hospitam per qua prius nobis
tradet communis competis [illegible] ergo nos omnes qui
sumus fratres et pares natura conformes debemus
invicem diligere iohannis xiii exemplum dedi vobis
ut et vos ita faciatis [illegible] ambrosius caritas
est forma omnium virtutum 10 dicit apostolus ro xiii
Nemini quidquam debeatis nisi ut invicem diligatis
Deum nemo vidit umquam hic ostenditur ad
caritatis perfectionem [illegible] duo primo dicit deum nemo
vidit umquam i. nullus hic vivens [illegible] corporeo potest
videre deum in ipsa forma et in sua essentia
exodi xxxiii non videbit me homo et vivet [illegible]
tamen quamvis sanctus paulus extra sensus corporis raptus
vidit eum ut patet 2e corinthiorum xii videmus nunc
per speculum et in enigmate Secundo si diligamus invicem
quod deus licet in presenti videri non posset tamen si
diligamus invicem ex caritate sincera non ficta deus
manebit in nobis per gratiam inhabitantem manet
enim in nobis sicut in templo suo prima corinthiorum
templum dei sanctum est quod estis vos et caritas eius
scilicet qua diligimus manet in nobis perfecta Tertium cum
caritas dei in nobis est perfecta quando deum diligis
non solum in se sed etiam in sua ymagine que est proximus
[illegible] intelligimus quoniam in eo manemus ubi [illegible]
[illegible] per quod agnoscere possimus nos habere gratiam
dei [illegible] est sancti spiritus missio [illegible] est [illegible]
confessio [illegible] timoris [illegible]
Quartum est forma compassio ergo dicit in textu quoniam
in ipso manemus scilicet per caritatem et dilectionem et ipse
in nobis scilicet per gratiam et per approbationem cognitionis
sed hanc agnoscimus cognitione probabili et coniecturali
non cognitione certitudinali quoniam de spiritu suo ab
ipso procedente dabit nobis donationem vera per
gratiam ad ro. v. per spiritum sanctum qui datus est nobis

loquitur ibi de donatione visibili que facta est in primitiva
ecclesia qua hi qui tunc baptizabantur recipie-
bant spiritum sanctum qui datus est nobis / hic loquitur
de dono communi invisibili facto in signo / et nos in-
dumus hoc probati mansione dei in nobis dicens
Et nos vidimus .i. per spiritale spiritum fide
cognovimus et perfirmatione spiritum sanctum quod deus de
spiritu suo dedit nobis et testificamur quoniam pater
de celestibus misit filium suum ad cognitionem visibilem
hominum in carne et salvatorem mundi sed in humanitate
passione quem tandem mittet in mercedem
et quia deus non solum in nobis manet sed in omnibus
qui consentiunt ei ideo subdit Quicumque confessus
fuerit confessione perfecta confessione cordis oris et operis
quoniam ihesus est filius dei qui eadem natura cum patre
est filius dei et homo deus in eo manet et
ipse in deo ut in refugio psalmus domine refugium
tu factus es nobis / et nos cognovimus hoc scilicet quod ihesus
est filius dei et credimus caritati i. effectui
caritatis scilicet missioni filii dei in mundum / quam
caritatem deus pater habet in nobis vel ad nos filium
suum dando nobis Ro. viii proprio filio suo non pe-
percit deus / deus caritas est quod antonomasti-
ce dicit propter magnitudinem caritatis Ephe. ii
propter nimiam caritatem qua dilexit nos et qui
manet in eo in deo manet quod ergo caritati secundum
et deus in eo quod caritati iocunditatis ideo qui
manet in deo perseverans in caritate deus
in eo manet vicissim qui continet et continetur
Et sic litera intelligitur de caritate in figura quod
dicitur qui manet in caritate In hoc vero quasi
dicit dicimus aliquid sit perfecta in caritate probari
bari secundum glosam in hoc quod perfecta in nobis ostenditur
caritas dei ut fiduciam habeamus in die iudicii
et non timorem sed alia glosa dicit In hoc ostendimus
tendimus vere diligere deum si non timeamus ad

V

necud pudeat qui eum tenet non est perfecta in caritate
pusilli in corpore dyaboli et ecce eius corpore quod
sit id est plenus caritate sicut et perfectus ita et
nos sumus hic sed non dicit equalitate sed
quadam similitudine In hoc mundo quod differentia
est gloria propter hoc hemus fiduciam quod multa
gratia perfectionis et dilectionis in mundo ama
tes amicos et inimicos Timor non est perfectus
in caritate ubi nota quadruplex est timor unus
dicitur servilis qui est solum gehenne et offense
divine est scilicet quibus tenet aliud habendo oculum
ad penam et non propter aliquam dilectionem sed a
ipsum habendo 2us timor est filialis qui est solus
offense quidem quibus solum propter dilectionem dei hoc
bus se subicit et non propter aliquam penam Tercius
est timor reverentie et id est detractus vide filii
si non prius Quartus timor est venerande ma
iestatis divine et iste timor manet cum cari
perfecta prius de quo ps Timor domini sanctus per
manet in seculum seculi Sed perfecta caritas perfec
tione et excellentie foras mittit timorem et
malem unum aliud est timere deum ne mittat in
gehennam et aliud ne deserat in tempore malo
Angustie Cum timor gehenne penam habet et tormen
tum consciencie quod torquet cor consciencia peccatorum
cum non dum facta est iustificatio perfecta et ideo
qui timet aliquam penam vel periculum temporale non
est perfectus in caritate perfectione habundantie licet
sit perfectus perfectione sufficientie ut perfectus erat
ipse qui dixit Quis nos separabit a caritate dei
tribulatio angustia persecutio vel fames vel gla
dius Nos igitur etc. Ut perfecti sumus nos quia deus est
primus diligamus eum dilectione perfecta qui est eius [illegible]
venerande maiestatis et hoc ideo debemus facere
quia ipse prior dilexit deum post cautelam
ut deum diligimus an non dicens diligamus

dixerit et hoc in ewangelio ab aliquo quanta mente
respondit diligo deum et fratrem suum odevit qui
est ymago dei mendax est in uo quod dicit se
diligere deum unde hoc quod dicit uo non facit
opere ergo mendacium dicit Si enim diligeret deum
haberet conformem voluntatem cum deo que est proximum
diligere eum cum non dilexerit fratrem suum quem
videt quomodo deum quem non videt potest diligere ergo fra
ter tuus ymago est dei si non diligis ymaginem
nec illum diligis cuius est ymago et ne quis
presumat dicere deum possum diligere et fratrem odire
Jo dicit et hoc mandatum habemus a deo
deut. vi et math. xxii hoc est mandatum primum
et maximum 2m autem simile huic vel ut qui di
ligat deum propter se diligat et fratrem suum propter
deum unde duo sunt mandata caritatis scilicet dei
et proximi quorum neutrum sine alio potest diligi
Nota nullum opus meritorium ita facile est sicut
caritas et nullum ita liberum quia caritas est in corde
et libero arbitrio nostro quid homini propinquius
nisi cor quid liberius nisi voluntas ergo dicit
quod nullum opus meritorium maius est caritate
diligere ergo deum et proximum tuum sic iuvenes ita
bene potest diligere sicut senex sicut dives pau
per sicut divites ergo caritas prestat omni causa
in temporibus quia vincit omnia omnibus maior
horum caritas item nullum opus est operabilius ca
item est forma et species omnium virtutum item
opus parva maioritat quia deus plus lau
dat viduam dantem unum assem in templo g.
hec plus ~~fecerunt~~ fecit quam alii quia alii
fecerunt propter vanam gloriam item si quis vult
comprehendere cum deum diligat et cognoscat primo
cum proximum diligat omnis labor [illegible]
sola autem caritas non [illegible] ergo super math. xxii

iugu cui meu suaue e sp amati qz o e
quod deq pcipit diligeti facile e Augq
da quod iubes iube quod vis q. d. da
michi caritate qua iubes impleri q
dicit Johes sicut Filius pt deq dilexit
nos zc Nota dup e caritas vna i crata
qua deq diligit se et creatura alia a se
Alia e creata et e qualitas i aia q ho dilt
se deu et alia extra se et semetipsu Prima cari
tas e deq met de qua dicit q deus caritas est
Scda dicit augq q sit ordinata q ordinauit
me i caritate Et ordo caritatis sit iste q pmo di
ligamq 1° q supra nos est ut deu sup omnia
Secundo q i nobis e ut vnusquisq aiam sua 3°
q circa nos est sz proximu Quarto quod i fra
nos e sz corpq nrm ut recto ordie quis magl
diligat proximu q corpq suu Illa caritas gra d
Nota m re ide est gra et caritas sz diuer roe ho
cu dicit hic graz qa gstituit m esse principali
et spuali sz caritate put e i voluntate et dis
ponit ipaz ad agendu meritorie uia sn caritate
nichil meremq Sz d. pt ne homo licite aliqua
re odire Ad quo nota omnes creaturas percepti
biles caritatis debemq dilige carnalis dap
nati et dyaboli no put dilige q no sut percep
tibiles caritatis Alie meditorie Jte nota in hoie
duo gsidera sz culpa et natura Natura
dilige q eo q est creatura dei et sub hoc
est bona bonitate entis 2° gsidera m hoie cul
pam et illa non dilige Vn Johes dedit eis
ptate filios dei fieri sp caritate formatam
et ppt hoc paulq vocat nos fres dicens No
verecundamini vos fres appellari no gra est
arida gle et fratne grordie qua nullq
pt vnia medio nisi hac arra subarrare
sic Jo. iii No venit i mundu ut iudicaret mu

sed ut salvetur per eum Iohannis ibidem x. Ego veni ut
habundancius habeant. Queritur utrum deus possit
unam creaturam magis diligere quam aliam. Dicit
sanctus thomas prima parte in articulo q. iiij
Sua est equa de omnibus quia dicitur sapiencie vi
creavit pusillum et magnum sed tamen cetera dicit
sanctus thomas quod super omnes diligit racionale
creaturam et inter illos plus spirituales et
ultra hos diligit filium unigenitum. Item
queritur utrum deus magis diligat peccatorem
quam innocentem et utrum plus peccatorem et alibi dicit
concludit unum sicut primus quia deus diligit magis
innocenciam quam culpam peccati sed utrasque personas
eque venerit si sic intelligeretur sicut utrum deus
sit magis motus ad illam quam ad aliam creaturam
dicitur quod non sed simpliciter et puro dilectionem
deus diligit omnes sed quia nos augemus
et minuimus nobis caritatem illius et alterius
Item nota dicit in littera deum nemo vidit umquam
queritur tunc iacob dicit genesis xxxij vidi dominum
facie ad faciem. Item Numeri vidit moyses dominum
non per enigma. Item ysaie vi vidi dominum sedentem
super solium excelsum. Paulus vidi quod homini
non decet loqui. Dicitur duplex est visio scilicet in-
tellectualis et corporalis. Corporalis est duplex
una que fit per radium pyramidale et alia
per refraccionem sicut in speculo et cum illa neque an-
gelum neque dyabolum neque spiritum possumus videre
sed hac visione corporali reflexa vidit deum in
specialia quam est vel vidit angelum representantem
deum. intellectualis visio quedam est valde imperfecta
ut sicut videmus velatis oculis deum quam videmus
eum in creaturis et sacramentis in fide. Alia
est visio intellectualis et spiritualis prima est valde perfecta
qua sola in patria videbimus a facie ad faciem

ad cuius visionis affectum dignetur illucidare
nostri in conspectu qui est vera lux et salus in
tenebris degentium

Prima .ii. Nolite mirari si odit vos mundus
nos scimus quoniam translati sumus de
morte ad vitam quoniam diligimus fratres qui non
diligit manet in morte Omnis qui odit
fratrem suum homicida est Et scitis quia
omnis homicida non habet vitam in se ma
nentem In hac cognovimus caritatem dei
quoniam ille pro nobis animam suam posuit et nos
debemus pro fratribus animas ponere qui ha
buerit substantiam huius mundi et viderit
fratrem suum necessitatem patientem et clau
serit viscera sua ab eo quomodo caritas dei
manet in eo filioli mei non diligamus
verbo neque lingua sed opere et veritate
prime Jo iii sicut enim ca
similitudo et conformitas est causa odii et i
inimicicie Et dissimilitudo et disconformitas
in vitam ergo in presenti epistola ad dilectos et
docentur qualiter debemus diligere in persona quos
quibus propter sancte ecclesie et corroboravit
nos in eis quod non mereris si mundi amatores
nos non oderint dicit ergo primo nolite mi
rari in stupore et magnam ammirationem nolite
accipere quasi hoc sit insolitum Jo xv Si
vos mundus odit scitote quia me priorem odio habuit

si odit vos mundus i. mundi amatores sive
mundani qui vobis in iuriatur nam s(ecundu)m s(an)c(tu)m
salvatorem huius non est maior d(omi)no suo et
ergo si ipsum qui e(st) d(omi)n(u)s totius terre p(er)seq(ue)bantur
nolite mirari q(uod) et vos p(er)sequuntur nos sci
mus q(uonia)m translati sumus vult dicere q(uod) nos
sumus fideles et speram(us) sumus h(abe)re certitudinem
fidei et q(uod) amodo spiritualiter i. spiritudinarie
q(uonia)m translati sumus virtute divina et pas
sione xp(ist)i de morte ad vitam i. de culpa
ad gl(ori)am q(uonia)m diligimus fr(atr)es q(uonia)m caritas est
signum huius q(uia) s(ecundu)m g(regorium) vita a(n)i(m)e est deus morte
aut corporis e(st) a(n)i(m)am amittere qui ergo p(er) odium
fr(atr)is a(n)i(m)am amittit amittit deum et vitam qui
no(n) diligit manet in morte quod sc(ilicet) in p(rese)nti
non tamen venturus e(st) in eterna morte s(ed) quia
debitor mortis est et notanter dicit manet
i. mansione h(abe)t q(uia) in c(on)p(ar)te no(n) p(ote)st p(ost) mors
peccatorum pessima omnis qui odit fr(atr)em suum homi
cida est hic ostendit q(uod) odium fr(atr)is summe
cavendum est q(uia) qui odit fr(atr)em suum occidit
a(n)i(m)am suam deinde p(ro)ximum quantum in eo est q(uia)
p(ro)vocat ip(su)m ad odium mutuum vult ergo ap(osto)l(u)s
dicere ille qui no(n) detestatur culpam s(ed) odit
p(er)sonam fr(atr)is homicida e(st) et no(n) h(abe)t vitam
i. sc(ilicet) manentem lic(et) enim talis no(n) h(abe)t manu occi
dat hominem tamen homicida tenetur apud eum
unde aliquis p(ote)st dici homicida quatuor modis
primo p(ro)vocatorie et d(icitu)r q(uonia)m ille qui ex odio quodam
contra p(ro)ximum p(ro)vocat ip(su)m ad homicidium
p(er)petrandum s(e)c(un)do aliquis d(icitu)r homicida volun
tate et v(er)e qui p(ro)pter odium et rancorem que
h(abe)t c(on)tra p(ro)ximum in sua voluntate occidit quantum
in se est et ita de eo d(icitu)r dicitur iohannis viii
ille homicida erat ab initio 3o homicida d(icitu)r p(re)dicatore

qui peccat in t'sfectoȝ et h' artic' homicida
dicit' et de illa in ep'la' 1 Io' Quarto homi
cida d' operator qui corpal' proximi occidit
de quo eciā dicitur p' p' non occides et hic p'
appellat' homicida Quinto potest dici homi
cida vel p'sc' sublator Eccl' 34 proximi pa
nis egencium vita pauperum qui autem defrau
dauerit illum homo sanguinis est vnde homo p'omnes
illos modos supra dictos peccat morta
liter quamuis magis et minus et sciendum qui omnes homi
cida ibi dicitur quod plures sunt homicida
scilicet cordis p'ordinem oris per consilium operis per gladium
omissionis per subtraccionem adiutorium non habent
vitam eternam quia homo d' ad dextram p'ndit vite
que est vita transiens deus autem est vita
permanens in se ipso et in nobis per graciam In
hoc cognouimus caritate' Ap'lo primus mo
nuit nos diligere affirmans ea aut efficacius
et tangit duos effectus primo iubet
nos exemplo xp'i corpus et aiam exponere
2o iubet magis res temporales largiri exemplis
de ibi Qui habet substanciam huius mundi Primo
quo quod deus aiam p'fratribus meis ponere
exemplum fecit ita in hoc effectu cognouimus
in tangit in s'pgno effectu caritate dei et di
lectoȝ proximi quoniam ille scilicet xp'us aiam suam
i. vitam posuit corporalem Iohannis 10 aiam
meam pono pro ouibus meis Qui habet substan
ciam huius mundi hic docet hic curam proximi
sibi subueniendo d. qui habet sbaȝ huius mundi
q. d. ille non habet caritate dei in se qui habet
res temporales et non vult proximo subueni
re vel scilicet qui habet sbaȝ huius mundi s'p'i sup
plurtate et viderit fratrem suum necessitate
pacientem s'p'e vitis et amictus et clamor

pptea sua ab eo sic q[uod] no[n] cōpaciat[ur] eius
miserie vel si cōpati[tur] t[ame]n nichil dat quom[odo]
caritas dei i[n] eo manet q[uasi] d[icat] nullo m[od]o filioli
mei no[n] diligamus v[er]bo neq[ue] lingwa [illegible]
[illegible] sua ep[isto]la monet dilige[re] deu[m] sup[er]
o[mn]ia dicens filioli mei p[ro]c[er]a [illegible] generali
no[n] diligamus v[er]bo ubi vult q[uod] i[lle] tanto v[erb]o
diligit qui multa p[ro]mittit et s[ed] no[n] solvit
neq[ue] lingwa i[d est] simplici assercione s[ed] ope[re]
i[d est] exhibicione ope[ris] beneficii et veritate
i[d est] i[n]terioris rectitudine quo s[cilicet] beneficia p[re]ue[ni]e
no[n] p[ro]pter cautelam vel aliquod quodam t[em]porale p[ro]ficere
s[ed] sic vedeat diligamus salvatore[m] et tande[m]
alica mercede recipiamus. Re[spondi]t d[omi]n[u]s de dilectione
i[n]imicorum sic dicit Mathei v. diligite i-
nimicos vestros benefacite hiis qui oderunt
vos. Duo facit hic d[omi]n[u]s p[rim]o dat preceptum
p[er]fectissimum quod consistit i[n] inimicorum dilec-
tione et addidit modum evidentissimum
qui declarat[ur] i[n] operis exhibicione. C[irca] quod
nota quatuor sunt que i[n]imicis n[ost]ris facere
debemus p[rim]o eos ex toto corde diligere hic
s[cilicet] diligite i[n]imicos vestros benefacite hiis
date mutuum sicut hic Mat[hei] exponitur usura
ut dicitur date mutuum nichil inde sperantes
hoc est contra illos qui mutuant antiquos
grossos contra p[ro]nomine plus et denarios
ite[m] usura[m] committit qui plus quam accomodat
recipit. preceptum cum deus dilige[re] i[n]i-
micos Johannis xiiii hoc est preceptum meum
ut diligatis i[n]vicem sicut dilexi vos qualiter
aut preceptum i[n] vidua Sapientie p[rim]o i[n] vidua
qualiter mors i[n] trahit terram mutantes aut
cum qui sunt corpore illius no[n] i[m]plere

preceptum dyaboli ne displiceret tibi eo scilicet
imple preceptum christi et regnabis
cum eo Jo. xvii pater quos michi de-
disti volo ut ubi ego sum et illi mecum
sint ut videant claritatem meam Sed
forte dicis hoc preceptum graue est non
possum adimplere quia illum qui grauiter
et totiens me offendit quomodo diligam
Primo consultum est hoc dicere Augustinus dicit
de diligendis inimicis nichil aliquid plus
in veritate sunt corrupte dicens dic non
possum ieiunare nunquam plus dicere non possum
diligere Si dixeris non possum ieiunare
credo tibi Sed si dixeris non possum di-
ligere nunquam credo tibi quia suscepit
verbera que violenta christo illata fuerunt
ab inimicis iudeis christus tamen pro eis orauit
Luce xxiii pater ignosce illis quia nesciunt
quid faciunt Attende iterum quod christus pro
peccatoribus incarnatus passus et mortuus
est Ephe. ii propter nimiam caritatem suam qua
dilexit vos ut cum misereretur vos christus
cuius gratia saluati estis Item dicit periculum
eorum ut quitantur Ysa. xxx expectat dominus
ut misereatur vestri et ideo expectabit vos
vos est. Ecce quam deus qua non punit statim
Sapie. xi misereris omnium et dissimulas
peccata propter penitentiam diligis enim omnia que sunt
Ezechielis xviii In quacumque hora peccator
ingemuerit etc non dicit si peccator mille
annos veniam petierit si centum annis peccata
defleuerit Sed dicit in quacumque quod idem
est quod statim contriueris cum vera contritione et
tunc adhuc deus omnia peccata dimittit

Conspiciam Christum qui Iudam traditorem in actu tradicionis amicum appellavit dicens amice ad quid venisti q. d. licet me odio habeas et ad mortem tradas tamen adhuc te diligo Attende o homo et vide stultitiam tuam in parabola qua propono duo fuerunt in Iudea quibus datum fuerat ut peteret unusquisque ad quid vellet et quod petenti dare simplum hoc alii dare duplum et cum quivis eorum displiceret petere prius invidia ne alteri plus daret quam sibi tandem unus invidia succensus petiuit sibi erui unum oculum ut alteri eruerent ambo tu peccator miser stultior es illo quia ipse petiuit sibi inferri minus malum ut suo contrario inferretur maius sed tu eligis sustinere magis malum ut inimico tuo inferas minus malum ledis ipsum in corpore sub stancia et te occidis in gratia ipsum in corpore et te in anima sicut dicitur in epistola homicida est Vel vide ipsius peccatoribus veniam petentibus peccata dimittit Luce xvij Si septies in die peccaverit in te frater tuus et septies conversus fuerit dicens penitet me dimitte ei non dicit quod semel est septies pro tociens quociens veniam quesivit Mathei xviij dixit petrus domine quociens peccaverit in me frater meus et dimittam usque septies dixit dominus non dico tibi petre usque septies sed usque septuagies septies i. tociens quociens hoc peccatum potest ut patet secundum expositionem Jeronimi sed heu multi faciunt contra hoc precep- tum qui dicunt tociens offendit et dimisi ei ultra dimittere non possum Noli tu ita dicere sed attende quociens et quantum deum offendisti si te penitet toto corde ipse tibi dimittet cogita quod tu deum per proprium peccatum mortale plus offendere quam omnes homines possunt offendere te in toto mundo

Vis ergo ut deus dimittat tibi dimitte et
tu proximo tuo Math vi Si dimiseritis hominibus
peccata eorum et pater vester celestis dimittet vobis
debita vestra Magna enim mihi presumptio vide-
detur quod deus velit ignoscere homini qui propter
deum non vult ignoscere pauperi Eccl xxviij
Homo homini servat iram et adeo querit me-
delam de peccatis suis deprecatur hic reciet
in profundo abyssi Tercio debemus inimicis nostris
oratorem fundere Luc vi Benedicite maledicen-
tibus vobis et orate pro calumpniantibus vos
Ecce non solum parcere sed etiam pro inimicis
orandum est hoc contra illos ergo qui propter
detrahunt et maledicunt inimicis Ro xii
Benedicite et nolite maledicere Non tamen sunt
que te moveant sed ut oves inimicis propter
quia proponis magnum premium gaudium Math
v Beati eritis cum vos maledixerint homines
et persecuti vos fuerint et dixerint omne
malum adversus vos mentientes propter me gau-
dete et exultate quoniam merces vestra copio-
sa est in celis 2o quia in hoc conformis Christo
erit Ipse enim oravit pro inimicis ys liij
transgressoribus oravit ne perirent Luc
xxiij pater ignosce illis quia nesciunt quid fa-
ciunt Ecce non solum oravit sed quod plus est
eos excusavit ut ostendat quod eos plus dole-
bat quam de sua pena doluit eos imi-
tari debemus facere in inimicis nostris dixit moyse et
aaron domine dimitte obsecramus peccatum in
iniquitatem populi secundum magnitudinem misericordie tue
ut patet Num xiiij Tercio quia pro hoc in oratione
sua exaudietur Act vij lapidabat inde
stephanum in nocte et dicente domine ihesu
ne statuas illis hoc peccatum et cum hoc dixit
isti obdormivit in domino Quarto debemus
inimicis indigentibus benefacere Luc vi benefacite

quos qui oderunt vos Illud est signum magne
perfectionis Mathei v in eodem capitulo Si benefeceritis
eis qui vobis benefaciunt que est gratia quia quidem
et peccatores faciunt hoc exemplum habes a deo qui
solem suum oriri facit super bonos et ma
los et pluit super iustos et iniustos exemplum
etiam habes de helizeo qui latrones de syria
missos ut caperent eum duxit in samariam
nec permisit eos occidi sed fecit ministrari cibum
et potum et dimisit eos in pace abire quarto
Regum vi Cum ergo sublato benefacere debes inimico tuo
Et nota quod benefacere inimico tuo pro volun
tate dei primo petri ij hec est voluntas
dei ut benefacientes obmutescere faciatis impru
dentium hominum ignorantiam Non ergo pigeat te
inimico tuo benefacere quia per hoc membrum dei
intrepidus Mathei xij Quicumque fecerit volun
tatem patris mei qui in celis est ipse meus fra
ter et soror est 2o petrum virtutis Ro xij
Nolite esse prudentes apud vosmetipsos nulli ma
lum pro malo reddentes sed providentes bona non
solum coram deo sed etiam coram hominibus et sequitur
noli vinci a malo sed vince in bono malum
Apocalipsis ij vincenti dabo edere de ligno vite
quod est in paradiso dei mei Certo odium inimici
tui contra te compescis prover xxv. Si esurierit
inimicus tuus ciba illum si sitit potum da illi
prunas enim congregabis super caput eius
in cor eius accendis ad dilectionem Seneca Vis in
inimicitia beneficiorum assiduitate compescere stude
ergo inimico tuo benefacere ut impleas consilium Jacobi v
Si quis ex vobis erraverit a veritate et
converterit quis eum scire debet quoniam qui converti fecerit
peccatorem ab errore vie sue salvabit eum
a morte et operit multitudinem peccatorum etc.

Dominica iii

Humiliamini sub potenti manu dei ut
vos exaltet in die visitationis omnem
sollicitudinem proicientes in eum quoniam ipse cura
est de vobis Sobrii estote et vigilate quia
adversarius vester dyabolus tamquam leo rugiens
circuit querens quem devoret cui resistite
fortes in fide scientes eandem passionem
ei que in mundo est vestre fraternitati fieri
Deus autem omnis gratie qui vocavit vos
in eternam gloriam in christo ihesu modicum pas-
sos ipse perficiet confirmabit solidabit quod
ipsi gloria et imperium in secula seculorum amen
prime petri quinto In quarto capitulo epistole invitat
nos beatus petrus ad humilitatem que contraria
est superbie dicit enim in precedentibus quod deus
superbis resistit humilibus autem dat gratiam for-
tius et amplius propter superbos alius pecca-
toribus quod patet per lucifero sed humilibus dat gra-
ciam propter maiorem sui examinationem sed opus gratie
complendo ut in beata virgine et ex quo dat
gratiam humilibus ideo humiliamini In verbo pro-
posito ad quatuor primo ad humilitatem 2° ad
quandam sollicitudinis abiectionem ibi omnem solli-
citudinem 3° ad sobrietatem ibi sobrii esto-
te quarto ad vigilantiam ibi vigilate Quinto
dyaboli ad resistentiam ibi cui resistite Et primo
dicit humiliamini humilitate voluntaria et
non coacta sub potenti manu dei qui scilicet
virtute potente in manibus ut vos exaltet

et grā consequatur in die visitacionis hoc est in
die iudicii quando deus iudicabit mundum contra
sollicitudinem corporis et anime quietes in
sua agath vi Nolite solliciti esse quid man
ducetis quia ipsi cura est de vobis quasi sic
medico de egro Sobrii estote hic ostendit
quo debeamus hic nos ita adiuuare ut
ei possimus resistere d. Sobrii estote corpore
ab simili quia sobrietas contra est vicio
fornicacionis quod in ebrietate vii Osee iiii
fornicacio vinum et ebrietas aufert cor
pori sapienciam et luc v. dicitur Attendite ne
grauentur corda vestra crapula et ebrieta
te Et vigilate in oracionibus ut sic de carne
superari valeat vigilandum est namque sem
per quia si quis sciret quo tempore de seculo
exiret a voluptatibus et penitere tempus
anhelaret posset sed qui penitenti veniam
spopondit peccanti diem crastinum non promisit
et ideo diem crastinum mortis ... semper
metuere debemus quod numquam prouidere possumus
et apostolus subdit racionem quia aduersarius vester
qui sic ... aduersarius dyabolus duplicem
... i. morsum quaerens corporis et anime
tamquam leo per superbiam et elacionem rugiens propter
... nocendi ... et malicia
sua fraude et infatigabilem querens quem
devoret propria crudelitate et ideo ad
versus tamen debemus esse paratos ad resistendum quam
ille paratus est ad ... dyabolus
comparatur leoni propter hoc quod propria fortitudo
leonis est in anteriori parte corporis vias suas
et omne ... ad se reuocet serpens
in clamare sic ... homines ... dilectum
qui periclitatur in hoc mundo tempus.

n̄ cessit psalmista tota die contristatus ingrediebar patre euangelia et
in uenies de tristitia augo dicit quando
timor gehenne penam et tormenta
ostenderit q torquet cor gtricia peccatorum
eum uel deo iustificacio facta est perfecta
et ideo qui timet aliqua pena uel periculo
temporale non est perfectus in caritate perfectio
sufficie̅ sed perfecta caritas ista qui dicit quis
separabit nos a caritate dei tribulacio persecucio
angustia uel fames uel igitur quasi diceret
ut perfecti simus nos qui deum credimus diligamus
ergo deum ex toto corde meo quia nos tandem
modicum possumus in spectu spiritus qui estis acceptum
ipse perficiet uos in bono et confirmauit contra malum
culpe et solidauit contra malum pene uel sic ipse
perficiet contra carnem et confirmauit contra mundum
solidauit contra diabolum ipsi gloria a nobis qui sese
in se gloriam habet et imperium ad alios ut eis obediant
in secula generacionum seculorum eternarum et sine fine amen
Nota in humilitate peccatorum deus propicie per ferit
primo quesiuit diligens peccatore in mundo ueniendo ysa
hor dixit propheta errauit sicut ouis que perit per
hoc errauit quia rectam uiam deseruit et per obliquam
incendit hoc autem in statu innocentie in recta uia capax
postea perrauit in obliqua declinauit que du
cit ad infernum huic erranti populus compaciens
in mundum uenit et ualde diligenter perstrauit
et quesiuit ut in rectam uiam reduceret luce
xix° uenit filius hominis querere et saluum fa
cere O homo sis gratus xpisto et perpende
quam diligenter te quesiuit et noli superbire
solet enim pastor qui ouem sibi dilectam perditam
querendo tristis esse et in redeunte penitentibus

vias circuire ut ovem perditam ad se revocaret
sepius clamare scilicet ipsius hominis sibi dilecti
qui perierat querens in hoc mundo tristis in
tristicia presumpta tota die contristatus ingrediebar
Per curre ewangelia et invenies de tristicia
ipsius de leticia vero carnali nichil de lacrimis
invenies de risu nichil dic queso o triste
que est causa tristicie tue certe propter te non
fuisti tristis sed propter hominem qui perierat quia
te consolari non poteras nisi eum inveneres
Item ipsius querendo hominem multa loca circuibat
Mathei quarto Circuibat ihesus totam galileam
docens et predicans ewangelium regni dei Item
clamavit hominem ad se vocando Johannis vij
Stabat ihesus et clamabat etc Secundo invento
homine penaliter pro eo mortem sustinuit Deutronomio
xxxij capitulo Invenit eum in terra deserta hoc
est in mundo in loco horrendo id est in capita crucis
in qua errorem et dolorem sustulit in loco
solitudinis id est in loco caluarie ubi passus quasi so
litarius ab inhabitatione hominum erat Consi
dera quam penaliter te invenit qui in cruce mo
riens te liberavit Secure curre ad eum quia
ipse nimium desiderat tuam salutem unde aposto
lus ad hebreos iiij Adeamus cum fiducia ad
thronum gratie eius ut misericordiam
consequamur et gratiam inveniamus in auxi
lio oportuno etc Tercio parcit etc

Hic nullus est defectus

Tercio parcit remittendo Sapie xi misereris omnium
quia omnia potes et dissimulas peccata hominum propter peni
tenciam et sequitur parcis autem omnibus quia tua sunt omnia
qui amas animas O quam clemens pater qui vero
penitenti omnia peccata relaxat eterna penam
in temporalem mutat precibus in fervorem remittit gra
ciam celi [illegible] clemencius agit deus cum peccatore
quam David egit cum filio suo absolone ij regum
iiij Absolon occidendo fratrem valde grauiter offen
derat patrem suum David ideo fugit a facie eius
et postea David dimisit ei offensam et pristinum
reddidit in Iherusalem Nec tamen licuit ei videre faciem Da
uid Sed certe peccator multo magis offendit celeste
patrem occidendo seipsum in anima Sed quid facit pater
celestis certe si peccator vera penitencia agit deus
pater culpam dimittit satisfactionem recipit ad ce
lestem Iherusalem reddidit faciem et faciem suam quam ange
los letificat ei ostendit ut in hunc signum dixit
in quibus latroni luce xxiij Amen dico tibi hodie mecum
eris in paradiso id est hodie videbis faciem meam in ce
lis ysa lv derelinquat impius viam suam et in
iquus cogitaciones suas et revertatur ad dominum et
miserebitur eius quia multus est ad ignoscendum huius
exemplum habes in filio prodigo cui pater misericorditer
occurrit omnem offensam dimisit et bona perdita
restituit luce xv Sed peccator a patre celesti
peccando recessit sed tamen receptus est ad pristinam
salutem Quarto saluat peccatorem sufficienter
prima ad thi j fidelis sermo et omni accepcione
dignus [illegible] hic si quis homo [illegible] in anima ignoran
ciam ad discernendum peccata resistendo malis [illegible]
ciam de adversis que [illegible] in hoc mundo In [illegible]
vero temporibus ~~David [illegible]~~ [illegible] pietatem [illegible]
quam ignorancia Sapie x [illegible] de [illegible] [illegible]

privas ortas etc Et dabit q in potestate tua
potestas ut nunquam derelicto lederet p aliquod
malum sapiens p propria anime in manu dei
sunt et non tanget illos tormentum malicie
quia eternam dabit eternam leticiam vs li. Qui
redempti sunt a domino convertentur et venient
in syon laudantes et leticias sempiternas
super capita eorum gaudium et leticiam tenebunt
fugiet sequidem dolor et gemitus tollet fa
mem et sitim calorem et frigus vs ysa.
non esurient neque sitient non percutiet eos estus
et sol quia miserator eorum est regens eos
Item nota sanctus petrus nos invitat ad humi
litatem qua xpus docuit d. discite a me quia
mitis sum et humilis corde Item venite post me at
illi reliquerunt recia sua secuti sunt illum ideo
mercedem receperunt mathei xix Ecce nos re
liquimus omnia et secuti sumus te quid ergo nobis
erit Jhesus autem dixit eis Amen dico vobis
quod vos qui secuti estis me in regeneracione cum
sederit filius hominis in sede maiestatis sue et
vos sedebitis super sedes duodecim iudicantes
tribus [illegible] Ecce quantum xpus honoravit humi
litates suas Sed d. non possum xpum sequi p
tam arta via quia nec omnia relinquere e
lemosinam [illegible] nil [illegible] quid faciam
qualiter salvabor Audi o xpiane si non potes
sequi xpum perfecta [illegible] ut omnia relinquas
et pauperibus fias saltem [illegible] prima lata
preceptorum et salvaberis [illegible] in rogas
a quod [illegible] mathei xix Magister bone quid
faciam ut vitam eternam habeam [illegible] Si
vis vitam ingredi serva mandata [illegible] et

talis erit Thobie iiii Fili mi pauperem vitam gerimus
sed multa bona habebimus si timuerimus deum
et recesserimus ab omni peccato Nota xxx
fideles et bene operantes ad eterna adducet
retribucionis premio omnes Mathei xxx Cum sero
factum esset dicit dominus procuratori voca operari-
os et redde illis mercedem suam Item Mathei
xi Venite benedicti omnes ad me qui laborastis
xxv Et si attenderes velles quod fidelis erit re-
munerator et quam magna mercede dabitur
in utroque te humiliares sub potenti eius manu
et precepta servares

Dominica iiii

Existimo enim quod non sunt condigne passiones
huius temporis ad futuram gloriam que revelabitur
in vobis nam expectacio creature revelacionem
filiorum dei expectat vanitati enim creatura
subiecta est non volens sed propter eum qui sub-
iecit eam in spem quia et ipsa creatura li-
berabitur a servitute corrupcionis in libertatem
glorie filiorum dei Scimus enim quod omnis creatura
ingemiscit et parturit usque adhuc non solum
autem illa sed et nos ipsi primicias spiritus habentes
et ipsi intra nos gemimus adopcionem fi-
liorum dei expectantes redempcionem corporis nostri
in Christo Ihesu domino nostro
Ad Romanos viii Dicitur passiones huius temporis
secundum substantiam non sunt condigne ad futuram gloriam
respectu sui tamen iste sunt sunt in gratia et caritate
non solum futura vita merentur de congruo viii

est de condigno pro quo quia illud quod redditur
secundum iustum et rectum iudicium videtur esse condigna
meritis. modo vita eterna redditur a deo secundum rectum
et iustum iudicium apostolo 2 thimo 4 In reliquo
reposita est michi corona iusticie ergo apostolus in presenti
epistola consolatur in afflictione positos promittens eis
intollerabilitatem suppliciorum et acquirunt eternum premium
Est 2° quod sic lectio quod apostolus comparat non comparacione
dubia sed certitudinali ut passiones et tribulaciones
temporales et momentanee huius temporis in quantum vita
non sunt condigne i. non habent sufficientiam quo ad gloriam
vite eterne promerendam sed manifestabitur in nobis
et hoc in omnibus bonis operibus que actum est sibi
nota passiones huius temporis non sunt condigne ad
promerendam vitam eternam primo ideo quia passiones
sunt pauce 1 petri ultimo In corpore modicum
decorum passus est gloria autem dei est magna psalmus
Magna est gloria eius in salutari tuo ut sap
iii Et si coram hominibus tormenta passi sunt spes
spes et gloria est multa 2° quia tempori in comparatione
ad passionem nostre passiones breves sunt primo
petri 1 Modicum si nunc oportet contristari sed gloria
eterna 1 petri v. deus autem omnis gracie qui
vocavit vos in eternam gloriam nam
expectatio creature expectat futuram revelationem
glorie filiorum dei 2 Corinthiis revelabitur in nobis
creature expectacio boni est spiritualis et spiritualiter
dicitur creature qui sperat in creacionis filiorum
dei revelationem i. illam futuram apparicionem qua
revelabitur filiatio dei 1 Jo iii nunc filii
dei sumus sed nondum apparuit quid erimus expectamus
tunc omnem tribulationem pacienter tollerabimus
Nota secundum haymonem creatura in hoc loco appellatur

ho et medio a pcio suo amisit ymaginem
dei qua habebat .i. aia ista h° creatura .i. om
ho fidelis revelatoz filior dei expectat ut
appareat quod promissum e | Vanitati enim crea
tura q. d. vere et necesse e quod expectat
qua hic no habet et io vanitati .i. muta
bilitati et miserie temporali subiecta e omnis
creatura juxta illud agatij ultio pedetate
etiam omni creature quia sm [illegible] ho que
cu angelo .i. intelligendo | cu brutis .i. sentiendo
cu plantis .i. vegetando | cu aiantibus .i. essendo
subiecta e h° omnis creatura .i. ho no volens
quia pareret no sed suscipiet .n. propter deum qui sub
iecit eam .i. spe post peccati transgressionem et hoc
iuste et pie propter amorem humilitatis subiecit
enim no sine spe liberationis io sed quia et ipsa
creatura .i. homo bona faciens precepta legis
liberabitur .i. futurus sit et ipsius tempus erit
id est liberatus | liberabitur a servitute corruptionis
.i. carnis vel corporis mortalis et hoc quod cor
ruptibile hoc .i. duxerit corruptionem sed [illegible]
pi ipsa [illegible] veniens .i. liberatorem vel liber.
filior dei qua liberi erant filii dei qui
venerant .i. fruitores glorie hec promissionis
dicit sed expectatio creature
pectans sed homo statim ponit .i. creatura ex
pectans revelationem filior dei expectat sed
necesse e | vanitati aut subiecta e no vo
lens .i. coacte licet tamen sponte peccaverit
no tamen sponte penam suscipiet | na propter augo
pena e afflictio necessaria licet no volunta
ria tamen subiecta e propter deum .i. propter iusticiam
dei qui subiecit eam propter culpa ipsa h° cre
atura liberabit a servitute corruptionis

i. a natura corruptibili que deprimit animam et
retardat ea liberabitur in quantum veniens ad
libertatem filiorum sciunt enim quod omnis creatura
ingemiscit i. affligitur et tristatur in dolore
fame siti et frigore estu et multis aliis pas
sionibus quando [...] hic usque i. ad mortem
vel ad suam liberacionem non solum autem hic probat
id quod prius per gemitus et afflictionem gloria
expectatur ipsorum apostolorum dicens Non solum
illa ingemuit et patitur sed etiam apostoli ceteris
in caritate et secundum Haymonem non solum credentes
ingemiscunt in presenti vita sed et nos ipsi scilicet
apostoli gemimus in corde et in mente suscipie
ntes caritates egestates miserias que angustias et
afflictiones primicias spiritus habentes quia sicut primo
illos elegit dominus ita primi meruerunt accipe
re spiritum sanctum ante primicias spiritus sancti i. maiora
dona spiritus sancti acceperunt in presenti vita tamen
expectantes adoptionem scilicet perfectam redempcionem
filiorum dei ut scilicet corpus etiam percipiet similitudinem
ad optionis ad philippenses iii Salvatorem
expectamus dominum nostrum ihesum christum qui re
formavit corpus humilitatis nostre Nota quibus
homo a natura delectatur in libertate et in hac congra
tulatur quia sicut patet agnus sequitur matrem tamquam
delectabile et fugit lupum tamquam contrarium et
molestum sed etiam homo qui propter servitutem multa
bona negligit non solum ab homine primo aquo
dam animali Boecius primo de consolatione prosa et metro iii
prosa 2a dat exemplum de leonibus qui animalia au
strera sunt in terris que habentur sub custodia homini
passi parentes sunt sed si cogantur vastant
et leporem qui [...] comedunt ante de ambabus quasi

domuncula in claudunt et quibus oculte ibant ad quem per foramen querunt egrediendi et evolando plus in arena gauderet sua libertate quam canapo (?) fruitur sed quia spiritus eo capiuntur corporalibus eo non (?) spirit cum ancilla sed sicut beatus paulus promittit libertatem illius ancillitatis et fruitur

|| Sicut vobis dicitur in littera sepissime quod videlicet in sancto in fortitudine fidei et testimonio perseverare et sancto videri quod si esset possibile quod unus eo pateretur omnes passiones possibiles ad quem non sufficeret quod futura gloria quod si unus homo cottidie diebus vite sue semel moreretur ad quem pena ipsa non esset comparanda respectu glorie et tunc quia omnes passiones sunt cum tempore gloria autem sine tempore est etiam sed beatus paulus dicit ipsa epistolam pa... devotis et passionatis et quibus sit ... illa fruitio epistole sic manifestabitur in futuro quia corpus habebit dotes speciales sicut prius patuit diversis ... gloria etiam pandetur malis respondere doctores quod sicut quod malis ita bonis apparet glorie ... sed cognito ... numquam quod mali videbunt ... ... in maximum tormentum boni autem videbunt in maximis delectationibus videbunt deum essentialiter ... ... impiis ne videat gloriam dei ... mali ... ... profecit nobis superbia nostra o vos in sensati vitam illorum ... ... esse quod ... ... deos gratulati sunt ... cum sit resurrectio generalis ... ... et ... et ... corpora ... ... dampnata vellet in ... corpus ... putridum ... fetore subiectum quia ... in ... corpus ...

Nota doctores distinguunt triplex meritum sed agrum medii et condignum Meritum agrum ... nullo modo potest mereri vitam eternam sed potest

se disponendo ad illa acceptanda quia sicut dicitur
beata virgo maria meruit portare regem
celorum glosa id est in toto tempore preparauit se
ad portandum et illud meritum congrui non est
nisi preparatio materie Item dicunt doctores
quod peccator meretur ut elemosina dando in peccatis
mortalibus uel aliud bonum faciendo unde
dicitur felix culpa que talem habuit libera
torem Item o culpa nimium beata qua redempta
est natura cum tamen nulla culpa est beata
uel felix quod dicitur quia illa dicta intelli da
sunt non de merito condigni neque congrui sed
de voce meriti quia nullum bonum irremuneratum
ergo deus dat peccatori aliquod temporale
pro illo bono quod facit in peccatis sed nichil
meretur de congruo uel condigno Item nota beatus
paulus plures notat creaturas homines et
converso nam creatura fuimus stricte large et
largissime nam largissime sunt omnia que ad quod a deo
sunt facta sap xiii A magnitudine speciei creator
creature vestigans est sic apuleius creator
proprius est appellari de homo iii omnis cre
atura dei bona est genesis i vidit deus cuncta
que fecerat et erant valde bona Alio modo cratur
stricte pro homine et sic hominem homo ro i Invisibilia
dei per ea que facta sunt a creatura mundi cognoscuntur
i ab homine primo quia plus est homo quam omnes cre
atura cognoui ultra preparate creata omni crea
tura creata glosa homini bono et malo bono
ut meliorem malo ut quia si ad hoc comparat
quod creature est quia deus fecit hominem dominum omni
creature sed homo non potest dominari quod creature non plus
sunt esse homini et sensualiter sicut dicit boecius
quando nature dominus est ut tamen se cognoscat

ceteris animalibus ignorat quod animalibus ana(m) vero
quibus aut comparis Sene(ca) quantum mite(?) pr(etium) vo(s) bo
luit vos aut peyores estis omnibus animalibus Gen(esis)
vij c(apitulo) malus quod peyor est bestia | Item quod omnis
omnis creatura quod serviciis et familiaritate gaudet a qua
libet creatura scilicet ab angelis sed a bestiis 3o
creatura pot(est) per valde spe(cialiter) quod vt sanctis hominibus bene
vt dicit apostolus in epistola / ipsa creatura liberabitur a servitute
quod nunc potest in terris aptatur quod ibi plus apparebit ad finem
gloria Item non filii dei eo(rum) capiuntur tibi maior per
qualis creatura Job comparavit quos est pluvie pater
quis genuit stillas roris secundum comparationem Reliquum ipse
est pro creatione | ao ca(pitulo) ipse prophete in dixit Jo(hannes) j dedit
eis potestatem filios dei fieri et hoc filios adoptionis
pr(ius) est postquam novavit se fratres meus meum et sorore
3o ca(pitulo) spe(cialiter) comparandus beatis et angelis Job
comparavit vbi eras cum me laudarent astra ma
tutina et congratularent omnes filii dei id est in mo
ralibus divino congregabant filii dei scilicet satha
in medio fuit | Item non magis suos pauper explere
libertate sed ab oppositione a peccato et a miseria
prima quid hoc in statu innocencie et adhuc
et est libertas voluntatis et arbitrii et in illa
facti ar(is)toteles v. methaphysice et omnes doctores
2a libertas est a peccato et in bona est Jo(hannes) vj et Jo(hannes)
vij Si filius vos liberabit vere liberi estis Item paulus
vbi est spiritus domini ibi vera libertas Item quod fuit peccatum
peccati a quo quis vincitur huius servus erit 3a libertas
est a miseria et ab illa plenarie liberamur in die iudicii
de qua dicitur libera creatura liberabitur a servitute | Item non hoc societas
est vanitati corrupcione in tuncatos tenetur: 2us hoc
vanitatis plus stans est quod non permanet sed statim corrumpitur
subiectum non volens quod peccato adeo societatis non vole(n)
tamen ad penam quia in vanitate primus a peccato apostolus
propter reatum subiecta est in hoc vita quod dicens hoc
Job et in carne mea videbo deum salvatorem meum
in statu quod neque sicut neque in propria deum videbit
nunquam oculis carnalibus quod in carne videbo sed non propria

Prima 3

omnes vnanimes in oratione estote compa
cientes fraternitatis amatores misericordes
modesti humiles non reddentes malum pro malo
vel maledictum pro maledicto sed econtrario benedicen
tes quia in hoc vocati estis ut benedictionem
hereditate possideatis Qui enim vult vitam
diligere et videre dies bonos coherceat linguam
suam a malo et labia eius ne loquantur dolum
declinet autem a malo et faciat bonum inqui
rat pacem et sequatur eam quia oculi domini
super iustos et aures eius in preces eorum
vultus autem domini super facientes mala Et quis
est qui vobis noceat si boni emulatores
fueritis Sed si quid patimini propter iusticiam beati
timorem autem eorum ne timueritis ut non
conturbemini dominum autem christum sanctificate in cordibus
vestris
primo petri iii Sanctos viros decet ut sint
vnanimes unde super origenem super libro numerorum
Quia qui deo militat si discordias inter se habu
erint omnia facta eorum deo ingrata erunt
propter quod saluator dixit luce x Martha
marta sollicita es et turbaris erga plurima
porro vnum est necessarium scilicet vnanimitas et hor
tatus princeps apostolorum beatus petrus in prima
epistola invitat nos ad vnanimitatem que est
duo deo valde accepta dicens omnes vnanimes
estote vna fide perfectes vel cor vnum et animam

vna laudes nam [con]cessio duorum uel trium preces
inpetrabiles faciunt quanto magis [con]cessio totius
cetus Estis etiam [com]parietes sufficientes
affectu misericordias proximorum persumere ut con
datis vos membra esse vnius corporis [con]fraternitatis
amatores .i. forme vnitatis et concordie con
seruatores .i. ut dispensatis fraternitate nec prohor
a fidelibus recedatis primo est a deo secundum super
proximo a fraternitate [con]tra diuidit principatore
diuina prouatur inspectoresque super caput proximos
bona vestra pauperibusque [com]mutando uel super
gloria elemosinam .i. petendo modesti seruatores
modum in omnibus .i. etiam eum modo fiant
attendentes omnes circumstancias loci temporis et per
sone Estis ergo modesti in cibo et potu
modum et mensuram tenentes in locucione multi
plicem obseruantes humiles ita quod de virtute a
liorum non sitis superbientes quia secundum glosam humi
litas est omnium bonorum conseruatio nam sine humi
litate qui ceteras virtutes sine humilitate colligit
est sicut qui puluerem in ventum [com]portat Non
reddentes malum pro malo .i. malum opus pro
malo opere quod humiliorum perfectio inesse
debet posse fieri ut dicit glosa sed econtrario bene
dicentes scilicet omnibus quod est paciencia et hu
militatis gratie Apostolo xxi benedicite et
nolite maledicere quia in hoc vocati estis quia
dicit Bernardus benedictorum pro maledicentibus dedecis
petetis in heredem vite perpetue Iohannes dicit
in hoc vocati estis ut scilicet paciencia habeatis
nec .i. vtile secundum ut benedictionem hereditate possi
deatis de qua dicitur venite benedicti patris mei
Mattheus xxv Ecclesiasticus eum wlt vita dilige

hec om̄ modi p̄ remedii ad p̄mium patrie
d. Qui vult vitā diligē faciendo dil̄ōez
opa vite exerceat et vide r vide
ire q̄ i sp̄ualib9 id est vide et h̄re
dies bonos sc̄z claritatis et leticie sempitne
coerceat liguā suā a malo sc̄z ne vā
detractoiā et piculosā pferat Et la
bia sua ne loquat dolū q. d. ligwa ē
refrenāda ne loquā vā ociosa q̄ multu
nocet hoīs ergo multo plus ne loquat
vā dolosa et tenebrosā q̄ maculant
et polluūt aīaz Sapie. os quod mētit
occidit aīaz declinat a malo q. Et si da
ret sibi occasio peccādi ad hūc nō debet
ei c̄sentire s; declinare sm̄ illud Eccl'i pppp
qui potuit transgredi et nō est transgressus
Et faciat bonū i. c̄ditutes i. serat Inquirat
pacē sc̄z mētis absconditā et tamq̄ rem
latētē sa cū deo q̄ cū pximo Et sequatur
eam i. ut rē fugitiuā donec c̄p̄hendat
ipaz q̄ oculi dn̄i sup̄ iustos i. respectu
diuine mētis est sup̄ iustos i. ipos ad
remuneradū c̄suandū et p̄tegēdū q̄
ubi ē amor ibi est oculus Et aures eius
i p̄ces eorū i. voluntas exaudiendi p̄ces
eorū q̄ sūt simile i. s̄cde ysa. pl'v oīu
clamet ego exaudiā eos ps. clamabit
ad me et ego exaudiā eū s; nō adulolu te
ei ad salutē aie Vultus aut dn̄i i. i. digito
q̄ i vultu sez apparē sup̄ facietes mala
ut p̄dat eos ps. ppha pona eos ut clibanū
ignis i tpe vultus tui quaus ē qui vobis
noceat hic apls allegat i potētiā aduersariorū

·dicens| quis·

ad nocendum [illegible] est ac si diceret id
non debetis declinare a malo et facere bonum
quia nemo potest vos contrahere si vultis perficere
bonum operibus| non dicit quis est si hoc vel dyabolus
vel ullus Si boni emulatores fueritis per
zelum dei perfecte habueritis et in bono per
volueritis Sed si quid patimini non nocebit sed
proderit quia modicum quod patimini in presenti
vita propter iustitiam regnum celorum prestabit
Math. v. [illegible] beati qui persecutionem patiuntur
propter iustitiam etc. Et ideo timorem illorum per
secutorum ne timueritis [illegible]| non revereamini
dilectionem et fidem q. d. Si quis regia potes
tate tenet secundum potentiam videatis tamen ne propter hoc
recedatis a fide et dilectione dei quia
nolite timere eos qui corpus occidunt sed
potius eum qui et corpus et animam perde
re potest in gehennam Math. x. Hec autem [illegible] auctori
tas timore autem eorum ne timueritis supra
est ysa viii [illegible] perfectum stabilitas in ad
versitatibus non subdit dominum autem ipsum Christum
qui est deus secundum divinitatem et proprius secundum
humanitatem sanctificate et| firmiter facite in
cordibus vestris ita quod non sit timore pene
sed in dilectione cordis ysa [illegible] dominum exercituum sanctificate
[illegible]|| Nota sanctus petrus in hunc [illegible] ponit
quod [illegible] omnia bona est si sit quis i. ponit
in [illegible]| 2o concordia fidei applicat 3o quod
veritas non sit ypocrisis nec ficta| [illegible] tangit
ibi omnes [illegible] ibi unanimes [illegible] dorsalem
sequentibus 4o [illegible] quod valet bonum
[illegible] orationem sed tamen non remittat
[illegible] altera| sed [illegible] aliud ad [illegible]

oracio[n]em hoc testatur hester de aman precipi-
batus ab asuero regi ad hodiernum et omnes
deinde iudeos precipiens mardocheus aut ad
reginam hester congrega omnes iudeos quos
potes hic ut et dic ut orent pro me et per
i[n]t[er]im et orat[i]o[n]es accedens regem impetra-
bimus veniam et factum est sic Jone iii dicit(ur)
quod Jonas predicavit in Ninive quod in nona
die civitas deberet perire tunc rex ad vita[m]
se component caput cinere aspersit dicens oratio[n]es
ieiuniumque quibus civitas liberata est et hoc confir-
datur ~~ut~~ augustinus sic de Josue bellans moy-
se orante vincebat sed moyse cessante ab
orare vincebat amalech Augustinus primus
pugnavit alter oravit solus orans fecit
lucrum belli 2º dicit sanctus petrus ut sumus
unanimes quasi unius animi et intellectu
quo ad fidem secundum quam vult placere deo Jacobi
primo postulas autem in fide concordia Mathei
ubi duo rogabunt in nomine patris mei dabit(ur)
illis sed solum illud quod bonum est et licitum
hoc petere Sapiencie unus edificans alter de-
struens unus orans alter blasphemans cuius
vocem exaudiet deus Johannes Si quid peti-
eritis patrem meum in nomine meo dabit vobis
Certo docet nos ut non simus proposite
sapiencie deus scitum non exaudiet idem
sanctus petrus post multa nomina virtutum ut cari-
tate que est omnium virtutum forma modestia que est
omnium virtutum norma et regula cautuntate(?)
que est nota et ~~...~~ discrecio discrecio presentibus
iusticia que est summa et finis aclusium omnium v-
irtutum decrevitate quod sit forma per quod ordo bonus

habuero sine ea nil prodest ut attestatur apostolus si corpus
meum tradidero ut ardeat si caritatem non habuero
nichil michi prodest. Et quod modestia sit norma et regula
quia prima dona quomodo homo sit qualis vel tercia quomodo
quantum debet esse unusquisque quomodo modestia omnia quomodo
fiunt secundum doctrina justo et non recipiunt peccatores qualitas
est fundamentum est et custodia aliarum virtutum fundamentum
quod quia nulla virtus est sine qualitate. patientia vero
custodia sicut canitur de martiribus. sedati gladiis ma-
lis dentibus omnium consumat patientia vel pati ibi
non malum pro malo. Caritatis bona virtutum non
tota dicitur quia in libro ecclesiastico vel maledicere dicit scriptura
iiij tempus loquendi et est tempus tacendi. Ratio propter
deo quod sicut tace tace Sap. qui custodit os suum custodit
animam suam. prima quia est summa virtutum et sicut cum due
partes prima est refrenare a malo 2a est operari bonum
sicut primus prima est omnis virtus quia principium boni operis homo
bonus fecit sicut dicitur in ista operari. Et racionem non propter
ista ea consideranda. prima est ista compassio proximo 2a ista
fruitur amore 3o perire mala mo qui vult sine
amat deum vel cognoscat. primo dicitur ita est sed primo sive in-
dicit proximo suum angustiam sibi compatiatur Job propterea
flebam quondam super eum et anima mea compatiebatur pauperi
i. si proximus amici in tristitia sola et de velle
omnium in peccatis 2a ethicorum in quibus in firmamento et tanto non
i. firmior secundum non habens potentiam quam in passionibus compati 2o
congaudere debet in prospero successu proximo non tristis
in celestibus id est gaudium quod habet ortum a bono in
sanctus Thomas 2a 2e dicit quod ista sunt quibus homo est possit
affligi in prospero successu proximi quia invidia est dolor a-
lienae felicitatis 3o si in inimicis scilicet habet ut et in alter
sustinere possit sed prudens non de honore suo sed quia eo-
rum et homo est peccatum quod pleraque eveniunt super in-
amicitia cor suum contra de prospero proximi quia in malo dicit
de prosperitate quod est de bono ut obsidiat suum locum summo
si videris malum prodire et provectum in iniuria sibi potestas
sibi optare. merito et sic invidia 2o si videris dig-
nitate et honoris positum in dignitate et ignorans potestate

filio preter licite posses verum? Respondeo secundum precedente
3o de dimitte sua bona male et viciose con-
sumere | Beatus in decretis. circa primum in digne vilissimis
acceptis et datis exemplum de Bartholomeo presbytero qui
vidit ignarum sedere in tribunali vocavit eum
sternuta quia cor suum plenum dolo erat nec
dignus honoris | Sicut legitur de Udone | Item nota
sanctus Thomas 2a 2e questione septuagesima
secunda querit utrum possit esse sine peccato quod unus homo
alteri maledicat vel utrum irrationali creature
possit maledici Arguitur quod non utique quia Deuteronomium xxvii
Maledictus homo qui non manet in lege male-
dictus omnes ... Item 4 Regum ii Eliseus
maledicens pueris in nomine domini duo ursi veni-
entes de nemore laniaverunt quadraginta
pueros Arguitur quod non maledicere capitur pro eo in
malo cum commiatione et in dicatione ut qui unus
pandit alteri malum suum et quod clamatur dat
anathema hoc est horrendum peccatum quia si dicit
sibi in facie dicitur scandalizator si non dicitur
detractor si secrete dicitur susurrator bonum
ergo est ut malum celare Exemplum primo sententia
vim abdique ... qui ... gmonia in te non
diligas prende bernardus Noli sine dei alterius
... tu ... mali Multi homines di-
ligentissime inquirunt de malo alterius sed propria
autem non querunt Sanctus Thomas quo alter
aliud maledicat | primo optat et imperat
quod sit malum movet Secundum alio maledicere ca-
... ut de iudice capienti fure ut
quod clamatur cum malicia per modum iusti sit sunt
denunciaverunt penas iudicorum et ... me
dibilis | 3o ... utilitatem secundum sub correctione
ut in commentario Secundum dicitur possunt esse male
dicere dyabolo ... dicitur | qui maledicit

spuo maledi ad suc pmo qz i dyalo
qsiderada sut duo sz na q e bona
et voc hungno maledi' ido q pceatz
i eo culpa et psuasio mala et voc hq
pt maledici et hoc volut sapies qn
dixit inyquu maledicit dyalo ca voc
qua e dyalg go dr q ho qui malec
dyalo tamq natue suc maledicit ad
suc pte querit sctg thomas vtz possit
maledici creatuas pmo q ipe mechl dz
maledici nisi possit qpti culpe et vo
luntaria pt ad bonu et ad malu sz cuu
i veni' i pstura q maledicit' dz qz
xpco q ordinat' in vsu malu et i fruc
tu maledictorz homi ut dz' genes iij
deus maledixit tra ut transgressori
pca puicre' qz tra pt hoiez fcta
e qo no maledicit' ad se mattheus xxj
maledixit deus ficulnee et hoc ad si
militudie qz sn fructu arbor cra vicie e
pt homo verbopus et sn opibg Item
aliqn maledi' creatue aliqn tempod aeri
loco pt corp mutabilitate sz pt fca' go
in qsranb Job aperies os suu maledixit
dici i qua natus e et hoc fecit pt pctu
quia qceptg e in pcto Sic etc dauid ma
ledixit motibg gelboe pt afflectoz et a
missa pugna in eisd dicens no descen
ros neqz pluuia i motes gelboe

Vicumqz baptisati sumg i xpo ihu
i morte ipius baptizati sumus
cosepulti eni sumq cu illo p baptismum
i mortem ut quomo surrexit xpus a

Dnica vj 4

mortuus per gloriam patris ita et nos in no
vitate vite ambulemus si enim complantati
sumus similitudini mortis eius simul et resur
rectionis erimus hoc scientes quia vetus
homo noster simul crucifixus est ut destruatur
corpus peccati ut ultra non serviamus peccato
Qui enim mortuus est iustificatus est a peccato
Si autem mortui sumus cum christo credimus
quia simul etiam vivemus cum christo scientes
quia christus resurgens a mortuis iam non
moritur mors illi ultra non dominabitur quod
enim mortuus est peccato mortuus est semel
quod autem vivit vivit deo Ita et vos
existimate mortuos quidem peccato viventes autem
deo in christo ihesu domino nostro amen
Ad Ro vi Glosa super capitulo quinto ad he
breos distinguntur triplicem baptismum ubi
dicitur quod non solum habet efficaciam a virtute spiritus
sancti sed etiam a virtute passionis christi in cuius
signum de latere ipsius fluxit sanguis et
aqua Iohannis xix baptismus aque efficaciam
habet a passione christi et a spiritu sancto sicut
tamquam a causa prima vide secundum sanctum thomam
3a parte questio lxvi articulo xi Alii duo bap
tismi in tenduntur in baptismo aque Et
dicit tendendo apostolus scribens romanis alle
gat Et has voces quare amplius non dicuntur
in peccato postquam per vite presentis mortificacionem

2o propter nove vite conformitatem ibi Si enim com-
plantati 3o propter vite eterne adoptionem ibi
Si autem mortui est quo ... prime partis
quod nullus dz dubitare cum ... conditionibus au-
tem ... fuerit quia nos qui baptizati sumus
in christo ihesu etc. quod in ... mortui ultimo
tes in mundo ... baptizate omnes gentes
in nomine patris et filii et spiritus sancti / in morte
ipsius mors christi est causa quod sumus bapti-
zati purificati et mundati a sordibus vitiorum
vel per ... baptizati sumus in christo ihesu
et hoc apparet ... qui baptizati in termis
vel sacerdos baptizans ... lavati ceterum
... efficacia ... ...
... in termis baptizati in morte ipsius
et hoc in similitudine vel similitudo baptis-
mi ... ad mortem christi hec est ut sicut ipse
semel vixit ita et nos baptismo semel
mortui ... semper vivamus ...
et bonis operibus Consepulti enim sumus hic
ostendit quod vere in baptismo assimulamur mor-
ti christi dicens consepulti sumus quasi diceret
vetus homo sepelitur per baptismum sicut corpus
christi in sepulchro et hoc in morte et ab-
latione peccatorum psalmista preciosa in con-
spectu domini mors sanctorum eius et hoc
factum est per gloriam patris et gratiam et lau-
dem verbi incarnati ita et nos in
novitate vite nostre et a corruptione
peccati resurgentes penitendo ambulemus
... quanto ... omnibus
... enim sumus si enim prius ...

planati de terra propter carnem Genesis
iij Egredere de terra et de cognatione
tua et facti sumus sic complantati sumus
ad herentes ac si essemus plantati simi
litudinem mortis eius ut scilicet semel in
baptismo perfecte moriamur christo amplius
non vivendo in peccato non erimus quod
plantati similitudine resurrectionis eius
ut scilicet simus in novitate vite de cetero
ambulemus psalmista Et erit tamquam
lignum quod plantatum est secus decursus
aquarum quod fructum suum dabit suo vel
sic mortui sumus culpe nunquam redituri
sumus ad vitam culpabiliter Apostolo se
quitur si volumus consequi gloriam resur
rectionis christi oportet nos consequi passi
onem eius fieri participes qui enim vult esse
particeps consolationis videat ut sit etiam et
merorum sapientes hoc hic probat quod proposuit
scilicet quod non debeamus manere in peccato
eo quod mortui sumus per fomitis debilitatem
dicens Sunt ergo ambulemus in novitate vite
id est vos hoc scientes per fidem et opera
etiam quia vetus homo vester id est fomes
id est consuetudo peccati que est a nobis et
a veteri adam crucifixus est simul cum
christo id est virtute passionis christi debilita
tus vel sic vetus homo vester id est ve
tustas peccatoris que est a nobis
de qua Ephesios iiij Exuite veterem homi

semel crucifixus est et morte xpi de
lata ita similiter ut veniat in vobis dominante
destruatur corpus peccati et primeis
tas peccatorum Johannis quinto Omnis qui facit pec
catum servus est peccati Omnis enim mor
tuus est quod semel peccato sunt iustificatus
in baptismo est et aliquis factis peccati
omnibus Quapropter debet se custodire ne
iterum polluet se quia non potest iterum
iustificari se per baptismum Si enim mortui
sumus cum xpo et hoc in baptismo cre
dimus fuerimus quod simul vivemus cum xpo
in celo per generalem resurrectionem Scientes
quod xpus resurgens a mortuis hoc est iterum
surgens quantum ad hoc autem de lymbo quan
tum ad corpus de suo sepulchro psalmista
Non derelinques animam meam in inferno etc.
et amplius non moritur corporis et anime
dissolutione Mors illi ultra non dominabitur
per aliqua passione sive dampnatis nec am
plius moriturus sic in vobis qui morimur
in peccatis cum mortuus est quasi diceret mors
illi ultra non dominabitur quia quod mortuus
est peccato hoc fecit ad tollendum illud pec
sim vulneratus est propter iniquitates nostras
Quod autem vivit xpus nunc post resur
rectionem vivit deo id est ad similitudinem dei
patris eternaliter et feliciter Apocalipsis primo
Fui mortuus et ecce sum vivens in secula

seculorum / ita et vos existimate hortatur nos mori et vivere xpisti dicens
ulterius non recedatis nec per affectum nec
effectum sed existimate vos mortuos quia
hec mors preciosa est in conspectu dei sin
vires autem virtutibus et bonis operibus
deo et ad honorem ipsius vita eterna prosequendo in christo ihesu domino nostro in qua
concluditur mors et vita // Nota baptismus
quemadmodum debet fieri in aqua et in alio liquore quia non in lacte nec in alio nec
in vino nec in cerevisia ex quo aqua est
vivificativa ablutiva et diffusiva primo aqua vivificat pisces vnde sicut alia
animalia vivificant in aere ex quo omnibus
animalibus mortuis preter arthadibus id est inclusis
in archa noe pisces remanserunt sic ergo
homo comparatur pisci Abacuk facies homines
pisces maris sicut enim piscis non potest
vivere sine aqua sic anima humana
non potest conservari in gratia sine baptismo quia oportet nos renasci de
novo Johannis tercio Item albertus
magnus dicit quod sunt quedam arbores crescentes iuxta aquas gerentes fructus
qui fructus in arboribus insensibiles
sunt sed post quam cadunt in aquis efficiuntur aves volatiles volantes in aera

in acra sic etiam adam arbor est et
nos sumus fructus in eo quod sumus in
arbore, i. in peccato originali in sensi-
biles sumus sed postquam cadimus de ar-
bore in aqua baptismatis renascimur et
evolamus in celum et sequa patet Luce
iii Christo baptisato celi aperti sunt
Item non est hic concludit baptismus sancti iohannis
baptiste cum dicit in morte quia ad bap-
tismum requiritur forma verborum sicut patet
Mathei ultimo ibi docete omnes gentes
baptisantes in nomine patris et filii et
spiritus sancti // ergo baptismus
sancti iohannis baptiste non fuit ablu-
tivus peccatorum sed solum dispositivus
ad solem Hugo dicit quod quinque sunt reme-
dia contra originale peccatum primum est
oblatio et decimarum datio secundum
oblatio pecorum 3o oblatio bonorum
etc

Ergo non est defectus

3o obluto bonorum hesternum quo circumciso quanto
baptismo in noua lege que expius i sitmit
solucis lege veteri ergo oia pora remedia
cessant et cassa sut qr dixit saluator nisi
quis renatus fuit ex aqua et spiritu sancto no
pt in troire i regnum celorum / Ergo pz qr spenus
sanctus in tempore currit ad baptismum ex aquo p
sancte est solo nuper sacrati. Augustinus accedit
verbum ad elementum et fit sacramentum / Sollicitus
i. sup que videtur spm descendere et ma
nentem hic e qui baptisat. Item no dup est
vetustas vna pene alia culpe hic est
dup est renoua / vetustati culpe originalis
debetur pena scilicet carentia visionis diuine
Sed vetustati culpe peccati mortalis debetur
pena sensibilis eterni ignis illa pena non
sunt i notetes no baptisati sed prima ergo
baptismus delet primam vetustatem culpe origina
lis sed penitentia tollit 2am et cum hoc eius pena
vita qr non hic necesse i futuro purgabitur. Item
nota quod in bibia triplex mortuus est iustifica
tus e apto / aliqui moriuntur in peccato et hoc
i mortali et illorum mors e pessima quia no
et illi no iustificabuntur sed dampnabuntur Sed
alij moriuntur sine peccato et hij moriuntur i peccato
tum vera sicut sancti martires illorum mors est
cara et preciosa ps preciosa i conspectu domini
mors sanctorum eius Origenes sup librum
nui / moriar aia mea morte iusto
rum hij iustificabuntur ps cum dederit di
lectis suis sompnum ecce hereditas domini filij mer
ces fructus ventris hec morte desiderat
ex peccatores / penitencium aut dereliquit ergo
no iustificabuntur. Tercij moriuntur a peccato

sic predones fures nos ubi dicit primo
per putant dimitti ad mortem et parentes
si fuerint iustificari poterunt Unde dicit
latro in cruce nos quidem digna factis
recipimus hic autem quid male fecit Quarti
sunt mortui a peccato et hii inter ceteros in effectu
peccata recedentes ab eis ad collo. Mortificate
membra vestra ne vivatis mundo Et
hii iustificabuntur mortui a peccato de quibus
dicit hic Item nota in mundo septem sunt
pene generales scilicet fames sitis miseria
frigus mors estus et infirmitas scilicet in aliquibus
hominibus sunt penas speciales et hoc a complexione
Sed dominus ipse primus suscepit omnes
penas tam generales quam speciales sunt quod non
scilicet primas septem omnibus recepit scilicet nullam
complexionem ipse non suscepit penam fragilitatis
ac que est fomes peccati et quia debuit nos
liberare a peccato debuit robustus esse et sine
fragilitate peccato Apocalypsis primo Absterget
deus omnem lacrimam ab oculis eorum hic de
eligendis dampnati Apocalypsis nono Querent de
siderabunt homines mortem et mors fugiet
ab eis Ipse immo renovare volens faciat
sicut pictor circa vetustam ymaginem primo
abstrahat aliqua 2o denudet secundo
abstrahat vanitatem non
3o introducat nova et varietatem ymago
novorum colorum Loquendo sicut anima dicitur ymago
dei genesis fecit deus hominem ad ymaginem
quippe Augustinus in libro Trinitatis primo non
anima dicitur ymago quia continua ymaginis sicut dicitur
aliquo quia representat ymaginem sicut dicitur
in libro sententiarum quod anima dicitur ymago dei
quia sicut in deo sunt tres persone et unum esse sic

in anima sunt tres potencie scilicet intellectus vo
luntas et memoria et vij etc scilicet anima Et
sicut deus est ubique sic anima in qualibet parte
corporis Sed ad illa renovanda abstraha
mus antiqua i. peccata que diu obtinuit et
possedit et sic vetustas in dispositionibus
sicut etiam peccatum anime primi parentis ut peccata
veterem quo ad usum et consuetudinem Ephe
iiij deponite veterem hominem cum suis
operibus Gregorius Nisi quis peniteat veteris
vite non potest inchoare novam | 2o pictor de
albat in tabula sic et nos oportet manifestare
consciencias Exodi xxxiiij Qui robinam suam ab
scondit non diriget sed qui confessus fuerit miseri
cordiam consequetur Augustinus Erubescencia in confessione
magna pars est satisfactionis | 3o pictor in
troducit novos colores sic et homo
in bonis se exercitat quia dicitur Nemo
mittit commissuram i. peccata in pannum vestimenti
antiqui quia scissura maior fit sic et nos
faciamus ut antiquam scissuram et volumus
peccati cum peccata bonorum operum obstruamus ne
ulterius appareat

Humanum dico propter infirmitatem carnis vestre
Sicut enim exhibuistis membra vestra servire
immundicie et iniquitati ad iniquitatem
ita nunc exhibete membra vestra servire iusticie
in sanctificationem Cum enim servi essetis peccati liberi
fuistis iusticie Quem ergo fructum habuistis
tunc in quibus nunc erubescitis nam finis illorum
mors est nunc vero liberati a peccato servi autem

Dominica 6a

facti deo habetis fructum vestrum in sanctificatione
finem vero vitam eternam stipendia enim
peccati mors gratia autem dei vita eterna
in christo ihesu domino nostro
Ad Ro vi Caro enim nostra in principio creatura
fuit fortis sana agilis et obediens ani-
me post peccatum facta est debilis infirma ag-
grauans et deprimens animam Sap viii Corpus
quod corrumpitur aggrauat animam / apostolus hor-
tatur nos apostolus in peccato non manere et hor-
tari potest si non permittimus fomitem peccati in
nobis regnare et ideo docet nos iusticie
seruire et primo precipit ut equitatem iusti-
cie faciamus 2o ut seruitutem malicie effugiamus
3o ut fructum et utilitatem gratie diuine non
deperdamus // Quantum ad primum sciendum fratres
quod apostolus scribens romanis quibus qui-
a de ritu gentilium ad baptismum christi
transierant et quia adhuc nouelli non
poterant ardua et grauia audire uel
custodire ideo ipse paulus tanquam peritissimus
medicus descendens ad infirmitatem humanam
dicit humanum dico quod est quoddam leue
vobis precipio quia onus iusticie quod
volt eis imponere leue est Math xi Iugum
enim meum suaue est et onus meum leue Et
ideo dico propter infirmitatem carnis vestre sic
in principio quasi paruulis que infirma est ad
resistendum malo Math xxvi Spiritus quidem
promptus est caro autem infirma / Sic enim exhi-
buistis iam vult dicere sic qui perfecte
ipsi ad pedem et exhibuerunt membra sua

sunt vanitatibus et peccatis mortalibus sed
os gule venes luxurie oculos et pudicitie
et iniquitati dico conversi ad iniquitatem
et ad mala consuetudine hec cum c xl. vilis
sunt exhibitio sed in luto luxurie Exodi
primo ita et nunc sed tempore gratie Corin vi
Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc
dies salutis Exhibete et parate non
metu supplicii sed amore caritatis membra
vestra servire iusticie in sanctificationem Augustinus
Qui tunc nullus cogit ad peccandum sed pro
libidine sic vos modo in iusticie vivendo non supplicii
metus sed vigeat dilectio viii hoc bene lectio
eo quod non plus laboris requirit in servitute
dei qui conversi diebene in felix hoc peccator
qui ita se expendit peccato ut sibi serviat
voluntarie sine coactione cum enim servi essetis
spiritus allegat servitute culpe in supplicii et
moditate dicit cum enim servi etc. q. d servientibus
et iusticie cum enim servi essetis peccati ut peccatum
dicere et vos sumus iusticie et ad nos ...
nos quem hoc fructum habuistis quando vobis
vestra desideria sunt ... et bestiarum
quibus nunc erubescitis q. d.
nullum fructum habuistis qui eratis servi peccati
sed majorem dampnum et spoliatorum iusticie vii
Sermone Rom... ad fidem
Christi venerat diu peccatis et servitudinibus
serviebant sed veniendo ad fidem converti
ab apostolo erubescebat et verecundabant
non solum in facto malo primo in recordacione

pessimorum malorum vnde apostolus volens confirmare
eos ne recederent ait dicens in quo fructum
habuistis nunc finis et confirmacio illorum mors
est eterna propheta iuncta in sermone secundo
Nunc vero liberati / hic allegat similitudinem
liberalitatem spiritualem prima de presenti quam iustificat
secundo de futuro de presenti quia gratificat ibi habetis
fructum tercia de futuro quam glorificat ibi vero finem
vero dicens sic / nunc vero liberati per dimissionem
criminis servi facti estis deo per propositum operacionem vel per
promptitudinem deo et non palam nunc et in presenti fructum
vestrum qui est duplex scilicet in presenti gracia et
vobis fructum graciarum in iustificacionem et vltimum
consummacionem de gloria. vel fructus autem spiritus
pax et gaudium / Secundus fructus est gloria in futuro
et ideo subdit / finem vero vitam eternam et confirmacionem
laboris vestri post ea ampliorem / stipendia
enim peccati mors quasi dicat vita est quam finis erit
vita eterna hoc scilicet per oppositum quam stipendia
peccati et digna retribucio peccato operum militum
diaboli mors est eterna / et hoc in religiendo est
de temporalibus / stipendium dicitur a stipendo. vel ponderando
quia antiquitus militibus dabatur
pecunia ad pondera ponens quam ad numerum quam stipendium
Dei gracia autem dei vita eterna. vel gracia dei
datur vita eterna et hoc in christo ihesu domino nostro

Notora valus verens crimus curabile est quam
servatum vel quam creatum per prusionem sit
mediti erit antea et filum eius ex unde
in parte scriptura. vel ydolatrarum de quo post etiam in
Ermahele venere alij reges scilicet ieroboam vtlem
et fuit cetus reges israel ydolatrie et te. scilicet dauid iosias
et ezechia

Dicunt etiam iudei et impugnant nos ydolatras / ex eo
quod habemus ymagines et cruces quia dicitur yma
gines prohibitas exodi xx Sed glosa dicit Si
adoras ymaginem uel sculptile tunc ymaginis
ydolatra es Sed hoc non facit ecclesia Sed solum habet
ymagines et figuras et memoriam sanctorum martirum
unde canon distinctione iij venerabiles / Christiani yma
gines non deos appellant neque serviunt nec
spem in ponunt / Sed bene dicitur christiani non isto Sed
christiani credunt christo quo ad ... holchotus dicit
quod dicit habere ymagines primo propter instructionem laycorum
quia id quod legitur in libro hoc laycus videt in ymagine
Unde ymago est liber layci propter memoriam passionis
christi et dei / 2o ut citius moveatur ad pietatem quia
quod aspectu plus movemur quam auditu cum visus
certior sit auditu / unde damascenus dicit / Rumor ... Rumor
venit ad me quod lucas duas ymagines habuit
una ihesu christi alia beate virginis marie Item salo
mon habuit ymagines / 3o patet de veronica Item legitur
quod rex abagarus multum desiderabat videre faciem
ihesu misit ad eum pictorem ut pingeret suam yma
ginem / pictor quidem adveniens libenter vi
disset et sole quod in facie ihesu erat non potuit depin
gere / ihesus autem dixit pictori pone in panno
et impressit faciem suam et direxit regi / Sed
alia peccata sunt ... scilicet voluptas gula et
cupiditas / primo de voluptate Canon distinctione xxxv capitulo
dist vij amelior minimis et indulget voluptati quo e
quantur vivere Item si quis voluptatem suam racio
nisi intelligeret et veniet eas in fine malam quia
nichil plus sequitur tum corporis ... vinum
corpus tamen remunerat et sibi et opera
et infirmitates ... fructus et gule illud
quinat corpus et animam / ... et origo fuit omnium fructus

redimus i timore scriptura quinta questione dicit quod
an primum una erat libertas genesis ix legitur
quod post diluvium noe plantavit vineam bibit et in
ebriebatur cham autem filius suus derisit patrem noe
ex eo quod inpudice discooperto dormisset noe
expergefactus maledixit cham in semine suo maledicto
dicto chanaan filio cham Quarta servitus est servi
ditatis per avaritie ut est ludus servitus ydola
tris Mathei vi Non potestis deo servire et mam
mone Apostolus avaritia est ydolorum servitus in morte
ribus dicit dicitur sic sicut ydolatra ydolo ser
vit est avarus denarios

Pinta conum    d

Ebitores sumus non carni ut secundum car
nem vivamus si enim secundum carnem vix
eritis moriemini si enim spiritu facta carnis mor
tificaveritis vivetis Quicumque enim spiritu aguntur
hi filii sunt dei Non enim accepistis spiritum ser
vitutis iterum in timore sed accepistis spiritum adoptio
filiorum dei in quo clamamus Abba pater Ipse
spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii
dei si autem filii et heredes heredes quidem dei
coheredes autem christi
ad romanos viii gregorius dicit Caro servanda
est in magna discretione ut serviat et nimium pri
ciper ne quasi domina animam vincat sed subiecta
meritis dominia famuletur quia ancilla quod petulosa
est et valde detestabilis ancilla carne dominari
spiritui et ab ea regi Dicit quod apostolus quod delectamenta
carnis mortificare ita secundum spiritum vivendo non per
manet dicit quod primo debitores sumus spiritui et semper

obligati q. d. aliqua bona habemus a spiritu et plura
mala a carne ergo fratres mei debitores sumus spiritui
et non carni ut secundum dictamen vite carnis vivamus
et carnibus de patria vivamus ideo carnis curam
carnis ne feceritis in secundum carnis voluptates
et delectationes non vivatis ne morte moriamini
spirituali unde vidua que in deliciis vivit mortua
est prima ad thimotheum v. Si enim spiritu illuminante facta car-
nis et opera mortificaveritis ea penitus abiciendo
et fugiendo vivetis scilicet vita gratie unde Johannis vi
spiritus est qui vivificat caro autem non prodest quicquam
Et, a opera carnis sunt secundum quod dicit apostolus
ad galatas v Manifesta autem sunt opera carnis que
sunt fornicatio immundicia et luxuria et ceteris
enim spiritu dei idest quasi dicit utique potestis et
debetis mortificare facta carnis quia filii dei estis
Nota sunt deus per influxum generalem movet circa
tuas adperfectiones naturales sunt circa per influxum
spirituale movet voluntatem naturaliter ad bonum super
naturale Et per influxus a doctoribus vocatur instinctus
divinus et per hoc dicitur preparari homo ad gratiam consequen-
dam Hunc autem aliqui sequuntur et recepta gratia
illiqui autem repellunt et innatentes sequentes Quia
in adpositos dicit in littera Quicumque enim spiritu argu-
mentum scilicet dictamen rationis sequuntur isti habebunt
gratiam qua filii dei sunt eo quod ipse in dicto
instinctu est ultima dispositio ad gratiam que facit
dei filiationem unde dicitur exponitur in spiritu dei argu-
mentum vos i reguntur super illud psalmi dominus regit
me et nichil michi deerit, i. et sic arguuntur i.
aguntur in instinctu ducuntur super illud luce iiii et agebatur
a spiritu in deserto hii filii dei sunt non
enim quia per amorem filialem et non timorem servilem Johannis
vos ia non dicam vos servos sed amicos non secundum

Haymone fily dei sunt nos pnatiuz sed ad
optez / vel cum fily dei q. d. non accepistis
spm servitutis iterum pr olim i lege i tpe legis
dra legis et erat timor et amor et ira
tequi pres accipiebat qui eos cogebat ad
mandatorum observanciam minates eis si quis
hoc fecerit morte moreretur. Sed vos accepistis
gratiam erat ubi nos cogimur ad fidem xpi per
amorem sed pacem accepistis, sed spm adoptionis
filiorum dei hoc est donum filiorum, in quo clamamus
expone iiij Clamat clamas ad me abba
pr vnquam ad hebreos dicitur abba / ad gen
tiles vero pr hoc cum duo id sunt ipse cum
spiritus q. d. vere sumus filii dei ipse spiritus spiritui
testimonium reddit spiritui nostro quia bona spiritus
nostro per signa vel dilectionis q diligimus i
spm sctm Si aut filii et heredes heredes omt
qui deum habemus secundum spiritum quia sumus heredes dei
ut sit cruce coheredes xpi et glorie eius si tamen
ripes pro duis pr hoc dicitur vel si sic
patimur passioni et non corporis voluptati sed
xpo regnemus et glorificabimur. Nota quadruplex
est vita prima est nature et ista est tediosa 2a
est culpe quia potius mors est vocanda et hec
est periculosa 3a est gratie et hec fructu
osa quarta est glorie et hec deliciosa. Prima
vita est nature de hac dicitur thob v. Quid
dicebam vite sue gaudebit hic in tenebris et
turi mihi in extremia atque tristia habi
in tenebris quia quamdiu vivimus sumus in ista
in tenebris sumus hec garebat tobias dicens
Quale mihi gaudium qui in tenebris
sedeo et lumen celi non video in tristicia

Hic est defectus

ista aut dei vita eterna/ Quarta vita e glorie
Jacobi j bt9 vir qui suffert temptacionem quia
cu pbatus fuit accipiet coronam vite Non
dicit beatus qui temptatur quia multi temp
tantur et i temptacoib9 deficiunt et vincuntur
certe isti non habebunt vitam glorie
s dicit qui suffert i. resistit iste cu pbatus
fuit accipiet coronam Sapie v. accipient regnum
decoris et dyadema spei de manu dni Istud
dyadema portant omnes sti i vita eterna Illa
vita e valde deliciosa ysa li leticia sempiter
na sup capita eorum gaudium et exultacionem
obtinebunt fugiet mors et gemitus Illos
dni erunt i delicie q omnes miserie huius
mundi tradunt oblivioni ibi tu reminiscentur
sti miseriarum quas sustinuerunt ut eum
deo glorificent quia erepti sunt ab eis
s magis ita percipient q dolorem non sentiant
Prover. ultimo Date siceram i. iocunditatem
vite eterne merentibus et vinum hijs qui a-
maro sunt corde bibant et obliviscantur
egestatis dolores et egritudinum lagrimarum
sue nec [illegible]

Cum sim9 concupiscentes malorum sicut et Dnica ix
illi cupierunt neque ydolatre efficiamini
sicut quidam ex ipsis quemadmodum scriptum est sedit
populus manducare et bibere et surrexerunt
ludere neque fornicemur sicut quidam ex ipsis for
nicati et ceciderunt una die viginti tria
milia neque temptemus xpm sicut quidam eorum

teptauerunt et a serpentibus perierunt neque
murmuraveritis sicut quidam eorum murmurave
runt et perierunt ab exterminatore hec omnia
in figura contingebant illis scripta sunt autem
ad correptionem nostram in quos fines seculorum
devenerunt itaque qui se existimat stare videt
ne cadat temptatio vos non apprehendat
nisi humana fidelis autem deus est qui non pa
cietur vos temptari super id quod potestis sed
faciet cum temptatione etiam proventum ut possi
tis sustinere etc.

Chorintiorum x. Causa dicti peccati est concupiscentia
carnis vel oculorum vel superbia vite ut
Johannis ii in canonica dicit Paulus ergo volens ut
passiones refrenemus et non concupiscamus de
lectationes carnis ut ollas olerum peponum et
ceparum sicut filii Israel fecerunt in deserto non
contenti de manna Numeri xi sic dicit non simus con
cupiscentes malorum in qua epistola apostolus sic
2o nos docet ut cordis malicia frenemus concu
piscentias refrenando 2a ut peccatum operis prohibitum
et illicitum non perpetremus ibi neque ydolatre
3a nociva loquturos ab scindamus ibi neque murmu
retis dicit ergo non simus concupiscentes malorum
id est non amemus nos inordinate nam amor inor
dinatus est causa omnis peccati et ideo illis de quibus di
cit Exodi xxxii sedit populus manducare et bibe
re in veneratione vituli conflatilis et surrexit
ludere id est ydolatrare neque ydolatre efficiamini

hec est 2a pars eple in qua suadet quod potius
opus Rancaum et est ps 9 / No debemus cole-
re deos alienos / Expositio lra habet quod crapula
in qmmius allicit homines ad ludos ad yde-
latam luxuria et lascivia vnde glossa qua-
vis non restringitur prorsus concupiscentia
omnes virtutes obruuntur Sicut quidam conpatres
qui vitulum fecerunt in monte synay
Ydolatre Ydos grece dicitur forma latine inde ydolum
diminutive dicitur formula conuctasslo lapidibus
seu lignis facta Et latria grece dicitur seruitus latine
qui omnipotenti deo et sibi soli competit Ex
quibus nobis componitur hoc nomen ydolatria
Item ydolatra dicitur omnis avarus qui nimium que-
rit temporalia et intendit ab extimatores quod per
concupiscentias offenderunt deum in heremo et ita
perierunt quod plaga percussi sunt sicut scriptum
est Exodi xxxij Sedit populus id est quievit de cibo
manducare et bibere coram ydolo quasi vere
rabbo et surrexit ludere id est coriserre et ad
vanitates concurrere vel sicut surrexit lu-
dere id est ydolum adorare Et percussi et interfecti
sunt viginti tria milia hominum quos fecit
moyses interfici ex precepto domini / Neque forni-
cemur Hic ponit penam fornicatorum Nam po-
pulus ysrael fornicatus est cum filiabus moab
ut habetur numeri xxv dixit dominus ad moy-
sen Occidat unusquisque proximum suum et occidit
viginti tria milia hominum Nota secundum Haymonem
quod non solum illi dicuntur fornicatores qui libidine
sua quorumque modo exercent sed illi etiam qui re-
cedunt a deo de quibus psalmus dicit perdes omnes qui

formrāt abstē | Neqȝ temptemus xpm sicut
quidā ubi nō quatuor ad lram historiam qr
prius qd populus isrl interfecit cananeum
urbibus eius submersis ut habetur num xxi
et pfecti ad mare rubrum tedere cepit populus
ab itinere laboris et locutus est contra deum
et moysen dicens Cur eduxisti nos de ter
ra egipti ut moreremur in solitudine. ecce
temptatio | deest panis | non sunt aque | anima nostra
nauseat super cibo isto levissimo | Quam obrem
et temptationem dominus misit super populum serpentes
igniteos ita quod multi a serpentibus illis
perierunt donec serpens eneus erectus
est | ad cuius aspectum sanabantur | Iudicio
dicit lra neqȝ temptemus xpm diffidendo de
deitate potentia sicut illi qui desperaverunt de
eius resurrectione et quod contingit illis ut
sicut perierunt a serpentibus ut deus est oblo
go secundum haymone reduxit ad memoria
illa et amonet nos ne in eadem malicia
in veri tradantur dyabolo qui fit serpens
hoc | Neqȝ murmuraveritis | hec est 3a pars eple
ubi dissuadet peccatum oris. d. neqȝ murmura
veritis contra deum nec contra xpm sapientia custo
dite vos a murmuratione quod nichil prodest
sicut quidam murmuraverunt contra moysen num
xvi et chori xvi commemoratur quod
congregatio isrl contra moysen et ideo perierunt ab
exterminatore, id est ab angelo qui eos extra terminos
terre promissionis proiecit. Baruch iii exterminati
sunt et ad inferos descenderunt alii in
eorum locum surrexerunt. ideo dicit | breviter augu qui

ulta ea peccati tamen offenderunt deum in hoc
modo scilicet in immunditie ideo magis a nobis ca
vendum est hoc vitium hec autem omnia in figura con
tingebant illis hec apostolus dicit quod scripta
facta sunt propter nos ut ne alia peccata fa
ciamus et graviora patiamur mala hec scripta
sunt ad correptionem nostram quia quecumque scripta
sunt ad doctrinam nostram scripta sunt etc. Tertio pro
Ita quod qui se existimat stare hec concludit
quod exempla eorum debemus cavere et primo ut
caveas casum 2o modum cadendi 3o committit
primum ad custodiam in existentibus primo dicit ita
quod quando d. si illi peccaverunt ut sunt beneficiis
dei tamen propter peccata eorum perierunt itaque et
eorum considerationes qui existimant directoraliter
se stare quasi in gratia et caritate quia nemo
novit in odio vel amore se dignum stare
Secundo ipse custodiat diligenter et attendat
ne cadat sed peccando vel alios peccare
faciendo propter cadent a latere tuo mille
et decem milia a dextris tuis Vel ut sequitur
temptatio in peccato delectatio vos non apprehendat
Nam temptari non est malum sed est virtutis ex
ercitium et hoc in temptatione vincit in temptatione nisi
humana hoc dicit quod ponit primo id est que non potest
ab homine tolerari in hac vita subito fugi que
est de peccato veniali quod sine isto homo esse non potest
vel sit non humana id est tollerantia tribulationem
patiendo propter Christum ut augustinus pati propter Christum
humana temptatio est ut aut parietibus semper dicit
nobis in temptatione adiutorium d. fidelis autem deus

vel verax in promissis omne illud quod promittit per-
ficit in plenum. Cum non patitur vos temptari
supra id quod potestis quia numquam dyabolus posset
si permitteret. Unde dominus deus gloriosus de sua
benignissima misericordia non patitur vos temptari
sed faciet cum temptatione proventum id est virtutis aug-
mentum Ysa xlviii Dat lasso virtutem et hiis
qui non sunt virtute robur multiplicat. Augustinus
Cum dat temptanti dyabolo licentiam ipse dat
temptatis misericordiam proventum id est quod ut possitis
sustinere ne deficiatis in luctu. Ubi non temptatio
potest contrarium tribulationis que est pro nomine christi
vocatur christiana. Si autem est corporibus temporalibus vo-
catur mundana. Si autem est contraria nequitia voca-
tur dyabolica. Hee tres temptationes sunt 3es tempta-
tores primo deus ut approbet et coronet
2° homo ut experiatur 3° dyabolus ut
decipiat. Nota contra luxuriam quod mundana plures
solet se operire in multis et principaliter per
primo per gulose manducare postea cum adu-
naverunt et satiati sunt vino [illegible] et sequi-
tur corpora erunt in corruptione corporis et ira
dei ascendit super eos. Audi o gulose cum
ventre repletus a laude dei cessas tu habundas
superfluus pauper autem eget necessariis. Con-
sidera quod evenerit diviti epuloni qui
ducto ad infernum ad tantam in opia devenit
quod in flammis guttam aque habere non potuit. Noli
igitur sequi gulam. Attende quod primum peccatum quod
contigit [illegible] quamvis in paradiso venit per gula
Ecclesiastici xxxvii Noli avidus esse in omni epulatione
et non te effundas super omnem escam. Nota quoniam
[illegible] vitare gulam debet tam fortiter primo debet attendere [illegible]

Christum qui ieiunavit in mundo esurivit Math. iiii Luc. iiii
ieiunasset xl diebus et xl noctibus Audi quod dyabolo
temptanti de gula responderit non in solo pane
vivit homo etc. [illegible] quod precepit [illegible] dicit
Christum si temptaris de gula ut vadas ad sermonem et
audias verbum dei ubi si saciatus fueris
cibo spirituali minus curas de cibo cor-
porali ~~Secundo ad vite mercedis premium~~
Secundo ad vite mercedis premium Luce vi Beati qui nunc
esuritis quoniam saturabimini consideranda quia iusticia inde dominus
que illius qui in pulla sequitur quod in in futuro famem
cautus ysa. lxv servi mei comedent et vos esurietis
Nolite ergo [illegible] qui hic tempore quo habetis laute vivimus
et parcas tu hic comedere noli [illegible] sed magis
gaude et esto parcus quod in futuro saturaberis in celo
quod divites hic gulose vivientes famem pacient in
in futuro ideo dicit eis Luce vi Ve vobis divitibus quod
habetis consolacionem vestram in crapulis vestris 3o dico ad
[illegible] in [illegible] dedit [illegible] decet comedere
si vult longo tempore ab egritudine declinare cum proverbii
in multis escis erit infirmitas et secundum [illegible] exempla
multi perierunt qui autem abstinens [illegible] vita
[illegible] et omnia animalia magnorum corporum natura nullo dedit
[illegible] ob hoc et hoc ideo ut gulositate [illegible]
[illegible] natura dedit homini duas aures in [illegible] capite
[illegible] et duos oculos [illegible] non una acuta
[illegible] unum os ut ea [illegible] masticaret et [illegible]
deglutiret longum [illegible] multa [illegible]
mundanus plus solet minus potare quia
a mane usque ad vesperam ysa. v. Ve vobis qui
consurgitis mane ad ebrietatem sectandam et potandum
usque vesperam ut vino estuetis Magna in quod fatui
tas est [illegible] tota die se in [illegible] et tantum
bibit quod usum rationis amittit [illegible] omnia corrumpit
in malis tabescebat [illegible] sunt et [illegible] sunt se
ebrii et omnis [illegible] corrumpit [illegible] est [illegible]
in malis tabescunt [illegible] in [illegible] in ebrietate quod [illegible]

vox anime aut omnis sapientia domini uertit quando homo ita in-
ebriatur quod beneficiorum dei et hominum que ad salutem
anime spectant obliviscitur. O si velles cogitare
sitim quam christus propter te sustinuit credo esset
quod numquam peccares per ebrietatem. Ipse enim prop-
ter te fatigatus itinere in fonte resedit et pro uno
hausto aque incessans periit. Postea sitivit pen-
dens in cruce dicens Sitio nec haustum aque
habere poterat sed mirra fel et acetum mixta
gustaverat. Iste nota ebrietas vitanda
est propter tria primo quia de facili in luxuriam ducit.
Ephesios Nolite inebriari vino in quo est luxuria
quia occasionaliter. Vinum enim est occasio multorum
peccatorum que de facili vitarentur si homo ebrietatem
domaret. Unde secundo vitatur luxuria quam concepit gu-
lam. 2o quia compassionem et proximi et tollit
sicut Amos vi. bibentes in phialis et unguento de-
libati nichil compatiebantur super contritione Joseph.
Sicut hodie ad litteram contingit qui divites sunt
inebriati non compatiuntur pauperibus sed magis
subsannant et ridiculos inclamat. Job xii
deridetur iusti simplicitas lampas contempta
apud cogitationes divitum parata ad tempus
statutum. Sic deridet in tabernis predones et audac-
ter deum provocat et ipse dederit omnia in ma-
nus eorum quando dicit divites in rebus habundantes
deum a quo omnia habent audacter provocat. In hor
quod pauperes pro amore dei petentes deridet
et non subveniunt. Tertio quia hominem in anima
occidit. Judith dicit de Holoferne qui
bibit vinum multum nimis quantum una die
numquam biberat in vita sua et sic eadem nocte
interfectus est. Sic qui homo nimis inebriatur
anima occiditur. Idem etiam ostenditur Mathei xiv ubi
Herodes fecit convivium et Johannis baptiste caput
amputavit. Herodes interpretatur in pellibus gloriosus

cp sigt carnis ad hanc lo glandit i carne q eo
p carne Abili 12 bz q alt | qui g caro fuit
frat quivium se i ebriando fuit occidit aug
pmt Ged deb Johes O ebriose q sepultus
es et quam miser qui tantum bibis q aiam
q occidis hic est i ebrias uti i cruum
pechas ce dicit Sapien Pa i intueatur vinum qui
flaoscit et cum splenduerit i vitro color
eius i ingreditur blande et i novissimo mordebit
ut coluber Eccl pz g i pui le | Tercio
solet vana cantare Tercio nota qui volet
vanum cantum vitare debet tria attendere Primo
fletum Hebreos v Christi in diebus carnis sue
preces supplicationes ad eum qui possit illum
salvum facere a morte cum clamore valido
et lacrimis offerens exauditus est pro sua reverencia
Primo O vos omnes qui transitis per viam
attendite et videte si est dolor similis sicut
dolor meus Secundo debet attendere presentem statum miserie
est quod hic ... sit gaudere et vana cantare
qui astatu glorie est relegatus et in statu tal
triplicis miserie detrusus propterea Quomodo cantabimus
canticum domini in terra aliena Tercio sed si statum
tuum bene dispiceres potius miseriam tuam defleres
quam vana et terrena cantares Tobie v Quale
gaudium quia in tenebris sedeo et lumen celi
video Tercio futurum luctum qui dabitur pro vano
cantu Amos viii Convertam festivitates vestras
in luctum et omnia cantica vestra in planctum Ergo post
planctum quod est i in fermo vitare noli vana
stolide cantare Eccl ix Cum muliere saltatrice
ne assiduus sis nec audias illam ne forte in
efficacia illius pereas Eccl ix in pui le | Quarto solet
coreas et spectacula ducere Exodi xxxii
contra hos qui vidit moyses vitulum et coreas

et natus est per deum magnum thus quod coreas du
rus actibus multa mala proveniunt / propter que
non coree detestabiles sunt per mala in
veniunt 3o in corea est temporis amissio quia
tempus est quod nobis datum est ad redimendum
et acquirendum salutem expendimus vnde pater 2 ad cho vi
Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc dies
salutis Sed in coreis nichil de salute cogitatur
et ideo tempus amittitur Augustinus omne tempus
in quo de deo non cogitas hoc computa perdi
disse 4o in coreis quia nunc frequencius fiunt in
sabbatis et diebus sanctis fit sabbati violatio
et precepti domini transgressio Exodi xx
memento quod diem sabbati sanctifices sex diebus operaberis
et septimus dies non licet facere similes labores
sed chorizantes perpetue non laborant in utilitate
acquirendo sed laborant diebus sanctis vanitas
coreas visitando non melius est diebus sanctis arare
quam coreizare Ro quia in primo est necessitas in 2o
vanitas et superfluitas 5o in coreis est
committuntur septem peccata mortalia primum superbia quia
unusquisque vult alii preferri cantando et in sedendo
secundum invidia quia unus invidet alteri si pulchrior
incedit et ornatius plaudit quam ipse Luxuria
contactu propinquo aspectu et familiari col
loquio Vnde cum david vidit a remotis mu
lierem et statim concupivit quanto magis hii
qui vident a propinquo / audire mulieres
que se ad hoc ornant ut coreas visitant
unde dicitur ysa iii capitulo quod elevate sunt
filie syon et ambulaverunt extento collo et
nutibus oculorum ibant et plaudebant

~~et pugnas carnē sed ad bracz hō gloriam~~
~~in carne contra q̄ carne ab~~ || pedibus suis
gposita ad modū conspiciendi quod sequitur de cal
nabit dūs vertice filiarū syon hoc erit in
sepulchro cū crines de quibus mulieres
ita gaudent et superbiunt ruent de capite
ipse sequitur ibidem in die illa auferet dūs or-
namentū calciamentorum etc ubi enumerat plura
ornamenta que auferuntur 1o tpe qn corpora
mulier vili panniculo operitur omnibus ad
denovandum operietur et in sepulchro subponitur
pro in cervicis est quasi sub vexillo passionis
xpi xpus cum in cruce expandit manus
cum magna penalitate ut ps hic expandi
manus meas tota die ad populum incredulum
qui graditur via non bona tu vero in cervic
expandis manus tu magna vanitate iob
vel extendit adversus deum manus suas ipse
xpus in clinavit caput in cruce io. xix
inclinato capite tradidit spiritum tu vero
superbiendo erigis collum tuum iob xv cucurrit
adversus deum erecto collo et pingui cervice
armatus est et quod ultra xpus in cruce
tu in cervicis xpus oravit tu in pulvis xpus
tristis tu epularis xpus mortuus est tu vero
de morte cogitas audi quod dicat btus
gregorius in persona xpi ad talem hominem
en homo es et habes sertum de floribus et
ego deus et homo habeo coronam spineam
nescio quid sit amor et amorem nescio
modo scio siquis amat nescit habere modum
congratulando tua cordis os loquitur tu habes
in dexteras in manibus et habes sepas tu

in albis vestibus splendidas ego derisus a(d) tercia
in alba veste ab herode sed rubea pilato
tercia [illegible] sed quod sequitur tu vide ad me et
ego eripiam te

Dominica x^a

Scitis quia cum gentes essetis ad
simulachra muta prout ducebamini
euntes ideo notum vobis facio quod nemo in spiritu
dei loquens dicit anathema ihesu et nemo
potest dicere dominus ihesus nisi in spiritu sancto divisiones
gratiarum sunt idem autem spiritus et divisiones ad
ministrationum sunt idem autem dominus et divisiones o
perationum sunt idem vero deus qui operatur omnia
in omnibus unicuique autem datur manifestatio
spiritus ad utilitatem alii quidem per spiritum datur
sermo sapientie alii vero sermo scientie secundum
eundem spiritum alteri fides in eodem spiritu alii
gratia sanitatum in uno spiritu alii operatio vir
tutum alii prophetia alii discretio spirituum alii
genera linguarum alii interpretatio sermonum
hec autem omnia operatur unus atque idem spiritus divi
dens singulis prout vult
prime thema viii ultimam beatitudinem ignorantes
est simulacri muto seu simulachro muto
sunt nimis in penis et [illegible] ignorantia
sunt homines a summo bono separati

vel ad simulachra muta .i. aspecta carnalia vel
simulacrum dicitur a simulando eo quod simulant et nichil
veri attestantur Sed muta appellantur a psalmista dicente
os habent et non loquentur Est secundus sensus tunc temporis
gentes templa demoniorum visitabant Sed non sunt
sana doctrina spiritus sancti sed dicitur ecclesiam visitat et
frequentat et propter quod dicit ducebamini ante eos
cultum adhesisse non descripsit Sed quasi consolatoria
Ideo dicit Notum vobis facio quod omnium bonorum actor
est spiritus sanctus quasi diceret hoc sentitis sed malignus spiritus quod
ab eo trahentur ad omne malum ideo apostolus in contrarium
notum vobis facio quod nemo in spiritu dei loquens
.i. per spiritum sanctum vel in spiritu sancto manens dicit ana-
thema ihesum et hoc loquitur prescripta opinione cordis
oris et operis dicat aliqua blasphemia ihesum scilicet quo
sic dicit anathema .i. sicut aliquos peccatum quod
separat eum a ihesu Vel anathema dicitur ab ana
quod est retro et thomos dividens quasi retro
dividens et separans Alio modo anathema valet
sicut excommunicatio vel non movet apud sancto ut separatur
a ipso quia spiritus est copulativus quos quidem
ipso et ideo potest dicere dominus ihesus nisi in spiritu
sancto et quasi dicit omne bonum et omne donum
dei est gratia spiritus sancti et nichil habet homo a seipso
ergo non potest dicere et digna fide operare neque
diligenter deum asserere nisi spiritus sanctus ipsum illumina-
verit nam ipse dicit ihesum esse deum qui credit
eum patri et spiritui sancto esse equalem Et qui sunt
prescripta divisiones vero graciarum sunt quasi diceret
hoc est generale omnibus quod nemo potest vitare malum
et facere bonum nisi per spiritum sanctum nichilominus tamen
divisiones graciarum sunt et graduum ecclesiasticorum
beneficia Idem autem spiritus .i. distributor ordinum et
donorum gratuitorum que dantur prodest [illegible]

Gg donu pphetie et lingwarum que aliqn dant
no hntibg gram gratu volentes sic holbg pmo
Math vij multi dicunt m i illa die dne dne
nonne pphetauimus i noie tuo et gfitebor illis
quia nunquam noui vos Jd aut spus qd pfertur
que i creaturis sut diuisim sut i deo quasi
Et diuisiones admistracom sut sz vai i epus
pbiterorum ceterorumqz ordinibg qui spu sco dist
buente eccie ministeri gstituunt Jd aut dns qui
se maret i diuisa i omnibg et diuisiones opa
tom sut qz alius pssum sitm maiora alius mi
nima alijs mediocria Jdez aut deus qui opar
oia i oibg qd supius appellat spm et dnm mo
ues deum qz illorum e vna vto et vna natu
sba vnitaqz manifeste dat aut no solu
ad unitu singlare sz ad utilitate gnale ut
ecca eum edificet Alij quide dat p spm
smo sapie sz loquendi de hijs que sapie sut
et gtemplatoz celestium respiciunt Alij smone
stie ut loquendi de hijs q ptinet ad opa pic
tatis Jtem qm eunde spm hec enim sut duo lumi
nar Jtem sz sapia ut sol stia ut luna Alij
cia magna sz sapia ut sol stia ut luna Alij
fides i eod spu i gstatia vn aug posse cre
dere na e om sz crede velle gra est fidelium
ut go ecca appareant dona que hoies nossa
sut sanctu sz solu sitm demonstrat dicit alij
fides Alij gra sanitatu i gra curadi i firmos
eodo spu Alij opaco vtutu i miraculo que
e contra natura q d Jpse bz gen hoc hnt gra
curadi i firmos corpaliter et spualr et H gra
aliqui dant oraus ppt xpi nois i paracone
ut volt Jcdma Alij pphetia hic tangit go
na q ptinet ad utrumqz dicens Alij pphetia i
pdicao futuraz ul pphetar libros exposicio Alij
distrco spirituu i gra dispnendi quo spu ul
sta seu arte fiunt illa que dicunt Alij gra

ligwarie .i. loqui diuersis linguis alijs .i. interpretatio
sermonum .i. glosa compunctorum sic Joseph genesis
xl hec autem omnia licet diuersa sint et alia plura
operatur vnus spiritus in scripta vt patre et filio diui
dens cuilibet vult .i. gratis et sic vnicuique sicut ex
pedire Johannis iij spiritus vbi vult spirat / Nota
sanctus paulus predicatoris assiduitate conspicuit
scola invitans ad loquendum et audiendum
nos dei qui consistit in frequenti iteracione dicho
nium / Ergo nos verbum dei diligenter et audiendum sic di
vule et ad sep na pro verbum dei pro cor auidum
conparatur deuteronomii xxxij Audite celi que loquar audi
terra verba oris mei / Concrescat in pluuia .i. ad in
star pluuie doctrina mea fluat ut ros eloquium
meum Bern dicit ut pluuia nam terra per estum solis
aperitur et dissoluitur ut si multis modis vetus
insurgit partes eius ad loca diuoluuntur / Si autem
pluuia descendit terra irrigatur partes conglutinat ne
uento dispergantur / Sic cor peccatoris quod non recipit
pluuiam verbi dei arescit et ventis idolatrie
vanitatis dispergitur Si autem frequentat verbo dei
temptacionibus resistit et humidum conseruat / Item verbum
dei comparatur fonti Ecclesiastici primo Fons sapientie verbum
dei est excelsis interiorum torrentia ab eo fonte verbi
Trenorum iij Riuuli aquarum fluunt ab oculis corporis
Ezechielis iiij fons de domo domini egredietur et irri
gabit torrente spinarum .i. corda peccatorum / Verbo
suo cor frigidum inflammat Jeremie xxiij Nunquid
non verba mea quasi ignis ardens qui inflammat
ad dilectionem dei et proximi Ad istum ignem peccator
volt accedere sicut hic cor in frigiditate per augu
stiam loquens defecit sicut qua iudei habu
erunt in hyeme de hyemis erat et frigidi
erant qui ad illum ignem diuinum accedere pigri
sunt Sic peccator quod diu vis mane in hyeme cor
tuum ad ignem diuinum verbi et calefias

Quod inflammatum est cor meum et renes commutati
sunt quibus quasi prius fui in dyabolo in superbia de
cetero sunt post in humilitate non sicut ego ad invicem recordans
me rerum contempnendo et nescivi per viam per
in qua prius ambulabam Calor ignis solet
evaporare stimulum sitis et tu si calueris igne amoris
dei mox peccata eterna post ea calor tormenti
contra me et in me plus quam ardescit ignis
locutus sum in lingua mea Notum fac michi domine
finem meum .i. terminum qui est finis meus ad
quem tendo qua via videre non possum nisi per
viam illuc ubi videbo faciem ad faciem Certo
audiens verbum dei cor pavidum confortatur Matthei
vii Omnis qui verba mea audit et facit ea assi-
milabitur viro sapienti qui edificavit domum suam
supra petram et descendit pluvia venerunt
flumina flaverunt venti et irruerunt in domum
illam et non cadet fundata est enim supra fir-
ma petra Pluvia que facit viam lubricam
accipe temptationem lubrice carnis Flumina
que sunt instabilia accipe temptationem mundi
Ventos accipe temptationem ~~de~~ dyaboli Primo de
temptatione carnis dicit apostolus Colo iii Mortifi-
cate membra vestra super terram fornicationem in-
mundiciam libidinem concupiscentiam malam in quibus
ambulastis Secundo de temptatione mundi dicit Johannes
ii Fortes estis et verbum dei in vobis manet
et vicistis malignum per mundum Nolite di-
ligere mundum neque ea que in mundo sunt Si
quis diligit mundum caritas patris in eo non
est Tertio de afflictione dyaboli Jacobi iiii Deus
superbis resistit humilibus autem dat gratiam
Subditi estote deo sed dyabolo resistite et
fugiet a vobis Vis quod per te dyabolus fugiat humilitatem
te dyabolus cum palea fugit humilitatem

Sic legitur quod puella obsessa erat ad quam
tum quando sancto Johanni adducta fuisset dum puella
morti adversario occurrens ei dedit alapam ei
sancto humiliter prebuit aliam maxillam dicens
ecce aliam maxillam percute ad eam si deo
placet dyabolus ergo hec audiens clamabat
horribili voce humilitas tua me vincit
et quando ipsa puella liberata est necesse
est ut confugias ad dominum Jeremie super dominus
mecum est tamquam bellator fortis ideo isti qui me
persequuntur cadent et infirmi erunt || Quarto
verbum dei cor mestum letificat Jeremie super factum
est michi verbum domini in gaudium et leticiam cordis
mei quoniam invocatum est nomen tuum super me
domine deus exercituum O peccator si statum tuum
vis dispicere utique scias quod tot peccata com-
misisti ut a deo recessisti et dyabolo te
subdidisti sed quod te consolabitur et letificabit
audi verbum domini et consolaberis si peccasti
age penitentiam Ezechiel super In quacumque
hora peccator ingemuerit etc Ysaie convertimini ad
me et ego suscipiam te dicit dominus Jeremie
bellabunt adversum te sed non prevalebunt quia
ego tecum sum et salvem te et eruam te a
parte dyaboli ergo verbum dei cor mestum leti-
ficat psalmista letatus sum in hiis que dicta sunt
michi etc || Quinto proprium dei cor sterile fe-
cundat Ysaie lv quomodo descendit ymber et nix
de celo et illuc ultra non revertitur sed inebriat
terram || Quid facit peccator quod exigat sed quia verbum non
fructificans opprimitur cum zizaniis Mathei xiii

Et zizania colliget et in igne comburet. Septo tor crucifixum vestrum est apostoli i Cor. ij. Cum lecter et audi via applicatione huius et pensat quae in ea scripta sunt vestris erit studii o homo qualiter populus dei vestris fideliter cogitas de statu huius mundi quanta ibi vanitas quanta iniquitas quanta fraus et dolus et terror tuus defecit per crucifixum et miseria in hoc mundo Eccl. ij. Cuncti dies hominis doloribus et erumpnis pleni sunt ut nec per noctem mente requiescat

Dominica xj

Notum vobis facio evangelium quod predicavi vobis quod et accepistis in quo et statis per quod et salvamini qua ratione predicaverim vobis tenetis nisi frustra credidistis fratres tradidi enim vobis in primis quod et accepi quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas et quia sepultus est et quia resurrexit tertia die secundum scripturas et quia visus est Cephe et post hoc undecim deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul ex quibus multi manent usque adhuc multi autem dormierunt deinde visus est Jacobo deinde apostolis omnibus novissime autem omnium tamquam abortivo visus est et michi Ego enim minimus apostolorum qui non sum dignus vocari apostolus quoniam persecutus sum ecclesiam dei gratia autem dei sum id quod sum et gratia

cuius in me vacua non fuit etc.
Prime Corin. xv. Inter omnes artes quas homo
potest producere et educere tamen ars praedicatoris etiam
videtur esse nobilissima. Et non secundum Crisostimum est una
illud qui praedicatoris officium vult arripere et artem
illam operari non oportet esse mollem vel resolutum
sed fortem et preciata robustum. Impedienti ergo
epistola actum est de donis gratie sed in parti agit de
donis glorie quia de resurrectione christi et futura.
Est ergo sciendum hic quod cum apostolus Chorinthiis verbum dei
annunciasset et fidem de resurrectione christi et de
futura resurrectione arripuissent postea per hereticos
sunt corrupti ita quod a fide apostotabant quam
antea confessi erant. Et ergo apostolus volens eos
dulciter informare ut ad fidem pristinam redirent
dicit: notum vobis facio, id est ad memoriam reduco
evangelium quod dicitur quasi bona annunciacio per quod
ad regnum dei pervenitur. Unde Jeronimus dicit quod apostolus
fuit apud Chorin. per unum annum et sex menses prae-
dicans illis evangelium sed post eius recessum introi-
verunt ad eos pseudo apostoli qui negabant christum
de virgine natum passum a mortuis suscitatum et generalem
resurrectionem futuram. In quo et statis sed perversi
excepti ad dictum per quod et salvemini id est spe
tamen in veritate qua vobis praedicaverim vobis
sed de resurrectione christi si tenetis illud evangelium
nisi frustra credetis, id est nisi sine utilitate fidem
habuistis. Unde ille credidit frustra qui ab ipsa
fide postea recedit. Tradidi enim vobis q. d.
de. i. a materia domini vos sicut quod accepi a spiritu
sancto quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris et hoc
posita vero est secundum scripturas sed veteris testamenti
que mortem christi futuram innuebat. Unde ys. liiij
sicut ovis ad occisionem ducitur et sicut agnus coram

tondente se non aperuit os suum. Et iterum ysa.
sceleus populi mei percussi eum. Et etiam tradidi
quia sepultus est. et hoc plane secundum scripturas. ys.
liij dabit impios pro sepultura eius. et ys. xj
Erit sepulcrum eius gloriosum. Et etiam do
cuit quod resurrexit tercia die. Osee vj. Vivifi-
cabit nos post dies tres et quia visus est
Cephe. hic probat idem per quadruplex testimonium
Primum quia visus est cephe i. petro prius
quam aliis viris ut habetur luc. ultimo. Et post
hoc undecim scilicet in octavo die resurrectionis
sue quando non absens erat thomas et hoc sequitur
est. Deinde visus est plus quam quingentis
fratribus de hoc autem non habetur in ewangelio ex quo patet
quod corpus non solum vivens fecit multa que non
habentur in ewangelio sed etiam resurgens a mortuis
plura de eo scripta non sunt que tamen fecit. Et quod
apostolus in scola paradisi instructus est. Secundum
veritate ita quod est habet mentiri non novit. ex quibus
multi manent in corpore usque adhuc qui sunt testes
a quibus requirat et potestis interrogare. Quidam
autem dormierunt i. mortui sunt in hoc testimonio
permanentes. Deinde visus est Jacobo filio Alphei fratri
qui dictus est frater domini ut fuit episcopus Jerosolimi-
tanus et qui secundum Haymonem in cena se provocavit
se non manducaturus aut bibiturus donec videret
ipsum a morte suscitatum et ideo corpus ei ap-
paruit. Tempus vero in ewangelio non legitur. Deinde apostolis
omnibus hoc factum erat in monte die ascen-
sionis. Luc. et luce ultimo. Novissime autem omnium
post ascensionem tamquam abortivo i. abiecto visus
est et michi. Unde Haymo dicit qui sunt legittimo
tempore nascuntur sicut apostoli abortivus tamquam ante
oportet quia a corpore vocatus non fuit hic in
carne eius esset. Ego enim sum minimus apostolorum et
non vere michi post omnes apparuit quia miser

cum sit et hoc si ostendant' pterita trans
gressoria vel quia ultimus tpe sit si inca
pteda incita actedant' et sic e glosa
alias aplus mentire' causa humilitatis quod
gphibz augus dicens qui causa humilitatis
ment' mentiendo efficit' quod vitat i incidit
et no sit dignus qui psecutus eccliaz dei
pc ad thymoteum j primus fui blasphemus
et psecutor sed mie gra dei sit id quod su
hic ondit p quid sit factus aplus qz solo mu
ne diuino ideo d' gra dei quod dicit hay
mone licz no sim dignus tn qz gra dei
credo qz sim pdicator euangi quia ho de se
nichil est nec pt quicqd pficere vn augus
pmo libro de correctoe et gra ullus grosso
bonu faciut hoies siue cogitando volendo
amando siue agendo sn virtute dei et gra
gratuita et gra eius i me vacua no fuit
hic ostedit qz bn vsus e dono sibi collato
dicens gra eius .i. apostolato michi gratis
datus i me vacua no fuit .i. ociosa 2e chorin.
hortamur vos ne i vacuum graz dei recipi
atis Et ut ostendat qz in illo i quo habu
dauit delictu habundauit et gra io sc'
ibidem habundantius omnibus laboraui sz in
tempore sn suptum acceptoe et qz tempore
quia i pluribus ecclesiis Nota pximus mortus
qz pro morte amarissima et dolorosa Job
sepi iste moit' robustus diues et felix alius
vero mori' i amaritudine ale sine ullis
opibus multi descendunt ad tectum
morte satis adhuc robusti pximus aut
valde debilis euenerat in infirmata
e virtus mea dedit me dns i manu
de qua surge non potero e tpe aut

Secunde debilitate xpi qui sanguineas
guttulas sudauerat captus et ligatus per
totam noctem vigilauerat consputus alapis
cesus et collaphisatus fuerat postmodum
flagellatus spinis coronatus confectus erat ex
quibus sibi adeo debilitatus fuit quod cum cru
cem suam portaret pre debilitate nimia
ad locum passionis sue proferre non po
tuit consulti et mouent. 3o magnus di
uitiis omnibus eas habet relinquit morien
tes in culcitris purpureis et lectis delicatis
sed pauper xpus nec lectum neque stratum
habuit. Heu quale spectaculum fuerat suppe
ditum. 4o in vestibus xpus aut denudatus
Job primo Nudus egressus sum de vtero
matris mee nudus reuertar ad tumulum etiam
etiam moriuntur. felices quantum ad hoc q
consultores habent vbi sua funera sepeliant et de
lectabilia cibaria parant lectisternia
mollia ornant Sed xpus consultores habuit
datores consimiliores in operatores in ui
ta [illegible] ipse dixit Luce ix vulpes fo
ueas habent et volucres celi nidos filius
autem hominis non habet vbi reclinet caput
Sextio mors xpi amarissima fuit
Tren. i O vos omnes qui transitis per viam
attendite et videte si est dolor sicut
dolor meus quasi diceret ad omnes
clamo quod [illegible] morior qui estis in via
huius mundi vbi est locus condolendi Con
siderate in quo diligenter et videte [illegible]
quentes ut magis [illegible] quod [illegible]

Sermo parasc

et quasi agnus coram tondente se obmutescit
Magna crudelitas erat quod illum qui multa
bona eis fecerat crucifixerunt quia populos eorum
de terra egipti per mare rubrum eduxit hostes eorum
debellavit terram promissionis dederat eis et
apparens in carne multa signa fecerat in
firmos sanaverat mortuos suscitaverat pro
quibus omnibus ingrati ipsum tam crudeliter occiderunt
Deus hoc conqueritur michee vj popule meus quid
feci tibi aut in quo molestus fui tibi responde
michi quia eduxi te de terra egipti et de domo
servitutis liberavi te et misi ante faciem tuam moysen
et aaron et calcavit populum crimine reddes
domino popule stulte et insipiens In super in hoc crudeli
quia in nocte incepit Job xxx pruinarum super
me et ad meas miserias devoluti sunt marcescit
anima mea et possident me dies afflictionis
nocte os meum perforatur doloribus Sic patet quod ipse
Christus mortuus est morte turpissima et ignominiosa
Sapientie ij gloriam premunt se hec deum contumelia
et tormentis interrogemus eum ut sciamus reverenciam
eius utrum sit reverendus filius dei et probemus pa
cienciam illius morte turpissima condempnemus eum Heu
quanta stultitia iudeorum multa miracula
efficatia viderunt et ad huc credere noluerunt
Jo x Si non facio opera patris mei nolite
credere michi Si autem facio et non vultis credere
michi operibus meis credite ut cognoscatis
et credatis quia pater in me est et ego in patre
Nota mors Christi fuit turpis et ignominiosa
primo ratione loci quia in turpi loco scilicet calvarie
ubi malefactores occidebantur Johannis xix et
crucifixerunt in eum qui dicitur calvarie locus ubi cru
cifixerunt eum Quod deflet hodie confusorum quia
corpus in tam turpi loco sustulit 2o turpis erat ratione
consortii quia inter latrones suspensus est Luce xxiij

crucifixerunt cum in medio latronum ysa liij tra-
didit in morte animam suam et cum sceleratis re-
putatus est | 3o rone supplicii quia in ligno sus-
pensus erat | quoniam in lege non fuit turpior
mors quam suspendi ligno deuteronomii xxi male-
dictus a deo qui pendit in ligno sicut quod
factum est tibi o bone ihesu quem susceperunt in ramis
palmarum et tamquam benedictum laudaverunt
sed in parasceve tamquam maledictum occiderunt
galatas iij xpus nos redemit de male-
dictione legis factus pro nobis maledictus Sic
patet 2m principale | Tercio xpus mortuus est
morte utilissima et fructuosa hebreos ij vi-
dimus ihesum propter passionem mortis gloria et ho-
nore coronatum ut gratia dei pro omnibus gusta-
ret | morte quasi diceret ideo mortuus est ut
pro omnibus mortem sustineret | Sic quod utilis
fuit mors xpi de qua prophetavit cayphas
johannis xj Expedit vobis ut unus mori-
atur pro populo et non tota gens pereat | Et quod
nota mors xpi fuit prima utilis et
fructuosa ad terram | quod patet quia prius deo re-
bellabant deus siquidem propter peccata primorum pa-
rentum adeo offensus erat quod nec eum placare
poterat | ideo propheta dolens clamabat Vsquequo
quo domine avertis in finem exardescit sicut ignis
ira tua Sed xpus seipsum in morte offerens
per hoc iram prius placavit Ro v Reconci-
liati sumus deo per mortem filii eius Sic quod
utilis est mors xpi ... signum xpus
in cruce inclinato capite tradidit spiritum q-
d. Iam non debeo caput ad osculum in celo et
... tuus in ... ad gratiam meam ...
... osculum deprecabar salomo canticorum primo
d. osculetur me osculo oris sui quod dicit | Tu frater meus su-
gente ubera matris mee sed in faciem ... in loco ...
re ut in veniam te foris in canticis ...

passione et decoupler te i. reconcilier tibi
peccator rogo te per sanguinem christi ut attendas
christum in crucem . . . fundit . . . ad eum qui
pro te fudit sanguinem. Secundo utilis est ad sci
dilectorum ro. v. Commendat deus caritatem
in nobis quoniam cum adhuc peccatores essemus christus
pro nobis mortuus est multo magis nunc iustificati
in sanguine ipsius salvi erimus ab ira per ipsum. Hac
caritate christus accendat in nobis ut nos eum
ipsum diligamus. Magna in quo caritas fuit quod mori
volebat mori pro iniustis . . .
. . . pro impiis . . . peccatoribus. Quoniam per
in christus . . . mortuus . . .
ut nos offerret . . . mortificatos . . .
. . . pone in corde tuo . . .
. . . pone me ut signaculum
super cor tuum et . . . ut sig
naculum super brachium tuum ut me in bonis operibus
sequaris quia fortis est ut mors dilectio tua
i. adeo dilexi te ut mortem susciperem pro te
Leo papa primus et potissimum . . .
. . . in cordibus . . . per passionem domini
nostri ihesu christi. Tertio utilis est ad penitentiam ut
. . . sicut sudorem . . .
. . . mediatorem ut morte in . . .
in redemptionem . . . quod erat sub pri
. . . retromissione accipiant qui vocati
sunt eterne hereditatis illud . . .
. . . vbi . . . quod in morte . . . potius . . .
. . . in . . . sua . . . christus
. . . manus suas . . . ut . . .
ad se vocaret. Johannis xii. Ego si exaltatus fuero
a terra omnia traham ad me ipsum i. omnem creaturam
rationalem

Dominica xiij

Fiducia talem habemus per christum ad . . . suffi
cientes simus cogitare aliquid a nobis tamquam

ex nobis sed sufficiencia nostra ex deo est qui
qui et ydoneos nos fecit ministros novi testa-
menti non littera sed spiritu littera enim occidit
spiritus autem vivificat quod si ministracio mortis
littere deformata in lapidibus fuit in gloria
ita ut non possent intendere filii israel in fa-
ciem moysi propter gloriam vultus eius que evacu-
atur quomodo non magis ministracio dampnacionis
est gloria multo magis habundat ministerium ius-
ticie in gloria
Secundum thomam iii pugnaturus volens secundum tertia ar-
ma in ducere eo quibus prius in inimicos superat
et non possunt superari primo ut adversarios legis
prius evadere hec autem arma sunt ut in ii in spiritu
virtutibus confidat imponit epistola hec declarando
quod apostolus dignior est moysen legislatore et
per consequens doctoribus eius doctore vult in lege et ewa-
ngelio quanta est distancia inter moysen et per consequens
et distancia inter legem et ewangelium et primo aliquos
doctores apostolus procedit respondendo ad quandam
questionem quam aliquis obiciebat quod ipse se commendaret
quod preferret ministros novi testamenti ministris veteris
testamenti sed apostolus ostendit quod commendatorem non que-
rebat quoniam est minister novi testamenti dicit
quod fiduciam tantam habemus quod non volumus
nos ipsos commendare sed potius xpistus qui fidu-
ciam tantam et audaciam loquendi fidem et
precia bona dicendi dedit nobis ad quod habe-
mus fiduciam propterea et non propter meritorum nostrorum
meo iii non quod operibus nostris que fecimus non
sed quod sufficientes sumus id est reputemus co-
gitare nos multo minus velle et facere aliquid

a nobis quasi ex nobis quasi dicat nichil
est quod procedit a nostra sufficientia nostra enim
sed bonum propaginus sit ex nobis quasi ex causa
secundaria non tamen est ex nobis quasi causa
principalia sed ex deo quod ipse est qui operatur in nobis
velle et perficere quasi dicit licet quod agat
liberum arbitrium tamen non est sufficiens causa
boni operis sine divina monitione sed suffi-
cientia id est habundantia nostra ex deo est
qui dat velle et posse non solum ut hoc
unum bonum sed etiam ut perficiamus nos
gratia precedente sed cum non volumus cogi-
tare multo minus perficere qui et ydoneos nos
fecit sic commendat ministerium novi testa-
menti dicens qui scilicet per spiritum fecit nos ydoneos
et perfectos scientia et vita ministros
dignos evangelii etc unde deus disposuit
hic deus disponit omnia quia naturaliter dat vir-
tutes rei [illegible] virtutem consequendi operandi
ad finem debitum [illegible] quod dedit apostolis donum
spiritus sancti ut essent ydonei ad ministerium novi
testamenti non littera sicut docetur sic fecit lex
moysi vel doctrina aliquorum doctorum verbi dei
creaturarum qui non docet vel predicant ut fructum
audiant faciant sed magis ut appareat sed spiritu
sancti vivificante fecit nos ydoneos unde apostoli
erat ministri non tamen littere docent sed etiam spiritus
vivificantis dicit unde est vita [illegible] ponet mandata [illegible]
illos et hic habebunt unde sciendum quod novum testa-
mentum non fuit datum apostolis per scripturam sed per in-
fusionem spiritus sancti corda eorum illuminatum et ideo
novum testamentum dicitur lex spiritus sed vetus dicitur lex
littere et quae hic dicit sed littera quod testamentum vetus

ꝯuicte

i. agebat concupiscentiam occasionaliter spiritualia
quam que ipse mittitur in veridico vel per literam
occidit i. spiritualiter sine caritate mortificat et multa
mala facit primo enim aggregat peccata viri
quibus ubi est maius donum ibi transgressor
per maiorem subiacet culpe Spiritus autem vivi
ficat i. caritas vel spiritualis intelligentia vitam
eternam comparat Quod si ministracio ista apostolus incipit
commendare dignitatem novi testamenti contra
quod si ministracio mortis i. ministerium veteris legis
que dicitur ministracio mortis quia mortem corporis
puniebat peccatores literis deformata i. defor
mata quo ad quedam superficialia i. ho
neste scilicet de purgationibus superficialibus et ma
nuorum et huius in levitico vel per literas
deformata i. deforis et exterius formata
lapidibus i. in tabulis lapideis scilicet moysi
fuit in gloria quo ad claritatem vultus eius
moysi ita ut non possent intendere filii israel
in faciem moysi i. figere visum in eum propter
gloriam vultus eius i. propter claritatem quam in
de monte synai deportavit Exodi
xxxiiii que evacuatur i. illa claritas
non principatur in moyse nec in eius successo
ribus ita post legem quam a deo acceperat
et populo predicaverat facies moysi apparue
bat cornuta et quasi quidam radioli splende
bant ab eo procedebat ita quod exterior visus huma
nus non poterat dirigi in aspectum suum Quo
modo non magis ministracio erit in gloria i. gratia
spiritus secundum collata ministris ecclesie confert vel
pro nam si ministracio dampnacionis i. veteris

legis que dicitur dampnacio quod occasionaliter
in quantum erat in manu hominis agebat
concupiscentia et quanta malicia in gloria
est i. tanta gloriam prestitit moysi suo
ministratori et ceteris suis fauctoribus multo
magis gaudebit ministerium iusticie i. ewangelium
quod vivificat homines per quod datur spiritus
sanctus et non solum vivificacio primo gaudebit
iusticia et vita in gloria sempiterna // Nona fides
est utilis ad septem primo per fidem homo
iustificatur Ro. iustificati per fidem pacem
habeamus ad deum q. d. iustificati sumus
a peccato ut pacem habeamus a discordia li-
berati sumus et per fidem eriguntur ad superiora
qui depressi carnibus et sine fide nunquam
possumus salvari neque iustificari iudeus
enim et paganus possunt orare ieiunare et
elemosinas dare sed nequaquam iustificari Sed
dicunt aliquis non est necesse ut ieiunem
et cetera bona faciam quia sum christianus
et fidem habeo per quam iustificor quod numquam
dampnabor faciam quod velim Contradicit textus
Jacobi ij Qui fidem habet sed opera non
nunquid fides poterit salvare eum q. d. non
ergo quicumque vult salvari habeat fidem
cum operibus bonis fides enim sine operibus mortua
Jacobi ibidem 2o per fidem homo filius dei constituitur
Collo. iij Omnes estis filii dei per fidem in
christo ihesu letare o christiane qui non tantum
anima es dei primo eciam filius dei appellaris
Jo. j dedit eis potestatem filios dei fieri hiis qui
credunt in nomine eius 3o quia non homo dominum manifestat

et secundum quod dicit filius ipse racionalis creaturas mundi
et hec nativitas facit hominem filium ire
et ideo Ephe. ij. Eramus et cetera natura
filij ire propter quidem originale ad dicitur
in iehenna Contra secundum facta est recom-
ciliatio sed gratia secundum hoc nascitur denuo ex a-
qua et spiritu sancto et hec nativitas facit
eum filium dei gratie et glorie Johannis iij amen
dico vobis nisi quis renatus fuerit ex aqua
et spiritu sancto non potest intrare in regnum dei
Ecce procul dubio qui baptisatus es multum
habes laudare deum quia non permisit te periclitari
in vicijs mundi sed custodivit et ad baptis-
mum aptius lavit et sibi in filium adoptavit
et de filio ire filium gratie fecit Dic o ipse
anime in medio dicas pater meus qui es in celis
quia deus te diligit et ut filium erudit
ad suam hereditatem te vocat Galatas iiij ita
quod iam non est servus sed filius et heres per deum
3o perfecte mundum vincit Johannis iiij hec est
victoria que vincit mundum fides et quosdam semi-
plene et quosdam vero plene Semiplene
in hijs qui in mundo perseverant mundanis
se occupantes plene vero in hijs qui contra
divicias ut in faciant elemosinas et in
iuste possidet vel usurpat sibi bona ulla
tenens ad reperiat Tales cum vincunt mundum
Sunt autem alij qui multo plus diligunt deum
quam mundum habentes paupertatem voluntariam quia
si qua bona habent propter deum pauperibus expendunt
et contempnunt mundi divitias et mundo Tales
fuit zacheus luce xix Tales fuerunt
apostoli et eorum imitatores Unde petrus in
persona omnium dicit Mathei xix Ecce nos

reliquimus omnia et secuti sumus te quid
ergo nobis erit q. d. cuius mercede dabis
nobis qui omnia reliquimus et tibi servimus
prophetis qui temporalia possidet et tu te sumus
Jesus autem dixit illis Amen dico vobis
sedebitis et vos super sedes duodecim iudi
cantes xij tribus israel / 1o quia vobis credentibus
illi credere noluerunt ergo quam magna erit si
des apostolorum qui vocati a christo amore eius
omnia reliquerunt 2o quia cum eo regnant
et iudicabunt in futuro / Quanto perfide
dyabolo resistitur patet petri 1o Adversarius
vester dyabolus tamquam leo rugiens querens quem
devoret cui resistite fortes in fide Sed
cum dyabolus quod fides est fundamentum vir
tutum et quod per ea placebimus deo 2o nititur
ea in nobis fortiter corrumpere ut adeo e
leget et virtutibus spoliet / Unde leo papa
2o dicit antiquus hostis transfigurans
se in angelum lucis deceptionum laqueos ubique
pretendit ut fidem nostram quoquo corrumpere
valeat / heu quam corrupta est hodie fides
in quibusdam christianis Quidam enim fidem a
miserunt ut heretici quidam fidem habent et opera
non faciunt ut falsi christiani quidam enim habent
fidem in herbis in quibus non debent habere ut aliqui
vetule in incantacionibus hos omnes dyabolus de
cipit ut per eos multos corrumpat illud
hodie contingit si puer aliquis langwet statim
ad vetulam defertur ut per ea sortilegio
curetur dyabolus Noli o christiane talibus fidem adhibere
cum contra te inpugnat ut fidem
tuam corrumpat Arma te perfide ut resistas
dyabolo Ephesi vi induite vos armatura

in fide qua habetis ut possitis resistere. adhuc
in periculis dyabolicis. Secundo per fide mors eterna eva-
ditur. Io. xi. Ego qui vivit et credit in me
non morietur in eternum per morte eterna qui
fide veram habet licet moriatur morte temporali. Ideo
noli desperare o christiane si fide
rectam tenueris numquam morieris quo ad
animam moriturus in qua deus qui vita est inhabi-
tabit. Ideo appellat deus infideles mortuos
Matth. viii. dimitte mortuos sepelire mor-
tuos suos. Ex fide vita celeste arguitur
Tobie ii. Filii sanctorum sumus et ex fide vitam
illam expectamus quam deus daturus est his qui
fidem suam numquam mutant. Ideo quod si fidem rectam
tenueris hic in celo beatus eris. Si hic videris
deum per fide videbis in celo per apertam vi-
sionem. Prima ad Corinth. xiii. Videmus nunc per speculum
et in enigmate tunc autem facie ad faciem
vocate et videte quoniam ego sum deus in que
in vobis confitentes credentes etc.

Dominica xiii

Ratres abrahe dicte sunt promissiones
et semini eius non dicit et seminibus
quasi multis sed quasi in uno et semini
tuo qui est christus hoc autem dico testamentum
confirmatum a deo que post quadringentos
et quinquaginta annos facta est lex non irritum
facit ad evacuandam promissionem nam si ex lege
hereditas iam non ex promissione. Abrahe autem
per repromissionem donavit deus. Quid igitur lex

ppt transgressioes posita e donec veniret
semen cui pmiserat ordinata pangelos
i manu mediatoris mediator aut unius no
est deus deus aut unus est lex ergo ad
uersus pmissa dei absit si enim data esset
que possit viuificare vere ex lege esset iusticia
s conclusit scriptura omne sub peccato ut pmissio
ex fide ihu xpi daretur credentibus
Ad galatas iii In pnti epla aplus ostendit quia
consuetudine et exceptione eterne hereditatis quod illa
hereditas non e ex lege nec ex iusticia nisi ex bti
tudine dicens abrahe dicte sunt quas dicens
lex non e inuenta ppter gratiam euangelii edita
et pquens hereditas eterna non e ex lege sed
ex xpo et ad hoc pbandum aplus utitur qua
la quia consuetudine d. abrahe dicte sunt q d
pbam ista pronces et auctoritates q iusti
ficatus et benedicto e pfide et non ex lege ex
dictum est abrahe genesis xii In semine tuo
benedicentur vniuerse cognationes et dixit plurar
pmissiones quia sepe pmissa et btitudo
sunt sub figura eterne pmissionis et semini eius
i xpo non acquisitive sed effective non enim
fiebat ad eum pmissio s per eum pmittebatur
dada benedictio et nota scriptura non dixit
i seminibus quasi i multis ut faceret si de multis
intelligi vellet s3 dixit tuo quasi i uno
vel voles i telligi et semini tuo ss mar
et non formatur qui e xpus vii sed sm

garrmone q̄ p̄a pmissio f̄ta ē abrahe q̄i dixit egredē de t̄ra et cognacōe tua et vade ī t̄ra quā mōstrauero t̄ et faciā te crescē ī plebē magnā dt̄m dn̄s ei bn̄ dicēs dixit benedicā te et multiplicabo te et rursū ī semie tuo bn̄dicent̄ oēs gētes et pr̄ mltaꝝ gētiū posui te vn̄ semie abrahe ē ppl̄s quia abrahā genuit ysaac ysaac genuit jacob jacob genuit iudā de cui⁹ t̄bu assūpsit dn̄s carnē in vtero v̄ginali hic aut̄ dicit ont̄ q̄ testamentū dei p legē nō est euacuatū dicēs hoc aut̄ quasi dicet q̄ ista deus pmisit abrahe h̄ ē dico ī confirmo q̄ hoc testamentū ā deo sit p̄ pmissioēs et iuramenta deniq̄ pp̄i confirmactīm iurani dt̄ dn̄s tale eni⁹ iuramentū fuit q̄ āmo testamentū dei et ī cōfirmatū est adeo p quadringētos et triginta annos et q̄ib⁹ annis cōplet̄ eo die egressus ē omīb̄ ppl̄s de egypto et tūc pmissio abrahe fuit firmata p legib⁹ datōne vn̄ ab egressu abrahe de t̄ra caldeoꝝ qn̄ p̄a pmissio f̄ta ē ei cōputant̄ quadringēta et triginta anni lex nō fuit irritū ī falsū quod utiq̄ faret si p legē cōdiret ħe-ditas q. d. lex nō h̄z ħ ꝯrietatē et an-nihilat pmissioꝝ illa que f̄ta ē abrahe et semi eiq̄ ad euacuandā pmissionē quasi diceret testat̄u quod valet ad euacuandū pmissioꝝ f̄taꝝ abrahe et semi eiq̄ nā ꝯ p ꝯ legē data ē abrahe

 

hereditas sive promissionem quia possessio in
filiis prius iam non esset promissio ita dato
per legem nam hereditatem totius mundi abraha
ipso possedit nec tamen deus dedit sibi
totius mundi per legem sed per repromissionem dona
vit et semini quod est christus in quo benedicte
omnes gentes sunt abrahe aut q. d.
qui non fallit donavit abrahe per repro
missionem et non conservando legem Quid ergo
lex id est cur data est lex a deo vel ad
quid fuit utilis Solvit apostolus propter transgressiones
lex posita est puniendo et premiando et
ut timore pene cessarent transgredi vel
propter transgressiones id est ut peccatum cognoscatur propter
quod ita lex est data donec q. d. propter
transgressiones data est lex ut staret
ad tempus donec veniret semen id est christus
cui promiserat et quia iam venit ideo amplius
lex non est tenenda Consequenter
apostolus ostendit quomodo lex sit data dicens
ordinata id est ordinate facta per angelos et
per administrationes angelorum dicitur vii capitulo
stephanus accepistis legem in dispositione
angelorum vel per angelos id est moysen et
aaron ministros dei et angelorum in
manu mediatoris id est in potestate ipsius ut du
raret in quantum vellet quia sibi data est
omnibus potestas Mediator autem q. d. lex est
data in manu mediatoris qui lex licet sit
una tamen mediator non est unius quia non
tantum iudeorum sed etiam gentilium regibus
quia ipse deus deus autem unus est ...

cum patre et spiritu sancto secundum divinam naturam licet sit mediator
inter deum et homines pacificans gentes et
iudeos secundum humanam naturam. Videtur lex ergo
adversus promissa dei. q. d. non quia deus in
vitaret scilicet ipsum ista lex aliter transgres
sione posita est ergo propter quos lex
est posita propter transgressionem et non ut
promissa dei impleantur. ea absit ergo quod ut
per legem aliter impleantur quam per semen promisso
erat. Unde secundum apostolum ad ro. iiii. lex ira
ira dei operatur. i. penam temporalem. Sicut
data esset lex que posset vivificare. i. d.
iustificare et vitam eternam conferre vere
non per opera natura esset ex lege esset iustitia. Sed
conclusit scriptura. i. lex que erat in tabula occi
dente et non in spiritu vivificante omnia quantum
videmus sub peccato. Ibi ostendit quod lex non
est data ut peccata auferret sed ut peccata
ostenderet. Et ex fide ihesu christi daretur cre
dentibus scilicet regnum celorum. Sed diceres quare
deus tale grave iugum hominibus posuit
respondetur ut promissio et hereditas eterna
promissa daretur credentibus ex fide. i. per
fidem ihesu christi et non per legem. Nota quod le
ge ipsius assimilatur humane creature quam
promissus est abrahe et naturam quam
... commissione ordinavit ipsum fieri sic
... quo nobiscum per gentem est con
iunctus quo ... semine abrahe quo nota ipsum est
... ipsa ... assimilatur
... debuit ipsa assimilari sic
... simulatus ...
... ut ... sic simulatus ...

nobis in carne quam contraxit de pura virgine
O quanta misericordia dei qui cum esset par in creando
voluit fieri par in carne assumendo ut
nos sibi placabiles faceret ipse nobis placari po
luit et compromitti in lege Secundo non quod assimilatus
fuit nobis in rebus primo in nature uniformitate
quam nostram naturam assumpsit ad philippenses ii cum
esset in forma dei esset non arbitratus est ra
pinam se esse equalem deo sicut lucifer et adam
qui voluerunt habere similitudinem dei lucifer cum
potestate sua descendit in aquilonem consilii quo
se supra deum extolleret / adam vero non
cognoscens sui status in perfectionem ex consilio malo
usurpato contra dignitatem dei sibi usurpantes sciam
et male timere quod se denegari crederunt
et in latum comprimendi eis displicent peccati
in quam ex serpentis nequicia obruptum gravius
durius affligit quod peccati sive suggestione ac
ceptatum quod lucifer comprimendus cecidit quod adam
volebat cum rapina committere et spolium regni
dei habere considera perfecto gravitate quod gravius
quo deum offenderant quod nec purus homo neque a
angelus compassione satisfacere poterant sed solus deus
filium suum semine abrahe promiserat ex quo
satisfactio debebat esse penalis contra de
lectationem quod fuit in peccato et deus non potuit
nostram naturam assumpsit in qua penam susti
nuit O mira res / angelus cum pecca
verant sicut homo sed angelicam naturam non assumpsit
sed humanam ad hebreos ii nusquam angelos
apprehendit sed semine abrahe nec angelum passio
nem sua redemit sed homines omnibus facile
est ei virginis clamans quo eum apostolus dicit

Bndic aia mea dno et oia q̄ in tra
me sunt noi sc̄o ei9 2o afflat9 ē nob
i penalem defectum coformitate ꝓo pri
deu filiu suu mittens i silitudine deꝑto
dapnauit pctm q̄ no i carne peccatie
s3 i ei9 silitudine ꝑ passibilitate et mor
talitate et alios defectꝰ 2o dapnauit
pctm mundi quod ꝓtesserat de pc̄to ade
ꝓa septe defect9 penales de pc̄to ade
m fluxi sut nobis ut fames sitis frigus
estus labor mors et ifirmitas hos gel
ꝓpus assumpsit ut eos tolleret a nob
primo tulit a nobis fame mat iiii
et cu ieiunasset xl diebȝ et xl noctibȝ
et 2o sitim i hor q dixit pendens i cruce
Jo. xix sitio et sublumpit gravatus est
i grupti et sublati sunt defectus cause
tes pctm ad ꝓditoȝ no aut tulit deus
defect9 tales ad deformitate et afflictio
defect9 tales adformitate ... vi
grahentes agpctm die noctu q3 estu et vi
cbat et gelu urgebat me q3 sp dubio
morte mei fuc a me ꝓpcpis ꝓpstus estu
defroopt9 frigebat magnu ut credo estu
sustinuit cu aurit ꝓ castella ꝑdicando
et ciuitates ite labore tulit Jo iiii
Jhus fatigatus tunc resedit i fonte a
ite morbu no ex coplexionis dispar
s3 ꝓpillata violencia ere i in firmati
s3 virtus mea ite morte tulit hebre
videmus ihm ꝓpter passioȝ mortis gla et
honore coronatu et gra dei ꝓ omibȝ
sustineret morte fr ꝑo defect9 nros ut
eos curaret hebre v no hemus pontifice
qui non possit copati ifirmitatibȝ nris

Nota populus multum desiderat ut pector[?] spa
ramus abitiat et fructus boni operis faciat
iste cum fructu d[icitu]r gre quoque [con]ectates [?]
cum et primo boni odoris quantum ad [con]stituc[i]o[n]e[m]
pos[itionis] et erit tanquam lignum quod plantatum est
secus decursus aquarum quod fructum suum da
bit in tempore suo decursus aquarum illarum est in
fluentia divine gratie que in a[nim]a fluit in aiaz [?] [illegible]
go facit fructum suum sicut aqua [illegible]
dem[?] a qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] haurietis
aquas in gaudio de fonte salutis sicut aqua
facit in homine fructum boni odoris dicitur de
prop[ri]i ecce odor filii mei sicut odor agri
pleni cui benedixit dominus ad hunc odorem multum
confert fervor dilectionis sicut odor confirmit
in sicco et calido [illegible] flores [illegible] meliore
odore sunt in estate quam in yeme tale odore
habuit maria magdalena que dominum poterat de
sapere [?] et erat rex in cubiculo suo i[d est] cum
populus quiesceret in domo symonis leprosi nardus
mea i[d est] confessio dedit odorem suum ergo dimissa
sunt ei peccata multa [illegible] [illegible] ergo d[icitu]r in epistola supra
carnis non perficiet sit cum fructu desiderio
spiritus plantatur et appetitu caritatis metitur
cortice colligitur et dulcedine [con]servatur Secundo
iste fructus est dulcis saporis quantum ad confes
sionem rati[?] in dubium [?] sub umbra eius quem desideraveram
sedi et apertus quievi et fructus eius dulcis
gutturi meo iste fructus iste est confessio que fidelis
ubi vocat fructum oris quia [propter] graciam confessionis
bona opera [?] hunc fructum spiritus sanctus operatur sicut
[con]figuratum est [?] [illegible] cum vidisset ficum a
longe habentem folia venit forte si quid in ea inveniret
in ea et cum nihil inveniret praeter folia ma
ledixit ei et arvit ficus habens folia tantum [illegible] [illegible]

qui sz multa vā sīt fructu ɡfessiōs Quit vero
dñs alege qz stet cū nota suet visiōs
sz nescit cū nota aquilaris Mathi xxi Amen
dico vobis nescio vos Quit maledicti dñs
qñ dicet Ite maledicti in ignē eternū et
tūc arescet quia amplius ī igne manebit
O peccator si vis illā maledictionē evitare
ɡfitere modo peccata tua et fac opera penitencie
sz sis modestus temperatus benignus et affabilis
ut pferes fructū dulcē ɡfessionis Secunda
corrumpens fructū est ɡficio ī ɡfessione Prov. xxviii
Qui abscondit scelera sua non dirigetur
qui autem ɡfessus fuerit et reliquerit ea misericordiam
ɡsequetur Tercio iste fructus est integer quantum ad
satisfactionem Mathi iii facite dignos fructus
penitencie dignus fructus penitencie est qui homo
penitencia a peccatis ī mente ī integra impletur sz
nos ita destruunt ī integritate fructus sz casus
putrefactio et vermis corrosio Quid est tria
corrumpit satisfactionē sz homo vermis corrosio
ut qñ quis ɡfitetur peccata et aliqua reservat
ī ɡfessione et digne satisfacere non potest eo aliquid
nō est confessus Psalmus Sicut aqua effundere
aqua cor tuum ī totaliter sicut aqua effusa est
de vase ut nō pendeat qui peccatum sicut scribitur
Quartum iiii Secundo casus corrumpit satisfactionem
ī quando quis recedens a ɡfessione labitur statim
ī peccatum mortale eius qm̄ non potest satisfacere
ī dum est ī peccatis mortalibus Ysa. lviii Ecce
ieiunastis et assequimini qualitatem ... Ecce ī die
ieiunii vestri ... penitencie voluntas vestra sz ad
peccatum Ecce ad lites et ɡtenciones ieiunatis
et percutitis pugno impie q. d. Nulla satis
factione digna volite facere qui dum ī peccatis
dormitis Tercio putrefactio ī pcedit satis
factione tum fructus putrescit qui negligenter

custodiuntur ut hoc quod in parte perdite implet et
parte negligit secundum talis implebit respondit
in purgatorio vel luet in inferno Ysa xxvii In
mensura contra mensuram dabitur cum abiecta
fuerit anima et fuerit separata a corpore deus in
mensurabit eam in mensura pene infernalis
vel purgatorii contra mensuram satisfactionis
que neglecta quod dicitur contra modestia sit
in operibus virtutis et continentia contra superbia et
cupiditas Quanto fructus deus est pulcher quam
ad bonorum operum decorationem sicut dicit super extollere
super libanum fructus eius libanus interpretatur
candor sed candidus color pulcher est quasi
diceret pulchrior est fructus boni operis quam
aliquis candidus color Quicumque candorem
retinet ad eternum regnum vite assumetur Canticum
iiij Tota pulchra es amica mea et macula
non est in te veni de libano sponsa
mea veni Qualis est iste qui habet istum candorem
scilicet huius id est iste qui opera carnis vincit et opera
spiritus perpetrabit Qui vero habet ingrediens
in ista deformitate dampnabitur Naum ij
dissipata et scissa et dilacerata et cor
tabescens dissolutio et defectio genuum
renibus et facies omnium sicut nigredo olle
quasi diceret anima peccatoris dissipata est propter
dilacerata a corpore scissa a consortio sanctorum
per gladium divine sententie Cor tabescet quia corpore
dissolvetur ut penam inferni effugiet Renes
desiccat contra maiorem penam sustinebit quia
facies eius deformis est propter sicut nigredo
olle Consulo ergo tibi o peccator fuge anima nigra
et sordida propter ut vadas ad balneum
confessionis et laveris lacrimis contritionis et humi
litate compunctionis Ysidorus 10 ethymologiarum

lavamini et mundi estote Quanto fructus est
et durabilis perfinalis perseverancia Iohannis
xv. Non vos me elegistis sed ego elegi
vos ut eatis et fructum afferatis et fructus
vester maneat. Heu quam pauci faciunt fructum
manentem Augustinus cum sint qui in fructibus
spiritus in tempore ut in fine perseverent Mathei
xxiiij Qui perseveraverit usque in finem hic
salvus erit Hic carnem suam mortificat et
martirizat bonis operibus vacantes

Dominica xiiij

In spiritu vivimus spiritu et ambu-
lemus non efficiamur inanis glorie
cupidi invicem provocantes invicem invidentes
fratres et si preoccupatus fuerit homo in aliquo de-
licto vos qui spirituales estis in spiritu huiusmodi
in spiritu lenitatis considerans te ipsum ne et
tu tempteris alter alterius onera portate et
sic adimplebitis legem Christi nam si quis
existimat se aliquid esse cum nihil sit ipse se
seducit opus suum probet unusquisque et sic in
semetipso tantum gloriam habebit et non in altero
et unusquisque enim onus suum portabit communicet
autem is qui cathezizatur verbo ei qui se cathe-
zizat in omnibus bonis nolite errare deus non
irridetur que enim seminaverit homo hec et metet
corruptionem qui autem seminat in spiritu metet

vita eterna bonum autem facientes non deficiamus tempore
enim suo metemus non deficientes Ergo dum tempus
habemus operemur bonum ad omnes maxime autem ad domesticos
fidei Galatas vi In ista epistola apostolus in caritate
nos vivere secundum spiritum sicut quod quicumque salvatori
et ambulemus in via caritatis ergo [illegible] deus in omnibus
sumus in quicquid [illegible] ut vivamus et vincemus
efficiamur quia apostolus tangit in presenti epistola primo
[illegible] ducit ad operandum virtutes et ad bonum operandum
Ergo enim spiritus quod perseveranter debemus in bono Ergo
dicit Si spiritu vivimus quod de qui proprie sit ita vi-
vunt nos quod si in littera [illegible] spiritus ducit ad
vitam gratie [illegible] Jo. vi spiritus est qui vivificat
vivimus spiritu et ambulemus per bona opera nec ef-
ficiamur inanis glorie id est secularis et vane que
[illegible] est et brevis [illegible] Math. v gloria viri peccatoris
[illegible] et vermis cupidi [illegible] dicit gloria in a-
nis est velle vincere ubi [illegible] non est Ergo dicit
non efficiamur cupidi [illegible] nos [illegible] concupiscentes
ut [illegible] reputemur [illegible] in vite
provocantes [illegible] ad lites et [illegible] vel ad alia
mala ut [illegible] sicut illi qui [illegible]
volunt [illegible] et [illegible] esse [illegible] in vi-
dentes in aliam [illegible] invidia [illegible] consumare [illegible]
mali fratres et si preoccupatus fuerit homo [illegible]
[illegible] vel aliqua alia [illegible] non ma-
[illegible] et [illegible] in aliqua gloria non [illegible]
quasi in cottidiano usu sicut illi qui [illegible] et [illegible]
sunt peccare delicto enormi quod ergo peccatum est
[illegible] mali delictum vero defectus vel de-
[illegible] boni vos qui spirituales estis [illegible]
spiritualibus [illegible] dimdicat [illegible] sordes [illegible]

nō vīj manꝰ cͣlerīd ꝫ hꝯ quod m̄ fortuite nō
appnam̄ nec cōtempnīte ī fortuite ī ꝙ ī spō
loūtarꝰ et hoc venia nō in ꝓectu furentꝫ
vn̄ fm̄ hermāꝫ ꝓocupac̄ ī fra venie ꝑo
cupaꝛ cuꝫ hō ī pcto qⁿ subdito perrat et
antea nō fuit pmeditatꝰ 2ᵃ ī fortuite leui
affectu mentis ꝓmittentꝫ cꝫ venia ne for
te ī desperacōꝫ ruant ꝫ hon mlti mali
cūꝫ ꝛaꝫ dottra nō fuant ꝗ defectꝰ
nō leuīt corrigūt ꝫ ꝯfidere ī tendūt ꝗ
decanī cū q̄ ne ut ī tēpterꝰ ī ī sīlc
ꝛadc ꝓmittert p̄ ꝓcerꝫ radē ꝓmissꝰ
c luꝫ ꝓꝑū ut sīet ꝯpati ꝛapꝰ subdi
torū ꝯlꝫ altiꝰ oncā ꝑtate fm̄ ierom̄ q̄
cūdati diuicijs et bonis tēalibꝫ sustinet
frēꝫ paupere et sic adīplebit legē xpī
quā dedit dē dilectoe Jo pūū hec est
preceptū meū ut diligatis ī vice nā s
alquis oꝑrat sꝫ aquud eē ī supiore spe
culacōꝫ sibi ī pouit quā dꝫ et ī mcto sua
indiratꝫ sed nichil sit ī se p̄ chorin̄ iiij
quid hꝫ qd nō accepisti ꝗ se sedurat
ī ꝓcēssu a verite durit vꝫ hō hꝯ et
ꝓfectꝰ dat sꝫ ōī hoī subiete et punctis
viliore ꝯsumac ꝯpꝰ aut pūū ꝓbꝫ vnꝰ
quiꝰꝗꝫ | aplꝰ monet ad ꝯpm̄ ꝓꝑū dili
gere ꝯamnacōꝫ ut ꝓcta aliorꝫ nō dili
ꝓuiat ꝫ ꝓꝑa ꝓcꝛꝫ cū dat ut hō di
ꝯpꝰ pūū ī ꝓcꝛꝫ ꝓꝑꝫ nō alicui ꝓbet ī
diligētia ꝯamnet quā ꝯgnoscē valeat
2ᵃ ī pꝛīncipio ī ī tꝫ ī ꝯtra bona de bonis
suis absolute habebit glāꝫ ī magnā ꝓterꝫ

et non in alterius i. in opere alterius id est unusquisque
probet opus suum quia unusquisque portabit quasi. de
deperditis hoc operis reddere rationem et quod unusquisque
sibi videt cui quod opus suum portabit / quid
autem fratribus faciunt subditos qui se de
beant habere ad platos dicens id qui cathe
zizat i. verbo doctrina instruit sine non corrupto
ei qui se cathezizat i. doctori et plato suo
qui eum instruit in omnibus bonis quod dicitur non in
malis quam facit vel facit cathezizatus quod a cathe
zizare quod est doctrina liter et locutio 2 Hier. in littera iug
ffimat pellit reprehendit sive refutat instruit
in fortis doctorem tribuit cum cathezizat / et neque
comparando durat quod non dico agere quod non
audio in plato meo quod dicit litteras nolite er
rare sub specie operacionis permittatis deus enim
non irridetur quia non potest falli omnia enim nuda
et aperta sunt oculis eius etc quia reddet v
nicuique secundum opera sua quae enim seminaverit
homo in presenti vita et labore hoc i. mercedem
illorum et metet in futura retributione id est dicitur qui
seminaverit in carne sua scilicet seminando et
ponendo omnia carnalia hic metet de carne
corruptionem scilicet pene eterne qui autem in spiritu
seminaverit hoc est spiritualia seminando metet
vitam eternam bonum autem facientes q. d. si sumus
in omnibus bonis facientes non deficiamus sed in bono per
severemus quia solum ille qui perseveraverit in fine salvus
erit Mathei xxiiii vel dicitur ansgis et hoc sine spo
meis fiet operum deus deus non imponet finem
remuneracionibus tempore suo et competenti Luce iiii
metemus i. mercedem eternam accipiemus quod dicitur ipse

habemus in presenti vita in qua est aptum tempus ad
laborandum operemur bonum ad omnes et hoc sine re[illegible]
personarum acceptione ut fiat presens dilectio maxime
autem ad domesticos fidei id est ad xpianos fide
les qui dicuntur domestici quia sunt de familia
eiusdem domini Ephe ii cives apostolorum et do
mestici dei Nota ad [illegible] requiritur si volumus
opera temporis sed facere quod opus habet [illegible] et
ambulare in via misericordie quod sequitur misericordes
esse ergo dicit Non efficiemur in ambulare [illegible]
alter alterius onera portate quia non [illegible]
debet esse misericors quinque modis primo debet mi
sereri sibi ipsi anime sue miserere [illegible] proprio misere
re anime tue placens deo et continue congrega
cor tuum in sanitate [illegible] Secundo qui misereri
corporis laborat ut sanetur si debile est ut
fortetur si in mundo est ut abluatur si sitit vel e
surit studet ut reficiatur sed pauci sunt qui
volunt misereri anime non curant si anima e
grotat morbo culpe ut [illegible] sanetur
si debilis est [illegible] ut reparetur
ut per dei gratiam confortetur si immunda est de
sordibus culpe vel lacrimis penitentie [illegible] lavetur
si sitit vel esurit ut aqua doctrine et pane
eukaristie reficiatur non [illegible] sapiens misere
anime tue [illegible] optime miseretur anime qui miseretur [illegible]
et deo sit [illegible] ut ab eo possit [illegible]
venie [illegible] mutuabitur peccator et non solvet
iustus autem miseretur et retribuet [illegible] mutuabitur
peccator id est arripit corpus et animam a deo
et non solvet id est non agit grates misericordie [illegible]

miserere et respondet .i. gratias agit bn vindica
m scilicet in illa benefactores non desistamus semper
benefacientes cum hereditate sicut maledi
centes autem cum dispendio. 2° est misereri proximo
suo in iniuria in se facta ex corde sibi dimittendo
Luce vi diligite inimicos vestros et benefacite
eis et sequitur estote misericordes sicut pater vester
misericors est q.d. sicut deus benefecit inimicis suis
peccatoribus remittendo offensa si querunt
graciam sic et tu debes facere inimicis tuis quia
si non dimiseris inimicis tuis nec deus tibi
remittet Eccli xxviii Relinque proximo tuo
nocenti te et deprecanti tibi peccata solventur
Sed heu multi sunt quibus deus multa et magna
peccata dimisit sed si in minimo offendunt proximo
statim querunt se vindicare tales fiunt sicut ille de quo
dicitur Math xviii Serve nequam omne debitum tibi
dimisi quoniam rogasti me nonne ergo oportuit
et te misereri conservi tui sicut et ego misertus sum
q.d. ego cum tu esses dominus et possem me vindicare
et te in infernum demergere et si pro te
quae tu non vis pro te homini qui contra peccato tibi
3° est misereri cuilibet peccatori deum offendenti
contradicere sibi compaciendo Ro xii estote com
pacientes fraternitatis amatores misericordes sed
vos diligentes proximum utique cum compateris Ro xii
semper dominus in prima super peccando et cum non
timor super compaciendo quibus fratribus scilicet
peccatum committendo et cum non orare super extra
cum miserias deplorando Sed heu quidam comparant
proximo benefacienti et gaudent cum male agenti
ut scilicet agnus vero intrare religionem dicit compa
quia invenimus quod pulcher et dives est

ꝯ ſ vadit ad guberras torneamenta et
choreas omnes gaudent et laudant eu
Circa Sunt plures qui cōpassione corporis nō
spiritualit ꝯ carnalit' nō pendunt Quarto d3
miseri paupi egeti elemosina Sic
paupe pro feneat dno qui miseret pau
pis et centuplo accipiat Vn magna et
bona vsura fit qui dat elemosina paupi
qr dat panē [illegible] et recipit eterna gau
dia dat tunica vetere et recipit stolā
immortalē dat calice aque frigide et
recipit torrente voluptatis eterne Augustinus
Ho qui feneraris hoc fenerare deo et cē
tuplo accipias et vitā eternā possidebis
Cōbie in cōscientia tua elemosinā fac et
nō averte faciē tuā ab ullo paupe ita
enim fiet et nō avertet faciē dni
[illegible] nō pateret esto misericors modum
tibi fuit habundant Sic [illegible] modicū d'
ipm i partiri stude [illegible] [illegible] elemo
d3 et [illegible] vn d' [illegible] tua fac ele
mosinā [illegible] qui [illegible] et [illegible]
dat elemosinā [illegible] vn [illegible]
magna mercede offerunt elemosina
qr sunt facte [illegible] [illegible] vn [illegible]
[illegible] videbis [illegible] facie dei et affluens [illegible]
i deliciis [illegible] et dilatabitur cor tuum
illis qui avertunt faciē a pauperibus nolent [illegible]
elemosinā qr ab illis avertet deus faciē suā
i die iudicii qñ dicet discedite a me ma
ledicti in ignē eternū qr esurivi et nō [illegible]
[illegible] [illegible] manducare [illegible] [illegible] [illegible]
turat aurē suā ad clamorē pauperis
ipse clamabit et nō exaudietur [illegible]

dz inspexi aie i pgatorio opidi suffragia
i ponedo Job xix Miseremini mei miseremini mei
saltē vos amici mei q̄ manꝰ dñi tetigit
me. Ista ē vox aie i purgatorio existētis
Rō manꝰ dñi i vos qui sūt i celo n̄ tetigit
Sap iii Iustorum aīe i manu dei sūt et
nō tangit illos tormentū malicie. Ad illos
vero qui sūt i mūdo minat^r Ose v i voravi et
relinqui vadē. capedi manꝰ mea sup minādo
et nō fuit qui eripieret. Illos vero qui
sūt i inferno pcutit plaga i sanabili deut^o
xxxii Ego occido sup dapnatos. et viue
faciā sup eos qui sūt i pgatorio pcutiā
eos qui sūt i inferno et sanabo eos qui sūt
i celo. Ps humiliabā i ieiunio aiam meā
et oro mea i sinu meo cōuertet^r

Dnica xvi^a

Obsecro vos ne deficiatis i tribula
cionibus meis pro vobis que est gla
vřa. Huius rei grā flecto genua mea
ad prē dñi ihu xpi ex quo ois paternitas
i celo et i terra nōiat^r ut det vobis
scdm glie sue virtute corroborari p spiritū
eius i interiori hoīe habitare xpm p fidē
i cordibꝰ vřis radicati et fūdati ut
possitis cōphendere cū omībꝰ sanctis q
sit longitudo latitudo sublimitas et
pfundū scire etiā supeminentē sciētie

caritate xpi ut impleamini in omnem plenitudinem
dei ei autem qui potest omnia superhabundanter
quam petimus et intelligimus secundum virtutem que operatur
in vobis ipsi gloria et in ecclesia in xpo ihesu
in omnes generaciones seculi seculorum
Ad ephe iii tribulacio ia quam hortatur agaudat
et prima earum desinit si quod advenit
non est spernenda sed magis gravamen atque
amplexanda Et vero secundum ... omelia
pro super mathei iii ... adversitas quam nos
sunt occasio nostra tribulacionis ... mundo
baptismus ... est ... domine quid
multiplicati sunt qui tribulant me ... qui
multi tribulaciones multiplicaverunt magna
occasionem adventes dederunt ... apostolus
intelligens hortatur et orat ut ephesii
permanent in fide xpi et ... ut
... in ... rogamus ephesios et
... nos ... ut a bono ... quod
... non deficiamus sed ...
in ... dicit ... quod ...
fide in xpo habetis et ad accessum ad deum
... ... ne deficiatis
... ... a fide ab omni bona opera
ab ... a fide ab omni bona opera
... ad gala vi bona autem facientes
non deficiamus in tribulacionibus meis ...
tribulaciones meas pro vobis que sunt ad ...
barem q d secundum haymonem dum me videritis
tribulari que tribulacio est gloria vestra

~~rā etiā bo[n]i aut facientes nō desināt~~
~~ipe cum suo ministerio nō desinentes ip~~
~~sui tempus habemus operem[ur] bonū ad omnes~~
~~maxime aut ad domesticos fidei~~

Item apostolus gallies tribulat[ur] ex hoc qd cu[m]
illis predicauit veritate[m] reprehendebat[ur]
a persecutoribus s[ed] tribula[ti]o sua gl[ori]a eoru[m]
erat qz tribulaciones sui meriti comprobantes
eorum ut sint virtuosus et caritatiuus / deinde
subiungit oracionem ad deum et tangit tres
gradi[us] dicens huius rei gr[aci]a q. d. non
solu[m] rogo vos sed eciam eorum curius sum auxilio
nichil facere potestis oro io dicit huius
rei gr[aci]a non desinatis flecto genua
mea quasi terrore ad deum renuerent[ur] quasi
dicendo flecto in terrori et remorone
cordis ad deu[m] patrem ihesu xpisti ex quo
s[ed] patre om[n]is paternitas in celo et in terra
nomi[n]at[ur] ubi nota[n]d[um] qd eius co[m]missione
sunt nobis patres in celo angeli et in terra
prelati uel io qz ab eo sunt angeli quasi
omnes acceperunt tanq[uam] a patre quasi
aut deus sit ad orandu[m] subdit dicens
det nobis s[ecundu]m diuicias gl[ori]e sue s[ecundu]m
quas dedit ipsum diuite[m] et gloriosum non
cum deus eum dare mediu[m] s[ed] donum per
fectum qz s[ecundu]m diuicias copiosum est contra
ad dicere det in q[uo] virtute qua possis
corroborari possum eius cuius potestas est ad
modu[m] ignis io apostolus apparuit in spe[cie]

ygnis dicit iij Corroborari ducto et hom[inem]
in interiori homine quod roboratur exterior est
aliquo impedimento interioris et cuius primi
firmitatis exterioris innuamentum est Nunc sequitur
per iij eum firmior tunc fortis sunt sub...
dicit est habitare christum per fidem in cordibus vestris
et hoc per fidem que perficit habitaculo dicitur
per prius fecerunt corda conversa in caritate
radicati quod de ore dicitur ut sit in caritate
fermentes et radicati ad modum arboris
fructificandi hoc quantum ad vitam activam
et fundati ad modum domus protegende et
quiescende hoc quantum contemplativam ut possitis
comprehendere apparent dictum est ... di-
mensione caritatis sic ut possitis comprehendere
non tamen cogitacione sed perfecte in ... spiritu
perfectione vie et in futuro perfectione pa-
[tri]e ... augendo comprehendere et sunt rei
attingere cum omnibus sanctis et uni... est
[per]fectis que et quanta sit latitudo caritatis
que in tempore ... usque ad inimicos
est cum caritas maxima latitudo dicitur
et longitudo in perseverantia ... temporis
et dicitur sublimitas id est desiderando eternorum
celestium premiorum et profundum humilitatis
... hoc ... caritate ...
comprehendere quanta sit eius latitudo ...
inimicis in tendendo et quanta sit eius
longitudo nunquam a bonis vacando et quanta
sit eius sublimitas per divina appetenda
et quanta sit eius profunditas mediata per

consideratio dicitur est super eminente caritate
[illegible] rogo quietam sequamini ut multiplicamini
q. d. non volo vos stare .a. ut perficiamini in ple
[illegible] pro omni plenitudine dei secundum [illegible] et opere
vel [illegible] plenitudine i. plenam dei confessionis
et fide [illegible] est dicitur apponitur primo [illegible] ita
[illegible] scilicet deo qui omnia potest esse facere secundum im
[illegible] in vobis qui per [illegible] [illegible] omnia quecumque
voluit fecit in celo et in terra || Nota in regno — Sermo.
[illegible] fuit [illegible] [illegible] fecerit [illegible] [illegible]
[illegible] primo est ubi pax et [illegible] [illegible]
[illegible] eius in perpetuum quod non [illegible]
regnat in mundo sicut est in celo et pacis eius
non erit finis super solium david
et super regnum eius sedebit in super regno
[illegible] quod in regno david prefiguratum est
pax quod illa que est in celis numquam dissolvetur
[illegible] sedebit populus meus in pulchritudine
pacis et in requie opulenta pax enim [illegible]
[illegible] pulchritudo quod [illegible] nullam discordiam
[illegible] cum omnia concordabunt cum deo quem de
cetero nullum poterunt offendere cum proprio
numquam de in corpore nec in corpore nec
[illegible] non ledat discordiam cum angelo
[illegible] toto corde diligent et corpora
omnes efficientur ista pax numquam potest
dissolvi ut [illegible] quatuor que solent dis
solvere pacem quorum nullum est ibi primum
[illegible] superbia [illegible] superbia [illegible] in ponere
[illegible] sua [illegible] [illegible] addit [illegible] pace
[illegible] amat magna pace sua superbia
erit in gloria quod patet in lucifero qui
superbia [illegible] est de celo [illegible] [illegible]

nt quis unq̄ ī videt bono alterius .i. non
erit ī patria s(ed) celesti caritas augustinus
ia civitas magnum bonum ī se videbit quod
nulli superior nec ulli ī ferior ī videbit
3m c(ontra) ira q(ue) plus non erit ī patria s(ed) celesti
mansuetudo io pax ia non dissolvet p(er)
mansueti autem hereditabunt terram et de
lectabuntur ī multitudine pacis Quartum est
defectus voluntatum ita non erit ī patria
quia ī omnibus erit concors voluntas io pax
ia non dissolvet p(er) hoc dicit quod bonum et
quam iocundum habitare fratres ī unum Bernardus
O civitas celestis mansio secura patria
continens totum quod delectat populus sine murmure
quieti homines ī digentes nulla gloriosa
quia gloriosa dicta sunt de te civitas dei
quia ī celesti patria est pax et concordia
contra quam ī regno mundi est pugna et
discordia unde pugnavit homo
fratrem suum et vir contra amicum suum
civitas adversus civitatem etc. Ubi aqua sunt
quanta erant inmagna bella et quanta
pacificare pax firma et vera concordia
perpetua multum gaudebunt omnes qui multos
magis gaudebunt illi qui fuerunt multis
annis ī pugna huius mundi quando venient
ad regnum celeste ubi est pax perpetua
2o ubi est securitas ī effabilis nam
quando dives inter viras alienas adire de
et nocturno ī estu et frigore ambulare non
passit bona temporalia congregare sed semper

Si tu noluit laborare modicum pro eterna vita
que numquam amittetur ut quam minime Et ideo ultra
videte oculis vestris quam modicum laboravi
et inveni pro me multam requiem Quarto est ibi
eternitas inexplicabilis Daniel vij potestas
eius potestas eterna que non auferetur et
regnum eius quod non corrumpetur O quam nobile
regnum est illud quod parassimum securissimum et
ditissimum est et quod numquam habebit finem
Multi pro regno transitorio adtinuerunt quod
brevi tempore durat exponunt corpus et animas
magnis periculis et regnum eternum gratis
oblatum noluit recipere Ysaie j vocavi et re
nuistis extendi manum meam et non fuit
qui aspiceret Noli despicere deum qui te
vocat in terris per inspiracionem et predica
predicacionem vocat te ad eterna non ad
transitoria ad requiem non ad laborem ad
consolacionem non ad desolacionem sit quod in illo
regno est eternitas sit contra in mundo est
mutabilitas Sap. iij Quid profuit nobis
superbia et diviciarum iactancia quid contulit
nobis transierunt omnia velud umbra Ecce
contra quam dicit regnum celeste a regno
mundi illic est pax hic est pugna illic
securitas hic timor illic habundancia hic
penuria illic eternitas hic transitoria
O quale est regnum illud in quo tot bona
sunt Invitate quod doctrina sancti pauli dicentis
radicati et fundati ut possitis comprehendere
que sit longitudo latitudo sublimitas et
profunditas pro tribulacionem Et super eminentem
gradum illius ut sit similitudinem deo contulit
in virtute que operatur in te et regnabis
cum eo eternaliter Non est ibi tempus pugnandi
ministrantis laboriose sed tempus vero quiescendi
delectare hic tempus vos est qui metitur prop

magnificentia tempta et ego dispono vobis
ut disposuit mihi pater regnum ut edatis
et bibatis in regno meo super mensam meam

Dominica xviij

Obsecro itaque vos ego vinctus in
domino ut digne ambuletis voca-
tione qua vocati estis cum omni humilitate
et mansuetudine cum patientia supportan-
tes invicem in caritate solliciti servare
unitatem spiritus in vinculo pacis unum
corpus et unus spiritus sicut vocati estis
in una spe vocationis vestre unus dominus
una fides unum baptisma unus deus
et pater omnium qui super omnes et per omnia
et in omnibus nobis est qui est benedictus in
secula seculorum amen

Sed epistole iiij quia arta est via et an-
gusta que ducit ad vitam et plana et
spaciosa que ducit ad mortem ~~[illegible]~~
Ideo apostolus quod in presenti epistola volens
informare quos digne ambulemus per
artam viam superinit nos ut a voluntate
inordinata abstineamus ideo dicit obsecro vos [illegible]
ergo quia humilitas est fundamentum [illegible]
omnium bonorum ideo primo collocat [illegible]
quia aliquo sit humilis graciosa et lauda-
bilis 2o superedificat in illo fundamento
patientie dicens cum patientia 3o ut malorum

accepto sit caritativa et affabilis ibi
sub pietate in servitute / filii quo postea sicut patet e quod cum
apostolus esset vinctus et captus rome et
clausus in carcere quamvis corpus teneretur in an-
gustia carceris tamen spiritus dilatabatur in
amplificatione caritatis 1o sicut pius pa-
ter volens amonere filios ad laudabilem
conversationem dicit obsecro itaque vos. i. oportet
tatione deprecor ego vinctus in domino clausus
vos in carcere et hoc propter dominum et non
comparandum est quia caritas compulit me ad
doctrinam subditorum. Obsecro vos ut
digne ambuletis secundum confirmatio de virtute
in virtute de bono in melius sicut bene immacu-
lati in via / est primaria vocatione vo-
cati estis secundum meae predicationis ut quando non
dixi est vocatio interior et exterior exterior
est per clamata predicatores secundum interior per gratiam
inspirationem Iob xiiij vocabis me et ego
respondebo tibi / quarto autem ambulandum sit
melius declaratur cum subiungit cum omni humilitate
secundum exteriori quod Adam habuit humilitatem in veste
et superbia in corde / unde haec est qualitas
prima est subdere se maiori 2a est subdere
se pari 3a subdere se minori prima est
magna 2a maior 3a maxima / prima est meriti
2a erogationis 3a perfectionis Et man-
suetudine vel tractabiliter ut sitis trac-
tabiles ad bonum sicut cera et mites / hoc
enim docuit christus precipue dicens discite a me
quia mitis sum et humilis corde Mathei xi
et quia apostolus non potuit docere omnia cum humili-
tate manifeste tunc exprimit secundum est cum patientia

i adiuc[torium] luce xxii in passione una possede
bit animas vestras. Sub porta [enim] i[n]tre v[bi]
volt q[uod] sit i[n] corpore natali forte m[ag]is
portat debile et p[ro]pt[er] eo laborat sic et[iam]
p[ro]p[ri]am d[enique] sub portare miseria[m] s[ic]
ad gala vi dicit alterius onera portate
et hoc non d[ebet] fieri forte s[ed] i[n] caritate et v[ite]
mutue dilectionis. Sume ad co[rinthios] xvi o[mn]ia
opera vestra i[n] caritate fiant. Posito q[uod] fundamento
s[cilicet] humilitate c[on]sequenter sup[er] edificat ap[osto]lus
-d- colli[gi]te s[er]vare unitatem sp[iritu]s quasi d[icat]
ita adulte et cu[m] hoc sit sollicite i[n] s[er]va[n]di
o[mn]i s[er]vare unitate[m] sp[iritu]s i[n] unitate cor
dis ad pacem i[n] corde et q[uo]d agite
p[ro]pter vos pacis colligamur. Sume ad co[rinthios] x
xij pace c[on]c[or]dia et consonancia ea[m] v[n]um
corpus. Sic o[mn]e q[uod] unitas e[st] i[n] s[ancta] e[cclesia] sic s[er]va
da d[icit] i[n]q[ui]t uno corpus cu[m] p[ro]ximis s[ed] sub
v[er]n[um] unu[m] sp[iritu]s cu[m] deo et q[ui] p[er] h[oc] dec
v[er]o vos sit vocati. Q[ui]a i[n] una spe vocacionis
v[est]re .i. ad vitam e[ter]nam sp[er]ata corporis et ale
q[uod] e[st] effectus vocationis v[est]re q[uia] omnes fideles
una spe que convenient ad celeste p[at]riam
vnu[m] d[omi]n[u]s q[uia] o[mn]i quae fundata e[st] a e[st] m[anifest]a
e[cclesi]a et i[n]mitt quadrare v[est]ri[s] ap[osto]lus una fide
habeant unum credere 2[o] ut habea[n]t una[m] co[n]i[unctio]n[em]
3[o] sacramentu[m] quo[rum] ibi unu[m] bap[tism]a d[icit]
p[ro]pter et sine ibi p[ro]pter omni d[icit] quo[rum] o[mn]i
d[eu]s s[ed] cu[m] sint et non d[icit] quo[rum] una fi
d[e]litate o[mn]ia oporteat vos discordare una fi
des .i. vnu[m] creditum u[nde] qui[bu]s m[u]lti sunt d[e]
fides .i. v[nu]m i[n] o[mn]ib[us] i[n]vitatu[r] p[er] o[mn]e fide[m] una
bap[tis]ma q[uia] eo d[eu]s e[st] q[ui] i[n]tendit baptizat
p[ro]p[ri]e i[n] h[oc] baptizat[ur] c[on]tinuus ministra[n]tis
v[er]o p[re]s[b]it[er] baptizat i[n]t[er]ius effectivus vng[uens]
et p[ro]pter omni q[ua]d[a]m c[on]i[unct]i e[st] unu[m] bap[tisma]

pro lauacro aque per vniuersum orbem bapti
zantur qui figuracionem fidei recipiunt sed est
vnus creator omnium rerum visibilium et invi
sibilium omnibus prius omnium Boecius iiii qua
prouidentia gubernas omnia Et ille deus qui
sit e vnus in essencia et prius omnium ad ex
cellenciam dignitatis est porta quantum ad
potenciam maiestatis et in omnibus nobis pro
gressus in dilectionem potest et alibi exponi
sicut patuit in epistola prima dominicali de sancta
trinitate sed o altitudo diuiciarum Et addi
dit apostolus qui est benedictus in secula seculorum
quod non tenetur in originali epistola dominice dicere
octaue || Nota ita tamen autor vult informa
mare viam ad regnum celorum et vitare viam
ad ieheennam | quoniam nota quod in inferno sunt
septem pene principales | scilicet ignis frigus
fetor fames sitis horror tenebre et alie
super eminentes sed mors blasphemia despe
ratio contrarius | primo est ibi ignis dicit cum
dicit | auferunt igne gruppiscere ibi ardebunt
igne ieheenne Math xxv Ite maledicti
in ignem eternum | heu quanta pena erit in isto
igne omnibus peccatoribus in voluntate (?) ista po
ne eos ut clibanum ignis in tempore vultus
tui deus in ira sua conturbabit eos et de
uorabit eos ignis Est et iste ignis
asperissimus grauissime puniens ysa xxxiii quis
poterit habitare in nobis cum igne deuorante
quis habitabit ex nobis cum ardoribus sempiternis
Est etiam eternus numquam deficiens ysa vltimo
ignis eorum numquam extinguetur | Ideo ipse sunt qui
fecit omnia non tamen consumetur gratia ut viuit sine fine

Magna pena est homini qui tenet digitum
in igne ulli ad modicum tempus quanta pu-
tas est pena qui toto suo corpore et ani-
ma cruciabitur igne infernali et hoc est illud
iter contra in celis est refrigerium Apoca vii
non cadat super illos sol neque ullus estus
postea transivimus per ignem ad [illegible] et
per aquam [illegible] et eduxisti
nos in refrigerium eterne amenitatis / 2o est
in inferno asperitas frigoris ut qui hic fri-
guerunt caritate dei ibi in [illegible]stabili calamitas
frigescunt Job xxiiii transibunt ab aquis
nivium ad calorem maximum / mutatio ista
a frigore usque ad calorem non est pene
alleviatio sed magis aggravatio ut patet quia
aliquis sunt in frigore magno et repente
calescunt [illegible] magnum dolorem sentiunt
et multo magis ubi maximum frigus et suc-
cedit maximus calor quod tantum frigus erit
quod dampnati dentibus stridebunt Math
xxiiii ibi erit fletus et stridor den-
tium / quo contra in celo non erit frigus
sed est tota amenitas Cant ii yems tran-
siit ymber abiit et recessit flores ut
fetor. 3o ibi est fetor intollerabilis ut qui hic fe-
tebat in peccato luxurie fetebit ibi in penis
Johel ii ascendit fetor eius et putredo
eius quia superbe egit et quantus fetor
erit ibi ubi tot cadavera peccatorum collo-
cabuntur qui est sulphuri non comparabilis
Apoca xxi pars eorum in stagno ardenti
igne et sulphure / hoc contra in celo est

boni odoris suavitas ca[nticorum] iiij odor unguen
torum tuorum super omnia aromata / Quarto in inferno
erit fames horribilis ut qui hic gulose quia fuit
penuriose epulenti ys[aie] lxv servi mei comedent
vos esurietis unde patietur famem qua
a xpo qui est panis vite tam elongati
sunt quod ipsum numquam poterunt videre / audi o
peccator hic non potes ieiunare [illegible] scripta
in pane et aqua in ieiunabis in perpetuo
sed pane et sed aqua / Unde si totus mundus
aureus esset libenter dares pro eo quod tibi
liceret panem et aquam hic in modo [illegible]
fames in inferno quod fame abscondit re
demptor / quo contra in celo erit plena sa
tietas ps[almus] satiabor cum apparuerit gloria
tua / Septimo in inferno erit sitis intolerabilis ut
qui se hic variis potibus inebriaverunt
maxima siti cruciantur ys[aie] lxv servi mei
bibent et vos sitietis / Solet dici quod
in magno calore sunt [illegible] siti multo
magis peccatores in inferno sicut legitur luce xvi
de divite epulone sepulto in inferno
qui guttam aque peciit ut linguam re
frigeraret etc quo contra in celis nulla
erit sitis Jo[hannis] iiij Qui biberit aquam
quam ego dabo ei non sitiet in eternum / sed fiet
in eo fons aque salientis in vitam eternam
Octavo in inferno erit horror terribilis / Nono
in inferno erunt tenebre / Decimo in inferno erit
tristicia maxima ut qui hic letati sunt in ea
ibi tristati [illegible] / ps[almus] tota die
contristatus ingrediebar etc / Nono ibi

Erit ibi mors quantum ad dolorem sed non quantum 41
ad consumptionem Gregorius Erit miseris mors sine
morte finis sine fine defectus sine defectu
quia mors semper vivit finis semper incipit et de
fectus deficere nescit Sapientia [illegible] aut in
perpetuum vivet Decimo in inferno est desperatio
ut qui hic spem in deum non posuerunt
illic spem nunquam habebunt De timatione penarum
Ecclesiastici iii Periit finis meus et spes mea
a domino Magna inquam pena esset si aliquis
deveret in carcere de quo speraret se nunquam
posse liberari Sic multo maior pena est dampnatis
dampnati Audi Gervasii Si promitteretur
dampnati quod posset liberari de inferno
post tot annos quot sunt guttule in mari
aquarum et quot grana arene in littore
maris quot stelle in celo ad hunc gauderent
et sperarent de redemptione Sed heu pena
eorum nunquam finiabit Quo contra in celo
erit plena securitas quia nunquam poterit a deo
separari Undecimo in inferno est blasphemia
ut qui hic blasphemaverunt deum male
vivendo illic blasphemant eum maledicendo
Apocalipsis xvi Et manducaverunt linguas
suas pre doloribus et blasphemaverunt deum
celi Heu quanta miseria ibi dampnati
blasphemant creatorem suum omnes sanctos et
parentes suos ibi maledicent sibi ipsis ibi anima
murmurabit contra carnem que eam ad peccatum
traxit ibi caro murmurabit contra animam
que eam non compescuit Ieremie xviii Omnes magna
dissolventur et ore tot horis habebit
Contra quam blasphemiam in celo erit laus
et gloria et gratiarum actio Apocalipsis xix Laudem
dicite deo nostro omnes sancti eius et qui timetis

deu[m] p[ro]plete et magni qui regnabit
... deus n[oste]r ... gaudeamus et ex
ultemus et demus gl[ori]am ei etc

D[omi]nica xviii

Gratias ago deo semp[er] p[ro] vob[is] i[n] gra
dei que data est vobis in x[rist]o
ih[es]u quia et in o[mn]ib[us] diviciis facti estis
i[n] illo in om[n]i v[er]bo et s[cien]cia sic testimoniu[m]
x[rist]i confirmatu[m] e[st] i[n] vob[is] ita ut nichil vob[is]
desit in nulla gra[cia] expectantib[us] revelacio[n]e[m]
d[omi]ni n[ost]ri i[hes]u x[rist]i qui confirmavit vos usq[ue] i[n] fi[nem]
si[ne] c[ri]mi[n]e in die adventus d[omi]ni etc
[illegible] i[n] gra[ti]ar[um] actio[n]e ... deo offerri
oportet no[n] solu[m] p[ro] se s[ed] eti[am] p[ro] aliis quib[us]
aliquod datu[m] e[st] i[n] ... p[ro]m[is]sa apl[u]s ag[it]
de gra[ti]ar[um] actionib[us] ... collacio[n]e d[iv]ersor[um]
bonor[um] a deo nobis facta ... collacionis
sufficie[n]cias et p[er]fectione[m] q[ua]m dicit hoc e[st] magna
[illegible] paris ... deu[m] et nos ... epla
apl[u]s agit de pace ... gra[tia]s ago
no[n] solu[m] dico s[ed] ago gra[tia]s corde ore et ope[re]
et ... e[st] mos apl[i] q[ui] fere ubiq[ue] incipit
a gra[tia]r[um] actio[n]e deo meo a quo credit o[mn]ia
bona p[ro]cedere et dicit meo ... 
dicit ipse sit deus ... om[n]ium p[ro]p[ri]etate ...
creaturas ... deus ... bonor[um] ...
et devocio[n]e[m] ... ergo sic deus
abraha[m] ... decimas ... multi ad
oracio[n]em ... et sit ibi ... accomo
data ... ergo i[n] q[ua]m p[ro] vobis ... filiis
meis ... no[n] ... p[ro]pria iusticia
sic phariseus qui dixit gra[tia]s ago ... d[omi]ne
quia no[n] su[m] sic ceteri ho[min]es etc luc[e] xviii

ingra dei .i. i gra peccatoris nos i gra secl
dequa xps ulto fallax gra et vana
e pulchritudo que data e vobis i xpo
ihu .i. p xpm quin nos vris meritis reddita
sunt illis p cunt largit dens gram sua et
remissionem petorum quos verant gnoscit
credere i filium suum Subdit quia i omnibus di
uitijs sp spualibus diuites facti estis i illo
.i. i xpo qui ro egens factus e ut eius i
opia ditaremini Ubi nota quatuor sunt
gna diuitiarum quedam sunt diuitie cor
porales dequibus dicit ps ta diuitie si afflu
ant nolite cor apponere 2e diuitie sunt
spuales dequibus dicit ysa xxxiij di
uitie salutis sapie et sciencie Tercie sunt
celestes de quibus pro octauo mecum sunt
diuitie et gla quarte sunt supcelestes
dequibus ro xi O altitudo diuitiarum
sapie et scie dei dicit ro aplus refe
rebat gras actiones colunns p diuitijs
spualibus quas difficulter homo perdere pot
diuites i q estis i omni vo i .i. omni gne
linguarum et hoc dicit quatum ad pfetos
qui i eos erat vel sic i omni vo
.i. doctrina noui testam et i omni scia sp
tuali sz hystorica anagogica et allegorica
dicit testimonium hic post donorum colla
tionem et sufficienciaz .s. dicit testiam p po
.i. testificatio vir de xpo gfirmatum e
i vobis .i. quod roboratum vris gpletatis
vel gfirmatum .i. a uobis firmiter tentum
vobis dico expectantibus sz desiderio et
amore luce xxj vos estis qui mansistis
perfectis dum sunt nella defuit gra

ad salute nostra 2^a^ loquitur apostolus specialiter
de sextis revelacione domini nostri ihesu christi
persone et agnicione apta compertatem
que est eterna ut dicit ut agnoscant te
verum deum et quem misisti ihesum christum et re
uelatorem domini nostri ihesu christi compertatoris domine
quam qui vos diuicias mundi non querunt
sed eam que fuit in die christus deus secunt illos
namque lecto ad mortem christum affirma
uit vos secundum in donis collatis pro totam
eternam usque in finem .i. mortem sunglibet
Pro sexto ubi de ipse perficiet confirmabit vos 2
scilicet sabitum est Unum esse quod in dicit
mortem reuelato compellit pro vos teste
in die aduentus domini que tunc manifeste videbit
in primo iudicio apoka .i. ecce venit
in nubibus et videbit eum omnis oculus et cetera
secundum glosam per aduentum singulis intelligitur
manifestatio peccatorum et omnium que bona
gessit in presenti vita post que aduentum
sancti in eterna laudes deo ominentes et
gratiarum actiones reddentes in sua parte
possidebunt regnum celorum || De pace go
nunc est agendum de qua non quintum est
pax de prima que est periculosa malicie
de tertia capitulo xiiii de peccatoribus non sufficeat
eos errasse secundum dei sciencias sed in magno iusticie
bello tot et tam magna mala pacem
appellant et quod magna stulticia peccatoris sui
non sufficit quod dominum proprium offendit sed
quod plus est ab eo recedens pacem cum
diabolo contrahit nomine pacis scilicet peccator
cum diabolo qui suggestionibus eius consentit

et opa eius fecit / sc(ilicet) Ioh(ann)i regu(m) iiij
cu(m) naas obsederet iabes degalabat
dixerunt viri iabes ad naas habeto
nos federatos et serviamus tibi per quos
e(st) siccitas servilitas et vetustas mu
tabilitatis / iabes enim in scriptura interp(re)t(atur)
s(ecundu)m aiam spualem q(ue) duos oculos decipit
qui negocia t(er)ra eterna et sinistrum
qui negociatur t(er)ra temporalia tunc dyabolo
eruit oculum dexterum qui aiam peccatum
ita excecati q(uod) nichil cogitat de eternis
nunq(uam) cessat dyabolus eam impugnare ip(s)e
dyabolus enim pot(est) i(m)pugnat peccatores qui
ei in omnib(us) consentiunt s(ed) pocius bonos
qui ei in omnib(us) contradicunt unde quidam
heremita vidit unu(m) dyabolum solum sedere
in porta civitatis et vidit abbaciam in
qua unicuiq(ue) monacho esset unus
angelus quia in civitate in omnib(us) fuerunt
voluntate dyaboli quo sufficit eis unus
quamvis essent in pluritate / sed in abbacia
omnes sunt boni necesse est ut unicuiq(ue)
insistat specialis / 2a pax e(st) dolose
amicicie / Cum rex consanguineus a proprio
suo custodiatur et in omni fratre fiducia no(n)
h(abe)at q(ui)a omnis frater subplatans / subplantat
vel et omnis amicus fraudulenter incedit
et frater in ore suo pacem cum hominibus loquitur
et oculte ponit insidias sicut quando
valeat dicere dolosa pax in modo ita q(uod)
pax in modo vix potest invenire aput
aliqua considerari / multi in pluritate ostenderent

sic fuerunt amicos et in absentia sui
verissimi perscrutatores / sic fuit ioab de
quo legitur ij Reg xx dixit ioab ad
amasam salve mi frater et tenuit dextera
manu mentum amase quasi deosculans eum
et sinistra manu gladio percussit in
latere et mortuus est / Alii pacem preceperunt
iudas qui accessit ad ihesum dicens
ei / ave rabbi et osculo tradidit eum
audi quid de talibus dicat propheta loquuntur
pacem cum proximo suo mala autem in cordibus
eorum da illis secundum opera eorum et secundum nequitiam
adinventionum ipsorum / 3a pax est affec-
tuosa concordie Ephe iiij Obsecro vos
ut digne ambuletis etc et apostolus tangit
ad pacem valde necessaria Prima est
humilitas in conversatione Luce xiiij quanto magis
es humilia te in omnibus Luce xxij qui maior est
fiat sicut iunior et qui precessor est sicut ministra-
tor / 2m est quod sis mansuetus in locutione ps
mansueti hereditabunt terram et delectabuntur
in multitudine pacis prov xv responsio mollis frangit
iram sermo durus suscitat furorem / 3m est ut sis
patiens in tribulatione Iacobi v patientes
estote et confortate corda vestra nolite in-
gemiscere etc Jo xvi hec locutus sum vobis
ut in me pacem habeatis Luce xxi in patientia
vestra possidebitis animas vestras / 4m ut sis fervens
in dei et proximi dilectione Jo xiiij Si quis
diligit me sermonem meum servabit ps pax
patris est longa eius et larga eius in spon-
tanea munda et clara est ad instar / sic ita
pax est virtuosa iustitie sequa etc ps lxxxiiij

vtina attendisses mandata mea facta fuisset sicut flumen pax tua / ergo pax est decursus gloriae sequitur dicit sapiens in iustitia autem ... in manu dei et ... pax vera ... ergo ... na ... gratia ... vos ... fine ... die ... mentis ... in medio ... vbi ... bona contra mala

Prima dominica xviii p. — Renouamini spiritu mentis vestre et in-duite nouum hominem qui secundum deum cre-atus est in iustitia et sanctitate veritatis propter quod deponentes mendacium loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo quoniam sumus inuicem membra irascimini et no-lite peccare sol non occidat super iracun-diam vestram nolite dare locum dyabolo qui fura-batur iam non furetur magis autem operando manibus suis quod bonum est vt habeat vnde tribuat necessitatem pa-cienti ... parentes ... adam a iustitia originali ce-cidit / ... magnum malum secutum est ... quod mens nostra non ... deum ... et voluntas est in potens deum diligere et memoria non ... deo ... nouo ... valeat ... valeat recipere renouatorem ... renoua-mini spiritu mentis ... rectorem ... a quo est illa gratitudo ...

renouaro [illegible] Emitte spm tuu et creabuntur
tur cum mens [illegible] renouatur [illegible] de carnali
spualis efficitur et i. Induite vos [illegible] nouum
[illegible] qui nouo more et grepta
et genitus e. qui [illegible] nouus [illegible] deum
i. oparoz dei no nat creatus e et grepta
i verb [illegible] i iustia et sctate [illegible]
[illegible] plenum gra et veritatis Nota [illegible]
[illegible] qui [illegible] fide formata caritate [illegible]
[illegible] et illa fide bonis opibus ostendimus
et act [illegible] quas [illegible] regis [illegible] iusticias
[illegible] sctate et carite [illegible] possit nouus
[illegible] deponentes mendacium [illegible]
tangit modos [illegible] [illegible] vetus de
ponendus e et nouus [illegible] quas [illegible]
i tellig [illegible] suadet ut falsa loru
[illegible] deponamus [illegible] deponentes me
dacium [illegible] e [illegible] et [illegible] vetustatis [illegible]
vetustum et deforme reddit [illegible] no
[illegible] psalmi [illegible] omnes qui
loquuntur mendacium [illegible] tria sunt genera me
daciorum [illegible] e iocosum et narrando fabu
las [illegible] recreacionem i [illegible] officiosum
quod fit causa salutis alicuius [illegible] e perniciosum
quod fit causa decepcionis [illegible] iocosum
mendacium sit minus [illegible] quam officiosum et
perniciosum [illegible] e procedendum [illegible]
no permittet [illegible] vos quod [illegible]
[illegible] loquimini [illegible]
[illegible] corde [illegible] omnibus no
[illegible] quia sumus [illegible] membra
Nota [illegible] e caput cuius membra corporis
sunt i [illegible] et [illegible] membra [illegible]
[illegible] intelligi [illegible] et [illegible]

peccare | crastinum primo motu ire sig p
missive quod non est in vera potestate tua nolite
peccare sed pgrediens in actu peti math
v. qui crastinum fructus suus reus erit iudicio
vn crastinum ira inde habet et non est in potestate
cuius non aplius permittit crastinum quod est quadragesima
tempta° sed plures ira ad effectum ducit ut
sit crastinum quod contra peccatores et nolite
peccare super eos minus ducere arguendo
Et non est nolite esse iniusti multum et minime sol
non occidat super iracundiam vestram et ira
demab[?] vera non durabit usque ad occasum quod
si ira vera est pgrediens non tamen sit prima
nes / 2° sit sol non occidat et non sit tanta
ira vera ut obstruat splendor rationis vere
nolite loqui dicere alta loquentes ira prima
vanitas quod nolite prevenire iracundiam et
vindicates / vnde quidem abbas ut habetur in
vitas patrum primum dupit si iracundus mor
tuus fuisset ad hoc non placeret
deo propter iracundiam suam qui vivebat
per bona aliorum iam non furetur sed diu
suadet rapere bona aliena primo nota
quod non sufficit quod quis sit bene ordinatus ad
alios et ideo dicit qui furabatur per proximos ali
ena rapiendo iam non furetur et aliquo dolo quod
quam aufferret Exempli gratia non furtum fu
ries quod maledictio venit ad domum furis
Zacharie v Ulterius ostendit quod non sufficit aliena
non rapere sed etiam requiritur propria donare et ideo
dicit magis autem operandum manibus suis
quia una est occasio furti quia homines laborare
nolunt tunc occasio et fures pati non
potest et magis expedit quod ut laboret
operando non tamen sed ipsos sed etiam propriis manibus

q qui no laborat no manducat / ad
tesso. v. s. q bonu e 1 utile et honestu ut
heat no tm ut vivat s. etia unde valeat
necessitate et paciēti subvenire valeat
ubi aut ij laborantes oportet sustinere in
firmos et meminisse vbi dñi ihu xpi
q dixit beatius e dare q accipere Nota circa
fratz hec perrando dat locu dyabolo cum suis
gestionibus cui consentit ad vitiu sic etia
ho qui confessus e pcta sua et no actuat
se in bona sed ociosus et dat locu dyabolo
q ut qui dixit e no sufficit solu pctum
dimittere s. etia bonu facere / Depuo nota q
la dyabolus hz se sicut latro temptaciones
suas abscondens circa homie et hoc ppr quor
rones primo q in insidiis subtiliter temptatio
sunt ppriu insidiari in via quas latro et
quos in cautos videt interficit sicut nullus
latro ita subtiliter insidiatur viatores sicut
dyabolus in insidiis homini Ieremie iij uersus
insidians factus est mihi leo in absconditis
semitas meas subvertit et confregit me
valde subtiliter in insidiis qui bonum statum hominis
temptando nititur destruere et semitas vite
virtutum subuertere sicut q subtiliter insidiatus fuit
primis parentibus q decepit q dixit eo q
si comederent de ligno sciencie ut
fierent dii sicut sciencia quibus verbis
mulier credidit et cibum vetitum comedit
viro q dedit et perdit totum genus
humanum perditum fuit ideo subditus fuit ingressus
e s. hec contra ppudens statutos resistunt ut
sine secludatur via latrunculo claudatur ne
ingressum habeat et nititur pauperes destruere etc

Dominica xx

Videte quomodo caute ambuletis non
quasi insipientes redimentes tempus
quoniam dies mali sunt propterea nolite
fieri imprudentes sed intelligentes que
sit voluntas dei et nolite inebriari
vino in quo est luxuria sed implemini
spiritu sancto loquentes vobis metipsis in
psalmis et ympnis et canticis spiritalibus
cantantes et psallentes in cordibus
vestris domino gratias agentes semper pro omnibus
in nomine domini ihesu christi deo et patri
subiecti invicem in timore christi
Ad ephesios v. Apostolus in presenti epistola vult instruere
veros christianos ut conversacionem laudabilem habeant
appetendum ut per edificacionem valeant quod in
principio instruit ephesios et omnes homines
ut eorum actio sit cauta et honesta et ut
vivant sapienter ideo dicit videte et considerate
quomodo caute ambuletis id est ordinate et
modeste vivatis et conversamini in medio nacionis
prave et perverse non quasi insipientes id est increduli
et peccatores sed prudentes et in fideles
quamvis habent veram sapientiam in sensu humanitatis
ipsorum sed ut sapientes id est fideles sed ut sapientes
id est fideles qui habent spiritualem sapientiam in se habent redimentes
tempus hic apostolus hortatur nos ut laboremus
et perdita recuperemus quod dicit redimentes tempus
et hoc domino id est ad honorem domini

agentes i q grās deo nr̄o prd pcreare
et gubernatorē subiecti i vite hui doz
quo plati hnt suos subditos quē salua tn̄
eorū dignitate Et dicit subiecte huius si dicat
No sunt subditi platis obediē ul minores
maioribq sz eciā maiores minoribq inclī
nātes et platis subditi ministrādo et con
tra gerēdo Jn tm̄ q(uo)d xp̄i dicit Joh(annis)
xiij Exemplū dedi vobis ut et vos ita faci
atis Nota q(uo)d ita hz quītuplex ē vinū
primū ē vinū nāle 2m ē volupratis
transitorie Tercium doctrine celeste 4m
compunctionis i fine quintu leticie spūalis
primo demq caute cauē 2m dō fugē
ad sanū velocit tre Quartu deo offerre
Quintu toto corde appetē De p(ri)mo dz
Genes ix plātavit noe vinea bibensq
vinū i ebriatq ē Ab hoc vino demq nos
cauē ne tm̄ bibamq ut i ebriemur et i
aīa pericliteat Hoc cū vinū ē dulce
et clarū i coloe ro desarli decepit hoīez
Prov(erbiorum) xxiij Non i tuearis vinū qn̄ fla
vescit et splendz i ~~vitrio~~ vitro color
eius cū i gredit glande et nouissime
mordebit quād coluber hoc erit i morte
qn̄ aīa ebriosi cū delectatione pūabit
et i infernū dimergit ubi bibet ignē
i finale et i ebriabit doloribq vndi
o i ebriose q̄ i iuste tu agis cōtra cre
atorē tuū ppt eū creauit ꝯ vinū ad
vtilitatē ut bibas tpate et eū laudes
tu vero bibis ebriose et eū blasphemas
Heu quot mala eueniunt de ebrietate
q̄ detractiones cōtencōes ira a pīuria

vā ipia honiteDna zrū Cum hec rauē
mlt rancat cbz te et audiat aplm di
cete pᵃᶜ ad thymo. p̄ modico vino utē
ppt stomachū et ɔtinuas tuas ī firm
itates ∂c 2º vino sz volup transpōe
gʳ apo xviij Ecidit babilon magna
et fca ē habitaᵒ demonior et de vino for
nicatois eius biberūt omēs gētes p̄ hac
babilon arti aca fornicatoē ɔparatur
babiloni ppt ɔfusioē pctorū hec dmi
magna quia multa pctā quisit hec rend
qn ī infernū descēdit hec fit ɔtrario
demoniorum ∂c vino fornica bl gētes biber
qm horas adpetim ī durit Cz quid de
pena eius Audiui voce de celo dicētē
duplicate ei sm̄ supplicia opm eius quātū
se glorificauit ī delicijs tantū date illi
luctū et tormentū Ecce q̄ digna pena
luxuriosor qz nō sen̄ ipi pcias h ali
os adpetandū ī ītitat rēi dn̄ pcua pena
puniebitur et quia tālis ī mudo soleb
querē glaz rō ī inpīo puniebitur ignomi
nia p̄ius Machabeor sm̄ glaz multipli
cata ē ignominia eius h q̄ pcādulō ē
pinū lupuit qz dicit adpiās icheūe
ho vinū dēmq oīo fuge qz vēnenatū
ē delectati cum corpus et occidit aīam
deut xxxij fel draconū vinū eor et
venenū aspidū īsanabile Jerimie xxx
insanabis fractura tua pessima plaga et oē
amatores obliti sūt tui te nō querēt
gnūs abrenuis ē voluptas fornicatois h ppe
tua pena fornicatis | ∂c tertio vino sz bōr
sūt cbia tē gʳ zacharie ix̄ Quid bonū et quid

pulsq vinus pd fermectu clectoris vinu quin
naus lxet doctrina dr fermecto qz q
fortat debiles Math xiiij Si dimisero eos
ieiunos ꝑ a doctrina deficient in via Istud
vinu e valde forte ad bibendu qz doctrina
elevata e quando hoi carnali io propius in
stitur d vinu et l miscent cu dulcedine
[illegible] / ppt qd forte est vinu hec
est gnalis pp(ri)us ppt pmissione mercedis
adiecte luca decio octavo Nisi quis re
nunciaverit oibus q possidet no pt meus
ee discipulus Amen dico vobis qz vos
qui reliquistis oia et secuti estis me
in regnacione cu sederit filius hominis in
sede maiestatis sue sedebitis et vos sup
sedes duodecim iudicantes xij tribus isrl et
ne hoc soli in religa de aplis subiunget
tamen Et ois q reliquerit domu aut fres
sorore et aut uxore aut agros
ppter nomen meum centuplum accipiet et
vitam eternam possidebit / Sed propius hoc
vinu forte fecit potabile xp̄s lu[c] vedite
emite absq argento et absq ulla co
mutacione vinu et lac Doctrina clvaij dr
vinu qz predic[aci]o clamat et dr lac qz
dulcedo/sentencia sanguis in fingerat De qo vino
conpuncciois i vnc dr in psalmo Ostendisti
pplo tuo dura potasti nos vino conpunccois
Istud vinu quando est amaru tuc e sana
tivu qz sanati vulnera ait luc x Samari
tanus sanavit vulneratu infundens vinu
et oleu Samaritanus i custos Ioh[ann]is xvij
Pr quos dedisti mihi Ego custodivi Cur
[illegible] dz bibere vinu conpunctionis qui incipit
flere pcta sua et primo dolore lacrimas

funditur sed tunc funditur oleum quo mentis
sunt species absolute peccatorum quia per statu letificati
[illegible] sed hec id est vinum in quibusdam valde sufficit
factum est vz qui pocula coram oculis de
placent ore gustent sed tamen cor eorum vani
tatibus occupatur De quibus vino spe
lecte compescunt Prov. xxxi Date siceram
merentibus et vinum hiis qui amaro sunt
corde bibat et obliviscatur egestatis
sue et doloris non recordetur amplius Istud
vinum clarum est quia clare videbit facie
dei Prime Corinth. xiii videmus nunc
per speculum et in enigmate tunc autem facie
ad faciem Johannis xvii Pater quos dedisti
michi volo ut ubi ego sum illic mecum sint
ut videant claritatem meam Istud vinum
letificabit cor hominis multo quam miserabi
liter mundi evacuat et gaudium eternum pos
sidebit Istud vinum debemus toto corde ap
petere quia non solum est nobile et utile sed eciam
delectabile et dabitur in Judica
xxi post trinitatis dominica
Confortamini in domino et in potentia
virtutis eius Induite vos
armaturam dei ut possitis stare adversus
insidias diaboli quia non est nobis collucta
tio adversus carnem et sanguinem sed
adversus principes et potestates adversus
mundi rectores tenebrarum harum contra
spiritualia nequicie in celestibus Propterea
accipite armaturam dei ut possitis resistere

Dominica xxi

in die malo et in omnibus perfecti stare
State ergo succincti lumbos vestros in veritate
et induti loricam iustitie et calciati pe-
des in preparatione evangelii pacis in omnibus
sumentes scutum fidei in quo possitis omnia
tela nequissimi ignea extinguere et ga-
leam salutis assumite et gladium spiritus
quod est verbum dei

Ad ephe vi [illegible] epistola apostolus invitat
nos ad armaturam virtutum que plurimum est
necessaria / doces pugnare contra et pugnas
malorum spirituum d. fratres mei in fide et
dilectione qua unum deum patrem omnipotentem
colimus confortamini in domino et in fide illius
et in potestate virtutis eius d. Nolite
confidere in vestra fortitudine sed in potestate virtutis
eius qua vobis collata est per eas ab eo ipse
enim dat virtutem et potestatem plebi sue et non
solum confortamini sed etiam induite vos arma-
turam dei hoc est virtutes que a solo deo sunt quibus
virtutibus homo defenditur et hostem confutare
se [illegible] i. q. induite virtutes ut
possitis stare firmi et stabiles in [illegible]
adversus insidias diaboli i. contra dolosas ar-
tes et versutas machinationes diaboli ipse
enim habet mille artes ut animas decipiat
Job x pi [illegible] i. [illegible] dolose / sed vos
induimini armaturam dei quam accipimus
omnes virtutes quas [illegible] in [illegible]
et [illegible] castitate et [illegible]
[illegible] quae [illegible] ut [illegible]

armentum subdit quia non est nobis colluctatio
adversus carnem i. vicium et sanguinem bellum
sed contra adversus carnem et sanguinem hoc est
contra vicia que oriuntur ex carne vel contra homines
debiles et fragiles sed etiam adversus prin-
cipes i. demones maiores qui tamen principantur
aliis et potestates i. maiores demones qui etiam
super principes, dominantur et aliis preficiuntur subdit
quod apostolus magis evidenter manifestans i. de diabolo [illegible] a
et adversus mundi rectores i. diabolo et an-
gelos eius quos rectores mundi vocat quia
ipsi regunt mundanos homines et amatores
mundi et tenebrarum harum i. peccatorum tenebro-
sorum quia magis in tenebris quam in luce ambulant
Et etiam contra spiritualia nequicie i. contra spi-
rituales nequicias et hoc in celestibus i. demones qui in aere
caliginoso propterea accipite armaturam dei
quia cum tales hostes habetis hoc necessarium est ut pu-
gnetis arma Et dicit armaturam dei quia
sunt et alia armorum scilicet mundi carnis
corporali et dei sed dicit accipite armaturam
dei non mundi ut possitis resistere et perstare
in die malo hoc est in tempore [illegible] quando mala
[illegible] malicia culpe et incedit [illegible]
[illegible] Redimentes tempus quoniam dies mali
Ephe v sunt et ut possitis in omnibus perfecti et adimplere
[illegible] et ut possitis in omnibus [illegible] stare
[illegible] perfecto et imple legem [illegible] stare
[illegible] i. fortitudine non cadere [illegible] ab
[illegible] i. [illegible] et dico [illegible]
[illegible] impugnantibus et [illegible] hoc contra
[illegible] lumbos vestros [illegible] hoc contra
carnalia desideria ut dicit [illegible] [illegible] [illegible] veritate
lumbi vestri precincti sunt Et hoc in veritate
non mediante [illegible] ut laude [illegible]

ta prael i dute loria mf[?] q mi[?] per lora b[?] pte[?]
et saluate pedes .i. affectiones vre sit
munite virtutibus et hec [?] pparacoe eva[?]
pacis. q. d. sit ita pparati ut eu[?] a[?]
.. evan[?] q pacie i vobis generat fu
... scutum fidei .i. fide vera i ... 
... scutu[?] ... arma ... et
... ita et fides Et si scutu[?]
porta[?] i manu ita fortit[?] teneat[?] fide
i manu ut possit ... tela nequissimi
extinguere et omes acutas temptaciones
... resistere ... dicit ignea et q[?]
... dicit ... flamantia non igne materiali
... infernali et galea salutis assumite .i.
spe que e armatura salutis et gladiu[?]
spus quod e vbm dei hic e gladius de
quo d[?] ... non veni pace mitte
... sed gladiu[?] ... spus vbi[?] vo dei
tanq gladio acutissio penetrans et
illuminans i tima corda fideliu[?] Nota
q ... evan[?] e maxi[?] ofortatm peto[?]
... no ... paulus i ... epla ... de
... dilectione qua ... ppue ad
... primo i q[?] q dicit ... dnd
... qui i cepit i vobis opus bonu[?] ... xpi
... salvator ... trapit nos ad se mi
sericorditer ... ... in caritate ppe
tua dilexi te et[?] O si velles attende
q misericorditer te deus ad se trapit utiq
toto corde laudares eu[?] Ecce si aliquis preci
... ... bum q valde diliget cum multa
dona ... si ... a dno ...

nunquam deus super hec irascetur et si aliquid tribulationis et forte
nimis illi homo eveniret nunquam ei deus compare
quia certe non sed potius gauderet et diceret
digne hec pati quia meum manere noluit
et si fugere vellet reddere quoque quoque cum recipere
sepius tamen eius recessisti comparare et sup
peccator adeo qui te multum dilexit et plura
bona tam corporis quam anime contulit recessisti
et ad diabolum venisti sibi commisisti et quomodo
hec multas miserias in tristi et certe mi
sericors deus comparetis vere in mundo etiam
omnia sustulit ut te a miseriis eriperet
ad suam gratiam traheret Clamate servire ad
deum et noli timere nunquam cum in generabit
deum et noli tamen nunquam cum in dederabit
tunc recessisti clama devote et dic trahe
me post te in cursu in odore unguentorum
tuorum. id est in fama bonorum operum quia dicitur
bonorum operum refert in vobis usque in dic unum
quia tunc trahet vos ad premium suum ad
secta omnium nomen ducere opere pi in
funiculis adam traham eos et in vinculis
caritatis funiculos adam vos speciales de
ferens qui per peccatum in fluctu sunt hoc ut se
cognosceret et ad dilectionem dei in summa
vere quomodo corporis ad dilectionem suam hoc
in hoc quod ipse mori voluit pro homine hor
ratur apostolus ad omnes fortes gladio ma
omnes vos velle esse johannes quia dilectio magna
iure caritatem nos quam ut dans suam
ponat animam suam quod si sciretis ab ori
ente in occidente ab austro in aquilone

na fidele adorno i pcameo qui gtr mod
veller ViO i civitate quada mulier
fuit que vnic filiu q tenerrime di
ligebat accidit q puer i firmitate incidit
c mr i vocat btaz virgine ut puerum
sanaret et i firmitate penas sui sibi
rogaret quod et factu e q mr
i tempore egrotacionis languore va
lidu senciet mr clamavit di o bta
virgo miserere mei stulte locuta sum
i supplico rogavi ss ia rogo ut puer
meus moriar et c vna sit ste amico
factus ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

Dominica xxiii

imitatores mei estote et observate
eos qui sic ambulant sicut habetis
formam nostram. Multi enim ita ambulant quos
sepe dicebam vobis (nunc autem et flens
dico) inimicos crucis Christi quorum finis
interitus quorum deus venter est et gloria
in confusione qui terrena sapiunt. Nostra autem
conversatio in celis est unde et salvatorem ex-
pectamus dominum nostrum Ihesum Christum qui re-
formavit corpus humilitatis nostre configuratum
corpori claritatis sue secundum operationem qua possit
etiam subicere sibi omnia. Ita quod fratres mei
carissimi et desideratissimi gaudium meum
et corona mea sic state in domino. Evodiam
rogo et Sintiche deprecor idipsum sapere
in domino. Etiam rogo et te germane
compar adiuva illas qui mecum laboraverunt
in evangelio cum Clemente et ceteris adiu-
toribus meis quorum nomina sunt in libro vite
in Christo domino Ihesu Christo nostro.
Nota ad Philippenses in capitulo 3 hac epistola monet nos
ad imitandum se dicens imitatores mei
estote quasi diceret exequo [illegible] sapiunt in fide et in [illegible]
[illegible] ad imitatores mei estote sequimini
me per gratiam eternam et observate eos in fide
de qua in psalmo Oculi observant peccator iustum

pro quod vulneratus est propulsus per latrones id figuratum
est luce x in parabola homo descendens a iherusalem
in ierico qui incidit in latrones sic quando aliquis
peccat tunc descendit a iherusalem id est a statu gratie
in ierico id est in statum peccati et vulneratus per de
mones ita quod non possit ire ad locum salutis / Et a nullo
curatur nisi a samaritano id est vero custode scilicet
christo qui infundet sibi mordicans vinum iusti
tie et suave oleum misericordie Si vinum de
ficit non poterit peccator curari Si vis habere
hoc vinum audi [illegible] deutero xxxii Si acuero
ut fulgur gladium meum [illegible] est id
vinum [illegible] potasti nos vinis compunctionis
isto vino carent qui nimis de dei misericordia
presumunt qui libere peccant et dicunt si deus
vellet me dampnare nunquam pro me passus fuisset
Sed multi pereunt eccli xxxii Repromissio
pessima multos occidit Si vis habere oleum
misericordie audi ezechiele xviii In quacumque hora
peccator ingemuerit [illegible] vngit te deus
deus tuus oleo leticie pre consortibus tuis Quid
leticia o peccator si christum crucifixisses iohannem
baptistam decollasses et omnes [illegible]
dixisti si habes veram contritionem deus omnia
peccata tibi relaxabit / Isto oleo carent caym
qui dixit genesis iiii Maior est iniquitas mea
quam ut veniam merear secundum iudas desperans
laqueo se suspendit / 2o debilitatus est per graue
[illegible] Trenorum primo In [illegible]
infirmata est virtus mea dedit me dominus
in manu de qua non po
tero surgere O qua horribile [illegible]
peccas in infirmitate aufert tibi virtus qua
debes ire et facere bonum [illegible]

Quali

a qua non potes surgere dicte / quia tu potes
cadere in peccatum te cooperante sed non insurgere te adiuvante
Amos v. Cecidit virgo israel ut adiciet
et resurgat / Infirmata est in quibus virtus
mea [illegible] quare es piger ad bona nisi
quia debilitatus es per defectum in terrore for-
titudinis Abacuk iii. Ibi abscondita est
fortitudo eius et ante faciem eius ibit mors
egredietur diabolus ante pedes eius. [illegible]
vis me ad certiam diabolus inspirat tibi pia
quia non offertur tibi vite [illegible] nimis
subtilitate nimis in oportunitate autem [illegible]
fortitudinis eius [illegible] resistes pro [illegible]
febre mei [illegible] firma sum sana [illegible]
que conturbata sunt omnia ossa mea quia de-
bilitata est anima mea quia [illegible]
Rota [illegible] spiritus vitales in pe-
[illegible] nervorum ne [illegible]
pedes [illegible] firmitate que non
[illegible] meatus vite patefiat [illegible]
[illegible] ne defluat
ad cor [illegible] anima debilitata / [illegible]
patefacito meatum et aperi [illegible]
ostium Apo. iii. Ego sto ad hostium et
pulso si quis audierit vocem meam et
aperuerit mihi [illegible] intrabo ad illum
et cenabo cum eo et ipse mecum / [illegible]
gatus est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] Ezechielis iii. fili
hominis data sunt super te vincula ligabunt
et non egredieris de eis Trenorum iii
Circumedificavit adversum me in gyro ut
non egrediar aggravavit compedem meum
[illegible] istud figuratum est [illegible]

Ubi rex babilonis nabuchadonosor zedechiam
vinxit catenis et duxit in babilone
sic est dyabolus animam punitam peccatis ducit ad
in fernum et ibi ligabit vinculis in dissolubilibus mathei xxii ligate illi manus et
pedes et mittite eum in tenebras exteriores / unde lapa: a vincula tua solue vin
cula peccatorum ysaie lii excutere de puluere
generatione consurge perpuram confessionem solue vin
cula colli tui et nisi podra satis facere dicit
pz primum prouerbii 20 in ferinus gustu decipit
devotionis de quo dicitur gustate et videte quoniam
suauis est dominus deuteronomii xxxii utinam saperent
et intelligerent ac nouissima prouiderent
peccator perpendere saporem licet terra carnalia sed
non terra spiritualia philippensium iii in epistola
puti multi ambulant quos sepe dicebam
vobis nunc autem et licet non terra in perdunt
saporem pz cuius corrupto sibi supti subtra
ctatio et in masticato dicit peccator pe
lz os corruptum et spiritualia ieremia corrup
ti sunt et abhominabiles facti sunt in studiis,
fundi amaritudo anime per quam sapor devo
tionis impeditur deuteronomii xxxii uua fel os
corpus tamen corrupit per peccatum os anime Treno
rum i subuersum est cor meum in me met
ipso quoniam amaritudine plenus sum et aberrunt
(?) vbi ieremie v. abiecerunt legem domini
exercituum et eloquium sancti israel blasphe
mauerunt ieremia disciplinam odisti et pro
iecisti sermones meos retrorsum et in masticata

vā pl assumunt qz sed diligēa nō respi
ciunt vsū v opus dei nō respiciūt neqz
opa manuū eius cosiderāt Considera
o peccator quid deus qui te fecit qz te hoiē
nō bestiā fecit ad ymaginem suam pduxit et te
mortuū ē ut te sanaret vsū v haurietis
aquas in gaudio de fontibus .i. bulnerib;
eius salvatoris sed qz 2m pud dicit 3o peccator
qui ē i firmus contraria saluti appetit
quod i vsū quo pueri diligunt i famulā
et pulti ea que sut sibi noxia querunt
ideo dr eccl v Quasi a facie co
lubri fuge peccatum sed nō ita sut i firmus
contraria quam ē medicus relinquens 2m
quod morte i ducit agens 3m quod
sanitate causas pt corrupme sic peccator
p̄o medicū relinquit qz peccatum sput au-
fugat et morte aie i ducit Jacobi
p̄o peccatum cū nō cosumato fuerit generat
morte et vē miserabilissimaz per quam
aia separat a deo sz xpc cotemplant
penitenciā per quā sanitas aie i troducitur
Jeremie vij Medicamentum aui datū
est qui loquitur bonum nullus ē qui agat pe-
nitentiaz sup delicto suo 4o requiē nō
i venit i contraria sz nō tria in pedimentum
requie i firmi sz morbi gravitas et
morbi complexitas et morbi vacietas
sic peccator nō pt hre requiē qz peccatum
gravius ē ad lapidi molari ... 2o
pro defecerunt i fundū q lapis 2o
peccator sin mapr i petis 3o ...

3a impedimentum ...
infirmi

dolet Tren ij Lamenti dicens cum doloribus et
suspiriis plenus fuit ut procedente mente requi
rit ... veni in altitudinem maris et tem
pestas dimersit me altitudo maris est peccatum
tempestas est perturbatio cordis que ex peccato oritur
3o quia multa peccata commisit Tren i Migravit
Iudas propter afflictionem et ~~pulchritudinem~~ multitudinem
servitutis quo potest anima quiescere que tot
morbis patitur scilicet in se flammam superbie acutam
impudicie cottidianam avaritie frenesim ire
sincopim invidie ... talis anima non potest
sanari nisi currat penitente ad Christum qui per
gratiam sanat contritos corde cuius medicina
dat vita eterna

Dominica ultima

Non cessamus pro vobis orantes et postu
lantes ut impleamini agnitione voluntatis
eius in omni sapientia et intellectu spirituali ut
ambuletis digne Deo per omnia placentes in omni
opere bono fructificantes et crescentes in scien
tia Dei in omni virtute confortati secundum potentiam
claritatis eius in omni patientia et longanimi
tate cum gaudio in Christo Ihesu domino nostro
Ad Colos i In presenti epistola apostolus tria facit primo
caritatem suam omnium demonstrat 2o benignitatem
... deposcit 3o ad tollerandum adversitates
... vitam exhortatur quantum ad primum dicit fratres non cessamus
que dicit etc et thema ex hoc die qua audi
vimus bona de vobis non cessamus bonis
operibus pro vobis orantes et postulantes
oratio ... peccatorum dicitur postulatio est peccatorum

tu allegatoe ut impleamini agnicioni volu
voluntatis eius i. ut plene cognoscatis quid deus
velit impleamini. Et i. od sapia et scientia
actoe vcal q ptinet ad vitam activam in sa
pia i. pposita acti i. ppe ppria et i. scientia
spirituali. i. i. hijs que ptinent ad contempla
tiuam ut ambuletis digne de bono i. melius
proficientes ut stetis placentes deo per omnia
i. rectoz fructificantes et crescentes in vite puritate
tate i. scientia dei. i. i. diuinitate que i. plat
vobis graz In od virtute confortati. i. i. oper
ariis virtutum sm potentiam claritatis eius
ut vos illuminet clara cognitione sua et
potentia i. rata vos adiuvet In od patientia
Sic apostolus confortat ad tolleranciam mala ut
sing patientes. Item In od patientia qua adversa
et longanimitate bonorum laborem fructum ex
pectamus et hoc cum gaudio et non tristitia
sic pz iacobi j omne gaudium existimate
i. xpo ihu dno nro Ro. ita tractat
paulus cum nobis multa bona a deus
q ita nos ipsos et moret i. vite i.
partici qz tollerancia est virtutum maxima
go apostolus orans i. templo postulavit in
plecione volutatis dei. Ergo quando non oratio que
fit i. templo qz ibi fit a fructu sapientie
cena. i. i. spiritus actus i. od fructuositate
Et cum templum materiale frequentandum
apostolus sicut patet i. ipo deus oratione iacobi ij
Cum angustiaret aia mea i. me recor
darer dni ut veniret ad te oratio mea ad
templum scm tuum qz i. illi loco rogatur et
audiuit. ij paralipomenon vij Oculi

mei erat grati et aures mee erecte ad
oratorem eius qui in eodem loco elegi et sanctificavi
cum ut sit ibi nomen meum ibi in perpetuum Ergo
d. quid faciam pauper et in firmus debilis
et egrotans qui ad templum venire non possum
quia ergo deus exaudiet me. Ecce si non potes
corporaliter tunc transi mente. i. desidera
venire et ora de vere unde quia multi
orant in ecclesia quorum corda longa sunt in
specialia sed multi orant in cubiculo clauso
et occupantur circa spiritualia de illis loquitur apostolus
in litera cum dicit Et in spiritu spirituali.
2o templo est frequentandum quia corpus christi ibi co
seruatur et semper ibi assunt ammirulla angelorum que
trascurrant / 3o quia in templo fides predicatur
4o quia in templo laus dei decantatur
Quinto in templo culpa peccatorum relaxatur
Ut habemus de illa muliere dicitur multi
erit in adulterio in templo relaxavit Jo.
viij dixit ei quis te condempnavit mulier
dixit nemo domine dixit ei nec ego te
condempnabo vade amplius noli peccare
Ubi etiam in differentes relaxantur eius peccata
sicut habemus de publicano qui longe
stans dixit deus propicius esto mihi
peccatori et sequitur descendit hic iustificatus
in domum suam / Sexto in templo multa gratia
augmentatur unde psalmista replebimur in bonis domus
tue sanctum est templum tuum mirabile in equitate
luce ij de simeone qui veniens spiritu
in templum accepit ihesum in ulnas suas Et
sic gratia aucta erit sibi. d. et morte de
siderans nunc dimittis servum tuum domine secundum

nova dicit in terra in qua sapiam ubi vult in
telligi non sapiam terrenorum quam primo
prohibuit ubi dicit nolite esse sapientes apud
vos metipsos sed ipse instituit sapiam spiritua
le creata que in nobis debet esse digna et pla
cens deo per omnia sed quam tamen non possumus
assumere condigne nisi deus fructificando in
nobis attestatur suam quia dei sapiam in
creata dicitur in qua omnes fructus redolere
accipiunt et claritate suavitatis contrahunt
a beato ergo apostolus paulus suspiciens et de
precans nos habere sapiam exequi mo
net nos impleri agnitioni voluntatis
eius qua quidem digne nobis et cordibus
ob ... clarigere mentibus obscura resul
tare et expressionibus subtilius ape
rire in omni paciencia et longanimita
te prius pater et misericors deus in presenti
bus beato in christo ihesu domino nostro amen

Explicit epistole pauli
Anno domini M° cccc° xxxj

# Ad eam admonite mirre

thema ista p themate assumpta scribit originalit
i canticis canticorum ca° iiij° Et sunt verba sponsi qui amore
servienti provocat ad sponsam Et ad meum propositum parabolice
vigintescriptor sacre theologie quem metaphorice applicari potest
sic exponendo si ego discipulus theologie vadam scilicet p metaphora
le consideracionem ad montem mirre scilicet ad sacram theologiam
certis scilicet altiorem p quibus verbis sic expositis duo considero
primo theologie sollempne dignitatem scilicet excellentia ad 3° et
i montis altitudine 2° considero eiusdem theologie parem utilitatem scilicet
penitencia z amaritudine mirre z amaritudine primo theologie dignitas
probatur ex multis primo ex principio fontali 2° ex subiecto materiali 3° ex
comparacione reali 4° ex opere virtuali primo quo probatur dignitas theo
logie ex principio fontali quia originatur a summo deo vero z a fonte
divini splendoris procedit vero dicamus primo commendando theologie quia
ipsa scilicet theologia sit divine splendoris radios illuminans in
tellectum unde dicit sapiens ecclesiastici primo capitulo omnis sapiencia a
domino deo est Item ecclesiastici capitulo iiij° dicit theologia ego sapiencia
ex ore altissimi prodivi primogenita ante omnem creaturam Item
dicit augustinus libro confessionum alloquendo deum me aut docuisti
mire z occultis modis z scio quod nullus alius preter te doctor
est Item boecius de consolacione philosophie ipsa in dicit sic ad sapienciam
Et quid tu o magistra mea exilio solitudines sponte nostre ad me
delapsa venisti Ex quibus omnibus habetur quod theologia venit a
domino deo 2° probatur theologie dignitas ex subiecto materiali
in duplici attribuitur ei subiectum scilicet de quo z circa quod utraque
autem istorum est ipse deus subiectum theologie quod deus sit subiectum
de quo theologie secundum modum statum dicendo patet quia primo
i metaphysica dicitur solus deus est sciencia istam habere honorem scilicet p

sit vere sapiens. Etiam patet per sapientem Ecclesiastici 24 capitulo
ubi sic dicit: Ego sapientia in altissimis habitavi et thronus
meus in columna nubis. Sed ista sapientia non est alia quam
deus gloriosus ut patet per magistrum sententiarum libro 3 distinctione
36. Item dicitur compendio theologie parte 5 capitulo de
scientia dei quod deo non differt quod scit et per quod scit quia
quod deus scit est suum esse. Secundo dicta quod theologie patet per philosophum 1 methaphisice
dicentem: hec scientia est intuitiva principiorum et altissimarum
causarum. Item patet hoc ex eo quod mater theologie dicitur. Enim
theologia quasi sermo de deo. Tertio probatur dignitas theologie
ex comparatione in alia comparando ipsam ad alia bona que sunt
bona mundi principalia. Patet primo comparando eam ad bona
fortune cuiusmodi sunt divitie ex auctoritate que habetur sa-
pientie 7o: Venit in me spiritus sapientie et preposui
eam regnis et sedibus, nec comparavi illi lapidem preciosum
et omne aurum in comparatione eius arena est exigua, et tamquam
lutum estimabitur argentum in conspectu eius. Item dicitur compendio
theologie dicitur quod quia scientia theologie thesaurus est desiderabilis
super aurum et lapidem preciosum. Patet secundo comparando eam ad
bona nature ut sunt pulchritudo, fortitudo et huiusmodi,
quia in illis bonis non consistit beatitudo ut patet quarto de
consolatione philosophie [illegible] et [illegible] illa sed beatitudo consistit in
sapientia scilicet in speculatione [illegible] dei ut elicitur ex primo sententiarum
et ex primo ethicorum et [illegible] decimo. Patet tertio comparando
theologiam ad alias scientias per philosophum primo methaphisice nulla
scientia melior est methaphisica sed supra eam theologia est
scientia ibidem necessarior quidem vero dignior vero nulla. Item
in primo compendii theologie dicitur sic: theologia est omnium aliarum
scientiarum principalis cui cetere artes tamquam pedisseque famulantur.

Et sequitur statim que est scientia scientiarum que super omnem
speculationem philosophorum extollitur dignitate ac utilitate
cuius autem sancte. Iste dicit commentator ijo celi quod modicum scientie
habere de rebus nobilibus est multo magis melius quam multa
scire de rebus ignobilibus. Sed constat quod ista scientia de
rebus nobilibus tractat quia theologia. Igitur superexcellentia
probatur theologie dignitas ex parte subiecti. Unde multa
sunt opera vel multi sunt effectus theologie. Nam primo creatorem
notificat. Dicitur aliquo primo capitulo theologie quod philosophus
dat cognoscere creaturas, theologia vero creatorem. 2o theologia
ignobilem nobilitat. Unde Seneca dicit in quadam epistola
ad Lucillum: ex sapientia Platonis nobilem non invenit
sed eum nobilem fecit. 3o delectabiliter faciat. Unde primo
capitulo theologie dicitur: theologia est divinorum pigmentorum
apotecarium delectabilius super mel et favum. Quarto homines diis
coequat et assimilat. Unde Seneca epistola ... ad Lucillum dicit: vera scientia est summum bonum, quod si a
te[m]pore ... deorum socius esse. Iste dicit philosophus primo
ethicorum quod ex theologia fiunt dii. Iste virtus excellentes
iste dii boni ... Quinto philosophia ... libro de ... 
phisice quanto virtus vos ... Unde commentator ...
methaphisice dicit: scientia dei causat res, sed scientia nostra
causata est a rebus. Sexto homines exaltat. Unde in
libro de ... dei ... dicitur esse melius et ...
quam ... bonus. Et sic ad ...

aliquis

quia dignitatis honore ceteros excellit quanto ipse a
dyssimilis moribus extollitur. Septimo civitatem regis possidere
contingat unde dicit sapiens ecclesiastici xxiiii capitulo circu=
ivi gyrum celi et in fluctibus maris ambulavi in omni
gente et in omni populo primatum tenui superborum et sublimium
colla propria virtute calcavi. Octavo amorem dei significat
unde dicit sapiens quia neminem deus diligit nisi eum qui cum
sapientia inhabitat. Nono honorem illustrat unde sapientie vii
capitulo dicitur proposui pro luce habere sapientiam quia inextin=
guibile est lumen eius. Decimo conscientiam mentis serenat ex eternorum
bonorum vita id est degustatione per hoc quod sapientia prima omnibus
bonis ditat unde sapientie vii capitulo dicit salomon
super salutem et omnem pulchritudinem dilexi sapientiam et ve=
nerunt michi omnia bona pariter cum illa. Undecimo ad regnum
perpetuum preparat et perducit unde dicit sapiens vi capitulo
o reges populi diligite sapientiam ut in eternum regnetis et
dicit ibidem concupiscentia itaque sapientie deducet vos ad regnum
perpetuum. Et sic patet propositum principale scilicet theologie ceteris scientiis dignitate
excellere quod tangitur cum dicit ad modum ... sed secundo
tangitur theologie sacra utilitas scilicet penitentia
et hoc per mirram amaritudinem. Nam sacra theologia ad a=
civitati sapientie vicium excludit et extirpat et probatur
triplici scilicet auctoritate ratione et exemplo. Primo per auctoritatem
unde dicit sapiens sapientie vii capitulo quod sapientia
vincit maliciam id est peccatum. Item dicit ibidem sapiens i
capitulo In malivolam animam non introibit sapientia nec
habitabit in corpore subdito peccatis et per hoc theologia ex=
cludit vicia. Secundo probatur duplici ratione. Primo nam sapientia de

decimo

tristatur. peccatum et ipso adversatur. Quarto concludit in quantum
ratione. nam scientia est bonum autem sed bonum concludit
malum tamquam suum contrarium. Ergo theologia concludit peccatum
ut in sacramento penitentie. Quinto probatur auctoritate gregorii
seu principium sapientie est timor domini ut dicitur ecclesiastici primo
capitulo sed timor domini expellit peccatum ut est illud sed
et augustinum ergo scientia que theologia concludit peccatum quod fuit
probandum. Tertio patet quod duplici exemplo primo est de medico
et theologia. Sic scientia theologia medicina sanativa vulnerum
quibus ad sacramentum penitentie cuius medicus est confessor et
peccatum vulnus quo anima vulneratur. Docet ergo experientia
quod in sanando vulnus corporis tres utilitates seu per-
fectas facit vulnerato primo quod tumores exsiccat et vermiculos
vulneris corrodentes. Secundo vulnus clarificat ad contra a-
periendo ut putredines liberius exeant et medicina tanto
efficacius applicetur. Tertio medicina vulneri dolorem
facit et ipsum vulnus sanat apponendo securitatem. Theologia
tres penalitates seu dolores anime confert peccatori scilicet primo
contritionem quo anima ad intra peccatum eiulando acquirit
cum dolore et displicentia. Secundo confert confessionem ut pu-
tredines peccatorum effluant et ut medicina satisfactionis
quibus peccatori quanto efficacius possit applicari. Tertio
confert satisfactionem ut nulla peccati labes seu macula re-
maneat. Secundum exemplum est de agricola qui agrum suum
mundat et disponit ipsum colendo et malas arbores ra-
dicibus extirpando antequam seminet. Confirmatur confes-
sor qui est agricola per agrum conscientie et cordis disponit et
a malis peccatorum emundat per veram penitentiam ut ad suscipiendum

Hinc quod fiat habile ex quibus concluditur secundum principale sic
scilicet theologie vtilitas et quarto ex penitencia, que tanta fuit
in amicitudine mirare et pugno quibus possidet
de theologia et persone de theologie prime vnum per
assumptio veritatis moste mirare. Et quia prima
pars vtilitas theologie quo primitus accedens est ad theologiam
sufficiens penitencie et quia de illa quo predicabitur dictum
in presenti libello ideo adiungimus primitus accedamus. Circa
quam sciendum est videbis primo de illis que sunt confirmatiua
eius scilicet xij. Secundo qualis sit ille sed tercio sufficiens
ordinatur primo quod et que sunt cause eius. Depone dicit quod
sex sunt confirmatiua eius scilicet primum timor domini quia
illa est fuga peccati secundum augustinum. Secundum est oratio quod
augustinus quia oratione quasi in celis solum dubia que
in assertione. Tertium est assiduitas ut frequenter vnde dicit
Jeronimus diuina scriptura sepe legi et sacra lectio numquam
de manibus tuis deponatur quia perysle vnum est de theologie
sciencia que salute fuit ante. Quartum est bona vita vnde
dicit augustinus Nemo credat se agnoscere veritatem qui nequiter
viuit et specialiter veritatem theologie quia est expulsiua
viciorum. Quintum est humilitas, scilicet nullam doctrinam correcto
vicia contemnendo et alios benigne corrigendo quia hec
sunt opera misericordie scilicet errantem corrigere ut postea
videbitur. Sextum est gratitudo quia homo deo gratias
tribuat de cunctis bonis sibi collatis quia homo dicitur ingratus
de secundo dicitur quod scientia est scientia ordinata finaliter
ad operari non enim solum propter scire debemus discere theologiam
scilicet sed propter operari scilicet hanc primam vnde non ad istas virtutes

sacram⁹ sz ut bonum et virtuosi efficiamur ut3 ipse ait ... cor. De 3o dicitur quod scientia sub ordinatur sacre theologie et pertinet eius quarto de sacramentis quia tractat de sacramento penitencie. De quarto dicitur quod quatuor sunt cause iste huius libri, scilicet materialis et formalis efficiens et finalis. Causa materialis capiendo materiam pro materia circa quam est pertinentis sunt modus penitendi. Causa formalis est duplex sicut alibi scilicet forma tractatus que consistit in divisione libri et forma tractandi et modus procedendi qui est scilicet metricus et compendiosus. Causa efficiens secundum quosdam dicitur fuisse iohannes de garlandia secundum alios vero quidam monachus cartusiensis ... ... ... Causa finalis est ut sciamus modum penitendi et confitendi et ut arbitremur ad susceptionem gratie divine et demum finaliter eternam felicitatem consequamur quam nobis concedat qui sine fine vivit et regnat per infinita secula seculorum Amen

**Penitens cito peccator.** Iste libellus cuius subiectum est primo sicut modus penitendi dividitur prima sui divisione in duas partes principales in quarum prima magister dicit de penitencia prout respicit penitentem in 2a de statu penitencie prout respicit confessorem. 2a ibi confessor. Dividitur prima pars dividitur in tres partes in prima auctor ponit quasi documenta generalia penitencie. 2o specialiter de statu de contricione. 3o de confessione et quarta est aliquid de satisfactione. 2a ibi dicta prima 3a ibi vera fit et in ... Prima pars ad huc dividitur in duas partes in prima auctor ponit documentum generale quod est penitencia ... 2o illud magister.

Sperificit i sit hec quedam notanda. primo dicit aug(ustinus)
o peccator faciat penitentiam et ita scilicet quod iudices te
et misericordem. Circa istud locum dubitatur primo quid sit penitentia
2o unde dicatur penitentia 3o quod duplex sit penitentia 4o quae sit
penitentia 5o quot sint partes penitentie 6o quae sit sufficientia
illarum partium et quae sit maior et qualis sit forma penitentie 8o
quae debeat esse penitentia 9o qualem penitentiam habuit deus cum
dixit penitet me fecisse hominem ut habetur Gen. 6 10o causa
quae movet hominem ad penitentiam 11o quid precedat penitentiam
12o quomodo perficiat penitentia. Primo quae penitentia dicitur 2a tabula
post naufragium. Primum quae penitentia est actus dei, sicut ut dicitur
Eccli. 15o quod deus afficeat ut deus sit misericors et
misericordia 16 et ultro quae deus sit iudex et quod sint
iudicia dei in dicto ordine respondebitur ut tunc
apparebit secundum dicta sanctorum de hac materia loquentium colligendo
ab eis. primo dicitur quod penitentia sive penitere secundum ambrosium
est preterita mala deplangere et deplangenda iterum non
committere. Item 2o Gregorius sic penitentia vel penitere est
ante acta peccata deflere et deflenda iterum non
committere. Item secundum alios sic penitentia est peccatorum commis-
sorum contritio cordis et lacrimarum effusione cum
medela et hec tria diffinitio trahitur ex dictis sancti pauli
dicentis peccatum non dimittitur nisi plena contritione et sequitur
ad satisfactionem operis. Ex quibus diffinitionibus scilicet quod penitentia
solo est de peccatis commissis et quod non sunt committenda 2o
scilicet quod ad penitentiam requiritur dolor pro peccatis 3o scilicet quod ad
penitentiam veram requiritur in tertio ut voluntas amplius
non peccandi. Ad secundum dubium dicitur quod 2o non penitentia

dicitur quasi pene tenencia vel sine peccato vel dolore
nunquam fit perfecta penitencia ut expediendi dubio / Dicendum quod
respondetur quod multiplicatur distinguitur penitencia pro diversitate
temporum quia est vna natale et in expectacione tamen quod est ad abi-
ciendum [illegible] / 2o distinguitur penitencia in solempnem publicam
et privatam solempnis est que datur ab episcopo vel vicario
suo et fit cum solempnitatibus ecclesie publica penitencia est
que fit coram ecclesia sed non cum solempnitatibus ecclesie ut peregrinacio
que fit sed aliquo modo speciali ut nudis pedibus vel
discooperto capite vel [illegible] etc. / privata penitencia est
que secrete fit vel fieri potest ut legere oraciones elemosinas
dare ieiunare corpus macerare vel castigare et huiusmodi
tercio distinguitur penitencia in libera et coacta libera est que
aliquis libere facit et illa est sacramentalis / Sed coacta fit
opposito modo / Quarto distinguitur penitencia actualis et habi-
tualis / actualis est qua homo actualiter satisfacit pro peccatis
suis et ad illam non quilibet homo tenetur sed solus peccator / habitualis
est quod homo detestatur seu displicenciam de peccato
commisso si sit commissum vel quod possit committi si non sit commissum
ad illam quilibet homo tenetur sive sit in statu sive non / Dicendum quod in
vel quod penitencia procedit ex radice iusticie iusticia dictat enim
quod quilibet habeat quod suum est et quod quilibet alium ledens sa-
tisfaciat leso pro lesione / Vnde dicit philosophus 5o ethicorum quod
specialissima virtutum est iusticia Et iusticia est per quam singuli
[illegible] sua sunt [illegible] sic quod vero sit penitencia per quam homo
recuperat gloriam quam perdidit et ad amorem dei redierit
vnde reddit mala acquisita restituit precio suo pro lesione
emendam fit [illegible] virtutes recolligit et bonis mortificata

p(er) pcc(atu)m ad prist(inum) vigore(m) reducit. Ex quo patz
quare sit penitencia q(ue) penitens est ... instruat q(uo)d ut
ut q(ua)lis fuerit q(uam) sunt ... et satisfaciat lesis. Et si
non(n)i [illegible] p(er)ficit p(ro)la(ta) ... et bona mortificata p(er)
pcc(atu)m ad priore(m) vigorem reducit q(uia) p(ri)ma fuit bona
opera i(n)mortificata q(ue) sunt facta ante pcc(atu)m mortale et opera
p(er) pcc(atu)m mortale mortificata. Sz bona opera s(icut) elemo-
sina et oracio(n)e(s) facta i(n) pcc(at)o mortali nu(n)q(uam) possunt vivifica(ri)
sz q(uia) possunt p(ro)desse hom(ini) ad vita(m) et(er)na(m) q(ua)m ...
hom(inem) ad bona t(em)p(or)alia et ut eo mag(is) resurgat a pcc(at)o
... q(ui) tres sunt p(ar)tes [illegible] p(er)fecte et complete
penitencie. Unde q(ua)mvis ho(mo) complete pcc(atu)m [illegible] possit
i(n) contric(ione) cordis solu(m) vel i(n) contric(ione) cordis et ...
sit contric(ione) [illegible] ... quolz ... penitencia
... pcc(at)a sua q(ue) sunt ... confessio et satisfactio
... videbit ... sufficiencia
[illegible] ... pt ... cupi ... penitu(m)
[illegible] corde ... ore et ope(re) ... p(ro) ... ut ...
... et ... ore et h(om)o
[illegible] confessione et ope(re) et complet(a) satisfactione [illegible]
... het sufficie(n)cia(m) ... quib(us) h(om)o male fuit
[illegible] ... q(ui) sunt ... et ... et ...
... Sz ... emenda ... cordis ... contricione
... confessio ... confessio
Sz fiat ... Sz ... sub ... Sz fiat
emenda p(er) vale satisfactionz ... het sufficiencia(m)
... qui ... cor-
... confessor ... nos

ul' cognovit iste in iudicio est accusato cui correspondet
confessio quia ibi se ipsum accusat. iste in iudicio est
sententiatus. secundus qui reus emendam facit accusatus cui
correspondet satisfactio. Circa tertium quod sufficientia figuratur
in exemplo ubi dicitur de tribus dietis eundi ad vitam
premissis sicut iste tres partes penitentie sunt tres diete quibus
ad regnum celeste pervenitur. 3o circa quod sufficientia per tres
mortuos quos christus suscitavit. primo enim suscitavit puellam
in domo cui correspondet contritio que fit in corde. 2o susci-
tavit adolescentem in porta cui correspondet confessio que
fit in porta cordis scilicet in ore. 3o suscitavit lazarum qua-
triduanum extra civitatem in sepulchro cui correspondet
satisfactio que fit per opera exteriora. Sed nota in dictis quod prima
pars penitentie est penitentis eius confessio et [illegible] peccatis secundum formam prime
est absolutio a peccatis et hec est in hiis verbis ego absolvo
te a peccatis in nomine patris et filii et spiritus sancti. secundum quod additur
hiis confessis et contritis et auctoritate qua fungor hoc est
de bene esse et non est necessarium. Et si in tali absolutione presbiter
verbum vel ex ignorantia vel ex advertentia omitteret vel
plura apponeret hoc non obstaret tamen in forma contenta in
baptismo et consecratione eucharistie que est de tali certa forma
a christo constituta quod si quis variaret scilicet deficiendo vel
addendo vel aliud dicendo transponendo contra intentionem peccaret. Et
huius absolutionis qua utuntur sacerdotes est hec forma dominus
noster ihesus christus te absolvat et ego auctoritate
et auctoritate petri et pauli apostolorum qua fungor
absolvo te ab
omnibus peccatis tuis in confessione contritis et oblitis et absolvo te
a vinculo excommunicationis si quod incurristi et restituo te sacramentis ecclesie

sed nunc circa eam in nomine p. f. et s. s. dico 8 condiciones
que penitencie [illegible] vera esse et non ficta unde ficta penitentia
est ypocrite que apparet coram hominibus penitens et intus non
penitet / 2o debet esse libera et non coacta quia peccatum fuit
liberum et non coactum ideo voluntarie est quia emenda satisfaccio
esse sit libera / Tercio debet esse tempestiva et non
sera sive tarda unde dicit augustinus si tunc penites
quando peccare non possis peccata te dimiserunt non
tu illa. Quarto debet esse cum spe et non desperata unde
de penitencia desperata glossa mathei xxvii[o] ubi
dicitur quod iudas penitencia ductus suspendit se. Quinto
debet esse amara et cum contricione est vera penitencia. Sexto
debet esse perfecta unde non est penitencia perfecta si quis de peccato do-
leat et non confiteatur nec confitendo [illegible] confitendi / Septimo debet esse
festina unde dicitur [illegible] ne tardes converti
ad deum. de hoc vide de dubio quarta parte libri // 8o debet
esse perseverans unde dicit ysidorus [illegible] est vera
penitencia quando homo agit quod penitet / Sed [illegible]
dicitur quod deus nullam penitentiam habuit [illegible]
sola est de peccato [illegible] quedam [illegible] quo ad
nos [illegible] vel secundum alios [illegible] [illegible]
hoc exponendo sic penitet me fecisse hominem [illegible]
tenebo vel pena tenebit me [illegible] hoc quod fecit hominem
quia ipsum per penas [illegible] Decimo [illegible] quod multa
sunt [illegible] bernhardus movet dicit homines ad penitentiam
[illegible] beneficia penitencie accepta a deo si [illegible]
intellectus [illegible] a nocivis [illegible]
[illegible] [illegible] et multa alia bona beneficia

secundo beneficia accipienda ad quod monet deus dicens
scilicet venia gracie et eterna gloria. 3o supplicia fugienda
scilicet pene infernales / 4o flagella dei vel consuetudines
carnis que multos ad peccatum conducunt / Alius quintus vero
multa concedunt. primum ergo est timor aggravandi contra
quod est quod tales quod sciunt se peccatis infirmum esse liberi velle
mori quam predilectam sustinere medicinam / 2us est pudor
confitendi contra quod est quod verecundia multum fuit admissorum
peccatorum / 3us est error satisfaciendi contra quod est malum in
finitum ut videlicet peccata / quartus est desiderio paradisi contra
quod est quod hic talis delectacio fuit primum crucifixus / quintus est
spes diu vivendi contra quod est quod nescit diem nec horam contra
mortis qui dicit mecum ordinem ab verbo nihil est vero timor
horam mortis nil morte certius esse potest / sextus est desperacio
gracie optinendi contra quod est illud ezechielis dicens
quacumque hora peccator ingemuerit salvus erit / 7us est
timor redeundi in peccatum contra quod est illud augustini
tandi crescit / nec deus et cetera contra quod est illud bernardi
quamdiu est periculum dyabolicum est de peccato perseverare 8us
est exemplum delinquendi contra quod est quod stultus est qui videt alium
cadere et se non cavet / nonum est consuetudo peccandi contra
illud est quod consuetudo altera natura / decimus est confidencia
de dei misericordia qui recipit eum qui penituerit contra illud
est quod tales confidunt de dei misericordia et peccant in spem contra
illud primum est exemplum sancti thome qui per penitenciam quomodo
absolutus a peccato institutum carnis in gracia. ipse domino
spiritualibus datum de filio discipuli filius dei effectus est et cum patre

capitl. Ite pma agela letificat in pcio iusti-
ficat amissa bona restorat et ad eternam vitam in
vitat / Dco xiiijm reg. q dn pdistinguit naufragiu
i. e piculum s. pcti originalis et pcti actualis q
pri e pa tabula a pri intra medium s. baptismus qm
2m e pma et go dr 2a tabula / Dco xiiijm reg.
q multe de rebus pma dz cito fieri pa e qz dn
expectat. 2a e qz ad magna vocam sz ad gloriam
celeste / 3a e ne ab eternis inimicis expellamur
utz ex ea de fals. virgibus / iiij ne ab hostibus i pedum
ga e xpo petrus ad hoc nos appellatos / decepta qt
ne blande decipiam ut amo pauupe et pisco
ppistatores / Va e ne puadam / 6a e ne gsele
teneam / Dco xviiij reg. q d multe affuet una dea q
pma sy thoma precedens panem p expectat hom
nem recepit ulcise dupplat a pena liberat gram
donat data multiplicata gsuat gsuata in
celo pmiat ad pmaz igr i d multe offensa dimittit
i mie pcmissioz no meruit / Creditos ad se reduat
cadentes erigit stantes tenens no desinit et finalit
pseuerantes ad glaz d reducat / Dco xvj ad vltim
reg. q e judicium dei sz un forme ut d pnitentiis
multe forme ut d morte yaw et ther forme ut de extremo
iudicio de quo plura videlicet. ibi judices tenget extremo
clausure o pecor pecca i pemtentiam agas cito redu
ex quo iudice s. xpo pst misericor i misericordia uel
nimiaz faciens sequitur et sit gaudium tenendum tibi

**Et sunt hec quinque** In ista parte magister prosequitur magis

doctrinas generales scilicet tertiam et quartam per doctrinas speciales

Et dividitur in duas partes. In prima parte magister ostendit quod peni

tentia tribus scilicet [illegible] partibus primam. In 2o ostendit quod sit

sibi utilia 2o sine voluptatibus. 2a ibi ad hec duas

partes. In prima magister ostendit quod sit tentia perfecti [illegible]

2o de [illegible] 2a ibi ut dimittatur [illegible] dicat et magister

[illegible] quedam tenenda sunt tibi 1 [illegible] scilicet spes vera

contritio cordis confessio peccatorum satisfactio et fugere peccata

Circa hanc litteram dubitatur primo quid sit spes 2o utrum

dampnati vel salvati habeant spem 3o quod duplex sit spes

[illegible] quod solvitur dictum Boecii [illegible] consolatione philosophie metro

[illegible] et finaliter ubi dicit spem [illegible] fugato [illegible] quid sit contritio

[illegible] utrum quilibet dolor possit dici contritio [illegible]

[illegible] viijo quod duplex est confessio ixo quid sit satisfactio

xo quod sit peccatorum satisfactio xio utrum satisfactio de peccatis

mortalibus valeat xiio utrum fuga necessarie sit [illegible]

penitenti [illegible] [illegible] quod spes sic describitur spes est certa

expectatio future beatitudinis ex dei gratia et meritis [illegible] -f-9.

[illegible] spes est audacia mentis de largitate dei

[illegible] habendi vitam eternam per bona merita [illegible]

differentiis [illegible] quod non est spes [illegible] de presenti [illegible]

[illegible] solum de futuro vel de presenti [illegible] futuri

[illegible] quod non [illegible] de malo sed solum de bono 3o

[illegible] quod non de [illegible] bono [illegible] sed de futura beatitudine

[illegible] quod non [illegible] spes nisi ex dei gratia [illegible]

de vera theologia. circa primum secundum sanctum thomam virtutes
theologice sunt que disponunt superne quibus sunt et habent deum pro
obiecto et pro fine. 2° sequitur quod spes non est in christo cum
habentibus quod sine merito potius debet dici quam proprie
spes. Sed 2m respondetur secundum sanctum thomam quod salvati
ipse non habent spem cum beatitudo non sit futura sed presens, quia
adeptio omnium bonorum presentia 2m bocardum in de cons. philosophie
prosa 2a. et per hoc non restat ad aliquid sperandum. Etiam
dampnati non habent spem quia non expectant futuram beatitudinem
nec habent aliquam materiam ex qua possint futuram bonam mereri
sed quibus sunt proprie homines in eadem mundo habent spem
et anime in purgatorio. Sed 3m respondetur quod dupliciter spes sic sumitur
suffragia que fit vivorum et spes prime auctoritatis quod fit
deo et 2° supplex sed spes vocatur quod fit per peccatorum remissione
de qua loquitur hic. Spes certa praeveniente gratia susceptione
et spes glorie pro meritorum gratuitorum expectatione. Sed primo respondetur
quod verbo de libro predicto non loquitur de spe proprie ut est virtus theologica
talis sed loquitur de spe doctrinali que venit in creaturis ut
in divitiis laudibus honoribus et huiusmodi quia talis spes nulli
bonum facit merere 2m bocardum ibidem sed de spe proprie ut est loquitur
boecius de cons. philosophie prosa sexta et finali dicens non
frustra sunt deo posite spes et preces que cum recte fuerint inefficaces
esse non possunt. Sed 4m respondetur quod contricio est dolor et
dolor voluntarius assumptus de peccatis factis cum proposito
confitendi et satisfaciendi. Et dicitur contricio a baterando nam
attricio dicit quandam displicentiam de peccatis quemadmodum secundum
perfectam contricionem vero preparatoria. Sed ostenditur quod non omnis dolor
de peccatis est contricio prout hic contricio [illegible] [illegible] est dolor pro
quibus est in malo quem non est meritorius et fuit [illegible] ex divina

habituali / alia est voluntaria et actualis quam habet
ex voluntate libera dolorem assumente pro peccatis cum
proposito confitendi et satisfaciendi / Dicendum ad 1m respondetur quod
confessio f. 8. secundum augustinum Confessio est sermo per quem . f. 8.
latens morbus spe venie aperitur / Item sic secundum ambrosium
Est certissima coram sacerdote de clausis peccatis passio
Item secundum gregorium confessio peccatorum detestatio contra primar
sed quia sic sequeretur quod non deberet fieri confessio pro peccato
publico quod nonnisi est falsum quia peccatum publicum in tanto restringitur
peccato publico confiteri sicut secreta propter quod quia prima
diffinitio dicit confessio est sermo per quem latens morbus spe
venie aperitur peccatum autem publicum non est latens morbus
igitur etc. Respondetur quod de publico peccato tamen bene debet fieri confessio sicut
de secreto / Et propterea est sciendum quod aliquod peccatum de quo
fit confessio potest appellari dici latens morbus propter quod non
fuit secreto scilicet quoad actum et voluntatem et quod dicitur magis latens
quam si exterius perfectum esset de corpore 2o quia licet peccatum sit
publicum tamen confessio est sacramentum dicitur tamquam secretum
3o quia omne peccatum dicitur tamquam latens morbus quia quanto
magis morbus occultatur tanto magis putrescit vel
corpus putridum fit sic conformiter est de quolibet peccato
sive sit publicum sive secretum quod si non revelatur
ad confessorem continue magis et magis putrescit / Dicendum
ad 8m respondetur quod duplex est confessio quia quedam est mentalis que fit
deo et illa est de iure naturali / alia est vocalis que fit deo
et hoc ore et illa est de iure positivo seu ordinatione / Dicendum
ad 9m respondetur quod secundum augustinum satisfactio f. 8. vel satisfactio f. 8.
est excisio peccatorum causas et eorum suggestionibus aditum

non condulgent. Ex qua contra secundum quod homo numquam faciet sa-
tisfactionem quoniam post penitenciam iterum peccabit. Secundum quoniam
consequenter quod sic numquam esset satisfactio pro primo peccato
quia peccata sequencia et sic dominus confessor quolibet teneretur
omnia peccata de tota vita perpetrata audire pro quo etc.
diffinicionem secundum quod diffinitur sic dicens contingit satisfactio est
satisfacere et causas peccatorum excidere id est extirpare et
eorum suggestionibus scilicet malis consequentibus aditum non in-
dulgere sic quod habeat firmum propositum numquam illa committere
ex quibus patet solucio. Secundum Johannem dicitur quod predicte satisfa-
ctionis sunt duplices quedam sunt particulares et sunt tres
scilicet oracio ieiunium et elemosina. Et quedam sunt secundarie
vel minus particulares ut peregrinaciones ut vigilie casti-
gaciones discipline et huiusmodi. Et ille predicte secun-
darie reducuntur ad particulares. Nam omnes carnes affliciones
reducuntur ad ieiunium omnia vero spiritualia ad oracionem
et omnia opera tunc ad elemosinam. Secundum secundum dicitur
secundum beatum Thomam quod homo satisfacere potest pro peccato mortali
quia satisfactio non est vera reliquo ad amiciciam sed
consistit in reddicione equalis secundum iusticiam ad quam non
requiritur gracia seu caritas dei et sic potest fieri satisfactio
de peccato mortali. Secundum tercium dicitur quod duplex est fuga scilicet
fuga fugiendi et fuga fugandi secundum quod hic fuga sic dicitur
a fugio vel a fugo as are et utraque fuga est
ad necessaria contricione perfecti. Primo enim penitens
habebit fugam fugandi peccata et hoc per puram confessionem
quia sic anime deserit fugit et removet peccata. Secundo autem
habebit fugam fugiendi scilicet amplius non committendi peccata
vel saltem habebit firmum propositum amplius non committendi

petite 7c fuga fugandi 2o v pecti commissi 7
fuga fugiendi 2 v. pecti committendi. s. quod poss
committi / Construe tu quapropter s. sequitur sicut tenetur
tibi ipse peccatori s. ipsos venie i. gracie remissos propter
contricio cordis et contricio cordis. confessio culpe. i. pro
pecc satisffacciones i. satisfacciones penal. 7 fuga i.
formacio ul vitacio nequicie i. pecti sequitur vt dimittatur

**Vt dimittaris** qn ista parte magister ont
quo penitentes sunt dz habere v pecti proximi Et dum
de duas partes facit quod facit duas doctrinas 2a ibi
huius qz satisffacciones Et legendo iste partes sic tamen bene
dicat quo magister tu peccator qui facis ul facis vis
pectcata dimittas alys mala que tibi ipsum
tulerunt 7 satisfacias alys quibus tu malefecisti
Circa istam partem dubitatur po quid sit peccatum 2o q sit
diff inter peccatum 7 delictum 3o a quo 7 vbi incepit
peccatum 4o qualiter ipse cecidit de peccatum 7o quid sit oppiniones
sit de pecto 8o vtrum pena pecti sit mala / 1o q
dicitur peccatum ante mortem hominis 7 in morte hominis
quo q apparet peccatum post mortem 9o vbi maius bonum
pertinetur 10 vtrum dampnati in inferno possunt penitere
11o quociens sit remissio / 12o quare debemus remittere
pectcata malefactoribus nostris 13o vtrum salvati 7 angeli
possunt penitere / 14o quo debemus satisfacere illis quibus
malefecimus dicendum primo istorum est quod peccatum 2m augustinum
s. d. peccatum e voluntas retinendi ul consequendi quod
iusticia vetat i. prohibet / Et sic primum eius peccatum e quod
dictum ul factum ul concupitum contra legem dei Et 2m

s. d.

Ambrosius / d(icit) peccatum est prevaricacio legis divine
et celestium inobediencia preceptorum. Hec quatuor diffi-
[illegible] scilicet quod peccatum est primo voluntate mala ut
ex ea procedit et est voluntarium et quod dicat Seneca
in libro de moribus et vite senice quod omne peccatum est
actio voluntaria / 2o scilicet quod peccatum est contra iusticiam
Anselmo scilicet quod pertinencia procedit ex defectu iusticie
ut patet 4 articulo dubio libro penitencie etc. 3 scilicet
quod iuste per peccatum mereatur penas peccator et nullus est
pre iuste puniendus nisi peccator voluntatis nec
puniendus in proximo / 4o scilicet quod omne peccatum consistit
facto ut dicto concupiscencie Augustinus ut quantum
5o scilicet quod omne peccatum sit contra legem dei ut dicit precepto
6o scilicet quod dicit peccato pertinere mortali est dimissio
ut delictio dei et adhesio rebus mutabilibus
Alio 2m dubium scilicet quod 2m magistrum sentenciarum libro 2 dis-
tinccione in peccatum duobus modis committitur scilicet faciendo
malum et dimittendo bonum et [illegible] dicendum peccatum 2m
vero delictum dicitur quod eius sonat delictum nisi delictum
alia est ibidem post dicitur quod delictum sit peccatum igno-
rancie commissum scilicet peccatum sit factum contemptum
contra non obstante vero per alios frequenter capitulo / Alio
3m scilicet quod 2m magistrum sentenciarum libro 2 distinccione
[illegible] quod peccatum originale [illegible] sua transivit ab
uno vero dicit ibidem magister sentenciarum [illegible] hoc
cum peccatum originale habuit aut habuit ex bono aut
ex malo non ex malo quia an peccatum non fuit malum
ergo scilicet quod ex bono [illegible] quod alibi ibidem peccatum [illegible]

sz ex angelo quo ex homine. Item quia angelus
an peccatum non est nisi bona natura vel creatura dei
ando sz quia vel ex deo vel ex angelo non ex deo quia
ex summo bono nullum malum est quo sequitur quod ex angelo
sz quo a quo decipit peccatum sz quia quando venit ubi decepit
peccatum ... quod de celo ubi fuit summus angelus qui fuit
... in sugate et suggerente carne delectante
... consentiente ... consensus committendo inobedi-
capitulo / Sed contra dicitur quod de peccato sunt tres famose
opiniones ... quod dicit peccatum esse aliquid quia dicit
peccatum esse malum voluntatis et non actum exteriorem
... opinio est quod dicit quod peccatum sit aliquid sz mala vo-
luntas cum malis exterioribus / 3a opinio dicit quod
peccatum sit duorum consideratione quo ad male ... et ...
actus quo quando perficit / Alio consideratione quo ad formale
... sit ab ipso ipso actu dicitur peccatum quo ad ...
peccatum ... sz quantum ad 2m ... et ad hoc tendit
... Boecium ... de consolatione phylosophie ... et finaliter ...
sic dicit malum quo nichil est ... id facere non possit quod
nichil sit sz deus / Sed dicendum ... quod peccatum ... ...
puniretur eo quod puniretur pro nichilo ... ... quod non ... ...
puniretur eo quod punitur pro nichilo ... ... ...
pro nichilo negatur ... sibi fieret iniuria / Sed secundo
... ... ... ... ... distinctione ... ... ...
peccatorum non est mala simpliciter licet sit mala ... ...
... ... malorum non ipsa est a deo a quo nullum malum venit

Item procedit ex iniusticia quia iniustum est quod mali pre-
mia² pro malis et bonum pro bonis puniet et in
tendit bo. d. con. phye dicens quod punire malos
iustum et ipsos euadere penitus est iniustum et dicit
ibidem quod mali puniti sunt inchoacio maliorum puniti.
Alii septim^m dicunt quod penam noscit homo ante mortem
et in morte. primo ante mortem nota quia natura aduertit
na pro penam de telaus obscuram quod genetur vera et affirm
de possit de operacione bonorum. Item deligimus spoliat animam
et ipsam maculat et ad penam eternaliter obligat grauiter
amarus fuit homo qui ducat animam occidit ad alia
pena fecit bona quod fuit in virtuosa in hoc / Alio de
penam noscit in morte et mouentis generat quia tunc penam
ho pena solaciis bonorum spiritum et fidem² corpore demonum
adversus sua expectacionem / Alio octauum dicunt quod penam
multa mala sustinebit post mortem et post non quod
fiuor habebit ex operum de mundacione et statim
inter vero audiat. indicens ipse et lucem punabitur
suffragio omne non gaudebit de fine propitia
a deo et delictis omnibus separabitur et statim penitencie
cadit et ad spes inire ab eo vindicabit / Alio nomine
dicunt quod bonum peccatum non perdit quia nullum bonum magis
irremuneratum ut dicit bo. iiii de con. phye. propter
si sequitur quia ubi magis est quod ad tam vero primo ad bona
temporalia quia deus pro peccatibus partibus bonis dat bona
temporalia et ita fuit de astrologibus et quidem quorum
merces fuit temporalis de quibus dicitur et de sapientibus
dedo valet ista bona ad penam tolerabilem unde dan-
peccato non est penas si magis et meus sum prima melius
ut dimicia et propter offendit de spiritu et vi in tende magis

sentenciarum libro iiij distinctione xlvij / Secundo videlicet
illa bona salvacio ad maiorem gloriam unde dicit
sanctus thomas quod illa bona que aliquando pacior sit aliis
salvacio ad augmentum / Sed decimam dicit quod de hoc
magister sentenciarum libro iiij distinctione xxxiij et finaliter
allegat augustinum qui quod facultas peccandi dap-
natus esse non poterit et dicit ibidem magister sentenciarum quod
sicud confessoribus xpistus dabit perfectam ... ad
eternam gloriam ita confessoribus cumulabit ipsius malignitas
pena / Sed undecimam dicit quod duplex est remissio peccati
quo ad deum et quo ad hominem et secunda dicitur illa
scilicet duplex est remissio quo ad deum scilicet a pena et
a culpa / remissio a culpa fit per confessorem absolvente
remissio a pena fit per indulgencias scilicet tunc dubitatur
de indulgencijs quando scilicet eas dare scilicet papa
papa scilicet eas dare quod sibi commissi sunt et primo omnibus
fidelibus claves ecclesie et sua custodia scilicet dare indulgencias
ad eternam vitam Sed pater noster ... nostros pa...
indulgencie dicuntur thesaurus ecclesie et iste thesaurus
iste est habundancia meritorum sanctorum martirum quod plura
meruerunt suis passionibus et penis quas sustinuerunt
et propter eorum habundanciam xpisti cuius una gutta
sanguinis sufficiebat satisfecisset pro omnibus peccatis mundi
/ Sed duodecimam dicit quod nos debemus aliis remittere
mala nobis illata ut deus remittat nobis peccata nostra
unde hoc petimus in oracione dominica cum dicimus et dimitte
nobis debita nostra sicud et nos dimittimus debitoribus nostris
debitoribus nostris tunc petimus vindictam super nos quia si non dimittimus
quod deus non dimittat nobis / Sed tredecimam dicit quod

saluati peccare non possunt. unde dicit magister
in 4o libro sententiarum distinctione xlix et finaliter alle-
gando augustinum quod saluatis non poterit esse vo-
luntas peccandi et si dicatur quod angeli primo pecca-
uerunt et ceciderunt ergo ad huiusmodi peccare possunt
ergo sic etiam sancti. Responsio negando consequentiam quia angeli sunt
in confirmati in caritate ideo quod non possunt velle ma-
la nec voluntate mala uti etc. [illegible] confirmantur
de istis dicis primum vero quod [illegible] malefactoris
aliis [illegible] debet [illegible] satisfacere unde ablata debet
eis restituere iniuria curare de ingratam famam
[illegible] de obprobriis et vituperiis sufficientem
emendam prestare et sic de aliis de quo videas plura
in confessionalibus. igitur dic Costrue tu dimitte [illegible]
aliis sicut malefactoribus peccata sicut tibi sunt ut dimit-
tantur. vel ut peccata tibi dimittantur [illegible] et satisfactionem
vel emendam facias [illegible] quod tu [illegible]
[illegible] offendisse. Secundo pompe voluptates

## Pompe voluptates

[illegible] dicit magister [illegible] est dampnum
[illegible] fugienda per penitentem [illegible]
duas [illegible] prima pars [illegible] quod [illegible]
[illegible] illa que sunt acceptanda per penitentem [illegible]
[illegible] et legatur [illegible] dicit [illegible] magister
[illegible] pompe voluptates ludos et publicos [illegible]
[illegible] mala [illegible] mala [illegible] et [illegible]
[illegible] anima [illegible] et [illegible] / [illegible]
[illegible] dubitatur primo quare voluptas sit [illegible] / 2o [illegible]
[illegible] sit ludus 3o quod sit [illegible] de ludis lucratis [illegible]
quod [illegible] sunt prohibiti 4o [illegible] ludi [illegible] perdens [illegible]

9o q sut fugienda inepta ludos 10 quare spectacula mundi sut fugienda 8o quare penitens debz dimittere mala socia 10o q nos penitenti humiliter

ple X decio ac q valet fides 11o utrum secrete fides sit melior publice 12o q sut opera inte sed p in

decta 2 q volupta carnalis nisi sit de causa est spernenda a quolibet hoie sapiente a perfecte p q nos

naturali unde dicit bo in iio lib de con. phye ipsa quam paucos eius o minimis qz nat contenta est

+ sit ad expandend eius satiate si superfluus surge velis aut d scandis q i fudecias fiet aut nocund i nocivum

Scad 2 13o qme pubica q gusta plus offiat quam

gladius + ipsius 4o ex volupta videmus sequi quos

+ qi o curabiles infirmitates scdo nos voluptas

p omnis qz paucam sunt nutrimentum possit eius

ytr pfectua dni paupibz ad eoz nutrimentum scdo

nos quando ad adaz qz e grande pctm + multa

alia pcta inde sequuntur ut luxuria avaricia 14o

Cp nos querimus ad deum qz duce e gra deo na

ducta e gra prepiud ca eu sit pctm mortale

dis sim dicta q nulli e ludus unus e ludus ding

ut ludus organor + cantu cu quibz officiis divini

pagitur aliud e ludus non divinus sz magis secularis

+ ille e du q qs e lucratus pecunia ut ala aro

rex ut ludus tapillor ut cptio + ille ludus lucratus

e du q qs e quuntur ab deperti quadra ut ludus

scacorp + q quantur fortune ut ludus tapillor / aliq

Est ludus non lucrativus et ille est duplex quia quidam fit
propter deductionem temporis ut communis qui fit de instrumentis
musicis et quidam fit propter vanam gloriam vel apparentiam
fortitudinis ut ludus theatralis et ludus larvarum qui fit
quandoque ad faciendum tumblyng vel saltacionem de corda vel
alibi et ludus qui quandoque fit ad excitandum homines ad de-
vocionem ut est ludus qui fit ad representandum nativitatem
Christi vel resurrectionem vel huiusmodi / Dico tercio quod
per quandam non licitam practicam alienare vel alio [illegible]
eas non tenetur solvere / Et si solvit tunc ille qui lucratus
est tenetur restituere Item quicumque dolo vel fraude lucratur
aliquid vel recipit aliud contra voluntatem alterius tenetur
ei restituere Item quicumque lucratus est contra illud ubi
lex vel consuetudo obligat ad restitucionem tenetur eam
restituere etiam coram deo Item quicumque lucratur aliquid
contra preceptum eius tenetur restituere non perdenti sed pauperibus
vel ecclesie nec ille qui lucratur non debet hoc tenere quod
lucratus est cum prohibitum sit ut ille qui perdidit sic [illegible]
suum perdat et ideo debet dari pauperibus vel ecclesie legem
tamen admittunt ludos lucrativos fieri per homines [illegible]
fiat ad modicum [illegible] et non ducatur ad consuetudinem
Decimo quod ludi theatrales sunt prohibiti [illegible]
tornamenta hastiludia et huiusmodi quia sunt
[illegible] cum [illegible] mala fine scilicet propter vanam
gloriam et laudem mundi et quia multa mala inde sequuntur
homicidia [illegible] superbie et huiusmodi dicit
Wysshelyng quod tales peccant mortaliter et tanto gravius
quanto peccatum est magis publicum et quanto plures ad peccandum

in ducunt. Item ludi cum larvis sunt prohibiti et
precipue in ecclesia ut patet extra de vita et honesta-
te clericorum capitulo cum decorem ubi dicit bernhardus
quod tales sunt communiter puniendi et specialiter qui assumunt
abbatum monachorum vel religiosorum sicut hostes (?) ... tamen
tum non est prohibitum representare presepe domini in nativitate
resurrectionem vel alia que tangunt festivitatem si in-
ducunt homines ad devotionem si aliter non. Dicitur 3m
quod ludi conceduntur propter primum qui aufert hominem
a gravitate cordis que maior est naturalis penitentia
et quod ludi moderati qui non vacant mente penitentie
sed solum fiant ad recreationem vel requiem spiritus vi-
talius possunt sustineri. Dicitur 7m respondet quod ista sunt
concedenda de ludis sub modo quod non fiant operibus vel verbis tur-
pibus vel nocivis tunc esset peccatum mortale. 2m quod
quod tamquam ludus non sit nimis delectans quod sudetur (?)
a deo vel a proposito peccandi possit auferre. 3m quod
quod ludus congruat pro tempore et loco quod talis circumstantia
regulat peccatum ut videbitur ibi agitur ordo locus.
Dicitur 8m dicitur quod ista spectacula mundi sunt fugienda
quia in se sunt mala et ad lapsum conducunt et ad lasci-
viam et ad crudelitatem. Dicitur 9m dicitur quod ad lapsum
et peccatum perdens quod dimitte malum quod quilibet ho-
mo qui mala sociat per malas suggestiones ducit socium et ho-
minem alium ad peccandum et possessione glorie quam habuit bonum socium
tamen socium suum perducet et eum a viciis eripiat ut
dicit beda. Desperatio solatium non est 2m propter hoc solitarius
homo sine socio aut est deus aut bestia. Si enim
si ipse bonus est deus est vel deificus vivit quam sanctum

malus socius est vita solitaria, si vero in se malus
est bestia est et bestialiter vivit quia a nullo corrigitur
a vitiis. Secundo xxiii dicitur quod tumultus et strepitus populi
nocet penitenti quia alienat eum a penitentia. Unde
philosophus de sensu et sensato dicit quod motus maiores
expellunt minores et ergo ille motus et strepitus
populi exteriores excludunt motus interiores scilicet motus
penitentie et devocionis. Secundo xxiiii dicitur quod oratio
valet ad impetrandum veniam peccatorum gratiam et gloriam
sempiternam. Unde boetius in 2o consolacione philosophie ipsa in
dicit quod precibus fit quoddam divinum commercium inter
deum et homines quo homines cum deo loqui videntur
et deum et suam voluntatem flectere possunt. Sed dubium est
de peccatore utrum sua oratio valeat. Videtur quod non quia
dicitur in Johanne scimus quia deus peccatores non exau-
dit sed exaudit. Respondetur secundum doctores quod deus peccatores
non exaudit in quantum peccatores sed in quantum petunt
que sunt placita deo vel dicendum est quod deus non ex-
audiat peccatores dum sunt peccatores ut dictum est sed cum
sunt penitentes scilicet habent contricionem de peccatis et propo-
situm confitendi et satisfaciendi. Talia sunt non dicitur
et ergo tunc deus exaudiat eos. Secundo xxiiii respondetur
sunt peccata que quedam sunt que non solum sunt contra homines
sed contra totam comunitatem sicut committunt populi ut commisse
et ore sancte et ille debet fieri publice quia
bono publico sunt. Alia sunt peccata que solum personalia sunt
et ille debet fieri secrete ut dicit liber. Unde dominus
dicit cum vos oratis intrate cubiculum tuum et claude portam

et ora deum qui cuncta videt da absconso Ut dicit
poeta moralis Si vis orare deum thalamum tibi
claude Ille xiii dicitur quod opera pietatis sunt triplicia
quia quedam consistunt in cultu dei quantum ad venerationem sacre scripture
et quedam in honore proximi cultus dei consistit in professione
divine maiestatis et dicitur alio nomine theozebia Veneratio
sacre scripture consistit in hoc ut ea firmiter credatur ut solli-
cite custodiatur et ut fideliter dispensetur honor proximi
consistit in reverentia superiorum in conformitate equalium in
subventione inferiorum Et de hoc ultra plura dicemus
In illa parte vestio cibo poto etc Constitue tu ergo
voluptatibus delicias carnis ludos seu trufatores et a-
devotione spirituali spectacula mundi publicas vi-
cionis mundi et tu deserere debemus sine consortes mali
sonum aut tumultus strepitus Sed cum consortes malo
tamen debes servare pietatis per te amato
operibus pietatis misericordie et oracionibus et orationes et

Omnia pena plangat Omnia pena plangit

Circa istam partem magister
de tali desperatione et divisionem dividitur istam partem in tres partes Primo
ostendit magister quali quando debeamus deplangere
2o ostendit quando circumstantias debemus adiungere contra preceden-
tiones suas 3a ostendit specialiter quod sit unica contricio
2o ibi servitus clericus 3a ibi deplorandus actus et plangere
iste partes sunt cause bonitatis et dicat sic magister quod per ista
verba gravibus deplangere omnia pena quando conversus corpus
clericus tua cum et membra quibus peccata sunt facta et sic
sit contrictio deplangere peccata et contricio et hic
tradit amplius non peccandi et tu debes deplangere

quot peccata sint lapsa de memoria tua et ideo
deplangere peccata commissionis et etiam peccata omissionis
etiam debet deplangere quod deum offendisti per peccatum
et se premiis eternis privasti / Circa litteram dubitatur
primo quid sit facere ~~[illegible]~~ contricionem vel quid contritio
2o quare magis deleatur peccatum per contricionem quam per aliud
actum 3o utrum possibile sit per solam contricionem peccatum
dimitti 4o si per solam contricionem dimittatur peccatum quare
tunc debeat fieri confessio et impositio penitencie 5o
utrum pro quolibet peccato debeat fieri contricio 6o utrum mora
contricionis sit subitanea vel successiva 7o quo diu durat
sive durare debet contricio 8o quare contricio debeat
deplangere omnia peccata sua 9o quare in contricione peccata sunt
plura [illegible] et non sunt per se [illegible] 10o quare peccata
dicuntur commissa commissionis et omissa / Ad primum dicitur quod
contricio est [illegible] 2m [illegible] actus doloris
forma gratie actus elicitus et effectus [illegible] satisfa-
ciendi [illegible] primum non est contricio [illegible] non
est actus doloris [illegible] 2m non est contricio [illegible]
quod actus non formatus gratia [illegible] 3m non est contricio
purgatorio existencium sed est statum merendi et [illegible]
[illegible] ad dubium si contricio sola sit in viatoribus
in [illegible] vite / Ad 2m [illegible] contricio
[illegible] peccato est detestatio vel displicentia [illegible]
ad deum et quia gratia [illegible] actus [illegible] peccatum
[illegible] displicentia [illegible] ad
deum et contricio [illegible] magis per contricionem quam per aliud actum
aliud deletur peccatum / Ad 3m [illegible]

magister sententiarum libro iiii° distinctione xvii° allegat
duas opiniones famosas sed (?) dicentes pa-
dicit quod peccatum dimittitur per solam contritionem et hoc probat
auctoritatibus quas ibi adducit exponendo illud psalmiste
dixi confitebor adversum me iniusticiam meam domino
et tu remisisti impietatem peccati mei dixi id est deliberavi
et tu remisisti et subdit ad propositum magister prius
quam ad promissionem peccatum dimittitur. Item augustinus super cor et
non dum pronunciat sed promittit se pronunciaturum et deus
dimittit. Item propheta sacrificium deo spiritus contribulatus cor
contritum et humiliatum deus non despicies. Item ad hoc
est illud ezechielis quacumque hora peccator conversus fuerit
et ingemuerit vita vivet et non morietur. Item leprosi
quos dominus precepit ut ostenderent se sacerdotibus
in itinere mundati sunt antequam venirent ad sacerdotes
Item lazarus est prius suscitatus quam vel foras exibuit
est prima opinio. 2ª opinio dicit oppositum scilicet quod peccatum sine confessione
non dimittitur et probat hoc auctoritatibus quas dicit
ambrosius non potest quisquam iustificari a peccato nisi
prius confessus fuerit. Item ... non potest quisquam ... gratiam
dei accipere nisi purgatus fuerit ab omni peccato per
confessionem aut baptismum. Inter istas opiniones ... per
ubi supra ... magister
quod in confessione ... et solucione penitentie ... sane dici potest
peccatum deleri ... et ... contritionem ... ibidem
quod sit ... super. Sed 2ª opinione ad confessionem condicionem
necessaria sit. Sed quod peccatum non dimittitur ... peccator ... confiteri
corde / Et subdit ... et ... qualitate confitendi ipsos

habueat et tam antiqua fiet confessio in omnibus s
displiceat de corde peccata cum remissio peccatorum tamen mus
sima est dicitur ultima quia hodie confitetur pro secundo du
bium quia dubium est sibi utrum prima confessio sit sibi pecca
dimissa et quarto ut confiteatur debet confiteri et satisfacere
secundum illud statutum ecclesie nam ecclesia statuit et precepit
confessorem debet fieri 3o ut prima sit eo presente [illegible]
peccator confessor multo vero ad remissionem peccatorum et de
ipse testes quod [illegible] de lazaro quem deus suscitavit et
tamen eos commisit alios solvendos / Dicitur 4o quod triplex
est peccatum scilicet originale et veniale et mortale pro peccato ori
ginale non oportet fieri confessio quia per confessionem non delet
sed pro illo debet fieri baptismus et per baptismum quod generalis
et valeo displicentia pro peccato mortali quamvis [illegible] omnia
moria debet fieri propria penitentia et specialis quo ad omnes
partes penitentie sed si non sit in memoria tunc sufficiat prima
generalis cum proposito confitendi si ad memoriam venerit sed
pro peccato veniali debet fieri confessio generalis si non sit [illegible]
[illegible] ut non [illegible]
[illegible] ad [illegible] naturali [illegible]
sit [illegible] necessaria quia [illegible] ad [illegible] materie
[illegible] sit [illegible] et [illegible] sit [illegible]
quod pertinet ad eductionem forme sicut ad [illegible] et
[illegible] sit [illegible] ut [illegible] quod pertinet ad confirmationem
vite sicut alimento [illegible] et [illegible] sit [illegible]
[illegible] confirmatio [illegible] quod [illegible]
pertinet ad [illegible] materie [illegible]
et [illegible] sit [illegible] et quod pertinet ad [illegible] forme

sicud est de filiis gr(ati)e et h(uius) subditis et q(ue)dam
pertinet ad ultimam eius vite spiritualis sc(ilicet) conser=
vacio bonor(um) oper(um) et h(er)editatis fit successive / Sed
septimum dicitur quod sicud dicit hugo de s(an)cto victore
deus qui solvit homine(m) a vinculis pecc(at)i nec ligat
eu(m) vinculis perpetue detestacionis. Et in detestacio
est duplex secundum s(an)ctum thomam quia quedam est habitualis ad quam
semper tenetur homo unde dicit hugo loquens de penitentia
semper doleat se peccasse et de dolore gaudeat non semper
doluisse doleat / Alia est actualis ad quam non semper
tenetur homo / Sed octavum vel quod quod est ut peccata
sibi simul remittantur unde deus non dimittit unum peccatum
mortale sine alio et de hoc videbitur postea unde hieronymus
matheum magna dei pietas veniam non dimidiabit unde dicit
aut totum aut nichil tibi lacrimanti dabit / Sed nonum
vel quia contritus sit et totus fuit perscrutanda quaque
uat peccata de quibus videtur scilicet perscrutanda congrue=
i(d est) designat ordo loci
decimum dicitur quia debet distinguere peccatum / Sed
quo peccatum malum commisit et omissionis scilicet commissionis
omisit ad quod tamen tenebatur et utrumque per distinguere
quod est commissum vel lapsum a memoria aliud est in
memoria et de quibus ... fiet contricio si autem
quo aliquis debet deplangere peccata amissa a memoria non sufficit
memoria propter quod generaliter debet habere contricionem de illis et debet
apponere diligentiam reducendi ea ad memoriam et debet
propter quod debet habere similiter proponere confiteri ea si ad memoriam
redeant / Est vera contricio i(d est) verus dolor de peccato
plangit et deflevit cum peccata
cuius ... scilicet quantitatis sive precio sunt scrutanda i(d est) cogitanda
quam peccavit ut quam ...

extitit sicut peccatum suum. secundo contra quibus peccatum commissum
fecit, scilicet contra quibus peccatum commissum fuit. tertio scilicet contra quibus
peccatum commissum membra, scilicet cum quibus peccatum com=
missum est. tu peccator qui deplorabas actum peccati per-
petrata nolebas committere plenda i debebas quere
[illegible] apud [illegible] non peccando plagas amis-
sas tu sic plagas amissa i peccato lapsa a media
cum commissio est peccato i cum peccatis commissis et o-
missis i cum peccatis omissis quia i et tu sic plagas
offensas i molestiis [illegible] da et quod da[illegible]
[illegible] i qui [illegible] contulisti premiis sic vera sit et

**Vera sit et integra** [illegible] in ista parte
magister declarat specialiter de confessione et dividi-
tur in sex partes. In quarum prima ostendit qualis debeat
esse confessio. In 2a ostendit quibus modis debeat
fieri confessio. In 3a ostendit cui debeat fieri. In 4o
declarat de peccatis ostendendo de quibus peccatis debeat
fieri confessio. In 5o ostendit quare [illegible] quando
[illegible] debeat confiteri et quo [illegible] concedatur sit prima
2a ibi pedetentim 3a ibi tu parochi 4a ibi
[illegible] 5a [illegible] designat prima parte dicit sic quod
confessio debet esse vera totaliter pura velox simpla
frequens humilis voluntaria aperta propria provida
discreta dolorosa sit cum cordis contritione et spe
i confidentia ut in [illegible] [illegible] hec parte dubitatur
primo quando debeat fieri confessio. 2o ad quid prodest confessio
generalis. 3o utrum magis debeat fieri confessio pro [illegible]
ante adventum domini. primo vero necessario pro sigmalia

possit uel debeat fieri confessio 7o utrum
confessio ante baptismum sit necessaria 8o utrum iteranda
sit confessio 9o utrum nec bis possit absolui uel
liberari a confessione 8o utrum quis possit per in-
terpretem confiteri 9o utrum confessio per litteras
10o utrum confessus confessor audire confessionem et alium ab-
soluere 11o utrum liceat dicere veritatem 12o quis sit modus con-
fessionis. Ponitur quod licet dominus prius instituit quattuor de-
cretorum esse clerici qui ante peruenerint ad annos discretionis
ad minus semel in anno scilicet in pascha debent confiteri omnia
sua peccata proprio sacerdoti et contineat nisi forte ad
ipsa abstineat de consilio sui sacerdotis ut est
de penitentia et remissione omnis utriusque sexus aliter
secus unde nisi quis sic fecerit debet viuus
arceri ab ingressu ecclesie et mortuus carere ecclesiastica
sepultura. Et quamuis 2m opinionem quorundam non sit
necesse peccata mortalia statim confiteri tamen secundum intentionem
2m doctores tenetur statim confiteri in his casibus
1o an quis timet se non posse postea habere copiam
confitendi 2o an quis debet arte mortis constitui
3o an quis se exponit periculo ut in bellis ut nauigatione
ad mortem 4o an aliquis debet in-
tendere 5o an sacramentum aliquod re-
cipere 6o ut confessionem suscipere qui sacerdotium
ut legere ewangelia et epistolas solempniter
7o an quis debet facere actum solempnem
ut legere ewangelia uel epistolas solempniter
8o an in mortali peccato existens non debet esse presens nisi
eundo ad sermonem uel audiendo missam. 2m 1. quod generalis confessio ad hoc valet pro venialibus

remissionem peccatorum venialium. Unde quintus secundum
ingerum super 4 li° 4° distinctione plus tutum est
venialia peccata confiteri et generaliter illa que per
fragilitatem iterata non tamen est necesse in speciali dicere
facere confessionem eorum sed sufficit quia infinita dicit peccata
sed confessio generalis. 2° videtur confessio generalis ad
remissionem peccatorum lapsorum a memoria quintus
esse sint mortalia et eorum non habetur memoria
et ideo non potest specialis confessio peccatorum fieri sed sufficit
generalis si tamen postea reducuntur ad memoriam debent confiteri
in speciali. 3° videtur ad instructionem rudium ut sciant
discernere inter diversa peccata quia alias rudes peccata
non reputarent peccata. Dicendum 3m, respondetur quod duplex est
causa ante adventum Christi non fiebat confessio vocalis
prima est quia tunc sacerdotes non habebant potestatem et cla-
ves ecclesie scilicet ligandi et absolvendi et tunc non po-
tuerunt alios absolvere. Unde hec potestas primo data
fuit sancto petro et apostolis et consequenter aliis sacerdotibus.
2a causa est quia secundum sanctum thomam ante adventum Christi
sufficiebat confessio mentalis que soli deo fiebat sed
postquam deus factus est homo debet confessio fieri homini.
Ad [illegible] dicendum 4m respondetur quod peccatum originale non potest dele-
ri confessione quia est involuntarium et ideo non delet [illegible] actu
voluntatis et ideo deus tradidit contra illud peccatum de
alio remedio quia dedit circumcisionem ante adventum Christi
et post ea baptismum ut dicit ingerus super 4 li° 4
distinctione 1. Dicendum 5m dicitur ut visum est prius quod duplex
est confessio scilicet mentalis qua homo mentaliter cognoscit
et deo confitetur se peccasse et quod potest precedere baptismum

et specialiter de adulterio. Alia quaestio utrum confessio
sit de necessitate ad percipiendum absolutionem et hanc non oportet
precedere baptismum quia secundum sanctum Thomam sicut [illegible]
baptismus quia confessio [illegible] confessionem in
pluralitate [illegible] precepit peccatum quamvis [illegible]
[illegible] et postea [illegible] apostolis promulgata. Sexta.
[illegible] quod [illegible] septem [illegible] confessio [illegible]
iteranda [illegible] quando confessor [illegible] confessio
[illegible] vel [illegible] et [illegible] penitentia [illegible]
[illegible] iterum confiteri [illegible] penitens confitens
satisfactionem [illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] ad huc in [illegible] vel [illegible] oportet [illegible]
de novo confiteri. Tertia quaestio quando confessor non auctoritate
absolvendi [illegible] de aliquibus peccatis
suis et remittit eum ad superiorem vel si superior [illegible]
[illegible] oportet eum de novo confiteri. Quarta quaestio
quando [illegible] vel ad confessorem [illegible] absolvendi
si iterum remittendi peccatum [illegible] tunc [illegible]
sufficit illi confiteri confiteri [illegible] confessorem
[illegible] peccatorum alias tenetur iterato
confiteri. Quinta quaestio quando [illegible] confessor
[illegible] aliquod peccatum vel [illegible]
[illegible]. Sexta quaestio quando [illegible] dubitat utrum
[illegible] confessor habuerit sufficientem [illegible] vel
dubitat [illegible] confessor [illegible] peccatum mortale. Septima quaestio
[illegible] vel [illegible] quando [illegible] vel
[illegible] peccatum [illegible] vel [illegible] confiteri vel
[illegible] [illegible] iterum confessori.
[illegible] secundum sanctum Thomam [illegible] papa non possit
dispensare [illegible] non confitendo [illegible] aliquem liberare [illegible].

quod non confitebatur possit tamen papa dispensare de
tempore sic quod confessio fieret ultra annum. Sed dubium
est quid dicendum si aliquis pro confitendum peccatum quod non
fecit [illegible] dicendo se fecisse hoc peccatum quod non fecit
et hoc non debet fieri. Unde dicit magister in maiori libro iiii
distinctione xxi quod sicut penitens causa superbie
non debet celare peccatum sic nec causa humilitatis
debet se confiteri esse reum illius quod se non commisisse
cognoscit quia causa humilitatis [illegible] propter
hoc dicit sanctus Augustinus cum causa humilitatis mentiris si non
eras peccator antequam mentiris, mentiendo efficeris
peccator. Secundo pro alio confitendum peccatum quod non fecit
sed dicendo alios peccasse et hoc iterum non debet fieri
peccator quia se ipsum solum debet accusare confessor nec
debet confessor querere de peccato alieno. Sed in aliquo
casu quando peccatum [illegible] confitendum peccatum alterius sine quo
[illegible] et tamen non debet nominare personam cum qua
[illegible] statum et [illegible] ipsius persone vel [illegible]
[illegible] vel [illegible]. Sed
nona dicitur quod [illegible] de hoc [illegible] medicina
[illegible] ad [illegible] corporis [illegible] quod medicus
non solum cognoscat unum morbum sed [illegible] totam
dispositionem vel complexionem [illegible] possit [illegible]
medicinam [illegible] quod [illegible] alia
parte corporis [illegible] medicina spirituali de
medico spirituali [illegible] alias possit
dari [illegible] quod non valet confessio
aliud [illegible] ex uno mortali vel pluribus mortalibus
hoc sic commiserit [illegible] mortale [illegible]
[illegible] Sed [illegible]

quod vnus confessor non debet audire et alter
absoluere. Et racio est quia sacramentum non est
diuidendum. Vnde medicus non potest dare remedium de
vulnere et morbo sibi ignoto licet alteri medico
notificetur. Dicendum ad iii sic arguitur primo quod non quilibet
potest gratia quo est sancta domino. Secundo quia dicit quod confes-
sio debet esse sancta seu velox et quod debet esse morosa
seu tarda. Tercio quia dicit licet quod debet esse integra
et postea dicit quod debet possibiliter fieri in multis presbiteris
vel aliquid vni et alia alteri. Quarto quia postquam
postquam homo est semel absolutus a peccato tunc superfluum quod
confiteatur illud iterum. Dicendum quod 2o modo licet quod
confessio non sit integra. Tercio scilicet per licet quod
vnumquodque non debet fieri confessio quando est sine ficta gratia
Sed quia licet confessio esse vnumquodque fiet et vnumquodque
gratia non attribuimus confessioni ergo.
Vnde confessio debet
esse sancta vel velox id est cito debet fieri. Et primum scilicet debet
esse tarda conpunctione et distinccione peccatorum
Dicendum secundum ad iii dicitur quod de casibus peccatis potest plures fieri confessio
quod sicut melius et magis conuenire gratiam et quod sola
confessio est debet esse et non est frustra. Dicendum ad 3m
quia confessio debet esse vnumquodque effectiue scilicet quod fecit
...quia vnumquodque fierit. Dicendum ad iii sic
debet esse vera sicut quod homo non mentiatur et sibi non ascribat
peccatum licet. 2o debet esse discreta sicut patet ex octauo dubio
patet ex nono dubio precedenti licet. 3o debet esse

munda sit ut fiat munda et pudico corde quia gratia
[illegible] curat. Quarto ergo sordes peccatorum de-
bet mundare cordis. Quinto debet esse velox
quia plaga quo [illegible] permanet statim [illegible] quanto
eius diuturnior [illegible] magis absque remedio tanto magis
putrescit. Sexto debet esse firma quia [illegible] firmam spem
teneat de remissione peccatorum. [illegible] debet esse firma et
fortis sic quod [illegible] statu [illegible] non recidat in peccatum.
Sexto debet esse frequens quia quociens [illegible] cadit totiens
debet resurgere. Septimo debet esse humilis quia [illegible] per
superbiam et contemptum dei cecidit in peccatum per humilitatem
debet resurgere. Octavo debet esse spontanea quia
peccatum sit voluntate commissum ergo confessio sponte
debet fieri. Nono debet esse nuda quia quanto magis vulnus
ostenditur medico tanto magis [illegible] remedium apponit.
Decimo debet esse de propriis peccatis [illegible] expectans
dubio [illegible]. Undecimo debet fieri discrete et ordinate
secundum [illegible] de [illegible] peccatum et circumstancias peccatorum. Duodecimo
debet esse lacrimosa quia contricio [illegible] dolorem [illegible] de peccato
commissa ad [illegible]. Decimo tertio debet esse integra sic quod
confessio non [illegible] fraude [illegible] relictis [illegible] sed quod
ipse discrete adducit singula peccata. Quartodecimo debet esse
fidelis sine fraude ut fidelis [illegible]
ut postea [illegible]. Et [illegible] confessionis
[illegible] aliquid [illegible]. Sit simplex humilis confessio
pura fidelis / Atque frequens nuda discreta libens
verecunda / Integra secreta lacrimabilis accelerata
fortis et accusans et sit parere parata. Construe

confessio sit vera et non ficta et integra quod sit de omnibus
peccatis nuda et pura vel ex puro corde sit salva et
velox non procrastinata usque ad mortem et quod sit firma et fortis
frequens et assidua humilis et devota spontanea
et voluntaria nuda et manifesta scilicet quod peccator omnia
peccata manifestet ipsa et de ipsis sit discreta
et cum discretione vel discrete et distinctim de omnibus
peccatis et circumstanciis peccatorum sit et sit lacrimosa et cum
dolore morosa et successiva fidelis et sine fraude vel
cum fide. Sequitur penitencia quod si plene peniteat[ur] ...

## Penitencias plene

In ista parte magister
declarat quibus modis debeat fieri confessio pro
... tu peccator debes plenam facere penitenciam
et non debes procrastinare penitenciam tuam per inductionem vel per
... sicut ... Dicit igitur Comparacti pluribus
simplicibus respondit cui debeat fieri confessio volens
quod confessio debeat fieri sacerdoti competenti intelligenti
et bene vivanti. Est utile et multum proficit confiteri
eadem peccata. Et si dicitur primitus confessio dicit vel sit
facta sacerdoti et tu debes manifestare peccata ac peccata
peccatis corporis sive peccata peccati carnalia. Circa istud
sunt dubitationes. Primo utrum valeat penitencia vel confessio
per inductionem vel per [illegible] facta. 2a quare non debeat
confiteri sacerdoti. 3a quare non debeat confiteri sacerdoti
competenti sapienti et bono. 4o utrum quibus sacerdos possit
absolvere. 5o utrum in casibus possit aliquis confiteri alteri
sacerdoti quam proprio curato. 6a utrum soli deo sufficiat
confiteri. 7a utrum aliquis possit confiteri layco. 8a utrum
confitens layco debeat iterum eadem peccata confiteri sacerdoti

si possit // quarto utrum confessio facta layco absolvat a peccato

Dicendum quod intelligendum sit quod licet in corpore ut materia [illegible] per primum dicendum sicut dictum est [illegible] quia confessio facta [illegible] ut [illegible] sit quodammodo [illegible] et materialiter tamen [illegible] sacramenti et non debet sic facta quia de [illegible] non est materia [illegible] actus formalis quo confessio [illegible] manifestari convenit [illegible] sub aliis [illegible] quod confessio sit facta [illegible] ad [illegible] sit facta [illegible] ut [illegible] esse absolutionis et sic non perficit [illegible] ut absolvatur sit per [illegible] vel [illegible] aliud [illegible] suas // Dicendum [illegible] quod [illegible] confessio debet fieri sacerdoti quia sacerdos sit absolvere [illegible] a peccato quia [illegible] sicut claves ecclesie quia dicit magister

1 Distinctio xviii°

sententiarum libro iiii° quod [illegible] dei remittitur et retineat peccatum [illegible] ipse [illegible] ecclesie potestatem ligandi et solvendi [illegible] aliter ipse solvit et ligat et aliter ecclesia [illegible] deus sit dimittitur peccatum quia [illegible] ab interiori macula et a debito pene eterne solvit non autem sacerdotibus hoc concessit quibus tamen tribuit potestatem ligandi atque solvendi id est ostendendi homines solutos vel ligatos [illegible] ecclesie unde licet aliquis apud deum sit solutus a culpa non tamen [illegible] coram ecclesia solutus nisi iudicio sacerdotis et [illegible] magistrum sententiarum [illegible] sunt claves ecclesie non corporales sed spirituales scilicet scientia discernendi et potestas solvendi et ligandi // Dicendum [illegible] dicitur quod [illegible] confessio facta sacerdoti [illegible] confessio sacerdotis [illegible] ad [illegible] ut [illegible] non committat [illegible]

peccata mortalia sacerdoti dz et confita sacerdoti sa-
pienti i(d est) intelligenti peccata et circumstantias propter quia
infirmus non potest bene dare iudicium de egroto unde
medici periti querunt et investigant qualitatem et dispo(sitionem)
morbi antequam curare incipiunt Item secundum prius
quod scita distinctione v(ide) de clavibus ecclesie secundo
prior dz confita sacerdoti bono et bene iuncti quod dicit
magister sententiarum iiii libro distinctione xix quod quamvis sacerdo-
tes mali habent claves ecclesie tamen soli illi digne habent
potestatem clavium qui positi sunt bona vita et doctrina
apostolica quia soli apostolorum imitatores digne possunt
solvere et ligare tamen magister sententiarum et glossa super illo quod dicit
matheus si cecus cecum ducatum prestet (?) ambo
ductor cadit de inde sequitur sicut confessores
et de ipsi sunt ceci ductores propter et glossa contrariatur
patre sequendam clavium dispensacionem in eis dum vult
quod non quia heretici non habent potestatem clavium sic dicit xvi libro
sentenciarum libro iiii distinctione xviii (?) sic dicit eciam magister
quod habent potestatem clavium quia heretici sunt et scismatici sacerdotes
ordinati vere non possunt et praecipue (?) symoniaci
symoniaci degradati deposit et excommunicati de scismaticis
unde dicit sanctus thomas quod licet omnes sacerdotes habent
claves ecclesie non tamen omnes possunt ligare et solvere propter quod
per hereticam excommunicationem sententia suspensi et degradati propter
constat tamen in teste baptismo quod baptizati sunt quamvis excommunicati
et eciam sicut character ordinis sunt quod spiritualiter ad hec
ordinem ex consecratione ligare atque solvere accidentaliter
ad hoc non ordini habet ille distinctione xxiii (?) libro quod secundum
hoc sic est dicere sunt quibus per aliquem alium
confita quod pro peccato pro inquirere (?) an primus confessor

sui plebani et de peccatis suis quia non sufficiat secundum
Hug. de confessione [illegible] sine licentia et petendam
si non obtineat non obstat // Sextus casus est cum quis
transtulit domicilium vel aliam [illegible] ad aliam pro-
chiam vel si domum habeat in alia parochia. Septimus
casus est cum quis est vagabundus vel peregrinus [illegible]
negociatores vel devocionis [illegible] tunc [illegible]
quia de iure licite sui superioris ad se [illegible] et si
per alieno sacerdoti confiteri et alibi [illegible] si se
erit sine licentia sui superioris non est alteri confiteri nisi
in articulo necessitatis // Quartus casus est ratione delicti ut si
delictum sit perpetratum in aliqua alia parochia // [illegible]
casus est ratione studii ut si scolaris transierit ad aliud
locum causa studii tunc poterit ibi confiteri non tamen ibi
recipere ordines nisi de speciali licentia episcopi sui //
// [illegible] casus est ratione necessitatis in articulo mortis quod tunc sa-
cerdos alienus [illegible] a quolibet potest [illegible] absolvere // [illegible]
casus est cum quis habet [illegible] quod suus curatus [illegible]
habeat non tamen reputabitur [illegible] absolutum [illegible]
curatus consensum [illegible] // Octavus casus est [illegible]
[illegible] aliquem vel aliquam [illegible] ad malum vel [illegible]
tima [illegible] vel [illegible] vel si confessor [illegible]
[illegible] vel maior [illegible]
[illegible] Raymundus et Hostiensis // Nonus casus est cum
aliquis est infra annos discretionis vel non habet [illegible]
[illegible] alteri confiteri [illegible]
contra [illegible]
Decimus casus est [illegible] speciale privilegium a papa [illegible]
[illegible] // [illegible] curatus [illegible] esse

confessi alicui sacerdoti ex ministerio sacramenti eukaristie
vnde sicud tempore vite et temporis quod est contra et mortis
sacramento eukaristie quod si non fecerit peccat morta-
liter nisi forte sicut illa ex [illegible] ad publicum
dicto sacerdoti vel quod non sufficiat soli deo confiteri si quis
[illegible] possit confiteri vnum magistrum sententiarum libro iiii° distinctione
xvii dicit quod omnes sine confitendo deo debent sacerdoti confiteri
confessionem in alio posse aliquid valere [illegible] confessione
si esset facultas confitendi et [illegible] credit peccatorum confiteri
[illegible] peccata vera sed dulcius quia peccatis [illegible]
et dolore lacrimis ostendat vel [illegible] vitam suam deo
per sacerdotem [illegible] vnde [illegible] confessione // dicit
vnde magister sententiarum [illegible] quod sacerdos studiose et
[illegible] in confessione et quod [illegible] sacerdos proprio vel [illegible]
[illegible] laycio sicut [illegible]
[illegible] sacerdos non sit [illegible] quo non possit
deo confiteri [illegible] vel voluntate confitendi si sufficiat soli
vel [illegible] potest // dicit [illegible] quod ille confessus
layco [illegible] confiteri [illegible] peccata si possit [illegible]
[illegible] solutus sit coram deo non [illegible]
[illegible] iudicat in [illegible] manifeste [illegible]
absolutus coram deo [illegible] // [illegible] si
peccata [illegible] et non confitetur
deo [illegible] sit solutus [illegible] non [illegible]
[illegible] confiteri [illegible] quod
[illegible] et [illegible]
[illegible] si non [illegible]

Ad [illegible] r(espondetur) q(uod) d(icitu)r aliq(ua)n(do) absolui a p(e)cc(at)o v(e)l
a deo et sic illo absolui q(uia) et sufficienter contra deu(m)
ei p(e)cc(at)a remittit. Alio(mod)o d(icitu)r a c(u)lpa s(ecundu)m p(er) formam
statutam contra ecc(lesi)am p(er) sacerdote(m) absolui tunc v(er)um q(uod) ille
confessus laycus e(st) absolutus p(ri)mo mo(do) v(e)l deo s(ed) non s(e)c(un)do
mo(do) s(cilicet) i(n) d(e)o c(u)lpe. ¶ Ad decimu(m) et ad ultimu(m) r(espondetur) q(uod) illa
l(itte)ra d(icitu)r sic intelligi s(cilicet) corporis ut maculas p(ro)p(ter) sic
tu debes manifestare a(n)i(m)a i(d est) p(e)cc(at)a a(n)i(m)e sic i(d est) tales s(icu)t
maculas i(d est) vulnera corporis q(uod) p(e)cc(at)a vis ondere medico
vulnera corporis sic ad ondendas sacerdoti vulnera a(n)i(m)e et
ista c(om)paracio magis co(n)sonat verbo l(itte)re. Alio mo(do) sic tu
debes manifestare p(e)cc(at)a a(n)i(m)e i(d est) p(e)cc(at)a sp(irit)ualia sic i(d est) tales
s(icu)t maculas corporis i(d est) s(icu)t p(e)cc(at)a carnalia [illegible]
[illegible] l(itte)ra [illegible] Confitere s(ecundu)m tu p(e)cc(at)a [illegible]
i(d est) [illegible] agas plene i(d est) [illegible] s(ecundu)m [illegible] p(e)cc(at)a [illegible]
[illegible] s(ecundu)m [illegible] s(ed) tu p(e)cc(at)a non [illegible] i(d est) manifesta s(ecundu)m [illegible]
tua [illegible] i(d est) [illegible] s(ecundu)m p(e)cc(at)o s(ed) tu [illegible]
[illegible] s(ecundu)m p(e)cc(at)a tua s(ecundu)m tu p(e)cc(at)a [illegible] i(d est) [illegible] sacerdoti
[illegible] et plus [illegible] i(d est) magis [illegible] et [illegible]
s(ecundu)m [illegible] i(d est) [illegible] s(ecundu)m [illegible] s(ecundu)m p(e)cc(at)a tua
[illegible] i(d est) pluribus sacerdotibus [illegible] i(d est) multitudo s(ecundu)m
[illegible] sacerdotis ut sacerdotum [illegible] i(d est) [illegible] s(ecundu)m
tunc tu [illegible] i(d est) manifesta s(ecundu)m p(e)cc(at)a tua sodali
[illegible] s(ecundu)m tuo s(ed) tu p(e)cc(at)a [illegible] i(d est) [illegible] sic i(d est) tales
[illegible] a(n)i(m)e i(d est) p(e)cc(at)a sp(irit)ualia ut s(upr)a maculas corporis
i(d est) p(e)cc(at)a carnalia ut corporalia. Vel sic tu [illegible]
i(d est) manifesta sic i(d est) tales [illegible] i(d est) vulnera a(n)i(m)e s(ecundu)m [illegible]
ut i(d est) [illegible] s(ecundu)m [illegible] medico maculas i(d est) [illegible]

**Carnea sunt** / In ista parte magister ostendit
de quibus peccatis debet fieri confessio / Et dividitur in duas partes
In prima ostendit magister que sunt peccata carnalia et etiam que sunt
peccata mentalia / In secunda parte in textu ibi precipue sanctos
Et in alia precipue sanctos dividitur in tres partes / In prima parte magister
ostendit de quibus peccatis sit sacerdoti et primo confitendum / Secundo ostendit
de quolibet modo semper sit confitendum / Tria porro ibi illud
porro [illegible] / Tertio ostendit que sunt peccata erronea / Secundo quod
de peccatis venialibus sit confitendum / Secunda ibi non solum sanctos
Tertia ibi confiteri suo / Quarta ibi unde legitur / Tertia ibi culpare
sanctos / Quinta ibi crimen sigillatim / Primo dicit sic quod
superbia invidia gula furtum et luxuria sunt peccata carnis sed
odium livor superbia ira et cupido sunt peccata mentis / Et
subdit quod specialis confessio debet fieri de septem capitalibus
peccatis et non solum de illis sed de omnibus [illegible] in predictis
[illegible] que peccata superbia peyora sunt predictis / unde in
textu legitur peyores sunt quam ebrietas et inmissio
quam capitis inmissio [illegible] peyor sunt [illegible]
cit. // Circa litteram dubitatur primo quomodo peccatum dividatur / secundo
que peccata dicuntur carnalia et que mentalia / tertio utrum mala opera
et mala voluntas [illegible] utrum sit [illegible] post quod sit
[illegible] / quarto utrum [illegible] sit malum / Quinto quot
modis [illegible] dicatur malum / sexto utrum [illegible] ad
[illegible] malum sit [illegible] / octavo utrum pro cautela [illegible]
[illegible] sit [illegible] / nono quare peccata mortalia
dicuntur septem capitalia / decimo utrum [illegible] vel
[illegible] ab alio vel quo / undecimo utrum [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] / duodecimo utrum
[illegible] sit [illegible] vidi [illegible]

Nota primum sequitur secundum culpare factos dico secundum 8um peccata
contra deum aliud contra proximum et aliud contra ipsum peccatorem
Item peccatorum aliud sit ex parte ~~aliud~~ quod sit contra
proximum verbo aliud ex ignorancia quod sit contra filium
et aliud ex malicia quod sit contra spiritum sanctum Item peccatorum
aliud est peccatum commissionis et aliud peccatum omissionis Item peccatorum
aliud oris aliud operis et aliud cordis Item peccatorum quedam
sunt carnalia quedam spiritualia sive mentalia et sic diversis modis
in illa Item peccatorum quedam mortalia sunt quedam venialia Item peccatorum
Nota 2m aliud originale aliud actuale // Nota 2m Notandum licet omne
peccatum sit radicaliter et principaliter in voluntate tamen quedam peccata dicuntur
carnalia quia ad extra sunt carnaliter ut per operacionem corporis
[illegible] et alia dicuntur mentalia que non sunt mediante corpore
Nota 3m vel carne ad extra sed totum in anima remanet ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ De isto narrat magister sententiarum libro 2o distinccione
[illegible] due opiniones prima dicit quod eciam eadem [illegible] et
in eodem tempore mala voluntas et mala accio sunt duo peccata
quia sola mala voluntas est peccatum // Sed alia opinio dicit quod
si [illegible] sunt mala accio et mala voluntas in eodem tempore et
[illegible] quod sit unum peccatum sed quando est tale peccatum quando
accio [illegible] non sit et ergo non sit mala voluntas est
peccatum ergo si addatur mala operacio quod fiat duo peccata sed [illegible]
sit quod peccatum [illegible] sunt et ergo 2a opinio magister magis
[illegible] [illegible] non dicit manifeste // Nota [illegible]
magister sententiarum libro 2o distinccione [illegible] quia iusticia sit [illegible]
[illegible] iusticia est medicina [illegible] firmatur [illegible]
[illegible] in [illegible] dicitur esse [illegible] scilicet veritatis iudicium
et iusticia et si ista defuerint non erit [illegible]
[illegible] medicamentum [illegible] [illegible]
[illegible] 2m Augustinum [illegible] ista [illegible]

cum intencione fallendi || Sed quaeritur utrum magister sententiarum bene dicat hic — Sed quaeritur
ubi supra quod iuramentum quandoque est malum quandoque bonum
Unde quando aliquis in periculo mortis iurare falsum est peccatum grande si
ex necessitate iuratur sed ad assercionem veritatis vel confirmandam fidem
pacis vel ad persuadendum auditoribus quod est eis utile non est
malum Unde dicit Augustinus iuramentum est faciendum cum homines
pigri sunt ad credendum illud quod est eis utile Et debet
iuramentum fieri non frequenter sed pro deo ut dicit magister ubi
[illegible] sed propter veritatem quae est summa veritas
Ergo committit peccatum qui false iurat quia deum adducit pro teste — Sed quaeritur
falsitatis || Sed ulterius quaeritur quod iuramentum semper malum vertitur in
malum primo cum aliquis iurat aliquid facere quod esset malum
ut cum quis iurat facere omicidium || 2o ~~[illegible]~~ iurat aliquid quod
esset vanum 3o cum iuratur aliquod malum committere ut iurare
non velle capere cibum et sic quod capit cibum et aliquis moriretur
fame peccat mortaliter || 4o cum iuramentum excludit opus
pietatis ut iurare non dare elemosinas vel non velle dare 5o quando
iuramentum excludit aliquid dignum bonum ut iurare non velle
fieri sacerdos vel monachus 6o cum sit de opere dubio ut iurare
non velle loqui forte vel plenum [illegible]
primus pro aliquo contra veritatem et auctoritatem [illegible]
penitentia pro malo iuramento sed aliquis non [illegible] sacerdotis
et ex dispensacione superiore || Sed ulterius quaeritur quod iuramentum — Sed 4m
in peiorem est mutandum vel implendum Unde dicit
Ambrosius quod sit malum quandoque promissum non solvere iuramentum
sicut patet de Herode qui propter iuramentum fecit decollari Johannem
baptistam Item dicit ysidorus in malis promissis rescinde fidem
in turpi voto muta decretum quod incaute vovisti non facias
impia est promissio quae scelere completur Item dicit ysidorus non est
observandum sacramentum quo malum incaute promittitur ut si quis adulterae

spectiua fide permittet cum capi manendi tollerabilius esse
non impletu[m] iuramentu[m] quam permanere in scripto Ista dicit ve-
nerabilis Beda Si vero cautius iurare contigerit quod obseruatum
peiorem exitum habet illud salubrius consilio mutandum
hominum Iurauit enim david per deum occidere nabal virum
stultum sed ad primam deprecationem abigail femine prudentis
remisit minas reuocauit ensem in vaginam nec aliquid
culpe se tali periurio contraxisse doluit Ista dicit Augustinus
quod david iuramentum per sanguinis effusionem non impleuit
in maiori pietate fuit quam david temere sed non impleuit
maiori pietate Ista magister sententiarum libro iii distinctione sententiarum
dicit quod qui malum iurat et illud facit dupliciter peccat quod in
iuste iurat et facit quod non debet / Sl8 8m rnez mgr smars
vbi supra dicens quibus ante vero quibus iurat david in quo
considerauit ita accipit iuramentum sicut ille intelligit
cui iuratur / Et sequitur dupliciter autem rarius fit quod cum dicere
iurat quod non debet in vanum assumit et peierit de alio capit
Sl8 nonum vero in illo tempore quo hec pestes que sunt mor-
talia peccata dicuntur pestes quia animas inficiunt et morbida fa-
ciunt hec dicuntur pestes capitales vel fontes capitales secundum
magistrum sententiarum libro ii distinctione penultima quia ex peccatis omnia
mala oriuntur non enim procedit quod ab aliquo illorum origi-
nem trahit Et subdit ex superbia in omnia mala oriuntur prout
est in Gregorio Radix enim est peccati superbia / Sl8 xm
re quod superbia vult ~~[illegible]~~ excellere ~~[illegible]~~ et dolet si aliquis ei
equetur et ex superbia nascitur invidia / Invidus vero quod sunt alter
videri a sui diliget Ideo ex invidia nascitur et si invidus
non potest se vindicare irascitur Et ideo ex ira nascitur accidia
accidia vero quasi sola et quia sit auarus et si accidia in talibus
habundat exoritur gula / Gula vero est voluptas ventris spe-
cialiter mouens ad luxuriam / Sl8 vndecim re quod de peccatis

Sl8 8m R²

Sl8 ix m R²

Sl8 x m R² / accidia

aliud de ebrietate non excusatur et sic dicitur non fuit simpliciter volunta
rie sed ignorantia quo ignorantia in malo excusabit proxime
et precipue eo quod quod est de proximo se habet ad proximum voluntarium
est voluntarium sed in effectu est voluntaria quia sic ad ebrietatem
que fuit voluntaria unde tales sunt digni puniri scilicet pro ebrietate
et in effectu et sic consimiliter dicendum est de pollucione nocturnali
dummodo se applicat ad malas ymaginaciones precias vel ad cra
pulas et delicias voluptuosas // Sed duodecima racio quod
dicitur ffiliis cetis sive Loth Gen xix capitulo ubi dicitur quod
Loth post subversionem et submersionem Zodome habitavit in
spelunca montis cum duabus filiabus suis et dixit maior
ad minorem pater noster senex est et nullus virorum remansit
in terra ista qui possit ingredi ad nos iuxta morem
universe terre venite inebriemus eum vino dormiamusque cum
eo ut servare possimus ex patre nostro semen dederunt itaque
patri suo bibere vinum nocte illa et ingressa maior dor =
mivit cum patre Altera vero nocte sic fecit et iunior et
conceperunt genuitque maior moab et iunior amon
De secundo exemplo scilicet Gen iiii capitulo ubi sic dicitur factum
est autem post multos dies ut offerret Cayn de fructibus
terre munera deo abel quoque obtulit primogenita gregis sui
et respexit dominus ad abel et ad munera eius Ad Caym
vero et ad munera eius non respexit iratusque est Cayn vehementer
dixitque ad abel fratrem suum egrediamur foras cumque essent
in agro surrexit Cayn adversus fratrem suum abel et interfecit
eum Sed xiii^m racio quia licet libido consistit sic in affectu
tamen in proposito causatur per actum concupiscencie super ponitur et similiter timor
et odium sicut consimiliter invidia sicut timor cayn quo
ab altero sui fratris de malo et odium et invidia ex de malo
procedens dicitur sicut timor sicut invidia permanens et odium

Sed xiii^m racio

i(d est) invidia tristicies / ite(m) q(ui)a cupiditas d(icitu)r metallica avaricia q(ue)
p(ro)fertur d(icitu)r avaricia c(on)cupiscentia s(ed) mala acq(ui)sicio r(e)r(um)
2 Corp(or)e p(ro)luvia i(d est) flamma mentis c(on)cupula i(d est) gula s(e)c(un)da
i(d est) male acq(ui)sicio r(e)r(um) libido i(d est) luxuria s(un)t carnalia
i(d est) p(ecc)ata carnalia livor i(d est) invidia odium tumor i(d est) superbia
ira et cupido i(d est) avaricia mentalis latet mente i(d est) p(ecc)ata
mentalia vel spiritualia q(ui)a tu(n)c q(ui)escunt in corde i(d est) q(ui)escunt
dic(untu)r c(um) in corde p(ro)p(ri)e i(d est) p(ro)p(ri)e Ista s(un)t septe(m) pestes vel fontes
capitales i(d est) septe(m) p(ecc)ata mortalia a q(ui)b(us) alia descendunt
q(ui)a tu(n)c in corde solu(m) fontes i(d est) p(ecc)ata mortalia fontalia
fontes q(ui)a ex corde rivos [illegible] [illegible] i(d est) p(ecc)ata inde
descendencia rivus i(d est) p(ecc)atu(m) s(e)c(un)d(u)m aliud p(ecc)atu(m) q(uo)d est
magis nocivus suo fonte i(d est) q(ua)nto plus nocet qua(m) p(ecc)atu(m) a q(uo)
descendit / unde d(icitu)r testus [illegible] p(ecc)atu(m) loth illius viri fuit
peyor ebrietate i(d est) maius p(ecc)atu(m) qua(m) ebrietas d(icitu)r p(ro)pter
[illegible] [illegible] i(d est) fratricidiu(m) cayn illius viri fuit grauior
[illegible] fuor(e) i(d est) ira q(ui)a a q(ua) descendit [illegible] fratri
cidiu(m) s(ed) culpar(um) fontes s(un)t fastus livor et ira [illegible]

## Culpar(um) fontes

[illegible] in ista p(ar)te ingred(itu)r o(sten)d(er)e q(uod) s(un)t
p(ecc)ata fontalia i(d est) p(ecc)ata mortalia a q(ui)b(us) alia p(ecc)ata descendunt
Et dicit q(uod) s(un)t fontes p(ecc)ator(um) s(cilicet) superbia invidia ira accidia
avaricia gula et luxuria / Circa litt(er)am dubitat(ur) p(rim)o de super-
bia quid sit et quod sit c(aput) p(ecc)ator(um) et quid nocu(m)e(n)tu(m) et q(ue) s(un)t
remedia superbie / 2o q(uo)t s(un)t [illegible] dubitat(ur) de invidia / 3o de ira
4o de accidia / 5o de avaricia / 6o de gula / 7o de luxuria / Dico
p(ri)mo q(uo)d superbia s(ecundu)m 2m d(oc)t(o)r(em) aug(ustinu)m superbia e(st) p(er)v(er)se celsitu-
dinis appetitus ut p(a)t(et) s(ecundu)m s(anctu)m thoma(m) superbia e(st) cu(m) aliquis
se extollit supra illud quod sibi p(er)missu(m) e(st) a divina r(egula)
Et superbia e(st) duas species p(ri)ncipales [illegible] Et q(ui)a superbia c(on)sistit
q(ua)n(do) in visio(n)e / In ista superbia e(st) q(ua)tuor species p(ri)ma e(st) cu(m)
a(liquis) p(ro) se ipso estimat se h(abe)re bonu(m) quod h(ab)et / 2a e(st) q(ua)n(do) bonu(m) q(uo)d h(ab)et

f. 8. [illegible]

de sup(er)b(ia) soc(ietat)e data no(n) c(om)it(tit) s(ed) de sua mal(iti)a // 3a e cu(m)
quis iactat se h(abe)re quod non h(abe)t vel fac(er)e q(uo)d no(n) fac(it)
// 4a e cu(m) q(ui)s i(n)t(er) ceteros s(e) sp(eci)alis singularis ex(tr)a vid(er)i (con)t(ra) ... a
sup(er)bia multas h(abe)t sp(eci)es de quib(us) q(ue)da(m) (con)sistit p(ri)ma (con)sistit i(n) corp(or)e
et i(n) membris ut sup(er)bia oculor(um) et alior(um) membror(um) // 2a (con)sistit
i(n) ornatu corp(or)is s(ci)l(ice)t i(n) vestib(us) corrigiis et h(uius)mo(d)i // 3a (con)sistit
i(n) ornatu equor(um) et alior(um) a(n)i(m)aliu(m) // 4a (con)sistit i(n) a(m)plitudi(n)e
familie vel famulor(um) comitatiu(m) // 5a (con)sistit i(n) vini(s)
s(ci)l(ice)t i(n) vitando divites et potentes cu(m) vid(er)i ...na clarior(um)
...ponendo // 6a (con)sistit i(n) pulc(h)ritudi(n)e multitudi(n)e magnitudi(n)e et
... dilectab(i)litate divicior(um) // 7a ... ornamentu(m) libror(um) ut de
... libror(um) ... libror(um) ... // 8a (con)sistit i(n) cantu
sup(er)bia s(ecundu)m s(an)c(tu)m Bernhardu(m) h(abe)t xii g(ra)d(us) q(ui) su(n)t ...
mal(iti)a ... i(n) (con)stancia ... sciencia iactancia singularitas
arrogancia p(rae)sumpcio ... defensio ... (con)fessio ...
libertas ... et ... (con)suetudo // Sup(er)bia no(n) mi(ra)r(e)
q(ui)a usurpat sibi quod ... e s(ed) glo(ria)m ... vadens pugnat
... de ... ... denudat ... de ... pugnat
... de ... similiter sup(er)bus ... fatuat et de alto statu
de alto // remediu(m) p(ri)m(um) (contra) sup(er)bia(m) e ... // 2m e ...
... // 3m e (con)sid(er)a(ti)o i(n)fernalis ig(n)is // 4m e (con)sid(er)a(ti)o
... glo(ri)e // 5m e (con)sid(er)a(ti)o ... vilit(atis) // 6m e (con)sid(er)a(ti)o
... q(ue) fit deo ... sup(er)bia // 7m e ... glo(ria)m sua(m) laude(m)
... offerat deo // 8m e ... amo(r) ... cui ... (con)t(ra)
sup(er)bia // Sed s(ecundu)m vi(ciu)m e i(n)vidia s(ecundu)m ... i(n)vidia
e alien(a)e felicitatis odiu(m) // vel ... damascenu(m) i(n)
vidia e t(ri)st(iti)a de alienis bonis // ... ...sit ... ut
s(ecundu)m ... 2m ... s(an)c(tu)m Greg(oriu)m ... 2a e ... quod e velle
malu(m) alicui et nulle ei bonu(m) // 3a e ... de ...
p(ro)ximi // 4a e afflictio de p(ro)sp(er)itate p(ro)ximi // 5a e ...

detractio latens / 4a est detractio manifesta / Item invidia
nos multiplicat quia mundus de bonis eius [illegible] sicut dicit Innocentius
primo de vita mundi deo gratias. quod maledicimur in
sancti fructus efficit / 4m fraudulenter decipit hominem in
malo ut et ipsum auctorem [illegible] quod corpus
incarnat [illegible] / Remedium contra invidia est amor boni quo
quis amore boni ipsius / 2m est fraternitatis [illegible] natio
quam spiritualis quam carnalis / 3m est [illegible]
Sermo 3m vel — 4m est consideracio amaritudinis quam invidia generat / Sermo 3m
vel 4 quod ira [illegible] Ira est ulciscendi libido secundum
Cassiodorum Ira est motus animi concitatus ad penam / Secundum
sanctum Thomam ira est affectus vindicte / Ira [illegible] procedit
vel filiaciones secundum Gregorium prima est audax voluntas vindicandi
auctoritate propria / 2a est tumor mentis propter iniurias
estimatas / 3a est contumelia que voluntas vindicandi se
per verba [illegible] aliorum / 4a est clamor scilicet exaltacio vocis pro
fervore vindicandi / 5a est indignacio scilicet quod [illegible] molestia
per extra signa monstratur / 6a est blasphemia scilicet quod ob-
probrium fiat deo vel sanctis / Ira nos multiplex [illegible]
[illegible] quia dei est sibi usurpat scilicet vindictam stultum
demonstrat per [illegible] suum gladium tradit [illegible] de-
mo iudicio faciet ~~[illegible]~~ in bello [illegible]
se [illegible] remedia ire [illegible] sunt octo primum est consideracio
Christi passionis / 2m est silencium [illegible] oris / 3m est consideracio [illegible]
[illegible] / 4m est utilitas doloris / 5m est consideracio [illegible] quam
[illegible] iniuria / 6m est consideracio proprie defectuum / 7m est con-
sideracio finis nostri scilicet mortis / 8m est consideracio Christi potentie
Remedia ire sunt aliene tria primum est mollis responsio / 2m est
silencium / 3m est [illegible] / Sermo 4m vel [illegible] de accidia Accidia est virtutis
laudabilis [illegible] vel [illegible] languida [illegible] vel 2m

Johannes damascenus accidia est tristicia aggravans, que ita opprimit
animum ut nichil agere libeat vel potius alios. Accidia est dimissio
de [illegible] tempus in [illegible] impletur ardua. Accidia
vos dimittit [illegible] ut filias. prima est desperacio que est de
vindicta misericordia dei vel [illegible]. 2a est voluntas machinandi
malum proveniens ex [illegible] 3a est pusillanimitas
vel pusilla veritas scilicet de vindicta [illegible]
[illegible] vel [illegible] 4a est rancor scilicet [illegible]
[illegible] 5a est torpor scilicet quod homo non exercet [illegible]
6a est evagacio mentis circa illicita. Secundum [illegible] accidia 16
[illegible] vel filias. prima est tepiditas que est [illegible] amor boni. 2a
est mollicies que est [illegible] 3a est sompnolencia scilicet
[illegible] 4a est ociositas scilicet [illegible]
5a est dilacio [illegible] 6a est tarditas scilicet [illegible]
[illegible] 7a est negligencia scilicet [illegible] non [illegible]
[illegible] 8a est inperseverancia scilicet [illegible]
[illegible] non [illegible] ad finem. 9a est remissio scilicet quando homo
[illegible] 10a est dissolucio scilicet quando homo dimittit se absque
[illegible] 11a est [illegible] scilicet quod homo [illegible]
[illegible] 12a est ignavia scilicet quod homo magis vellet [illegible]
esse quam modicum laborem [illegible] 13a est [illegible]
[illegible] 14a est [illegible] scilicet quando homo
[illegible] 15a est tedium vite scilicet quod homo [illegible] 16a est
desperacio de dei [illegible]. Accidia [illegible]
negligit [illegible] laborem [illegible]
ab [illegible]
negligit [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] non permittit [illegible] remedium
contra [illegible] accidia est [illegible] occupacionem [illegible]
[illegible]

quartum est opprobrium illius qui non est piger / quintum est consideratio periculi et
paupertatis vite / primum est gravitas condempnationis honoris / Dicitur
dubium vel quod avaricia secundum Tullium est immoderatus
amor habendi et secundum Bernhardum avaricia est ingluvies
rerum insaciabilis et inhonesta cupido / Et secundum sanctum Thomam
avaricia est inordinatus amor diviciarum / Avaricia secundum
Gregorium habet septem species / prima est obduracio cordis et hec
vocatur ypocrisis inhumanitate / 2a est violencia scilicet nocendo
alicui per manifestam fraudem et hec vocatur ypocrisis rapina
3a est inquietudo scilicet appetitus lucri / 4a est periurium quod
sepe accidit in vendicione et empcione / 5a est fallacia
occulta per viam deceptoria occulta / 6a est fraus et de-
ceptio in presencia illius qui decipitur / 7a est prodicio vel tradicio
in absencia illius qui decipitur / Avaricia nocet multipliciter
quia maledictionem provocat [illegible] gerit [illegible] honorem violat
[illegible] mentem [illegible] corpus enervat mentem suffocat
[illegible] et [illegible] cor dilatat et in saciabile est / A-
varicia [illegible] primum est familiaritas cupidorum / 2m est
consideratio diviciarum / 3m est voluptas [illegible] amor glorie
mundane / [illegible] amor filiorum / 6m est promissio longe vite
Remedium primum [illegible] est consideratio mortis / secundum est
consideratio divine [illegible] / 3m est consideratio periculi quod
habet avarus / 4m est consideratio [illegible] [illegible] est
[illegible] elongacio a cupiditate et avaricia / 6m est consideratio
[illegible] diviciarum / 7m est impetracio divine gratie per orationes
elemosinas et ieiunia / 8m est consideratio [illegible] predicta [illegible]
Dicitur [illegible] quod gula secundum Augustinum est immoderata cibi
aviditas / Vel secundum alios gula est [illegible] edacitas
nature [illegible] non [illegible] / Vel secundum [illegible] gula est [illegible]
in comedendo vel bibendo [illegible] / Gula [illegible]
duplicatur [illegible] species / prima est quando aliquis hora [illegible]
[illegible] [illegible] 2a quando [illegible] cibaria voluptuosa
vel delicata 3a est quando [illegible] / 4a quando

nimis ardenter comedit. 4a quando quis sumit cibaria studiose
id est curiose. Ecce prudenter, laute, nimis ardenter, studiose.
Vel Alio modo dividitur gula in quinque [illegible]: prima est pervicacitas, i. immode-
stas vel verecundia loci. 2a est multiloquium sive de verbis
vitiosis et turpibus. 3a est inepta laetitia sive sit debrius
prima est immunditia sensus ut fornicatio, eructatio, luxuria et
[illegible]. 7a est hebitudo mentis sive submersio rationis. Dividitur
etiam gula in quinque [illegible] et ebrietatem. Gula nos multipliciter
nocet: de paradiso Adam eiecit, fecit alia bona perdere, luxuriam
inducit, animam [illegible] facit, mortem inducit, [illegible] mortem
culpae et tandem mortem in gehenna praestat. Primum remedium
contra gulam est sermo divinus dicens: Non in solo pane vivit
homo, sed in omni verbo quod procedit ab ore Dei. Matthei 4. 2m
est moderata occupatio. 3m est elongatio ab illis quae gulam
faciunt ut sunt delectabilitas et pravitas ciborum. 4m
consideratio carnis post mortem. 5m est meditatio extremae poenae
ad quam sumus condemnati. 6m est consideratio malorum quae sequuntur
ex gula. 7m est consideratio poenitentiae corporis et suorum discipulorum.
8m est tempus ieiunii. Sed de vii dubio [illegible]
de luxuria sive de luxuria et eius immunditiis. [illegible] f. 8
Venereus lubrica mentis et carnis resolutio. Vel sic:
luxuria est libido vel voluptas appetitus. Luxuria multiplicatur
sic: prima est simplex fornicatio et est soluti cum soluta. 2a
matrimonium quod sit duplex [illegible] vage cum diversis [illegible]
vel cum publica. 3a est adulterium quo coniugalis thorus violatur.
4a est stuprum vel defloratio quo virginalis integritas corrumpitur.
5a est sacrilegium quo committitur cum sacra persona ut sit religiosa.
6a est incestus quo vinculo consanguinitatis vel cum affinibus
corrumpitur. 7a est peccatum contra naturam quo natura
usus conceditur [illegible]. 8a est libidinosus actus coniugalis. Luxuria
[illegible] actu [illegible]. Primo est caecitas mentis
quia luxuria eam absorbet. 2a est quod [illegible] mortis et infirm-

2a est consuetudo / Xa est amor sui / 9a est precipitatio
in quibus mortis vel periculosis se exponit / 8a est odium
dei / 1a est affectus presentis seculi / 2a est desperatio
futuri seculi / Luxuria nocet multis vel a deo et contrariis spi-
ritualibus placenda substancie sue nocua propterea ista
debilitat animam dampnat corpora hominem vilissimo deo reddit
scilicet tamen mentem infatuat animositatem generat et nube-
scere facit gratiam amandat virtutem deducit hominem de-
bilitat seu maculat et postea infamat / Luxuria frenatur
vel occasionem eius complent scilicet ex ocio ex cibo moderata superflui-
tate et potus ex exhortatione vetularum ex suo exemplo
ex aspectu mulierum ex colloquia earum ex auditu cantorum
vel instrumentorum musicalium vel turpe locorum ex tactu
mulierum / Remedium primum contra luxuriam est aqua lacrimarum
ex [illegible] fluore [illegible] / 2m est subtraccio cibi et potus / 3m
est elongatio vel fuga ab occasionibus luxurie / 4m est mortis
extrema cogitatio / 5m est [illegible] non presumere / 6m est frequenter
se occupare / 7m est carnem domare / 8m est temptationi
principio resistere / Confitetur ~~[illegible]~~ tuo superbia livor invidia
et ira accidia fastus i. gula avaricia quod per luxuriam i. luxuria
ista peccata sunt fontes culparum i. peccatorum origines aliorum peccatorum

**[illegible]** In ista parte [illegible]
quo debeat fieri confessio de venialibus peccatis et de
aliis peccatis circumstantiis peccatorum mortalium et dicatur sic [illegible]
peccator ego confessus peccatum mortale tunc est debeo confiteri peccata
tua commissa et scripta et non solum debeo confiteri peccata
perpetrata [illegible] sed est debeo confiteri voluntatem
peccandi quam non [illegible] opera / Item debeo confiteri mea
peccata venialia et confitens dicat confessori ubi omnia
peccata [illegible] permittendo [illegible] alias [illegible] non vocat [illegible]

dixisse / Est si peccator confitetur peccata sua usque ad extremum
et si postea iterum peccaverit vel aliquod peccatum ad memoriam
revocat tunc per tacitum de primis confessio est peccatum per quam
spectant dei confiteri / similiter et peccata ad memoriam revocata
Circa licet dubitatur primo quid sit peccatum veniale et quo differat
a mortali / 2o utrum veniale dimittitur sine mortali vel econtra
3o per que remittuntur peccata venialia / 4o quomodo noceant peccata
venialia / 5o utrum quis teneatur confiteri peccata venialia / 6o quo
peccatum veniale fiat mortale / 7o utrum voluntas peccandi
operatio sit peccatum / 8o utrum voluntas talis sit a deo / 9o utrum
potentia peccandi sit a deo // Dicendum primo dubio respondetur quod peccatum [Dicendum primo respondetur]
veniale secundum Augustinum est quod licet usque ad veniam
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [Dicendum 2o respondetur]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

3a quia elemosine largitor / xo quia indutus orans / 11o quia
generale confessio que fit generaliter contra peccata omnia
venialia mortalia preterita amicte in elapsa / 12o quia
episcopalis benedictio / 13o quia extrema unctio / ubi ungere
confiteor assperges confiteor oro deo benedicere et quia
venialia tollo Confiteor et confiteor generaliter dicitur deo gl. quando
peccato / Sed decimum re. quod peccatum veniale multipliciter nocet primo ad
penam obligat sed tamen non obligat ad penam eternam nisi
adiungatur mortali / 2o nocet quia animam maculat unde
Gregorius dicit quod peccatum veniale obfuscat sed mortale penitus
obtenebrat / Tercio nocet quia minuit fervorem caritatis
sicut aqua de igne proiecta licet ignem non extinguat fervorem
tamen eius temperat / 4o nocet quia peccatum veniale pietatis animam
de bonis operibus impedit et lassat sicut enim onerato licet
non cadit cursus tamen vadit quam sine onere / 5o nocet quia impedit
hominem a gradu nobili quo posset et deberet stare per mortem
ad gloriam evolare nisi per venialia ad locum purgatorium
compactatur / 6o nocet quia diminuit bona celestis glorie quia
propter modum quod illo tempore quo fuit per venialia possit lucrari
vel ad nos quidem aliqua opera ad solucionem venialium pro
quibus nobis celeste tumulta est impetum / 7o nocet venialia quia
sepe faciunt occasiones mortalibus etc. 8o videtur dubium ortum
propter hoc / Sed nonum re. quod tres sunt casus de quibus tenetur confiteri
peccata venialia / primo est enim dubium si eius aliquis dubitat utrum
peccatum suum sit veniale vel mortale / 2us casus est quod statuta est
statuit ecclesia ut quilibet fidelis annos discretionis ad minus
semel in anno semel confiteatur et ideo si non habeat nisi venialia tenetur illa
confiteri et hoc dicit beatus Raymundus / 3us casus est consuetudo ubi
ecclesia est parati venialia vel mortalia venialia ubi magis scandalum
est in defectu ecclesie dicit quod illa peccata quae quidem fragilitate
animae videntur sed tamen fuerint nobis aggravabile et cetera
propter vii gradus peccati / Sed vii re. quod de loquendo venialia

nudq sit mortale tm actq qui de se e veniale ut fiet
mortale quatuor modis p° ex ptra qz quis fit qtra
prectu qui mortali ordinat ad i finem 2° mo ex
placentia Aug in in Aug 9m ille peccatum adeo i d tm
e veniale quod no fiat mortale dupliciter 3° ex dispositione
qz frequenter quo lapsus i veniale disponit ad mortale 4°
ex progressu qz qn i surgit veniale si no prohibetur quasi
progreditur ad mortale sic dicit viij in 9m q° quia pro peccatum
per voluntatem quasi dia utz ex vi oppositae pecc sta
tim dubitabo liceat ut dimittatur dl° viij in vndz
inqz summa li° viij° distinctione resp allegando aug in
li° de fide ad petrum 4 dicit sic quod tho bona vo
luntate est a deo tm sz mala voluntate qz volens peccandi
est ex se ipso vl dyabulo vnd fert mgr illud non
qz tho vl angelus a se voluntate bona hre potest sz mala
dl° ii° vlt 2 in inqz summa vbi supra qz ptas peccandi
vl malefaciendi instat a deo vnd xpus dixit pylato
no haberes ptatem i me nisi esset t data desuper i adno
deo secundum dicit aug malicia homi in cupiditate nocendi
esse est ptatem aut si deus no dederit no hz sicut dyabolus
ad quam tollet job i puniret dicebat ad dum mitte
manum tua i dia potestate // Confessio Cuiaz i quiuis
separatim i qsrm suis vni sz qfessi peccatum illa i omnia
mortalia sz peccata sz tue tu dic cuilibet i oia peccata sic
committenda i capta sufficiens peccata mortalia quinque ag
gnat i aggual sz tc sz tu dici i gfite sz peccatum gtra
sum i quo feristi quod sz peccatum voluisti qmitte tu vn
la i manifeste illa tu quale i vle illa tua delicta
i peccata sz tu prior dic i qfite vanalia sz peccata sz 4
tu dic sz peccata q sul lapsa a mete i a memoria tua na
par qn sz prior ieus i mlt sz prius fateri i gfiteri
peccata sua vl sz tu prior dicat quo oia sz peccata

Vel videtur dixisse nisi i. non videtur esse confessus sed quasi
i. aliquid factum confitetur perdere i. destruere: postremo
dicit i. omnia parva usque ad ultimum sic eclipsi inde i. pergo
sic tibi propter vitam uel servitium sic parum quod redit sic
ad memoriam sic quod sunt lapsa a memoria dicitur sic
[illegible] ad committendum a sequenti i. quod postea committitur [illegible]

## [illegible] ordo

[illegible] primo [illegible] sic constellatione aequatoris [illegible] dicat sic quod illa aequatur [illegible]
sic ordo longitudinis [illegible] etiam [illegible] nos [illegible]
[illegible] media et copia [illegible] et cum dignitate et
media [illegible] // Circa litteram dubitatur primo qualiter iste
constellatione aequatur [illegible] // 2o utrum [illegible] constellatione alle-
viatoris [illegible] 3o utrum iste ordo constellationum [illegible]
[illegible] // 4o quod modo [illegible] parum [illegible] alio modo
[illegible] // Dubitatur primo [illegible] constellatione aequa-
[illegible] aequatur [illegible] ad alienam
speciem [illegible] ut [illegible] contra [illegible]
[illegible] constellationum [illegible] parum ad alienam speciem [illegible]
[illegible] constellationum aequationum [illegible] aequatur [illegible]
specie notabiliter [illegible] notabiliter [illegible]
[illegible] unus denarius [illegible] quando [illegible]
substrahitur notabiliter aequatur [illegible] specie [illegible] // Sicut aequatur [illegible]
specie sed non notabiliter [illegible]
sit [illegible] parum [illegible]
non sit [illegible] aequatur [illegible] // Dubitatur
primo [illegible] constellatione aequatoris [illegible]
[illegible] constellatione alleviatoris [illegible] constellatione
aequationi correspondet una [illegible] alleviatoris [illegible]
[illegible] aequatione // [illegible] constellatione aequatoris [illegible]
non [illegible] alleviatoris [illegible] constellatione aequa-
[illegible] // Dubitatur 3o [illegible]
[illegible] ordo constellationum [illegible] alia specie [illegible]

vn̄ p adulterio no sufficit dice peccaui cu mulie
(?) conditione circumstancie aggrauantes notabiliter circa spem s3 (?) q̄stitui
vn̄ p subtractione certe materie no sufficit dice furtu feci
aliquid si circumstancias no notabiliter aggrauatas no exprimit
q̄sitm̄ ē vn̄ bonū t ds p̄fessione q̄ssipoud dicit vn̄ sancti
homines qui circumstancie peccatu naturalis quod no exprimit ad aliud
spem laudabilit tangemur // ꝑ deformitate declinacōis ad
peccatum // ꝑ d xm̄ re q̄ mlti v̄n peccatu ē gra alio ꝑ
causalitate ut peccatum lucifer quod peccat cogitand
causa nullo suggerente // Scd̄o de gradacōe ut degrauali
v quo modo est peccatum // Tercio de q̄formitate ut peccatu
Iude s3 tradicio saluatoris // Xo difficultate remittendi ut
peccatum in spm̄ scm̄ quod dicit irremissibili // ya p̄ascubs
ut peccatum ignorancie crasse supine ul affectate qui t cunctis
ignorancia decipit q̄mis // 6o inseparabilit ut peccatum cupi
ditatis vn̄ licz oia vicia cū sene senescūt tn̄ sola auari
cia iuuenescit // Ao ꝑ imitate ut peccatum carnis qui fugar
fugiendo // 8o offensione ut peccatum ydolatrie qui aufert fortit
h deo t honore deo debitum creature inpendit t sic tanto
vc grauis offendit // 9o difficultate expugnandi sic superbia
que expugnat est qui dicit // 10 inefficacitate ut
ira quia vero rectu perdit operatur // Sed vltimū re q
pa circumstancia aggrauans peccatu ē ordo nam grauius peccat presbiter
qui dyaconus t dyaconus grauius qui subdyaconus dū (?) cetera
paria // 2a ē locus qui grauius fit peccatum in loco q̄secrato
qui in alio loco // 3a ē scīa qui plus peccat sapiens ul scie
ficiens qui ignorans dū cetera paria // 4a ē tempore qui grauius fit peccatum
in quadragesima q̄ ul in die festiuo qui in alio tempore // 5a ē etas
qui plus peccat senex ꝑformando qui iuuenis // 6a ē q̄dicio
qui plus peccat mulier coniugata cum adulterat qui libera
vn̄ beda inquit turpius mulier ꝑ ꝑuata ꝑ fornicacoe (?)
dum // 7a ē numerus peccatorum vn̄ vsurarius qui vult sem cum

storas vias tuas / 9a e mora peccati pro mora et
mane ad peccatum et de libero voluntate aguntur peccatum
q a e copia i. mundanarum complexionum quoniam magis
gravatus esse tunc offendit deo / Decima e causa scilicet utrum
peccatum fiat ex malitia propria vel ex suggestione vel
utrum ex fiat ex ignorantia vel aliter / 11a e modus peccandi
ut si quis tribuendo cum mulierem non teneat modum naturalem sit quam
peccatum quod si alias fieret / 12a e altus status seu dignitas
ecclesiastica vel secularis unus peccatorum [illegible] aliorum tanto magis
gravior / XIII e modica resistentia unus gravius peccat qui
modica temptatione vincitur et non resistit quam qui
resisteret et tunc tandem vincitur / Conscientia ordo sit sacer-
dos sit consecratus sua scientia tempore sit sacra etas sit persona
gradus sit coniugalis vel simplex numerus i. multitudo peccatorum mora
i. mora permanendi in peccato copia i. habundantia [illegible]
sit peccatorum quoniam istarum circumstantiarum aggravat peccatum modus
sit inordinatus causa culpa i. aggravat peccatum altus status i.
dignitas spiritualis vel secularis et puella tacta i. modica
resistentia sit quamlibet illarum circumstantiarum culpa sit [illegible]
ad quiddo scilicet Eger peniteat et crimina confiteatur

## Eger peniteat

In ista parte magister ostendit
quomodo eger seu infirmus debet penitere. Et dividitur in tres
partes. In prima ostendit quomodo eger debeat confiteri et quomodo
sibi iniungenda sit penitentia. In secunda ostendit quomodo debet
absolui absolui ibi Si migrat absoluat. In tercia
alloquitur ipsum egrum ibi ut sit pena rubor. Et legatur
[illegible] sit cum breuitate / Et dicit sic magister infirmus
debet facere penitentiam et de sua peccata confiteri sed sacerdos non
debet ei iniungere satisfactionem sed debet ei notificare ut si
sanus fiat illam adimpleat. Debet sacerdos [illegible]
absolui debet de peccatis suis contritus et confessus et tales [illegible]
[illegible] elemosinarum ieiuniorum orationum [illegible]

magister alloquitur quemlibet egrotum dicendo tu ergo dic tibi ipsi
vilescite ut verecundia quam habes coram sacerdote tibi fiat
satisfactio. et tibi consolator ut confitearis peccata tua. ut
fias eo doctior // Circa 10 dicitur confitere tua peccata quia confessio
in iudicio extremo teget peccata sic quod eis non videat
deus nec dyabolus // Circa ipsam tamen dubitatur primo quo mo-
rientibus penitencia sit procuranda 2° quo et a quibus per
sit absolvendi // 3° utrum aliquis possit in fine vite sue bonam
penitenciam facere // 4° quid sit de illo qui non complet penitenciam
seu satisfactionem in hac vita preventus // 5° quid sit de illo
qui fuerit morte ante confessionem // 6° utrum peccatum dimittatur
post hanc vitam // 7° utrum suffragia amicorum valeant mortuis
8° utrum unus pro alio possit satisfacere. 9° utrum mors valeat
ad satisfactionem. 10° quo aliquis fiat doctior ex confessione 11°
de extremo iudicio ubi et quo et a quibus fiat // Sed primum
videtur magister sentenciarum libro iiii° distinctione xx allegans theodo-
rum cantuariensem episcopum qui sic dicit ab infirmo in periculo mortis
posito pura et aperta confessio peccatorum non tamen penitencia et
[illegible] quantitas penitencie si solum innotescenda cum amicorum
orationibus et elemosinarum largitionibus pondus penitencie sublevandum
et si forte migraverint [illegible] voluerint [illegible] a sac-
erdote in positu diligencius absolvi // Secundum 2um vero [illegible] magistrum
ubi supra quod tempore necessitatis ut egritudinis vel mortis per
quilibet infirmus absolvi et a simplici sacerdote unde dicit ibidem
[illegible] morientibus penitencie [illegible] dissimile [illegible]
Iulius papa [illegible] abnegaverit morientibus [illegible]
[illegible] quia deus aut [illegible] peccator salvus [illegible]
[illegible] confessio [illegible] ultimo tempore vite quia deus non [illegible]
[illegible] cordis [illegible] de latrone dextro // Secundum 3um [illegible]
[illegible] Augustinus [illegible] dubium sit de illo qui solum
in fine vite sue peniteat [illegible] nescio utrum salvus [illegible]

Sed 1m [illegible]

Sed 2m [illegible]

Sed 3m [illegible]

Et g° dicit si vult a dubio liberari et certus esse agat
penitentiam dum sanus est et sic vigens. Et ideo valde peri-
culosum est penitentiam differre seu protrahere usque ad finem vite
sed cum in fine vite sit vera liberat hominem a pena eterna
et vitam mortuo impetrat ut dicit magister sententiarum v sup.
*Dist. xiii^m rc*
dist. xiii^m rc. quod si in extremitate vite tanta fuerit contri-
cordis et peccatorum expiracio ut sufficiat ad punicionem
peccatorum fuit ille qui sic moriens liberatur ab illo prius transeunt
ad vitam quibus est expleta fuit penitentia. Hii qui ipsi
penituerunt et gemuerunt corde. Sed si penitens ad vitam
pervenit qui vero nunc fuit non contriti corde et ingemiscit
[illegible] sine explecione penitentie decesserunt igne purgatorii
sentiunt et quamvis pervenit. Hec magister ubi supra. // dist. xiii rc
magister sententiarum in loco predicto quod si aliquis fuit mortuus [illegible]
non sit confessus et non poterat venire ad sacerdotem si morbo eum
preoccupavit in domo vel in via faciat hoc pareat corda [illegible]
ad altare et firmiter sperans est de salute eius quia deus est
*Dis. vii^m rc*
conspector cordium. // dist. [illegible] rc. sed in [illegible] [illegible] magister sententiarum
in iiii° distinctione xxi quod aliqua peccata remittuntur post hanc
vitam quod manifeste traditur ex verbo evangelii [illegible] [illegible] dicitur
qui peccaverit in spiritum sanctum non remittetur ei in hoc seculo neque
in futuro. ita dicit magister ibidem concludendo unde constat quod quedam
peccata scilicet venialia post hanc vitam dimitti // dist. vii^m rc.
*Dis. vii^m rc*
et ad hoc quod suffragia valeant pro mortuo requiritur aliquid
ex parte facientis et aliquid ex parte recipientis. ex parte fa-
cientis requiritur quod sit in caritate et quod intencionem dirigat
ad illos quibus vult opera sua prodesse. distinguendo tamen quod
quia suffragia pro malis possunt fieri dupliciter scilicet per auctorem
et sic non prosunt nisi forte ratione scilicet quando aliquis elemosinas multi-
plicis extenditur boni pauperes ad orandum pro defunctis vel fiat
per malum ut per ministrum. Et hoc dupliciter quia vel fuit eorum ut ministri
publici ecclesie scilicet cum mali sacerdotes celebrant missas vel
agunt exequias mortuorum et alia suffragia [illegible] [illegible] [illegible]

nostri non nocet quia licet teneretur sed per deum iusto domino
dare elemosinas pro malo suo si non fuit ei ut minister
privati propter consistentiam in caritate sue tales propter defuncti
sunt non sunt tales suffragia prosunt sed si malus minister fuerat ei
ut minister propter non consistentiam in caritate sue non prosunt // Et per
respondentes ad quintam scilicet quod ipse sunt de caritate unde suffragia
non prosunt dampnatis // Ad sextam dicitur quod indigentia unde suffragia
non valent beatis sed eorum suffragia eorum valent nobis ex quibus
sequitur quod suffragia maxime valent hiis qui sunt in purgatorio
quia utrumque habent scilicet caritatem et indigentiam // Ad viiiam rationem
duplex est causa satisfactionis scilicet ex se ipso contra peccata Ad 8m rem
et penitentibus per alios satisfacere Aliquis est plurimis penarum
et secundum se quod gravetur quam alter ille qui peccavit est potens solvere
penas debitas et secundum se ipsa pena satisfacere est a eo potest
secundum finem vel moritur penitentia incompleta et per alios
potest satisfacere // Ad ixam rationem secundum sanctum Thomam quod
per mortem naturalem non purgatur aliquis a peccato actuali Ad ixm rem
sed sunt de pactione scilicet quod per satisfactionem adiuncta ille morte
meretur remissionem peccatorum sed per mortem violenter illatam
scelestibus sed patiens et sed peccato pro se ipso fit diminutio
pene et hoc secundum quantitatem culpe pene sed contritione
sed per mortem violentam et non scelestibus illatam sed patiens
tollat fit remissio et diminutio pene quod debet
pro peccato sustinere // Ad decimam rationem sed duplex licet aliquis sit Ad 10m rem
doctior ecclesie confessor sed quia tenetur ad eius secundum dictum pro peccato
solum manifestanda sunt vitia sed ad doctrinam et confirmationem
non sunt confessione non bene sunt confessione // Ad iiam rem quod contritione medium
erit horribile inexcitabile et intollerabile et opinabile Ad 11 rem
et exitabile et erubescibile quod erit in valle Iosaphat
et loco civitatibus et hominum multiplici unde quia ille locus
iniquus et sit quia medium sive habitabilis // Unde quia locus

famosissimus et publicus propter opera mira [illegible] ibi
gesta sunt / Tercio quia Josaphat interpretatur iudicium domini unde
propheta per Ezechielem [illegible] dicente Congregabo gentes
et ducam eas in vallem Josaphat et ibi dispu-
tabo cum eis / Et secundum magistrum sententiarum libro iiij° distinctione
xlviij Non solum Christus sed etiam sancti iudicabunt / Et nota dicit
a° contra ista legitur in iudicio [illegible] ubi [illegible] quia non
deus nec [illegible] videt peccata confessa [illegible] con-
[illegible] dicat deus videt omnia et si videt omnia tunc etiam vide-
peccata etiam que sunt confessa etiam manifeste clamat psalmista
dicens deus meus nichil absconditum / Respondetur quod deo sunt omnia nota
tam presentia preterita et futura et videt omnia et [illegible] videt pec-
cata confessorum peccata confessa sed in illo modo intelligitur scilicet quod deus
non videt peccata confessa scilicet quod amplius non advertat peccata
confessa et quod ea vindicare non intendat nec etiam diabolus
videt ea sic quod possit [illegible] nota [illegible] et sic patet quod sit
dicendum ad hoc / Consilium exigit id est confirmus peccator
id est penitentia agat et confiteatur crimina id est peccata sua pena id est
satisfactio non [illegible] pena [illegible] confirmus [illegible] sacerdote
[illegible] id est [illegible] ut [illegible] sanitatem sibi
[illegible] in [illegible] confirmus [illegible] vel
vel satisfactionem [illegible] id est sanitas detur id est [illegible]
sibi [illegible] confirmus [illegible] confirmus migrat id est moriatur [illegible]
[illegible] id est sacerdos absolvat [illegible] id est confirmus contritus [illegible]
quia [illegible] id est orationes et ieiunia dona id est elemosine [illegible]
[illegible] vel [illegible] id est [illegible] mortuus
[illegible] tu peccator efficiaris [illegible] qui [illegible] confirmus [illegible]
[illegible] id est debes [illegible] tibi [illegible] rubor id est verecundia
[illegible] quam habebis coram sacerdote sit tibi pena id est satisfactio
[illegible] tu peccator ut fias [illegible] dando [illegible]
[illegible] id est [illegible] ut [illegible] id est confitearis [illegible] peccata tua
coram sacerdote / Confessio [illegible] que fit coram sacerdote

teget et abscondit culpas et peccata de corde et de vultu
iudicis sui quod erit de novissimo die sicut dicitur non videat
habes sic culpas a demon non videat habes sed culpas
quas fecit celas sicut de thor quod suggessit hoc facit huiusmodi
culpas sequitur Confessor dulcis affabilis atque benignus

In ista parte magister determinat de pe-
nitentia prout respicit confessorem et dividitur in septem partes
In prima magister ostendit quo confessor audiendo confessionem se
debeat habere de gestibus suis 2° ostendit quo se debeat habere de
interrogationibus ibi In primis 3° quo ex contritione habere debeat
ibi scrupulos amoneat 4° comparat confessorem ad iudicem et ad medicum
ibi utque sit iudex 5° ostendit de speciali qualitate pro variis
peccatis varia penitentia seu satisfactio pro ponenda ibi agro-
nas ergo 6° dicitur de operibus ieiunet ibi vestio poto cibo 7°
ostendit qualiter quomodo iniungenda sit penitentia ibi hiis quae confessor
Pars prima dividitur in tres partes nam primo ostendit qualis debeat esse confessor
2° ostendit qualiter debeat celare peccata sibi dicta a confessore ibi
ut supra 3° qualiter confessor debeat habere ibi sit piger ad penam
legatur partes sic per breviter dicat ergo sic magister quod confessor debet esse
dulcis affabilis benignus sapiens iustus mitis et compaciens
et debet celare peccata confitentis secundum ista peccata et debet esse piger
ad imponendum satisfactionem et velox ad miserendum et quotiens
cumque peccatum facit ipsum penitentia vetustatis tunc ipse confessor
debet condolere et ipse confessor quandoque debet habere vera dulcia et
blanda sicut quod sit mitis ad modum matris et quandoque debet habere va
aspera dura sicut quod habet se ad modum patris et quandoque debet sentire
loqui quandoque autem debet vocare alamus clemens pro importunitate vel
necessitate Circa hanc dubitatur primo utrum unus confessor propter
imitare penitentiam seu satisfactionem iniunctam ab alio 2° quod
debeat fieri de surdo et muto et quo debeat confiteri
3° quid debeat confessor facere si peccator non velit penitentiam
iniunctam ad implere 4° si sacerdos ante confessorem sciat peccatum vel
sic peccatum debet sibi dicta a confessore 5° quod si sit peccatum sacerdotis
vel scias peccata sibi dicta a confessore 6° si aliquis malum possit

ex aliquo peccato utrum confessor debeat illud revelare // 7° si
confessus dederit confessori licentiam revelandi peccatum utrum possit
ea revelare // 8° si sacerdos sub sigillo scivisset peccatum et istud
dicatur de confessione utrum possit illud revelare // 9° quot modis
frangitur sigillum confessionis // 10° utrum aliquid dictum in confessione
quod non est peccatum possit revelari // 11° si confessor cogitur reve-
lare peccatum quid debeat facere // 12° si confessor sciat aliquod peccatum per confes-
sionem et post confitens ei revelaret illud extra confessionem utrum confessor
possit illud revelare 13° utrum confessor possit in generali dicere
Ad primum re peccata sibi dicta in confessione // Ad primum dubium respondetur quod si
ille confessor voluerit mutare penitentiam pro satisfactione debet
quatuor advertere primum est quod discrete mutet illa penitentia
scilicet quod non imponat leviorem in gravioris penitentia [illegible]
[illegible] et legitimo tempore // 2^m est quod hoc faciat [illegible]
[illegible] et [illegible] // 3^m est quod hoc faciat [illegible] suorum [illegible]
4^m est quod talis penitentia non sit commissa per [illegible] committere ad
superiorem nisi ille superior committat ei potestatem commutandi
Ad 2^m re Ad secundum propter confitendi et muti dicitur signis debita contritione
et detestatione peccatorum et si notabiliter [illegible] cor [illegible] ad
voluntatem confitendi si possit [illegible] de eis [illegible]
Ad 3^m re secundum Raymundum // Ad 3^m dicitur si confitens non velit publicare aliquid
peccatum quod [illegible] ei confessor tunc dicitur cum in peccato [illegible]
[illegible] vel aliquod [illegible] et [illegible] dicitur absolvi secundum Hostiensem
si velit totam penitentiam reservare ad purgatorium quod confessor illum
nullo modo debet permittere ut cadat in desperationem dicitur si [illegible]
confitens qui non velit abstinere a peccatis utrum tunc debeat abso-
lvi // propter quod [illegible] talis absolutio fieret frustra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicitur [illegible] ista [illegible] tunc [illegible]
indulgentia et remissione [illegible] dicitur non dicitur absolvi [illegible] et [illegible]
auctoritate eius qua fungor absolvo te // Ad x^m respondetur
Ad x^m re quod sub [illegible] confessor [illegible] ut [illegible] si quod per confessionem
scit [illegible] non scit ut [illegible] si ut [illegible] et [illegible] publica peccatorum
quorum peccata non solum sunt nota sacerdoti sed et aliis [illegible]
confiteri illa peccata publica // Ad 4^m re [illegible]
Ad 4^m re

sacerdotis fornicantis petere sibi dari confessorem similiter quia peccata
mortalia si vult ut signum indicavit [illegible] confessionis ut
extra de [illegible] sacerdotali [illegible] de
de officio sacerdotali 3a. 2a. qui [illegible] toto vita sua peregrinaret
ut de toto monasterio ad agendum penitentiam [illegible]
Unde de hac materia dicit magister in summa libro iiii° distinctione [illegible] tradidit
[illegible] Caveat autem sacerdos ne peccata confitentis alteri
prodat in [illegible] alio quam [illegible] Unde et [illegible]
sacerdos autem caveat ne de his que ei confitentur
peccata sua aliquid [illegible] non [illegible]
[illegible] scandalo [illegible] depon[illegible]
et [illegible] diebus vite sue ignominiosus peregrinando pereat
[illegible] 6m p²
[illegible] possit [illegible] debet confitente
[illegible] possit [illegible]
dat confessor licentiam revelandi peccata sua [illegible] 7m p³
frangit sigillum confessionis [illegible] confessor
revelat nisi magna utilitate [illegible] possit et
[illegible] de causis [illegible] revelandum [illegible]
[illegible] confessor [illegible] peccata sibi
[illegible] confessor [illegible] 8m p²
[illegible] confessione [illegible]
[illegible] revelare [illegible] frangendo sigillum
confessionis [illegible] confessor
[illegible] predicta [illegible] 9m p³
[illegible] frangit sigillum confessionis [illegible]
[illegible] confessor
[illegible] confessionem [illegible]
[illegible] ipsa sit
[illegible] frangit sigillum confessionis [illegible] confessor
[illegible] frangit [illegible] de duobus sit
[illegible] confessor [illegible] confessor [illegible]
[illegible] vituperat [illegible]
[illegible] frangit sigillum confessionis [illegible] frangit [illegible]

primus sacrificando penam confessor ut verbi gratia forte audivit confitentem homicidium in 2o sacrificando rogat et locum ut dicit hodie in tali loco audivi homicidium quod forte non
10m cas audivit hodie et in tali loco nisi unum ideo primum videtur quod ille quem audivit confessor in confessione quamvis non sit pertinentia non celatur. Et hoc est dicere campas peccatum scandalum confessoris quod confingit scelus dicas quod ita confessor faciat de peccato dicta eo quod ex illo scandalizare confessor sit quodammodo ad scandalum de peccato sed forte talis confessor non dicit peccatum penam de qua dictum est in 2o dubio dicitur tunc quod primum alios dicit alii ex confessione dicunt sibi hoc sub sigillo confessionis ut dicat hoc celatum in occultum fuit secundum quosdam quod si alii dicit quod non eum hoc celat licet hoc leviter fit et peccatum quod non celat quod fide frangere et non frangere sigillum confessionis quod ubi non fit confessio ut dicit forma confessionis scilicet dicit
11m cas ipsum tunc quod si confessor cogit ab obedienciam aut iuramento ut dicat si scit vel dicit aut confessor fuit tunc confessor si non posset penam vero incurrere licet iuratus adhuc respiciat de eo de illo quamvis tamen sciat quod putatum non cogit eum ad dicendum aliud quod quod scit ut hoc sed quod scit in confessione non scit ut homo sed ut deus tenetur. Unde dicit Augustinus aliquid quod in confessione audio quod nescio adiunctio nescio quod quod in alio dicit si quod audio in confessione minus scio
12m cas dicendum ad 12m cas quod in talibus casibus quod confessor tenetur celare sed quod non fuit in confessione sed aliis dicere eis quod si scit quod non dicit peccata in ipso et ipse quod penitens dicendum in hoc in confessione. Et penam casus quod quis dicit confessori habuit fides et quod ille stat in putatione illius fornicatorum et nunc alteri habet concubinam et ille homicidium in iudicio quod venditur et alii quod vadat ad confessorem et dicat sibi de homicidio in confessione et dicat sibi de homicidio in confessione tunc quod vita ille posset quod liberavit testimonium

iudicio Respondetur quod sic intelligendum
confessione sciuit id quam commendandum tamen quam sacerdos tamen
tamen sed si non sciuisset id nisi per confessionem ut quod [illegible] sed testificari
testificari ad xxiiij quod confessionem tunc non posset
quando proferende pena quod quod sic [illegible] quod [illegible] possit xxiiij
dicere quod [illegible] in confessione secundum quod in confessione sed non [illegible]
quando homines sic faciunt ut sic ut [illegible] frangitur
sigillum confessionis Consequenter confessor sit
mitis et pius affabilis et [illegible] [illegible] [illegible]
peccatorum atque [illegible] benignus et misericors et sit
sapiens et discretus in [illegible] sed ad imponendum satisfactionem
dulcis sed in [illegible] et pacatus et condolens sed ipse
confessor [illegible] et occultator debet peccatorum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] sed confessor sit piger
et tardus ad [illegible] et ad [illegible] confessionis satisfactionem
et sit velox et promptus ad ministrandum et [illegible]
[illegible] sed confessor doleat et [illegible] ostendat
quod [illegible] et [illegible] culpa et pena [illegible]
sed confitentibus ut [illegible] pudorem et [illegible]
sed confessor infundat et dicere debet [illegible]
et [illegible] [illegible] flagellum et [illegible]
[illegible] id [illegible] aliter sed confessor [illegible] et [illegible]
debet [illegible] et [illegible] sed confitentibus [illegible] de
[illegible] [illegible] sed ipse confessor [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] sed [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet con-
fessor in [illegible] [illegible]
dicens quod confessor in principio confessionis debet [illegible] de

fide confitetur et inde de singulis peccatis suis debet
specialiter confiteri quia non est necesse ut persona potest maneat ad
agendum illud quod neglexit et maior adultera debet con
fiteri sapienti sacerdoti qui eam ei imponat penitenciam
seu satisfactionem quod non fiat suspecta. Vide pro talibus
dubitatur primo quid sit fides 2o quare primo querendum sit
de fide 3o quid requiritur ad fidem persone 4o quid
opera fidei in spiritu quinto in quibus peccatis non debet ex
multis in questio interrogatio 6o utrum peccatum est
non sit malum 7o quid sit adulterium 8o quod sit
de adulterio 9o in quibus casibus vir non potest
uxorem dimittere 10o qualis debeat imponi pena
primum adultere. Ad primum dicitur quod fides secundum apostolum ad Hebreos
est substancia rerum sperandarum argumentum non apparencium. Unde
fides est substancia quia fundamentum et est prima omnium virtutum
et est sperandarum rerum quia fides presupponit spem ...
subsistere rerum sperandarum. Et est argumentum quia probat
de non apparentibus et est non apparencium quia fides illa
manifestat que ipse non apparent. Unde magister sententiarum
libro iii dist. xxiii dicit quod fides est virtus qua creduntur que
non videntur. Ad secundum respondetur quod primo inquirendum est
2um querendum de fide quia fides est fundamentum omnium virtutum
et ideo apostolus premisit fidem. Unde quod fides sit funda
mentum aliarum virtutum ... [illegible]
templum sine fide est quasi ille qui vult videre solem
sine oculis. Unde Beda dicit sine fide fidelem
sermonem non loqui quia scilicet ... non facit
et apparet verbo de ... Unde vero ... apparet

sine fide et sicud ille qui struit pulchra edi-
ficia super arenam et fundamentum non posuit
et destruuntur est de aliis virtutibus. Ad 3m dico
quod ista requiruntur ad fidei commendacionem primum est 3m
quod ipsa sit per via veritatis i(n)nota per fidem
moysi qui se negavit filium filie pharaonis
2m quod ipsa sit [illegible] in forte sicud fides
mulieris magne quod fides salvam fecit et omnia di-
missa sunt peccata multa 3m est quod sit [illegible]
[illegible] sicud fides mulieris chananee cui dixit
dominus o mulier magna est fides tua. 4m est
quod sit bonis operibus applicata sicud fides [illegible]
[illegible] 5 quod sit bonis operibus roborata per
fidem stephani et laurencii et aliorum martirum qui
per fidem fortes facti sunt in bello. Sextum
quod sit obediencia decorata per fidem abrahe. Sep-
timum est quod sit humilitati subiecta per fidem beate
virginis que dixit ecce ancilla domini. Ad primum primum
respondet quod fides multa bona facit in homine pro-
salvat. Dominus fides tua salvum te fecit vade in pace
2o mollificat. Dominus in actibus apostolorum fide puri-
ficans corda eorum 3o est [illegible] pugnatibus [illegible]
sancti per fidem vicerunt regna 4o [illegible]
impetrat. O mulier magna est fides tua fiat
tibi sicut petisti 5o [illegible] facit. Dominus [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fide moysis gladiis afferta est

sp[irit]u inspiratus credidit abraham deo et reputatum
est ei ad iusticiam. Secundus beatus est quod vidisti me
thoma credidisti beati qui me non viderunt et credide-
runt. Quarto dabis veniam sub credideris quod consider-
antes alios de ... esse defectum
4m non cognitis multis interrogans ... quod possunt ... in dubiis
ineptos esse, nam quod simplices ... lingua et ...
possent sic moveri et in dubio ad illud petunt aliud
est audire et ... in tempore loco quod in ipso loco non
debet fieri publice ... nec unde ... omnino
5m peccatum ... quod petunt quidem est id quod non licet
et debitum ... malum ...
quod in ... ut ... non ... sic brutale ut
... Et ideo sodoma et gomorra propter
illud peccatum ... ut Genesis xviii et xix talis.
Et dicit methodius quod ... adque
advenerit ... propter illud peccatum ... respondet
7m quod adulterium est ... thori legittime violacio
et dicitur quasi ad alterius thorum accessio. Et ... vir
... committit adulterium ... si ... sit ...
et ... plurata ... si ... sit ... et ... ma-
tata ... si ... sit copula matrimonii et
illud est ... Et est ... adulterium
... fornicationem in ... et ...
ut ... patent ... fontes ...
8m ... quod ... de adulterio ... et quod ...
... adulterium ... dimittere a-
... quod 2m est quod non tenetur ei ... de ... causis

Tamen [illegible] secundum Thomam per ordinem iudiciarium
vel secundum leges amore iusticie non livore vindicte
potest eam interficere sed [illegible] eam in actu [illegible]
[illegible] non est [illegible] in foro [illegible] 2 quod filius
adulterii non debet esse heres sed veri legitimi
filii [illegible] est quod maritus adultere qui ab adul-
terium uxoris [illegible] et ipsa non vult penitere non
debet tenere eam sed dimittere et si non dimittit eam
[illegible] videtur esse [illegible] si ipsa
voluerit penitere tunc [illegible] quod non dimittetur eam
quamvis eam dimittere possit [illegible] quod septem
sunt casus in quibus vir non potest dimittere [illegible] qm
alicui uxorem propter adulterium primus casus si ipse
vir [illegible] sit adulter [illegible] de divortiis [illegible]
et [illegible] xxxii [illegible]
est [illegible] eam [illegible] ad [illegible]
[illegible] qui cognovit [illegible]
est si ipsa credidit virum suum esse mortuum et alteri
nubit tunc [illegible] ad [illegible] eam
non potest dimittere [illegible] si [illegible] mariti [illegible]
aliquis [illegible] eam [illegible] casus est si fuit ob
[illegible] vi non [illegible] est [illegible]
[illegible] est quod [illegible] eam [illegible] adulterium
[illegible] vel eam [illegible] in [illegible] mariti
vel eam cognovit [illegible] casus
si alter coniugum [illegible] in fidelis alteri nubit et
[illegible] ad fidem tunc tenere [illegible] uxorem
[illegible] alteri nupsit vel [illegible] obiicere
adulterium [illegible] quod adultere [illegible] 9m

est / sexta pena sed si lector / sit manifestus tunc /
manifesta ei debet / in penitencia Bern. Eciam
ubi scandalizat / prius vel post fuit scandalizatus
et ideo sexte adulteri in penam debet / sexta pena
est adevitandum scandalum prelatum sed in confessione
sua vel adulterium vel aliquod aliud malum quod possit
confiteri sed confessor caveat / ne interrogare debet
proximo quod cum ea / vel per eam / et contra liberos infirmos vel
eorum liberos / Et sed confitens cedat / sane vel bene
tunc facta / et confiteat sed omnia sua peccata corde et
ore sed ipse confessor / primo vel percutiat per liber
tante ipso seducta / vel peccata peccatum vel peccatorum
sed ipse confessor / ne eam puniat / sed interrogando
illam culpam / vel aliquod peccatum sed fiat quod ubi sed
est peccatum confitendum ne precipue sed ipsa queratur
vel interroget sed et talis cuorum sed peccato deget sed
peccato vel scivit sed ad confessionem sed ad aliquod peccatum non
veniat sic et talis ad agendum vacem tacite confiteatur
adulteram et quod tamen sit adulterium sed confitetur peccato
vel dispositio confessori etc. sed talis uxor licet et peniteat
teat sic et tamen sed peccata admissa vel commissa ne
sit desperata vel suspecta marito vel viro suo confessor
et sacerdos moneat solicitat / sepe et multociens
sic et talis sed indicet quod commisit adulterium vel
ut non peccata sed sua confiteret in adulterio peniteat
teat et pervenit sed reparat decimum deo super
liberis / magis ostendit quo

confessor debet animare et confortari ut desperat
peccata sic dicitur unde confessor debet confitentes semper animare
ne iterum cadat in peccata seu ne indurat et si iterum
cadat in peccata precipiat quod statim faciat confessionem
Et si quis amat [illegible] peccata debet vitare Et debet
confitenti dicere quod videt eius peccata sed quod caveat peccata
[illegible] et [illegible] Et ipse confessor debet [illegible]
et amonere confitentem [illegible] diligenter [illegible]
[illegible] in [illegible] Et debet ei iniungere ut custo-
diat os suum ne loquatur mala [illegible]
[illegible] sua a malo [illegible]
[illegible]
Si quis tacuit [illegible] qui redarguit [illegible] Et
debet ei iniungere ut custodiat [illegible]
cor suum ab illicitis cogitationibus et [illegible]
[illegible] ab actu [illegible]
[illegible] aut [illegible] in [illegible]
est ab actibus illicitis quam ad bonos et [illegible] licet sit
difficile [illegible] tamen sunt necessaria pro salute ani-
marum [illegible] quod sit [illegible] malo
agens sit 2o [illegible] confessor possit [illegible]
vel [illegible] ne [illegible] 3o [illegible]
peccata [illegible] 5o [illegible]
debet [illegible] opera [illegible] facta [illegible]
[illegible] 6o [illegible] bona
[illegible] quod [illegible]
debet [illegible] peccata [illegible] quod confitens debet
[illegible] peccatis [illegible]

Primum Et tenetur debet caute servare ad primum deben-
tur quod [illegible] in proposito est, ideo imponitur [illegible]
Et notandum [illegible] primo quia [illegible] propter [illegible] secundario
in posterior sit ad surgendum 2o quia virtus for-
tificatur ad impugnandum 3o quia culpa sit gravior
ad remittendum 4o quia deus sit difficilior ad mitigandum
5o quia dyabolus sit difficilior ad expellendum. Et de
quibus vide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si ideo
[illegible] [illegible] [illegible] quam si ibi nullo [illegible]
fuisset ad [illegible] [illegible] quod non est [illegible] [illegible]
2um [illegible] [illegible] quod non velit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut maius malum [illegible] [illegible]
esset si [illegible] [illegible] quam si non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
est [illegible] [illegible] alias [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quibus
ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccata [illegible] [illegible] [illegible] que
in [illegible] [illegible] vel [illegible] decapitatis
[illegible] vel in [illegible] [illegible] et sunt multa. Primum est
peccatum in fide [illegible] ut ydolatria 2um est peccatum
[illegible] 3um est [illegible] 4um est [illegible] [illegible]
5um est [illegible] [illegible] [illegible] peccatum 6um est
[illegible] ut [illegible] quibus [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] 7um est [illegible] in [illegible] 8um est
adulterium 9um est [illegible] [illegible] [illegible]
3um [illegible] 10um est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

q(uod) dimissa pecc(at)a redeant p(er) ingratitudinem. Unde duobus
dotatur in vite si alter in altero peccat aliq(ui)s
[illegible] respicit dimissa. Unde dicit Rabanus q(uod) malis
non solum pecc(at)a actualia s(ed) et(iam) originalia ad penam
reputabu(n)t(ur) q(ue) tamen dimissa erant in baptismo. Item
dicit Gregorius Si non ex corde dimittimus q(uo)d i(n) nos
delinquitur tunc iterum [illegible] q(uo)d i(n) nob(is) p(er) p(eniten)ciam. Di-
missum gaudebamus. Item dicit Aug(ustinus) in [illegible]
Si non dimiseritis [illegible] tale te [illegible] dimissa
replicabo. Et alii dicunt q(uod) pecc(at)a dimissa redeunt non
quo ad [illegible] s(ed) quo ad magnitudinem sit [illegible]
pecc(at)a sequentia ita [illegible] fit peior [illegible] fuit
ante dimissionem peccatoris. Et magister [illegible] dist.
xxii ubi [illegible] opiniones diffuse recitat neutram
eorum reprobat. Unde dicit [illegible] questionis probati
sancti doctores. Unde [illegible] contrariorum
doctorum [illegible] plures [illegible] q(uod) plerumque — Am
penitencia [illegible] Ambrosius [illegible] non debet iterari
Unde dicit Ambrosius sicut unum est baptisma ita una penitencia
[illegible] in [illegible]
manifestis [illegible] et non debet iterari nec [illegible]
et [illegible] fiet [illegible] si [illegible] illa
pecc(at)a [illegible] non [illegible] plerumque
penitencia [illegible] si pecc(at)a iterentur [illegible]
[illegible] opus [illegible] unum [illegible] q(uod) — ar
efficitur a vita [illegible] opus factum in caritate [illegible] mortificatum
alio q(uod) efficitur viva [illegible] vel quo ad [illegible]
[illegible] mortificatum [illegible] vel quo ad [illegible] aliquando

[illegible] nō mortificat q̄ venit ad gloriam electorum ult
[illegible] fuit in signo talo [illegible] ut [illegible]
Ad [illegible] respondet q̄ bona facta in peccato mortali
Item in gracia [illegible] [illegible] [illegible] valet in
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tormenta
[illegible] [illegible] bona facta in caritate
mortificata [illegible] [illegible] vivificari [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] que quondam viva
fuerunt [illegible] non poterunt que nunquam viva fuerunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in vita [illegible] [illegible]
Item q̄ [illegible] debet vitare loca suspecta et specialiter illa
[illegible] [illegible] q̄ loca et tempora inducunt [illegible]
ad peccandum et [illegible] loca et tempora dicuntur vitari ab illo
qui se vult abstinere a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vitare velis loca tempora vita [illegible]
et tempus [illegible] [illegible] Ad [illegible]
Item [illegible] [illegible] sunt vitanda [illegible] [illegible] [illegible] suffi
[illegible] ad [illegible] quo sufficiunt [illegible] effectus
et qui tales non vitant [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] Ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
Item ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] debet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] blasphemia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mali [illegible] malum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Decimo corpus est debet caute custodire quod quia
per sensus quinque parte corporis exteriores peccata possunt
intrare. Et primo est de visu et auditu. Decimo
est debet custodire sensus corporis [illegible] sensualibus cogi-
tationibus malis voluntatibus concupiscentiis
peccatis. Secundo est debet custodire [illegible] quod [illegible]
Jc illas [illegible] Consilium Confessori. id est ipse sacerdos
moneat [illegible] id est talem [illegible] ut [illegible] confitente
ne sua peccata confessa [illegible] id est [illegible] suis [illegible]
Quod si sui confitentes [illegible] id est [illegible] in peccata
quod sua ipsa confitentur confessionem id est [illegible] sua
peccata. Si quis id est aliquis audit sola [illegible] id est [illegible]
[illegible] sui confessori moneat eum ut vitet [illegible]
[illegible] id est [illegible] quod [illegible] eum [illegible] Si
quis audit [illegible] aliquem [illegible] amore inordinato sui
sui confessor moneat eum ut vitet sola loca id est [illegible]
loca et loca [illegible] quod [illegible] eum [illegible] Et sui con-
fessor moneat confitentes ut vitent id est vitare debent
[illegible] id est [illegible] ad lapsum id est [illegible]
sua peccata sui confessori compellere suo confitenti
solliciter id est diligenter ad penam id est ad satisfactionem
sicut quod oret ieiunet et satisfaciat et elemosinam
det sui confessori compellere confitentem ut [illegible]
id est custodiat caute id est [illegible] ob [illegible] et [illegible] quinque
[illegible] id est [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] id est [illegible]
id est malos lapsus peccatis [illegible] difficile est
[illegible]

Sequitur littera sicut judex

Sicut magister recitat circa
abundanciam corporis
ut ad medicum sic dicitur
sicud judex corruptus non debet flectere judicium
propter pecuniam nec medicus medelas sive medi-
camina vendere sic judex ut medicus ac non ex
cupiditatibus attendere ut accipere precia seu
satisfacciones propter laborem [illegible] secundum respic-
iendo sollicitudinem curae et ad dicta [illegible] et ad
qualitatem culpe et ad magnitudinem [illegible] Et
sicud medicus variis speciebus variis infirmitatibus
medetur quia alia curat febres et alia colicam et
alia tumores seu apostemata sic etiam ad personas
varias indiget [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] dubitatur primo quomodo frangi [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] judicium [illegible] valeat
[illegible] [illegible] secundo qualis judex debeat esse [illegible]
[illegible] utrum accipere [illegible] in judicio [illegible]
ut ad sit [illegible] quarto qualiter judex debeat [illegible]
[illegible] quinto utrum judex possit accipere munera [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] accipiat munera [illegible]
[illegible] [illegible] qualiter debet judex judicare circa
illos qui [illegible] quod medicus nec [illegible] utrum nec
[illegible] possit [illegible] malo ac [illegible] corporis
sanitatem [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] seu frangi [illegible] judicium primo [illegible]

propria uel peccato c. Ideo de nobis qui iustificatis
uos coram hominibus et isti sunt qui ut sepulcra
[illegible] efflorent qui [illegible] pulcre
causas iustas et iniustas iustificare solent [illegible]
[illegible] iniustitia [illegible] timore quia [illegible] in [illegible]
[illegible] eos qui occidunt corpus animam autem occidere
non possunt [illegible] iniqua iudicia [illegible] in media
Vnde legitur in [illegible] in [illegible]
[illegible] eam [illegible] Et respondit ualde [illegible]
[illegible] est iudex qui non [illegible]
[illegible] propria [illegible] Nos [illegible]
iudex [illegible] Et ista non [illegible]
[illegible] iudice [illegible] qui est [illegible]
[illegible] iudice [illegible] 2m
[illegible] ita quod [illegible] sit iusta [illegible]
[illegible] Si iudex fert iniusta [illegible]
[illegible] timore [illegible]
[illegible] satisfacere [illegible] possit
[illegible] 2m est quod iudex sit auctoritatis
iudicandi [illegible] Vnde
iudex [illegible]
3m est quod [illegible] ratione [illegible]
[illegible] iudicium [illegible] Vnde de
[illegible] iudex [illegible] sit actor
[illegible] Thomas Et ista [illegible]
[illegible] iudicio [illegible] confessione [illegible]
[illegible]
[illegible] 3m
quod iniusta [illegible] Vnde in [illegible]
qui [illegible] iniusta ad [illegible]

Sapiens Qui opa iusticia exaltabitur zo affecti
tu concupiscencie refrenat Vnde ysa Esa iusticia
Salus membris eius pro amorte liberat Vnde
in ps[almo] ... iusticia liberat amorte & Quis corruat
Vnde aplus reposita e m corona iusticie ... die
... permaneat Vnde p[...] reddet ... dominus iudex
Rm Iusticia mea ... rr ... iudicans ...
... allegas augum ... sic ...
... pretor offert ... languorem ...
... sit ... in ...
... iudicans ... aliud ... iudicandus
... sic ... ut ... ure
... in ... iudicat ... legi in ... scripto
... lapide ... in ...
... culpare ... te ...
Turpe e doctori cu culpa redarguit ipsum ...
Rm quid rr sit ... Vnd ... sit
sit ... iudex melius iudicat ... viderent
... melius ... vel ... quam
Rm pauperibus ... rr ... iudex in
potest e pena ... inveniat ... sine ...
ma scripta ... arbitrio ... iudicis
... iudex ... ut ...
... si non sit ... ut ...
... Vnde
est ... iudex ... confessori ... alteri ...
... in ... e ... esse
... sit ... confessori ... si sit

[illegible] sedeo apud confessorem pro integritate
confessionis pendet quam de circumstantiis ut magis [illegible]
circumspecta ceteris paribus timorem sed in secreto [illegible]
ex quo peccatum quod reputabitur proprie ad septimum
distinguendo de individuis quae quidem sunt indirecte 7m
ordinate ita non debet peccata unum quae confessio debet
indicare aliqui sunt indirecte circumstantiae et isti sunt ex
parte mortalis et non ulterius ut quae dicuntur circumstantiae
solus loco absolutione dicit Raymundus ad 8um dicit
distinguendo quod ut in isto differt unum ut indirecte 8m
et ut non perditur sicut 2o dicit circumstantiae loco et non alias debet
Sicut si sit tibi ut dicit debet bona intentione si fit in praesentia et
quantum [illegible] circumstantiae alii quia debet ut debet intentione
tali ut possit intendere sed intentione tunc debet dicere pro
pluribus quam aliorum ad 9um pro ea [illegible] ut [illegible]
non sunt de vitiis [illegible] [illegible] inter debet et circumstantiae
propter [illegible] confessionis quod aliorum ad 10m 9m
quod medicum [illegible] circumstantiae possibile ne [illegible] 10m
salute [illegible] [illegible] in [illegible] quanta ut quod
[illegible] remissione [illegible] in [illegible] medicus
debet in [illegible] circumstantia et qui [illegible] ut [illegible]
et sic [illegible] et sic id [illegible] est medicus
propter confessionem qui non sed alios [illegible] ut [illegible] confessione
[illegible] est salute et de aliis qui [illegible] in
fide confessionis quae sunt [illegible] medici [illegible] in [illegible]
[illegible] possibile medicine ad 11m [illegible]
et timorem est [illegible] in [illegible] [illegible] sunt 11m

nam [illegible] febricitat [illegible] luxuria [illegible] generali in
ordinata amoris quia luxuria in ordinata [illegible]
[illegible] movetur [illegible] febris [illegible] in
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] elevatur [illegible]
alterius rei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
elevati [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] judicium et in [illegible] [illegible]
[illegible] valde i. [illegible] [illegible] i. [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] confessionem [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] i. satisfactionem [illegible] i. [illegible]
[illegible] amorem i. [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] audit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] i. [illegible] penes i. satisfactionis [illegible]
[illegible] i. [illegible] confessionem [illegible] [illegible] i. [illegible]
pene i. [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible] medici [illegible]
[illegible] valde medicamine [illegible] medicamine [illegible]
i. [illegible] sanat febrem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible]
valde i. [illegible] medicinas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] magister in [illegible] [illegible]

quod dicit quilibet peccatum speciale sive medium sit [illegible]
[illegible] dicit sic tunc debet dare medietas [illegible]
[illegible] medietas [illegible]
debet [illegible] dare elemosinam et
[illegible] debet [illegible] sic [illegible]
[illegible] debet dimittere in vidua [illegible] talem
subditam [illegible] virum [illegible] contraria ad
quo vicia [illegible] in virtutibus ergo [illegible]
satisfactio [illegible] satisfactio [illegible]
[illegible] satisfactione ergo [illegible] consequentia
[illegible] qualiter [illegible] debet [illegible] ablata
secundo [illegible] dubium [illegible] sit [illegible] unum
contrarium [illegible] compellere aliud ut dicit philosophus [illegible]
medietas [illegible] contraria [illegible] compellunt medium
[illegible] virtus contraria sit vicio ergo unum [illegible]
compelli [illegible] ad [illegible]
[illegible] ethicorum quod quilibet virtus moralis consistat
in medio [illegible] virtus [illegible]
in medietate duarum malitiarum consistens et quod virtus
consistit in medio ergo mediat inter duo extrema
quorum unum est [illegible] aliud [illegible]
[illegible] unum consistit in superfluitate
defectu ut [illegible] liberalitas ut largitas mediat
inter duo extrema [illegible] quorum unum est [illegible]
[illegible] prodigalitas
aliud [illegible]
ut [illegible] ergo [illegible] ethicorum

quia quis per fruicionem vero principe virtute mediam
[illegible] quis servat se [illegible] vero de virgis omnis
tunc [illegible] se [illegible] ulterior virtute advenit oppositum
et tunc se [illegible] in vero opposito invenitur virtute
media [illegible] familiariter [illegible] in [illegible] in [illegible]
quia si [illegible] voluntas [illegible] ad oppositum [illegible]
ulterior media virtutem et tandem pervenit ad [illegible]
Sic quilibet vero eadem [illegible] virtute [illegible]
ad [illegible] et vero opposito [illegible]
[illegible] utrumque medium vero [illegible] tamen [illegible] [illegible] medium [illegible]
[illegible] in [illegible] quod [illegible] [illegible] iubet [illegible]
et quod [illegible] [illegible] sua [illegible]
[illegible] virtute [illegible] [illegible] [illegible] adveniat
3m [illegible] [illegible] quod [illegible] de [illegible] satisfactio
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Sed si quis [illegible] aliqua bona in [illegible] acquisita
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] quod [illegible] illa bona
non veniunt [illegible] [illegible] si [illegible] fuerunt [illegible]
cui [illegible] [illegible] [illegible] restitutio [illegible]
[illegible] [illegible] facit [illegible] facit illa [illegible]
restitutionis [illegible] si [illegible] illa bona tamen [illegible]
quod [illegible] non [illegible] [illegible] male acquisita tunc [illegible]
restitutio [illegible] non [illegible] [illegible] ad [illegible]
m [illegible] [illegible] in satisfactione [illegible] [illegible]
[illegible] ad satisfactionem [illegible] [illegible] ab [illegible]
[illegible] restitutione ablata ut [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad satisfactionis [illegible] ut [illegible] vigilate

elemosinas bona peregrinacione et opera Et quia intinguntur
ad satisfactionis professione et precepta ut sic opera sue
incorporacionis sequitur dicam in loco tertio ad quintum
quod tria sunt attendenda in satisfactione in quibus
satisfaciendo deus reddit culpe penam et unius [illegible]
sub [illegible] de malo [illegible] satisfactio [illegible]
cum pondere [illegible] pondere satisfaciat cum
compunctio [illegible] quod tali tempore [illegible]
de [illegible] fuit in culpa Ad omnem [illegible] ad
satisfactionem sufficiente quia peccatum [illegible]
aliquid oppositum dei et aliquid oppositum peccatoris et aliquid oppositum
contra [illegible] dei requiritur duo [illegible] una quia [illegible]
culpe in [illegible] [illegible] pena qua [illegible]
[illegible] peccatoris [illegible] duo requiruntur [illegible] dolor [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] amor dei [illegible]
[illegible] [illegible] contra [illegible] requiruntur duo [illegible]
[illegible] dei et propter [illegible]
in [illegible] et opera sue incorporacionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]
quod [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illa [illegible] fuit [illegible] [illegible]
[illegible] illi [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] et non solum [illegible] qui [illegible] ac
quisierunt [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquis
[illegible] in culpa quia non [illegible] illud malum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

mutus non obstans vel non manifestans. Iussio est quando
aliquis precipit ut fiat malum fieri et ipse non facit
Consilium quando quis dat consilium ad capiendum alterius
quod capiendum non sit. Sed proprie Consensus est
cooperacionis quia semper consensus interius sine opera
exteriori completa non obligat ad restitucionem licet sit
peccatum. Palpo id est adulator qui laudat peccatorem
Recursus id est quando aliquis recipit predones vel fures ad
domum suam et defendit eos. Participans scilicet in opere
vel in re accepta. Sicut id est qui accipit de rebus ablatis
rapta. Mutus scilicet quando videt furtum vel aliquid
malum fieri et adulterium tacet scilicet ut sciat [illegible] inde
Non obstans id est qui sub [illegible] suo resistere posset
et simplex verbo et non facit. Non manifestans id est qui
scit ubi res sunt furtive [illegible] sunt et non revelat
8m ad dominum [illegible] si magister [illegible] se [illegible] non [illegible]
de [illegible] debeat [illegible] mutilacio membrorum [illegible]
mutilacio membrorum [illegible] peccatum [illegible] intendit [illegible]
debeat capere [illegible] quasi capitulo [illegible]
magister [illegible] in vindicta [illegible] vel [illegible]
vindicandi [illegible] illata [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] aliud vel [illegible] fur [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] medicamento [illegible] debet [illegible]
[illegible] [illegible]
abstineat se [illegible] tamen capitulo [illegible]

invidi deponere livorem et induant caritatem. Item
superbi deponere tumorem i. superbiam et induant [illegible] et pro
cetas et [illegible] ubi [illegible] postquam deponunt gulo
[illegible] i. pulsitatem deponunt nec [illegible] ipse [illegible]
i. [illegible] avariciam [illegible] [illegible] et vindictam
Et [illegible] i. [illegible] [illegible] tedia [illegible]
ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] flagellas et castigas castigat i. [illegible]
delicias i. voluptates carnis [illegible] et raptor [illegible]
fur reportet i. restituat ablata i. [illegible] et i.
[illegible] [illegible] et [illegible] agat plene i. plenarie
[illegible] [illegible] vestro [illegible]

Circa [illegible] quot sunt opera
misericordie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tria dubia. Et dubitatur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quot sunt opera misericordie [illegible] [illegible] opera misericordie
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] dubium [illegible] [illegible]
sunt opera misericordie [illegible] sunt opera misericordie corporalia que
sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sunt opera misericordie spiritualia que sunt [illegible] spiritualia
Opera misericordie corporalia [illegible] adscripte [illegible]
vestitura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] potare [illegible] [illegible] [illegible] colligere [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] visitare infirmos [illegible] specialiter
pauperes [illegible] [illegible] [illegible] captivos [illegible] [illegible]
pultura mortuorum. Opera misericordie spiritualia [illegible]
[illegible] adscripcionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] errranti [illegible] dubitanti [illegible] [illegible]

est/ inceptio seu [illegible] complet[illegible] Sexta est
salutis promissionis [illegible] Septimum est in verbo
superius ad probationem [illegible] quod simplici [illegible]
dicunt opera mea prima est que producit opera
vel pietate quarta Secunda tamen est quando [illegible]
in pectore [illegible] et [illegible] in celo esurivi et
dedistis mihi manducare Et subdit/ Quod qui uni
ex minimis meis fecistis mihi fecistis Et concludit
Venite benedicti in regnum patris mei quod paratum
est vobis ab origine mundi Et adiungit [illegible] quod
3m operibus meis est vestire nudos [illegible] [illegible] cum videris
nudum operi eum et carnem tuam ne despexeris
Item nudus eram et me cooperuistis Item beatus Martinus
Et dixit Martinus adhuc catechumenus hac me
veste contexit Quod intelligitur est de nudis [illegible]
Quartum opus est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] si petit pota[re]
[illegible] in anima [illegible] [illegible] [illegible] alium [illegible]
vel potare quia si non facit et alius moritur vel
vel infirmitate [illegible] [illegible] vel in infirmitate [illegible]
Quintum opus est [illegible] [illegible] [illegible] potare
sitientes Sextum opus est dare tectum i[d est]
hospitare pauperes vel peregrinos [illegible] [illegible]
et vagos [illegible] in domum tuam Septimum est vi-
sitare infirmos et eos visitando [illegible] ad con-
solandum et ad inducendum ipsos infirmos ad
devotionem Octavum est [illegible] captivos [illegible]
in [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] me
[illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] quia pauper non potest

exercere opera misericordie et quod quis non posset ea bene
impetrare misericordiam dei per eum dicitur eo quod
nolebat vel veniat misereri et nolebat compatientes
[illegible] quia non [illegible] pauperi non tenere ad quemmodi
opera misericordie quia deficit in medio sed in hominibus [illegible]
quia dicitur quinque modo [illegible] et ideo [illegible] tenetur
ad quinque modi opera misericordie [illegible] [illegible] status
pauperis [illegible] voluntate quod [illegible] indigentibus et
[illegible] [illegible] si non deficit in [illegible]
vel exercet opera misericordie sed dicitur qui opera misericordie
opera adimplet quia deus est inspector cordium
Septimo opus est succurrere indigentibus unde
psalmista tota die miseretur et commodat item secundo
[illegible] qui miseretur et commodat item octavo opus
est compati [illegible] dolentibus vel saltem flere
[illegible] qui afflictus est et compaciencia [illegible]
pauperi item apostolus [illegible] in [illegible] et [illegible] non
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible]
vel saltem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
eo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] elemosinas vel date elemosinam
et [illegible] [illegible] sunt vobis item date et dabitur vobis
item absconde elemosinam in sinum pauperis
et ipsa orabit pro te [illegible] sicut aqua extinguit
ignem sic elemosina extinguit peccatum item est
dimittere malefacientibus vel [illegible] et [illegible]
nolite [illegible] vide [illegible] [illegible] [illegible]

hec ut dimittatur ei. Duodecimum est arguere delin-
quentem unde Christus in parabolis domini arguunt [illegible]
scandalizant et super eos venit vindicta. Unde Christus
gentibus vitanda quibus tamen aliud arguere si delinquit
dicatur quod sic corrigatur. Unde Christus plus superior per
inferiores arguere correctione flagellorum pro
peccatis. Et tunc queritur quo ordine debeat quis arguere
vel arguere eos quis delinquens. Dicitur quod hoc procedendum
ubi dicitur Si peccaverit in te frater tuus sed corripe arguere
eum inter te et ipsum solum. Et corripe vocata ca-
ritativa et amicabili. Si te non audierit adhibe
tecum duos ut in ore testium et vocata seminatio et si
illos non audierit dic ecclesie, prelato et vocatio iudicia-
lis. Et si sit religiosus accusari debet in capitulo.
Si secularis accusari debet coram iudice. Tredecimum
est quod debet homo exemplum bonum. Unde sicut malo ex-
emplo facit quod aliquis est promptus in culpa per bonum
exemplum facit aliquem esse promptum in bono. Decimum quartum
est supplicare Deo ut dimittat offensorem. Unde Deus
est [illegible] quod satisfaciat. Decimum quintum [illegible]
[illegible] [illegible] si desiderat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Si testes desunt [illegible]
benigna roganti. Decimum sextum est [illegible]
[illegible] et [illegible]. Unde [illegible] posuit se
[illegible] [illegible] orant [illegible] ut [illegible]
posuit se. Decimum septimum est vigilare in bonis operibus scilicet
orationibus vel studio. Unde [illegible]. [illegible]
[illegible] vigilo. Decimum octavum est [illegible]

xontra amorem dei Vnde quidam ieiunant propter sanitatem
ut medici dicunt propter laudem ut ypocrite Et quidam
propter prauitatem ut auari et illi non merentur quia ex
ieiunio Alij autem ieiunant propter amorem dei et illi
merentur [illegible] contra ypocritas medicos sanctos auaros
Ob laudem [illegible] corpus xpi [illegible] Decimum vero
est laborare in bonis et honestis operibus vnde contra
[illegible] laborem [illegible] propter labores manuum
tuarum quia manducabis beatus es et bene tibi erit Vndecimum
est flagellare corpus suum vnde psalmista Ego in flagella
paratus sum Vndecimum [illegible] est se vestire dura veste p[ro]
[illegible] vnde beatus Johannes baptista qui vestes de pil-
camelorum vnde Job [illegible] i. [illegible] et psalmista [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vnde [illegible]
[illegible] [illegible] tua descendens tuus [illegible]
[illegible] in quadragesima [illegible] est Tredecimum est [illegible]
[illegible] in corde [illegible] vnde psalmista Quartodecimo
[illegible] Quintodecimum est regnare [illegible] [illegible]
in dulcedine [illegible] dei [illegible] Sextodecimum [illegible]
est penitere vnde Johannes baptista predicauit [illegible]
[illegible] appropinquabit enim regnum celorum
Et [illegible] [illegible] finaliter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est una Vndecimum [illegible] lege [illegible]
et [illegible] vnde [illegible] regnare est Vndecimum
[illegible] est est plorare [illegible] amore dei vnde
[illegible] qui [illegible] [illegible] vnde [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vicesimum
orandum [illegible] [illegible] ut orare et [illegible] [illegible]

Unde patet ignorancia illis qui nesciunt quid faciunt
quibus predictis operibus me certo quadam medicina
gratia nostri primum Confiteor quod vespis quod imbres .i. caste
quod cum certis et probo quod sensibus quod cum bonis et vobis
confessiones quod parcibus et verbo quod in finibus et
bonus quod capitibus et comparacione quod corde in finis
et dicto quod addimus peccatis bonis .i. bo quod demonstra
et finitis .i. diminutis quod in ieiunio et illata et augeo
.i. corrigo quod peccatis et copulo .i. bono quod [illegible]
et quod [illegible] proximi bonis et [illegible] et de quibus ta
bonitate .i. unius quod parcibus quod et de perfecto quod
gerum meum addimus deo et vigilo quod in orationibus
et ieiuno quod propter amorem dei et laboro quod bonis
et honestis operibus et flagello .i. castigo quod [illegible]
corpus quod et de vespis quod me duo quod dux vespe
.i. filios et de modo pedes .i. modo pedibus ambulo
et de [illegible] .i. confessionem et de pedibus ambulo
per indulgencias et de penitencia .i. regno .i. ambulo
quod ordines et ploro .i. a [illegible] et pro .i. ora quod
aliis causis quod quadam medicina .i. penitencia sui .i. talis
Sequitur tercius confessionis

Ideo magister autem qui quartam
debet prima et dividitur in tres
partes in prima parte facit magister qui dicit quod in prima
ostendit quod tempore addiscit debet in confessione ibi
Singula confessionis in tercia autem ita in qua de pro
addiscit proveniet ibi addiscit formandi Et legitur
partes sed tamen brevitati Dicit ergo magister
pro pueris

confessio est facta de omnibus peccatis tunc confessor debet
ea iniungere que velit, vel iniungere ipsi confesso pro pena seu
satisfactione. Nam si peccatum fuit publicum
satisfactio debet esse publica et si peccatum tunc pena seu
debet imponi secreta pena. Et ut confessor possit secretum fuit tunc
omnia prudenter meditari tunc ipse nota debet attendere
a. respectum virum a. peccatum [illegible] tas et personas confitentis
Et subdit quod iam quidam sciunt faciunt aliqui festinare ad
bonum statum sub nimis purgatorii morte attendo rubor
quantitas culpe et considerando peccandi. Et talis quidam
primo quare peccato secreto non debet imponi publica pena
quare affectus tam virum et personam confitentis non 2o
3o quod impossibile sit iam licet ad summum festinare si secunde
et ipse quod sit purgatorium 4o utrum peccatum purgatorii
sit gravissima. 6o utrum ignis purgatorii purgatorium
quidam 7o utrum culpa venialis dimittitur in purgatorio quo
finaliter de omnibus viris et de tubis considerationes et
inestimabilis quod et quot sunt et de clavibus ipsis et capitulis. Nono
de computatione finali. Ad primum dicitur quod licet non est de eadem
non scandalizati quando iam scandalizatus sit et ergo si peccatum pro
sit secretum etiam non debet ipse publicare vel publicas penas
Sed si iam sit publicum tunc publicas imponit penas. Ex
quo patet quod quando peccatum publicum secreto imponi publica pena
quando secreto peccandi imponi secreta pena. Sed tunc secreta
pena satis gravior debet esse quanto magis [illegible] Quod peccatum
dispositio patet quod primo debet attendi affectus confitentis
sub dolore vel contritio de peccato amorem dei et preceptos
eius iudicio amplius abstinendi futuris catholica 2
spes de venia afferat iam de desideria respondendi gratiam

loci et quomodo et secundum congruentiam istorum actum et sic
debet imponi penam Secundo debet notari causa peccati
scilicet utrum peccatum sit factum cogitatione vel potentia
vel impotentia vel propria malicia utrum consilio vel
precepto alterius utrum propter malum vel bonum finem
3o debet notari vicium scilicet utrum veniale vel mortale
utrum sit circumstantionatum malis vel bonis circumstantiis
4o debet attendi persona scilicet utrum sit prelatus vel reli-
giosa utrum ordinata vel inordinata utrum or-
nata bonis vel moribus utrum sit vir vel mulier
utrum sit persona coniugata vel soluta utrum libera
vel servilis utrum dives vel pauper utrum sapiens vel
insipiens et cetera et secundum varietates istarum personarum
varias debet penas secundum iudicium discrete confessoris
Ad tertium dicendum quod ista littera addiscendi dupliciter potest
intelligi Primo sic quod ista que ponuntur in littera sunt tamquam
fermenta ad discendum Primum est ignis purgatorius quia
quanto plures penas aliquis hic sustinet presentes tanto
minus sentiet ignem purgatorii 2m est mors quia mors
est meta post hoc sed morte peccator penitere 3m est
consuetudo scilicet si homo est in fine vel ingratus in quo homo
per subito cadit 4m est rubor id est verecundia quam
maiorem sentient peccatores in die novissimo quando peccata
eorum nuda erunt toti universo mundo Quintum est
gravitas culpe quia grave est ex in peccatis contra quod
quod homines magis ac magis gravant Sextum est
complectitudo primo id est consuetudo peccandi quod

quociens quis peccat totiens debet penitere Alio modo
in isto loco sint qui ea que penitent in via sunt cause festi
nandi ad deum · et cause per morte eorum remedio
addendum tercium est purgatorium ut dicunt in dubio positi 2m
est mors ad remissionem peccatorum quo valeat patet 1
nono dubio positi exigentes penitentiam 3m
est exitudo divina sufficientia amore ipsius dei
rubor ut dicunt sicut ibi peccat rubor 4m est quantitas
culpe et quibus pena peccatis fit ita
peccandi · et pravitas inclinata · ad lapsum divinus recollectio
pravitas resurgendi ad peccata quia multi decepti
est purgatorium prima et quia quidam valde boni exibunt
celum et quidam valde mali exibunt in infernum et
quidam mali malia venialia exibunt est locus ad
delendum peccata scilicet purgatorium 2a ratio est quia sicut summa
bonitas non patitur bonum esse irremuneratum sic summa
iusticia non patitur malum esse impunitum 3a ratio est quia
decet ... sancta et dignitas ... mundi
... ratio est quia ... bonitas
et offensa ... puniendo est ... esse
et illata ... satisfaccio est ymago ...
et in nobis difformata ... puniendo 4a ratio
quia gratia ... per ... peccata pena
purgatorii ... debet ad ... magis ...
... aut ignis purgatorii
et si ... non sit ... est et ...

omnes penas quas quis aliquis passus est in hac
vita unquam in carne mortali et lata pena licet multi
martires passi sunt tormenta et multi dicti nequeunt
quanta sustinuerunt sepe supplicia licet illud ergo
dubitatur de loco purgatorii ubi sit Respondetur quod de loco
purgatorii [illegible] possumus loqui secundum quod ad locum suum
et est [illegible] in suo [illegible] theologos communiter
in suo [illegible] secundum in suo [illegible] in suo [illegible]
lymbus [illegible] pueros non baptizatorum
et in suo purgatorium ut quantum ad penam [illegible]
et est bene [illegible] Ad [illegible] quod ignis purga
torii [illegible] ut instrumentum [illegible]
agit in animam alios ut instrumentum divine iusticie et
agit in animam [illegible] illi penalitatem [illegible]
quod ultra ignis equaliter agat in animas sit quod non
magis in unam quam in aliam Respondetur quod non [illegible]
ordinatione ignis in magis in unam [illegible]
quia animas plus in unam [illegible] venialibus [illegible]
[illegible] Ad [illegible] secundum [illegible]
illius [illegible] penitentia Ad [illegible] Respondetur quod [illegible]
sunt opera [illegible] pro illis [illegible] in [illegible]
dubiis illius [illegible] [illegible] quod [illegible] sunt
[illegible] secundum papam [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] quinque [illegible]

penitencia confessio sunt sacramenta septem. Quatuor
sunt virtutes cardinales scilicet fortitudo iusticia tem-
perancia et prudencia. Et tres sunt virtutes theologice
scilicet fides spes et caritas versus Dic [illegible] virtutes fortis
temperancia fides spes. Et decem sunt precepta dei
versus Sunt precepta dei [illegible] que retulit alma [illegible]
Unum cole deum ne vana [illegible] Sabbata sanctifices
habeas in honore parentes Non sis occisor fur mechus
testis iniquus alterius nuptam nec rem cupias alienam
Et quinque sunt sensus [illegible] visus et auditus cum tactu gustu
odorem versus [illegible] quinque gaudet homo [illegible] Octo sunt
beatitudines versus Sis pauper mitis flens esuriens
pius et sis mundus pacificusque [illegible] [illegible]
octo fient beati [illegible] ecce Septem sunt peccata
versus Dic saligia septem mortalia peccata mortalia
sunt peccata in spiritum sanctum versus impugnacio veri Septem
sperare [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] presumendo
amore [illegible] gracie impugnacio [illegible] fine
Quatuor sunt peccata que dicuntur clamancia primum versus
Clamitat ad dominum vox sanguinis et sodomorum
vox oppressorum merces detenta laborum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] falsarius vicarius [illegible] symoniam studens
celebrare [illegible] [illegible] prelati [illegible] obedire
[illegible] [illegible] vi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Et in dicta fidei saracenus in tercia [illegible]
Oppressor blasphemus [illegible] adulter
Aut [illegible] paganus sive [illegible]
[illegible] seu [illegible] communis in
matrimonio [illegible] absque [illegible] super
97 quibus [illegible] dubiis [illegible] quod multa
[illegible] et [illegible] parte [illegible] et
[illegible] in [illegible] inter
[illegible] ut [illegible] ut est inter
ardua aliquorum [illegible]
secundum doctores fidei [illegible]
[illegible] collegii et [illegible]
[illegible] [illegible] duplicatus
[illegible] [illegible]
[illegible] pagine [illegible]
et [illegible] [illegible]
in [illegible] satisfactione imponenda [illegible]
[illegible] si [illegible] fuit publica [illegible]
fuit [illegible] pena sit publica [illegible]
[illegible] fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] dubiis illius [illegible]

Et sic est finis. finis